

အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး
မြန်မာ့အောင်ဆန်း

သန်းဝင်းလှိုင်

မာတိကာ

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး

မြန်မာ့အောင်ဆန်း

Aung San of Myanmar

သန်းဝင်းလှိုင်

(စီစဉ်တည်းဖြတ်သည်)

မာတိကာ

- ကျေးဇူးတင်လွှာ ၇

၁။ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သန်းဝင်းလှိုင် ၉

၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရိုးဂုဏ်သန်းဝင်းလှိုင် ၂၁

၃။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ၁၁၀ ဖြစ်စဉ်ရက်စွဲသမိုင်း သန်းဝင်းလှိုင် ၂၈

၄။ နိုင်ငံရေး ဆိုတာဘာလဲ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၁၄၆

၅။ ဗမာ့နိုင်ငံရေး သုခမိန် မောင်ထင် ၁၅၁

၆။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အရိုင်းဝိသေသ ဒဂုန်တာရာ ၁၆၃

၇။ အဲဒါအောင်ဆန်း နတ်မောက်ဘုန်းကျော် ၁၇၄

၈။ သူ့စကား ဒဂုန်မောင်စံသူ ၁၈၅

၉။ အောင်ဆန်းအသက်ငယ်သော်လည်း မောင်နွယ်ဆွေ ၁၉၀

၁၀။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသဘောထားကြီးလွန်းမိ၍ လား သာဂဗိုး

၁၁။ တိုက်ယူခဲ့ရသော လွတ်လပ်ရေး ရဲထွန်း ၂၀၅

၁၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သွန်သင်ချက်များ တက္ကသိုလ်နေဝင်း ၂၁၅

၁၃။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမိန့်ခွန်း မြင့်ဆွေ ၂၂၀

၁၄။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမျိုးသားကာကွယ်ရေး အမြင် အောင်သန်း

(မန္တလေး) ၂၂၇

၁၅။ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ် နန္ဒမိတ်

၂၃၄

၁၆။ ဗိုလ်ချုပ် ဘာပြန်ပြောခဲ့သနည်း ဗမိုး ၂၆၁

၁၇။ သခင်အောင်ဆန်း၏ လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည် မောင်နေဝင်း

၂၆၅

၁၈။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိသားစုနှင့် ကျွန်တော် ဦးဖေသိန်း

(အောင်ဆန်းမြို့) ၂၇၁

၁၉။ ဗိုလ်တေဇ၏ မေ့မရသော ပုံပြင်တစ်ပုဒ် တင်ရှိမ (ညောင်ဦး) ၂၈၁

၂၀။ တေးသီချင်းများ ထဲက ဗိုလ်ချုပ် မောင်ဧရာ ၂၈၉

၂၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဦးစော ဘာကြောင့် လုပ်ကြံရသနည်း

အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးအေးငွေ ၂၉၉

၂၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဖမ်းရန် ကြံရွယ်ခဲ့စဉ်က စိုးရှိန် ၃၂၉

၂၃။ အောင်ဆန်း၏ ကြေညာချက် သာဂဒိုး ၃၄၄

၂၄။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အရိုင်းဘဝ ထူးရယ် ၃၅၅

၂၅။ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဇာတိဂုဏ် ဆုမြိုင် ၃၆၃

၂၆။ ပင်လုံပဲ့တင်သံ ရွှေတောင်ကိုကိုနိုင် ၄၀၄

၂၇။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဓာတ်ပုံမှတ်တမ်း ၄၁၉

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤ “အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး မြန်မာ့အောင်ဆန်း” ခေါင်း စဉ်တပ် ထားသော

စာအုပ်၌ စာရေး သူအပါအဝင် နာမည် ကျော် စာရေး ဆရာကြီးငယ် တို့၏ ဆောင်းပါး ၂၆ ပုဒ်ကို စုစည်း၍ လာမည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ၌ ကျရောက် တော့မည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်ကို ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုသော အားဖြင့် စီစဉ် ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။ စာအုပ်၌ ဖော်ပြထားသော စာရေး ဆရာကြီးများ ၏ ဆောင်းပါးများ ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြခွင့်ရသည့်အတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်းနှင့် တစ်စုံတစ်ရာ မှားယွင်းမှု များ ပါရှိခဲ့သော် စီစဉ်တည်းဖြတ်သူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါကြောင်း အမှတ်တရ ဖော်ပြအပ် ပါသည်။ ဤစာအုပ်သည် အဓိကအားဖြင့် လူငယ်များ နိုင်ငံရေး ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝစေရန်နှင့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်၏ ခေါင်းဆောင်မှု အရည်အသွေး၊ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအပေါ် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှု အပုံကို လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်စွာ ဖြင့်

သန်းဝင်းလွိုင်

၂၀၁၄၊ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်နေ့

(၁)

အာဇာနည်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

သန်းဝင်းလှိုင်

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ဗိသုကာကြီးနှင့် တပ်မတော် ဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအား မြန်မာနိုင်ငံ မကွေးတိုင်းရှိ မြေလတ်ဒေသ နတ်မောက်မြို့ ကလေးတွင် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၆၊ တပေါင်းလဆန်း ၁ ရက် (ခရစ် ၁၉၁၅၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်) စနေနေ့၊ နံနက် ၅ နာရီ၊ ၃၅ မိနစ်တွင် ဦးဖာ (တတိယတန်းရှေ့နေ) ဒေါ်စုတို့မှ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ အဘိုး ဖြစ်သူ မင်းကြီး ဦးမင်းရောင် မှာ မြို့လုလင်မြို့သူကြီး ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ငယ်ဇာတာအမည် မှာ မောင်ထိန်လင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သူ့အား မည် သည့်အခါကမျှ ထိန်လင်းဟူ၍ မခေါ်ဟု ဆို၏ ။ နောက်တွင် အစ်ကို အောင်သန်းနှင့် နာမည် လိုက်အောင် မောင်အောင်ဆန်း ဟု ခေါ်တွင် လေသည်။ မိခင် ဒေါ်စု၏ သားသမီး ၉ ယောက် အနက် မောင်အောင်ဆန်းသည် အထွေးဆုံး ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ မွေးချင်းများ မှာ (၁) မခင်ညွန့် (လယ်ဝန်ကတော်) ၊ (၂) မဝက် (အိမ်ထောင်မပြု)၊ (၃) မောင်ဘဝင်း (ဘီအေ၊ ဘီအက်စ်စီ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့နှင့် အတူ ကျဆုံး ခဲ့ရသူ)၊ မရွှေမှန် (ငယ်စဉ်က ကွယ်လွန်)၊ (၅) မောင်နေအောင် (အမိန့်တော် ရ ရှေ့နေ)၊ (၆) မောင်ညိုမောင် (ငယ်စဉ်က ကွယ်လွန်)၊ (၇) မောင်ထွန်း လင်း၊ (၈) မောင်အောင်သန်း (ဘီအေ)၊ (၉) မောင်အောင်ဆန်းတို့ ဖြစ် ကြသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ၈ နှစ် သားအရွယ်မှ ကျောင်းနေရသော် လည်း ဉာဏ်ကောင်းသူ ဖြစ်သော ကြောင့် အသက် ၁၂ နှစ် အရွယ်တွင် မြန်မာ လေးတန်းသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ စာသင် ကျောင်းတွင် စာသင်နေကြပြီ ဖြစ်သော အစ်ကိုများ ကို အားကျလာသော ကြောင့် ကိုအောင်ဆန်းအား အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ စာသင်ကျောင်းသို့ ပို့ပေးရ လေသည်။ ထို့နောက် ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်းတွင် အထက်တန်းပြ ဆရာအ ဖြစ် အမှု ထမ်းနေသော အစ်ကို ဖြစ်သူ ဦးဘဝင်းနှင့် အတူ

လိုက်နေကာ ရေနံချောင်း အမျိုးသားကျောင်းတွင် ဆက်လက် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။
ကိုအောင်ဆန်းသည် ပညာလိုလားသူ ဖြစ်သော ကြောင့် အတန်းတိုင်းတွင် ထူးချွန်သည်။ ၇
တန်း စာမေးပွဲတွင် အမှတ်အများ ဆုံးရသဖြင့် ဦးရွှေခို ရွှေတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရလေသည်။
ထို့ပြင် တစ်လ ၁၀ ကျပ်ဖြင့် သုံးနှစ် တာကာလအတွက် စကောလားရှစ် ရသည်။

၁၉၃၂ တွင် ရေနံချောင်း အမျိုးသားကျောင်းမှ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲ အောင်၍
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်လက် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတွင်
ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းစာသက်သက်ကိုသာ လေ့လာကျက်မှတ်နေသူ မဟုတ်။ အပြင်
ဗဟုသုတ အများ အပြားကိုလည်း လေ့လာဖတ်ရှုသူ ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သူ့အခန်းထဲတွင်
နိုင်ငံရေး နှင့် ပတ်သက်သော စာနယ်ဇင်းများ စွာ တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ ကိုအောင်ဆန်း
သည် တက္ကသိုလ်ရောက်သည့်နှစ် တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ရှိသော မကွေး အသင်းဝင်
ဖြစ်ခဲ့သည်။ အသင်းဝင် ဖြစ်သော် လည်း မကွေးအသင်းမှ ကြီးမှူး ကျင်းပသည့်
မိတ်ဆက်ညီခွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ အငြိမ့်ခွဲခြင်းများ ကို မကြိုက် နှစ်သက် ချေ။ ၁၉၃၂-၃၃
အတွက် မကွေးအသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသော အခါ အငြိမ့်ခွဲခြင်း ပကာသနဖက်သော
မိတ်ဆက်ခွဲများ မပြုလုပ်သည်သာမက သူဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သော နှစ် တွင် မကွေးအသင်းကိုပင်
ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်သည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၄ တွင် ဥပစာဝိဇ္ဇာ ဒုတိယနှစ် စာမေးပွဲကို (ခုံအမှတ်
၂၃၁) ဖြင့် အောင်မြင်ပြီးနောက် ဝိဇ္ဇာ ပထမနှစ် (ဘီအေ ဂျနီ ယာ) တွင် တက်ရောက်
သင်ယူသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား သမဂ္ဂ (တကသ) အမှု ဆောင်
ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရာတွင် ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ သို့သော် ၁၉၃၅-၃၆ တွင် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ အမှု
ဆောင်လူကြီးများ အတွက် ရွေး ကောက်ပွဲ ကျင်းပရာ ကိုအောင်ဆန်းသည် အမှု ဆောင်အ
ဖြစ် အရွေးခံရလေ သည်။ ယင်းနောက် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ၏ မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်သော အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း
တွင် တာဝန်ခံအယ်ဒီတာအ ဖြစ် ဆောင်ရွက်ရလေသည်။ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ ဘဝတွင် မိမိ
အနှစ် နှစ် အလလက လေ့လာမှတ်သား ဖတ်ရှုခဲ့ရသော နိုင်ငံရေး ဗဟုသုတများ ကို
ဆောင်းပါးအ ဖြစ် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် ရေး သား ခဲ့သည်။

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ် ကိုအောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေ နေသော အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်း (အတွဲ -၅၊ အမှတ်-၁) တွင် အင်္ဂလိပ်ကဏ္ဍပိုင်း၌ ဦးညိုမြသည် ယမမင်း ကလောင်အမည်ဖြင့် The Hell Hound At Large (ခရီးခွေးကြီး လွတ်ပြေးနေသည်) အမည်ရှိ အယ်ဒီတာ့ထံ ပေးစာတိုလေး ကြောင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းအုပ်ကြီး ဒီဂျေစလော့စ် (ဗ.၂. Sloss) က ထိုပေးစာသည် တက္ကသိုလ် အာဏာပိုင်တစ်ဦးအား ထိပါး ပုတ်ခတ် သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ပေးစာရေး သူ အမည် ကို ဖော်ထုတ်ပေးရန် အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်းအား တောင်းဆိုလိုက်သည်။ သို့သော် အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်းက အယ်ဒီတာ ကျင့်ဝတ် ဝတ္တရားအရ ကလောင်အမည် ကို ဖွင့်ဟထုတ်ဖော် ပြောဆိုရန် ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်းအား ကျောင်းမှထုတ်ပစ်ရန် တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များ ကြံရွယ် နေကြောင်း သတင်းထွက်ပေါ်လာသည်။

ဤဖြစ်ရပ်မတိုင်မီ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုအား အမျိုးသားနေ့ မိန့်ခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၃၆၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျောင်းမှ ထုတ်ပယ်ခဲ့ရသည်။ ဤသို့ သမဂ္ဂနှင့် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာကို ကျောင်း မှ ထုတ်ပစ်လိုက်ခြင်းသည် ကျောင်းသားထုတစ်ရပ်လုံးကို စော်ကားခြင်းဟု သမဂ္ဂက ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၃၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့ တွင် ဒုတိယအကြိမ် ကျောင်းသားသပိတ်ကို သမဂ္ဂက ဦးဆောင်၍ ကျောင်း သားများ တညီတညွတ်တည်း ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ သပိတ်တိုက်ပွဲပြီးသော အခါ တက္ကသိုလ် အာဏာပိုင်များ က ကိုအောင်ဆန်းကို ကျောင်းပြန်နေခွင့် ပေးရသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၆-၃၇ တွင် ဘီအေ စီနီယာတန်းကို ပြန်တက်ရာ ပဲခူးဆောင် အခန်းအမှတ် ၁၁၃ တွင် ဆက်လက်နေထိုင် သည်။ ထိုနှစ် တွင် ပဲခူးဆောင် သဟာယအသင်းတွင် အောင်ဆန်းသည် အမှု ဆောင်အဖြစ် ပြိုင်ဘက်မရှိ အရွေးခံရသည်။ ယင်းနောက် ပဲခူး သဟာယ အသင်းနှင့် စာဖတ်အသင်းတို့တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၃၆-၃၇ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂတွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အရွေးခံရသည်။ ၁၉၃၇ တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် အင်္ဂလိပ်စာပေ၊

ဥရောပရာဇဝင်၊ နိုင်ငံရေး သိပ္ပံ ဘာသာရပ်များ ဖြင့် ဝိဇ္ဇာတန်း ကို ခုံအမှတ် ၅၆ ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ထိုနှစ် မေလ ၉ မှ ၁၀ ရက်နေ့အထိ မန္တလေးမြို့တွင် ကျင်းပသော ဒုတိယအကြိမ် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံသို့ တက်ရောက်ပြီး မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကိုအောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၇-၃၈ တွင် ဥပဒေပညာကို ဆည်းပူးလိုသော ကြောင့် ဘီအယ်လ်တန်းကို တက်ရောက်သင်ကြားသည်။ ထိုနှစ် တွင် ပင် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂတွင် အရန်အမှု ဆောင်အဖွဲ့ဝင်အ ဖြစ် လည်း ကောင်း၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွင် ဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ်လည်း ကောင်း အရွေးခံခဲ့ရသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ပုသိမ်၊ မော်တင်စွန်း၊ ဇီးချိုရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်း အလှူပွဲတွင် ကျောင်းသားများ နှင့် ကျေးရွာလူထုကို မြန်မာပြည် လွတ်လပ် ရေး ရရှိရန်အတွက်လည်း လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲမှသာ ရရှိမည် ဖြစ် ကြောင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရှင်းလင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ၁၉၃၈-၃၉ ခုနှစ် တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ဗမာနိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ အ ဖြစ် အရွေးခံရသော်လည်း နှစ် ဆုံးအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ နိုင်ငံရေး ကို ဇောက်ချလုပ်ရန် ရည်သန်နေပြီ ဖြစ်ရကား တို့ဗမာအစည်းအရုံး သို့ ၁၉၃၈၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှ စပြီး သခင်အောင်ဆန်း အမည် တွင် လာခဲ့သည်။ အစည်းအရုံးဝင်ပြီး များ မကြာမီမှာ ပင် အောက်တိုဘာလကုန်တွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံး အမှု ဆောင် အဖွဲ့က ခန့်အပ်သော အထွေထွေအတွင်း :ရေး မှူ ဖြစ်လာသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၈၊ နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ်မှ လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသား သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ်မှ လည်းကောင်း နုတ်ထွက်ခဲ့ပြီး သူ၏ တာဝန်များ ကို ကိုလှရွှေ၊ ကိုဗဟိန်း၊ ကိုဗဆွတို့အား လွှဲအပ်ပေးခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဌာနချုပ် အထွေထွေ အတွင်း :ရေး မှုအ ဖြစ် အမျိုးသားရေး လှုပ်ရှားမှု များ တွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင် လုပ်ဆောင်ခဲ့မှု ကြောင့် ဗြိတိသျှအစိုးရက ရန်ကုန် အရေး တကြီး လုံခြုံရေး အကဲဥပဒေအရ ၁၉၃၉ ခု၊ ဇန်နဝါရီ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အဖမ်းခံရကာ ထောင်ဒဏ် ၁၅ ရက် ကျခံခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ထောင်မှ ဖေဖော်ဝါရီ ၈ ရက်နေ့တွင် လွတ်မြောက်ပြီးနောက် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅၊ ညသန်းခေါင် ကျော် ၂ နာရီခွဲအချိန်တွင် မြို့မကျောင်းတွင် ကျင်းပသည့် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင် ရာ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များ (ကျောင်းသားသပိတ် အရေး နှင့် စပ်လျဉ်း ပြီး) တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးသည့် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ထိုနှစ် ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့မှ ၉ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသော တို့ဗမာ အစည်းအရုံး မော်လမြိုင်ညီလာခံတွင် အခမ်းအနားမှူအ ဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ ထို့နောက် ၁၉၃၉၊ ဧပြီ ၃၀ မှ မေလ ၅ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသော တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ဌာနချုပ် အလုပ်အမှု ဆောင်အဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် အထွေထွေ အတွင်း :ရေး မှူအ ဖြစ် ရွေးကောက်ခံရသည်။

ထိုနှစ် ဩဂုတ် ၁၃ ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ရေကျော်ရပ် တို့ဗမာအစည်း အရုံး တည်ရာနေရာတွင် သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်လှဖေ၊ ကိုဗဟိန်း၊ ကိုသိန်းဖေ၊ မစ္စတာဂိုရှယ်၊ မစ္စတာဒတ္တာတို့သည် တို့ဗမာအစည်းအရုံး အတွင်းတွင် ကွန်မြူနစ် (ကလပ်စည်း) အဖွဲ့အစည်းကလေးတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့ စမ်းချောင်းရပ် မြေနုလမ်း အိမ်အမှတ် ၁၄ ကို ဗဟိန်းအိမ်တွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို လျှို့ဝှက်စွာ တည်ထောင်ပြီး သခင်အောင်ဆန်းသည် အထွေထွေ အတွင်း :ရေး မှူအ ဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။

၁၉၃၉၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ဥရောပတွင် ဒုတိယကမ္ဘာ စစ်ကြီး စတင် ဖြစ်ပွားခဲ့လေသည်။ ထိုစစ်ကြီး မ ဖြစ်မီ ၂ ရက်အလိုမှာ ပင်တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ ပြည်လုံးဆိုင်ရာ အလုပ်အမှု ဆောင်အဖွဲ့၏ အထူး အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ဒေါက်တာဘမော်၏ အိမ်တွင် ကျင်းပကာ တို့ဗမာ အစည်းအရုံး အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဆင်းရဲသား ဝံသာနုအဖွဲ့ဝင်များ၊ နေပြည်တော် အဖွဲ့ဝင်များ၊ ကရင် အမျိုးသားအဖွဲ့ဝင်များ၊ ငါးပွင့်ဆိုင်

အဖွဲ့ဝင်များ ပူးပေါင်း ပြီး ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း (Burma Freedom Bloc) ကို စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အဆိုပါအဖွဲ့တွင် ဒေါက်တာဘမော်ကို အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သခင်အောင်ဆန်းအား အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးကြသည်။

ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းကို တည်ထောင်လိုက်ပြီးနောက် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများ အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာဖြင့် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆင့်ကာဆင့်ကာ ပေါ်ထွက်လာကာ သပိတ်မှောက်မှု၊ စီတန်းလမ်းလျှောက်ပြီး အင်အားပြမှု အစရှိသည့် တော်လှန်ရေးလှိုင်းထမ်းပိုးတို့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ယင်းနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများကို နယ်ချဲ့အစိုးရသည် အမျိုးမျိုး နှိပ်ကွပ်ခဲ့သည်။ ကံကောင်းထောက်မသော ကြောင့်သာ အောင်ဆန်းသည် နယ်ချဲ့အစိုးရက ပစ်လိုက်သော ပိုက်ကွန်အတွင်းသို့ မသက်ဆင်းခဲ့ရပေ။

သခင်အောင်ဆန်းသည် မော်လမြိုင်မြို့တွင် ကျင်းပသော တို့ဗမာအစည်းအရုံး ညီလာခံတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တွင် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့အား မြန်မာတို့က အကူအညီမပေးသင့်ကြောင်း တရားဟောခဲ့လေသည်။

ယင်းနောက် ၁၉၄၀၊ မတ်လ ၁၉ ရက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ရမ်းဂါးမြို့တွင် ကျင်းပမည့် အိန္ဒိယအမျိုးသားကွန်ဂရက် ညီလာခံသို့ သခင်အောင်ဆန်းသည် သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်ခင်အောင်၊ သခင်တင်မောင် (ပန်းတနော်)၊ ကိုထွန်းရှိန်၊ သခင်ဗသွင်၊ ဆင်ဂုပ္ပတား၊ ကိုဗဟိန်း၊ သခင်အုန်းဗေ၊ သခင်အုန်းမြင့် (တိုးတက်ရေး) တို့နှင့် အတူ တက်ရောက်ပြီး မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၄၀၊ ဇွန် ၅ တွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ပထမဆုံး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရသည်။ သို့နှင့် ၁၉၄၀၊ ဇွန် ၁၇ တွင် ဟင်္သာတခရိုင်၊ ဇလွန်မြို့တွင် ကျင်းပသော တို့ဗမာအစည်းအရုံး တရားပွဲတစ်ခုတွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် ချင်းတောင်တန်းအကြောင်း ဟောပြောသောကြောင့် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ကျုံ့ငေးသခင်တင်မောင်တို့အား ကာကွယ်ရေးဥပဒေနှင့် ဖမ်းဆီးရန် ဟင်္သာတ ရာဇဝတ်ဝန် မစ္စတာဇေမီးယား (Mr. Xavier) က ဝရမ်းထုတ်

လိုက်သည်။ ကံအားလျော်စွာ ဗမာပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦး ဦးလှတောနှင့် ဇနီး ဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ခင်ဦးတို့၏ အကူအညီဖြင့် ဟင်္သာတခရိုင်မှ လွတ်မြောက် ကာ ရန်ကုန်မြို့ ၅၃ လမ်းရှိ သခင်အောင်ဖေ၏ အမေကြီးအိမ်တွင် ပုန်းလှုံ နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအတောအတွင်း ၊ နယ်ချဲ့အစိုးရ၏ အလိုတော် ရှိ ဇေဗီယား ကပင် “သခင်အောင်ဆန်းအား ဖမ်းဆီးပေးနိုင်လျှင် ဆုငွေ ၅ ကျပ်ပေးမည် ” ဟု ကြေညာလိုက်သည်။ ယင်းဆုငွေ ၅ ကျပ် ထုတ်ပြန်သည့်သတင်းကို ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့ထုတ် သတင်းစာများ တွင် အသီးသီးပါရှိလာရာ သခင် အောင်ဆန်းကိုသာမက မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးကိုပင် စော်ကားလိုက်သော ကြောင့် တစ်ပြည်လုံးက ရှုတ်ချခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းဆုငွေကို ၁၉၄၀၊ ဩဂုတ် ၂၀ တွင် ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့ရသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ အဖမ်းမခံလိုဘဲ ပြည်ပတွင် ထွက်ပြီး နိုင်ငံခြားအကူအညီရှာရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ တရုတ်ကွန်မြူစ်ပါတီ နှင့် ဆက်သွယ်ရန် သခင်အောင်ဆန်းသည် ရွှေတောင်တန်းတိုက်မှ တရုတ် တန်း ၁၉ လမ်း ဦးကျော်ခင်အိမ်တွင် ပုန်းအောင်းပြီး ဦးကျော်ခင်၏ စီစဉ် မှု ဖြင့် တရုတ်သင်္ဘောသားယောင်ဆောင်ကာ တန်လွန်ရှောင်ဟူသော တရုတ် အမည် ခံယူ၍ လည်းကောင်း၊ သခင်လှမြိုင်သည် တန်ဆူတောင်ဟူသော တရုတ်အမည် ခံယူ၍ လည်းကောင်း ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ၊ ဩဂုတ် ၈ ရက်နေ့တွင် နော်ဝေးပိုင် “ဟိုင်လီ” (Hai Lee) သင်္ဘောဖြင့် ရန်ကုန်မှ ထွက်ခွာလာခဲ့ ရာ ၁၉၄၀၊ ဩဂုတ် ၂၄ တွင် အမွိုင်ရှိ ကူလန်စုကျွန်း (Kulangsus Island) သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းတို့သည် အမွိုင်မြို့တွင် တရုတ်ကွန်မြူစ်ပါတီနှင့် အဆက်အသွယ် မရဘဲ သော င်တင်နေစဉ် မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ရဲဘော်များ ၏ ကြိုးပမ်းချက်အရ ဂျပန်နှင့် ဆက်သွယ်ရရှိခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး စူဇူကီး (နောင် ဗိုလ်မှီးကြီး)သည် သခင်အောင်ဆန်းတို့ အား အမွိုင်မှ ဂျပန်သို့ ဆက်သွယ်ခေါ်ယူခဲ့ရာ ၁၉၄၀၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂ တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပြီးနောက် မြန်မာပြည် တွင် ၊ ရဲဘော်ရဲဘက်များ နှင့် တိုင်ပင်ရန်

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရွှန်းတင်းမားရူး သင်္ဘောဖြင့် ရောက်ရှိပြီး ပြည်သူ့အရေး တော် ပုံပါတီဝင်များ နှင့် မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၁၊ မတ် ၁၀ တွင် ရွှန်းတင်းမားရူးသင်္ဘော ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ အပြန်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ် ပထမအသုတ် ဖြစ်သည့် သခင်လှဖေ (ဗိုလ်လက်ျာ)၊ သခင်ဗဂျမ်း (ဗိုလ်လရောင်)၊ သခင်အေးမောင် (ဗိုလ်မိုး)၊ ကိုထွန်းရှိန် (ဗိုလ်ရန်နိုင်) တို့ကို ခေါင်းဆောင်၍ ခေါ်ဆောင်သွား ခဲ့ရာ ၁၉၄၁၊ မတ် ၂၇ တွင် တိုကျိုမြို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် စစ်ပညာသင်ရန် ၁၉၄၁၊ ဧပြီတွင် ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့် ထိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ၁၉၄၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၆ တွင် လက်မောင်းသွေး ဖောက်ပြီး သစ္စာပြုကာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ကို ၁၉၄၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၇ တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်း တွင် ဒုတိယ စစ်သေနာပတိအ ဖြစ်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ၊ ချီတက်ကာ ဗြိတိသျှတို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၂၊ ဇူလိုင် ၂၇ တွင် ဂျပန်တို့က ဘီအိုင်အေကို ဖျက်သိမ်းပြီး ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (ဘီဒီအေ) ဖွဲ့စည်းသော အခါ ဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်ဖြင့် ဘီဒီအေ၏ စစ်သေနာပတိအ ဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၃၊ မတ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ရာထူး တိုးမြှင့်ပေးခြင်း ခံရသည်။

ဂျပန် အစိုးရ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ၁၉၄၃၊ မတ် ၁၁ တွင် ဒေါက်တာ ဘမော်၊ ဒေါက်တာသိမ်းမောင်၊ သခင်မြတို့နှင့်အတူ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွား ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ် မတ် ၂၂ တွင် တိုကျိုမြို့တွင် ဂျပန်ဘုရင် ဟိရိုဟိတို ၏ တက်နေဝန်း တံဆိပ် (တတိယအဆင့်) နှင့် စလွယ်လတ် (Third Class Order of Rising Sun Wilt Middle Class) ကို ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရလေ သည်။ ၁၉၄၃၊ ဩဂုတ် ၁ ဂျပန်ခေတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရဖွဲ့စည်းသော အခါ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး (စစ်ဝန်ကြီး)အ ဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပ်တို့သည် မြန်မာပြည်သူတို့အား ဖိနှိပ် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်ပြီး ဖက်ဆစ်ဂျပ်တို့ကို တော် လှန် ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၄၊ ဩဂုတ် ၄ မှ ၇ ရက်နေ့အထိ ပဲခူးမြို့၊ စံပြတပ်ရင်းတွင် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကိုယ်စား လှယ် သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်ဗဟိန်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကာ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေး အတွက် အစည်းအဝေး ခေါ်ယူခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ၁၉၄၄၊ စက်တင်ဘာ ၄ တွင် ရန်ကုန်မြို့တွင် ဂျပ်ဘုရင် ဟိရိုဟိတို၏ မွန်မြတ်သော ရတနာ (ပထမအဆင့်) ဘွဲ့တံဆိပ်ကို ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရသည်။

၁၉၄၅၊ မတ် ၁ မှ ၃ အထိ ရန်ကုန်မြို့မှ ကန်တော် ကြီး ပတ်လမ်း နှင့် ဦးထွန်းမြတ် လမ်းထောင့်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအိမ်တွင် ဖက်ဆစ် ဂျပ်တို့ကို တော် လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅၊ မတ် ၂၇ တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပ်တော် လှန်ရေး စတင်သော အခါ ရှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ်တွင် တာဝန်ယူကာ ဖက်ဆစ်ဂျပ်တို့ကို တော် လှန်တိုက် ခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅၊ မေ ၁၆ တွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင် ဗြိတိသျှဒုတိယဗိုလ်ချုပ် ကြီး ဆာဝီလျံစလင်း Lt.Gen. (William Joseph Slim) (နောင် ဖီးမာရှယ်) (၁၈၉၁-၁၉၇၀) နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၉၄၅၊ မေ ၁၉ တွင် မိတ္ထီလာမှ ရန်ကုန်သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ရောက်ရှိ ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅၊ မေ ၁၉ တွင် ကျင်းပသော နေသူရိန်ညီလာခံတွင် သဘာပတိအ ဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှာ ပင် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး အဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသည်။ ဗမာ့ တပ်မတော် အရေး နှင့် ပတ်သက်ပြီး ၁၉၄၅၊ စက်တင်ဘာ ၇ တွင် ကန့် သဘောတူညီချက်ကို လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့သည်။ အရှေ့တောင် အာရှ မဟာမိတ် စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်က ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအား ဗမာ့တပ်မတော် တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်ရာထူးဖြင့် ဒုတိယ စစ်ဆေး ရေး အရာရှိချုပ် (Deputy Inspector-General) အ ဖြစ် ခန့်အပ်မည် ဟုကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တပ်မတော် သားဘဝကို လို လားသော် လည်း သမိုင်းပေးတာဝန်

ဖြစ်သည့် မပြီးဆုံးသေးသော မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၇ တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် (Patriotic Burmese Forces) ၏ ဗိုလ်ချုပ်ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်သို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက် ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က ဖဆပလအား အမှု ဆောင် ကောင်စီ (ဝန်ကြီးအဖွဲ့)တွင် ပါဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဖဆပလ အဖွဲ့ ချုပ်က မိမိတို့ တောင်းဆိုချက်များ မရသော ကြောင့် အမှု ဆောင်ကောင်စီသို့ မဝင်ခဲ့ပေ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဖဆပလအဖွဲ့သည် မြန်မာပြည်သူ လူထု၏ အင်အားဖြင့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကို ဆက်လက်ဆင်နွှဲ ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁ တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်သေနာ ပတီအ ဖြစ် တာဝန်ယူပြီး ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၉၄၆၊ ဇန်နဝါရီတွင် ကျင်းပသော ဖဆပလ ပထမဆုံးပြည်လုံးကျွတ် ညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ် ပြန်လည် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်၏ အုပ်ချုပ်ရေး ကာလတွင် မြန်မာပြည်သူတို့၏ မကျေနပ်မှု ပိုမိုကြီးထွားလာကာ နိုင်ငံရေး မငြိမ်မသက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဗြိတိသျှအစိုးရက ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကို အင်္ဂလန် ပြည်သို့ ပြန်ခေါ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံသစ် ဆာဟူးဘတ်ရန်နစ်ကို စေလွှတ် ခဲ့သည်။

ဆာဟူးဘတ်ရန်နစ်သည် အမှု ဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်ရန် ဖဆပလကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၆၊ စက်တင်ဘာ ၂၆ တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အမှု ဆောင်ကောင်စီတွင် ဒုတိယသဘာပတိ (ဝန်ကြီးချုပ်) အ ဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ပြီး ကာကွယ်ရေး ဌာနနှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဌာနများ ကိုပါ တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ်သည် အမှု ဆောင်ကောင်စီတွင် ပါဝင်လာပြီးနောက် ၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၈ တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရထံ

မြန်မာနိုင်ငံကို တစ်နှစ် အတွင်း : လွတ်လပ်ရေး ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ဖဆပလ၏ တောင်းဆိုချက်ကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အင်္ဂလိပ်နန်းရင်း ဝန်
မစွတာအက်တလီ (C.R. Attlee, P.C., O.M., C.H.) က ၁၉၄၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၀ တွင်
ဗြိတိသျှပါလီမန် အောက်လွှတ်တော် တွင် မြန်မာကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ကို အင်္ဂလန်ပြည်၊
လန်ဒန်မြို့သို့ ဖိတ်ခေါ်ဆွေးနွေးမည် ဟု ကြေညာ ခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏
ဖိတ်ကြားချက်အရ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦး ဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည်
အင်္ဂလန်ပြည်သို့ သွားရောက် ပြီး ဗြိတိသျှအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်များ နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကာ
၁၉၄၇၊ ဇန်နဝါရီ ၂၇ တွင် ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန် အက်တလီနှင့် “အောင်ဆန်း-
အက်တလီစာချုပ်”ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြည်မနှင့် တောင်တန်းဒေသများ
အပါအဝင် ပေါင်းစည်းပြီး မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ရယူနိုင်ရန် ၁၉၄၇၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ တွင်
ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ တောင်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ပိုင်းတို့၏ လမ်းဆုံရာ လဲချားစော်ဘွား၏
နယ်မြေအတွင်း ရှိ ပင်လုံမြို့ကလေးတွင် တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ် ၂၃ ဦးတို့နှင့် အတူ
သမိုင်းဝင် “ပင်လုံစာချုပ်” ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ပေသည်။ ၁၉၄၇၊ ဧပြီ ၉ တွင် ကျင်းပသော တိုင်းပြည်ပြု
လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဖဆပလ အမတ်လောင်းအဖြစ် ရန်ကုန်မြို့မ (လမ်းမတော်)
မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဝင်ရောက်အရွေးခံပြီး လွှတ်တော် အမတ်အဖြစ် ပြိုင်ဘက်မရှိ
ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် ၁၉၄၇၊ မေ ၁၉ မှ ၂၃ ထိ ကျင်းပသော ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှု
ညီလာခံသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၇၊ ဇွန် ၁၆ တွင် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ညီလာခံတွင်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ် အခြေခံဥပဒေ ရေး ဆွဲရာတွင် ပါဝင်ရမည့်
အခြေခံမူများ ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၂၊ စက်တင်ဘာ ၆ တွင် မြောင်းမြ မြို့နေ
ဦးဖိုးညွှင်း၊ ဒေါ်ဖွားစုတို့၏ သားသမီး ၉ ဦးအနက် သတ္တမမြောက် သမီး ဖြစ်သူ
သူနာပြုဆရာမ မခင်ကြည် (နောင် မဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့ရ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာနှင့်

နီပေါနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး) နှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီး သား ၂ ဦး၊ သမီး ၂ ဦး၊
[အောင်ဆန်းဦး၊ အောင်ဆန်းလင်း၊ အောင်ဆန်းစုကြည်၊ သမီးထွေး (ငယ်စဉ်က
ကွယ်လွန်)ထွန်းကား ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၄၇၊ ဇူလိုင် ၁၉ ရက်၊ နံနက် ၁၀:၃၇ နာရီတွင် အတွင်း ဝန်များ ရုံး
(နောင် ဝန်ကြီးများ ရုံး) တွင် ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ် မိုးချစ်ပါတီ
ခေါင်းဆောင်နှင့် နန်းရင်းဝန်ဟောင်း ဂဠုန် ဦးစော၏ နောက်လိုက် လူသတ်သမားတို့၏
လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှု ကြောင့် ကျဆုံးခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ၁၉၄၈၊ ဧပြီ ၁၁ တွင် အခြား ဝန်ကြီးများ
နှင့် အတူ ဂျူလီဟောမှ အာဇာနည်ကုန်းသို့ ပို့ဆောင် ဂူသွင်း သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့သည်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးပြီး ၁၁ နှစ် အကြာ ၁၉၅၉၊ မတ် ၂၇ တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး
ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံးကဏ္ဍအထိ ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး လွတ်လပ်ရေး အတွက်
သက်စွန့်ဆံဖျား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှု ကြောင့် နိုင်ငံတော် က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း
အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် လွတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) (Star of the
Revolution) တံဆိပ်များ ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရာထူးနှင့် အာဏာကို မမက်မောသလို ပကာသနကိုလည်း အလေးမထားပေ။ ဟိတ်ပန်ကိုလည်း မလုပ်တတ်။ ရိုးသားမှု ကို မြတ်နိုး၍ အမှန်တရားကို ဦးထိပ်ပန်သည်။ သူသည်တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး သူ့ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရေး ကိုသာ အလေးအနက် စိတ်ဝင်စား ကာ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ပြည်သူလူထု လေးစားယုံကြည် ထောက်ခံမှု အရဆုံးသော ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။

အိန္ဒိယအမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး မဟတ္တမဂန္တီ၊ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ လီနင်၊ တရုတ်ပြည်မှ ဒေါက်တာဆွန်ယက်ဆင်၊ အမေရိကန် (၁၆) ဆက်မြောက် သမ္မတလင်ကွန်း၊ ဗီယက်နမ်မှ သမ္မတဟိုချီမင်း တို့ကဲ့သို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်သာ နေထိုင် ဝတ်စားဆင်ယင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ငယ်စဉ်ကပင် အဝတ်အစားနှင့် ပတ်သက်၍ ချေးမများ ခဲ့။ ဖြစ်သလို နေထိုင်စားသောက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် ရေး သားခဲ့သော အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ဤသို့ ရေး သားထားလေသည်။ ကျွန်တော် ၏ အထက် အစ်ကို ကိုအောင်သန်းနှင့် ကျွန်တော် မှာ အသက် ၃ နှစ် ခွဲ ၄ နှစ် မျှ ကွာ၏ ။ သူနှင့် ကျွန်တော် ကား ငယ်ငယ်က ရန် ဖြစ်ဖက် ဖြစ်၏ ။ သူကား လက်မြန်၏ ။ ကျွန်တော် ကား အားကြီး၏ ။ အချိန်မဆလက်လွတ်စပယ် လုပ်တတ်၏ ။ သူကား နု၏ ။ မင်းသားကျချင်၏ ။ ကျွန်တော် က ကြမ်း၏ ။ သူသည် အစားအသောက် အနေအထိုင်မှစ၍ သပ်ရပ်၏ ။ အစားဆိုလည်း အစားတိုင်းမစား၊ စားသောက်နေသည့်အခါ မြေကြီးပေါ်သို့ ကျသွားလျှင် သူသည် မစားတော့။ ကျွန်တော် ကား ဖုတ်ဘက်ခါ၍ စားနိုင်လျှင် စား၏ ။ သူကား အဝတ်များ ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်တတ်၏ ။ ကျွန်တော် ကား မဝတ်တတ်။ မြန်မြန်ညစ်အောင် ဝတ်တတ်

၏ ။ သူသည် မြေကြီး၊ ကြမ်းများ ပေါ်တွင် မည် သည့်အခါမှ တုံးလုံးမလှဲ။ ကျွန်တော် က ကြိမ်ဖန်များ စွာ လှဲဖူး၏ ။ သူကား ပါး၏ ။ လျင်၏ ။ ကျွန်တော် ကား ထူ၏ ။ အေး၏ ”” ဤသို့ ပင် ဗိုလ်ချုပ်သည် သူငယ်စဉ်က အနေအထိုင်၊ အစားအသောက်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ခဲ့ပုံကို မကွယ်မဝှက် ရေး သားခဲ့၏ ။

ဗိုလ်ချုပ်သည် သူကိုယ်တိုင် ထိုကဲ့သို့ ရေး သားခဲ့သည်သာမက သူ ရေနံချောင်း အမျိုးသားကျောင်းဘဝတွင် ဝတ်စားဆင်ယင်မှု နှင့် ပတ်သက်၍ အတော် ခွကျ၏ ။ ကျောင်းသားများ ကြားတွင် ဂိုက်ပေးခြင်း၊ ဆိုက်ပေးခြင်း မရှိဘဲ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် ဖြစ်သလို ဝတ်စားဆင်ယင်တတ်မှု ကြောင့် တစ်ကျောင်း လုံးက ရယ်စရာ မောစရာ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ဗိုလ်ချုပ်သည် ရှစ်တန်းကျောင်းသားဘဝတွင် မိခင်အမေစု ထံမှ အနီရောင် ပိုးရောချည်လုံချည်များ ပိုးပေးလေ့ ရှိ၏ ။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ထိုလုံချည်များ ကို ကြိုက်နှစ်သက် သဖြင့် ခုံခုံမင်မင် ဝတ်တော့၏ ။ အကယ်၍ ဝတ်နေစဉ် အောက်အနားက စုတ်ခဲ့သော် ထိုအစုတ်ကိုပင် ပြန်၍ ထုံးပြီး ချည်နှောင်ဝတ်ဆင်ခဲ့၏ ။ ဗိုလ်ချုပ်ကား သူ့ဝတ်စားမှု နှင့် ပတ်သက်၍ ပတ် ဝန်းကျင်ကို ဤသို့ ဂရုမစိုက်၊ ရှက်လည်း မရှက်ပေ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်း အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း မှ ၁၉၃၂ ခုနှစ် တွင် ဆယ်တန်းအောင်မြင်ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ တက် ခဲ့၏ ။

ထိုခေတ် ထိုအချိန်အခါက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားပိုင်းတွင် ဝတ်စား ဆင်ယင်မှု က ပကာသန လွှမ်းမိုးလျက် ရှိ၏ ။ ကြော့ကြော့မော့မော့နှင့် ဆံပင်ကို ဖြီးလိမ်းပြီး ဟော်လံပင်မင်း ပြန်ပိုးသက္ကလပ်အင်္ကျီ ကြွေပြောင် ပြောင်တိုက် ကော်လာနှင့် ဝတ်ဆင်ပြီး ရွမ်းရွမ်းမြည် နေသည့် ရွှေတောင်မန္တလေးပိုးလုံချည်ကို ဆင်မြန်းကာ မှန်ကဲ့သို့ ဖိတ်ဖိတ်တောက်နေသော ရူးဖိနပ်ကို စီး၍ စတိုင်ထုတ်နေကြချိန်လည်း ဖြစ်သည်။

မျက်နှာတွင် လည်း အကောင်းစားအလှရည်များ ကို လိမ်းပြီး အမျိုးမျိုး သော နံ့သာများ ကို အသုံးပြု၍ ခြယ်သကြသည်။

ထိုကဲ့သို့ သော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ ထဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကား

ထူးခြားသော သူ တစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ ဖားလျားကျနေသော ပင်နီအင်္ကျီနှင့် ကြေးနီရောင် ဘန်ကောက်လုံချည်တပတ်ရစ်ကို ဝတ်ကာ အမြီးပြတ် ဘုံဘိုင်ရေညှပ်ဖိနပ်ကိုစီးလျက် အိမ်တော် ရာထီးတစ်ချောင်းကို နေပူမိုးရွာမရှောင် အမြဲတမ်း ဆောင်းတတ်ပြီး ဆံပင်စုတ်ဖွားနှင့် ဖြစ်သလို နေတတ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မြင်တွေ့ရသော ကျောင်းသားကျောင်း သူတိုင်းက နှာခေါင်းရှုံ့ကြသည်။ ဘယ်လိုလူပါလိမ့်ဟူသော အကြည့်မျိုး ဖြင့် လည်း စူးစမ်းကြသည်။

ထို့ကြောင့် လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတိုင်း က လူ့ခွစာ၊ လောကဝတ် ခေါင်းပါးသူ ဟူ၍ ကွယ်ရာ၌ အတင်းတုတ်ကြ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကား မည်သူ့ကိုမျှ အရေး မလုပ်၊ သူနေတတ်သလို၊ နေချင် သလို နေရရင်ပြီးရော ဟူသည့် လူစားမျိုး ဖြစ်သည်။

ပဲခူးကျောင်းဆောင်မှ စာသင်ခန်းသို့ သွားသော အခါ၌ လည်း အင်္ကျီ ဘိုသီဘတ်သီနှင့် ဖိနပ်ကပိုကရီစီး၍ သွားတတ်သည်။

ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဒုတိယကျောင်းသားညီလာခံကို မန္တလေးမြို့၌ နွေရာသီအတွင်း : ကျင်းပရာ ထိုနှစ် က အမ်အေရာရှစ်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက အတွင်း : ရေး မှူ ဖြစ်သည်။ မန္တလေးညီလာခံသို့ အလာ ဗိုလ်ချုပ် သည် သူ့အစ်ကို ဦးအောင်သန်း မြို့အုပ်အိမ်သို့ ဝင်လည်သည်။ အပြန်တွင် အစ်ကိုအောင်သန်းအိမ်၌ သူ့တွင် ပါလာသော ပုဆိုးနှစ် ထည်အနက် တစ်ထည် မှာ ကျန်ခဲ့သည်။ ဤသည်ကို မသိဘဲ ထွက်လာရာ နောက်မှနေ၍ လိုက် ခေါ်ပေးသော်လည်း ခေါ်သံကိုပင် ဂရုမစိုက်နိုင်ခဲ့ချေ။ ကျောင်းသားညီလာခံ နှင့် ပတ်သက်၍ မည် မျှစိတ်စောနေ၍ လုံချည်ကျန်မှန်းပင် မသိသူ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဗိုလ်ချုပ်ကား အဝတ်အစားနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးမထားသူ ဖြစ် သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းမှထွက်၍ နိုင်ငံရေး လောကသို့ ခြေစုံပစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်စဉ်ကာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အရင်းနှီးဆုံး လုပ် ဖော်ကိုင်ဖက် တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဦးနုက ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့သည်။

ပါတီဌာနချုပ်မှ သခင်အောင်ဆန်း၏ အခန်းက သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှု မရှိသည့် အတွက် ကျော်ကြားသည်။ မည် သည့်အခါမှ သိမ်းဆည်းခြင်း မပြုရသော ၊ ကြမ်းတမ်းသော အိပ်ရာပေါ်တွင် သူ့အိပ်သည်။ ကြမ်းပိုးများ က လာသမျှလူကို သူ့အိပ်ရာနှင့် သူ့အခန်းထဲမှ မောင်းထုတ်နေကြသည်။ အောင်ဆန်း တစ်ဦးတည်းသာလျှင် အမှု မထားဘဲ သူ့အခန်းထဲ၌ နေနိုင်၊ အိပ်နိုင်လေသည်။ တစ်ခါတွင် ခရိုင်မှ ဧည့်သည်များ ကျွန်တော် တို့ဆီ ရောက်လာကြသည်။ ဌာနချုပ်မှ သခင်အဖွဲ့ဝင်အချို့က ဧည့်သည်များ ကို စင်္ကြံပေါ်တွင် မအိပ်စေချင်ကြသော ကြောင့် သခင်အောင်ဆန်း၏ အခန်းကို (ထိုစဉ်က သခင်အောင်ဆန်းသည် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်နေသည်) ဧည့်သည်များ အား နေရာချပေးသည်။ ဧည့်သည်များ က အတွင်းရေးမှူး၏ အခန်း၌ တည်းခွင့်ရှိသော ကြောင့် သဘောကျကြသည်။ သို့သော် ကြမ်းပိုး များ ရှိနေကြောင်းကို သူတို့ စတင်မခံစားရမီအချိန်ကလေး၌ သာ ဖြစ်သည်။ ညသန်းခေါင်ခန့် အချိန်သို့ ရောက်သော အခါ တပ်ချိန်ပစ်စက်သော ကြမ်းပိုး ဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြတော့သော ဧည့်သည်များ က အိပ်ရာခင်း၊ စောင်များ ကို သယ်ဆောင်လျက် အခန်းထဲမှ တစ်ယောက် မကျန် အကုန်ပြေးထွက်ကြကာ စင်္ကြံထဲတွင် ပင် ဖြစ်သလို အိပ်စက်ခဲ့ကြသည်။

နိုင်ငံရေး သည် သခင်အောင်ဆန်း၏ ဘဝ ဖြစ်သည်။ ဆာလောင်မွတ် သိပ်ခြင်းနှင့် ဆင်းရဲဒဏ်သည် သူ့အဖို့ အရေး မပါသော အရာများ ဖြစ်သည်။ သခင်လှဖေ (ဗိုလ်လကျာ)က - “ကျွန်တော် တို့ အပါအဝင် လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် အများ စုသည် အစားကောင်းကောင်းကို တစ်ခါတစ်ရံ တောင်းတ ကြသည်။ သခင်အောင်ဆန်းက ထိုကဲ့သို့ သော အရာများ ကို မည် သည့်အခါ မျှမတမ်းတချေ၊ သူက ပျော့ပြောင်းသူ မဟုတ်ချေ။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို သံမဏိဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည့်အလား ထိုအင်အားဖြင့် သူတော် လှန်ရေး လုပ်ခဲ့သည်” ဟူ၍ ပြောပြခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သခင်သန်းထွန်းနှင့် အတူနေစဉ် သူ့တွင် ဝတ်စရာမရှိသော ကြောင့် သခင်သန်းထွန်း၏ လုံချည်နှင့် အင်္ကျီတို့ကို ယူ၍ ဝတ်သည်။ ထိုအချိန်က သခင်သန်းထွန်းသည် ကန်တော် ကလေးအရပ်၌ ကျောင်းဆရာလုပ်၍

ဝင်ငွေမှန်နေသဖြင့် အင်္ကျီအသစ်နှင့် လုံချည်အသစ် များ ဝယ်၍ သေတ္တာထဲတွင် တရိတသေ သိမ်းဆည်းထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ် က ယူ၍ ဝတ်သဖြင့် မကျေနပ်သော်လည်း ဘာမှမပြောချေ။ လျစ်လျူ ထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း ဝတ်ပြီး မဟောင်းမချင်း ဘယ်တော့မှ မချွတ်ပေ။ ပြန်လည်း မပေးချေ။ ဟောင်းနွမ်းနံ့စပ်နေသဖြင့် သခင်သန်းထွန်း ကလည်း မတောင်းတော့ပေ။

ရဲဘော်သုံးကျိပ် စတင်ဖွဲ့စည်းပြီး ယိုးဒယား (ထိုင်း)နိုင်ငံတွင် ရှိစဉ်က အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် စကားပြောစရာရှိသဖြင့် စစ်ယူနီဖောင်းကို ဝတ်ပြီး ထွက်သွားရာ စီးသွားသော စစ်ဖိနပ်မှာ ကျပ်နေသဖြင့် ဗိုလ်မင်းခေါင်အား ကြည့်ခိုင်းရာ ဘယ်နှင့် ညာ မှာ စီးထားသဖြင့် နောက်ဆုံး အမှန်ပြန်၍ စီးခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်မှာ ထိုသို့ ဖိနပ်စီးရာတွင် ပင် ဘယ်နှင့် ညာ မှာ စီးခဲ့သည်အထိ သူ၏ စိတ်တွင် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး နှင့် ပတ်သက်၍ မည် မျှစိတ်ရောက် နေသည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။ ဂျပန်ခေတ် (၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၈ ရက်နေ့မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ် မေလ ၃ ရက်နေ့အထိ) အတွင်း : ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗမာ့တပ်မတော် ၏ စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိချုပ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း အဝတ်အစားနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်အင်္ကျီနှစ် ထည်နှင့် စစ်ဘောင်းဘီနှစ် ထည် သာ ရှိသည်။ အောက်ခံစွပ်ကျယ် တစ်ထည်မျှပင် ကောင်းကောင်းမရှိချေ။ ဇာပေါက်တွေ ကဲ့သို့ အပေါက်ဗရေနှင့် စွပ်ကျယ်တစ်ထည်သာ တော် လှန်ရေး ပြီးသည်အထိ ဝတ်ခဲ့ရာ မည် မျှအထိ ခြုံခြံချွေတာ တင်းတိမ်နိုင်သည်ကို မှန်းဆနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လည်း ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာက သူ၏ ရုပ်ပုံလွှာ စာအုပ်တွင် -

“သူ၏ မျက်နှာထားသည် သုန်မှု န်၏ ။ တစ်ခါတွေ ဖူးသော သူကို နောက် တစ်ခါတွေ လျှင် နှုတ်ဆက်ချင်မှ ဆက်၏ ။ သူ့ကို သိသူက ပြုံးပြသော် လည်း သူသည် တုံ့ပြန်၍ ပြုံးချင်မှ ပြုံး၏ ။ ဥက္က ဖြစ်သဖြင့် သူ့ကိုကားကျောင်းသားတိုင်းက သိကြ၏ ။ သူကလည်း အစဉ်လိုလို နိုင်ငံရေး ကိုသာ တွေ့နေဟန် တူ၏ ။ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး အတွက် စိတ်ပူပံ့ရ၏ ။ ထို့ကြောင့် သူသည် သုန်မှု န်လျက် ရှိနေသည်။

သူစကားပြောလျှင်လည်း နိုင်ငံရေး အကြောင်းကိုသာ ပြောသည်။

သူပြောနေစဉ် ဘေးရှိလူများ က နားထောင်နေရသည်။ ဘေးကလူများ ၏ စကားကို သူမကြား။ သူပြောချင်တာတွေ ကိုသာ စွတ်၍ ပြောနေတတ်သည်။ သူ့တွင် သိမ်မွေ့ခြင်း မရှိ။ အလှအပကို သူ မမက်မော။ သူသည် ကြမ်းတမ်းသည်။ ရိုင်းသည်။ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းရေး တွင် ရှိသော နေညီဝတ် ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးခြင်း စသည်တို့ကို သူသည် ဂရုမစိုက်။ ဂီတ၊ ပန်းချီ သဘင် စသော အနုပညာရပ်များ ကို မလိုက်စား၊ သူ့ကိုယ်သူ အတင်းယဉ် ကျေးအောင် မလုပ်၊ သူ၏ နဂိုအတိုင်း ခပ်ရိုင်းရိုင်း ခပ်ကြမ်းကြမ်းပင် နေ၏ ။ သူ့တွင် နိုင်ငံရေး ဝိညာဉ်ကား ပြင်းထန်လှချေ၏ ။ သူသည် နိုင်ငံရေး တစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်သော သူတစ်ဦး ဖြစ်၏ ။

သူသည် ရိုင်း၏ ။ ကြောင်၏ ။ ကိစ္စမရှိ။ သူသည် နေညီခန်းဆောင်မှ ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးလူကောင်းမဟုတ်၊ တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် တစ်ခုတည်းကိုသာ မဲ၍ လုပ်သော နိုင်ငံရေး သတ္တဝါ ဖြစ်၏ ။ ထို့ကြောင့် ကိစ္စမရှိ” ဟူ၍ ရေး သားခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကို တပ်မတော် သားတိုင်းက ချစ်ခဲ့ကြသည်။ ပြည်သူလူထုကလည်း ရိုသေခဲ့ကြသည်။ ရောက်လေရာ အရပ်တိုင်း၌ သူ့ကို ပြည်သူတို့နှုတ်ဖျားဝယ် “ဗိုလ်ချုပ်” “ဗိုလ်ချုပ်” ဟူ၍ တရွရွ တဖွဖွ ရှိခဲ့ကြသည်။

တစ်ဖန် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး အတွက် ဗြိတိသျှခါင်းဆောင်များ နှင့် ဆွေးနွေး၍ အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးနောက် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ရောက်လာရာ လူထုအား “ကျုပ် ဘီလပ်က ပြန်လာတာ ဘာပါလဲလို့မေးရင် ယူနီဖောင်း တစ်စုံပဲ ပါလာတယ်” ဟု ပြောခဲ့ဖူးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကား ထိုသို့ ဖြင့် စိန်၊ ရွှေ၊ မော်တော် ကား၊ အိမ်ဝေးစွ အဝတ်အစားကိုပင် မက်ခဲ့သူမဟုတ် ပေ။ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းရပ်ကွက် နတ်မောက်လမ်း၊ အမှတ် (၂၅)ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြတိုက် လုပ်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်အိမ်နှင့် ခြံသည် ဗိုလ်ချုပ်၏ အိမ်ခြံမဟုတ်ပေ။ နောင်တွင် မဆလပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဖြစ်လာသည့် ဗိုလ် နေဝင်း၏ အိမ် သာ ဖြစ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်နေထိုင်ရန် ခေတ္တပေးခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အိမ်ရှိ ပရိဘောဂမှအစ မော်တော် ကားအဆုံး ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်ပိုင်ဟူ၍ ဘာမျှမရှိပေ။ ရောင် :ရင်းမိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းများ က ပေးလှူထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ် ဖတ်ရှုခဲ့သော စာအုပ်အများ စုမှာ ဗိုလ်ချုပ်အပိုင် မဟုတ်။ ဂျာနယ်ကျော်

ဦးချစ်မောင်နှင့် သခင်သန်းထွန်း၏ စာအုပ်များ သာ ဖြစ်ပြီး ငှားရမ်းဖတ်ရှုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် နောက်ဆုံး ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ ကျဆုံးချိန် အထိ သူ့တွင် လုံချည် နှစ် ထည်၊ အင်္ကျီသုံးထည်၊ တိုက်ပုံတစ်ထည်နှင့် အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်ကြီး ပဏ္ဍိတ်နေရူး ချုပ်ပေးခဲ့သော လောင်းကုတ်စစ် ဝတ်စုံ တစ်ထည်သာ ကျန်ရှိခဲ့သည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက် ကြာသပတေးနေ့သည် ဗိုလ်ချုပ် ၏ ၉၉ နှစ် မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်သလို ၅၈ နှစ် မြောက် မြန်မာနိုင်ငံကလေးများ နေ့လည်း ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်တွင် ခေါင်းဆောင်မှု အရည်အသွေး ဂုဏ်အင်္ဂါ၊ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ပြောတတ်သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါ၊ လိမ်ညာမပြောတတ်သော ရိုးသား သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါ၊ ရိုးရိုးသားသား ဝတ်စားဆင်ယင်၍ ခြုံခြုံချွေတာတတ်သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါများ သည် ဗိုလ်ချုပ်၏ အရည်အချင်းများ ပင် ဖြစ်သည်။

မည် သို့ ဆိုစေကာမူ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ၊ ရိုးသားပုံ၊ ရောင် ရံ တင်းတိမ်နိုင်ပုံနှင့် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအပေါ် ကိုယ်ကျိုးစွန့်စား အနစ်နာ ခံခဲ့ပုံကို လေ့လာကာ ယခုခေတ် မြန်မာစစ်အာဏာရှင်များ တိုင်းပြည်ကို လက်ညှိုးထိုး ရောင် စားကာ စည်းစိမ်ယစ်မူးနေပုံကို ကြည့်ရင်း ဗိုလ်ချုပ် ကိုသာ လွမ်းဆွတ်တမ်းတနေမိပါတော့သည်။

(၃)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ၁၁၀ ဖြစ်စဉ်ရက်စွဲများ

သန်းဝင်းလှိုင်

၁၉၁၅ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃၊ နတ်မောက်မြို့တွင် အဖ ဦးဖာ၊အမိ ဒေါ်စုတို့မှ
ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်း (၉)ယောက် အနက် အငယ်ဆုံး။

၁၉၂၂-၂၈၊ နတ်မောက်မြို့ ဆရာတော် ဦးဇောတိက ကျောင်း၌ သူငယ် တန်းမှ
ဆဋ္ဌမတန်း အောင်မြင်သည်အထိ ပညာသင်ယူသည်။

၁၉၂၈ ခု ဇွန်လ၊ ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း၌
အလယ်တန်းကျောင်းတွင် စတုတ္ထတန်းမှ စတင် ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ၊ စတုတ္ထတန်းအောင်မြင်သည်။ တန်းကျော်တက်ခွင့် နှင့် ရ၍
ဆဋ္ဌမတန်းသို့ တက်ရောက်ပညာသင်သည်။

၁၉၂၉ ခု မတ်၊ ဆဋ္ဌမတန်းအောင်သည်။ ဇွန်လ၊ သတ္တမတန်းတွင်
ပညာသင်သည်။

၁၉၃၀ မတ်လ၊ သတ္တမတန်းတွင် စာမေးပွဲ ဖြေဆိုသည်။ အစိုးရပညာ သင်ဆုနှင့်
ဦးရွှေခိုဆုကို ရရှိအောင်မြင်သည်။

ဇွန်လ၊ အဋ္ဌမတန်း၌ ပညာသင်သည်။

၁၉၃၁ ခု မေ ၁၈၊ ဖခင် ဖြစ်သူ ဦးဖာ ကွယ်လွန်သည်။

၁၉၃၂ ခု မတ်၊ ၁၀ တန်း စာမေးပွဲကို ခုံအမှတ် ၁၂၈၈ ဖြင့် ဖြေဆို
အောင်မြင်သည်။ ပါဠိ-မြန်မာဘာသာ၌ ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင် မြင်သည်။

၁၉၃၄ ခု ဇွန်၊ ရန်ကုန်ယူနီဗာစတီ ကောလိပ်တွင် ဥပစာ ဝိဇ္ဇာ ပထမနှစ် တွင်
ပါဠိ၊ ရာဇဝင်နှင့် အပိုမြန်မာစာ ဘာသာတွဲ ဖြင့် တက် ရောက် သင်ယူသည်။

၁၉၃၅ ခု၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၏ ၁၉၃၅-၃၆ အမှု ဆောင်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် အရွေးခံရသည်။ ပြန်ကြားရေး ဌာန တာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၃၆ ဇန်နဝါရီ ၃၀၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂမှကြီးမှူး ကျင်းပသော စကားရည်လုပွဲ၌ သဘာပတိ ကိုနု (တကသ ဥက္ကဋ္ဌ)က ကျောင်းအုပ်ကြီးသည် ကျောင်းသားများ ၏ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာကိစ္စများ ကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်နေကြောင်း၊ ကျောင်းသားများ ကျွန်စိတ်မွေးမှု နှင့် ကြောက်စိတ်တွေ ကို ပယ်ပျောက်ပစ်သင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်များ အပြစ်နှင့် ချို့ယွင်းချက်များ ကို ဝေဖန် ပြောဆိုသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလီလ၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အသင်းမှ အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်း အတွဲ ၅၊ အမှတ် ၁ (၁၉၃၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ) ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ယင်းမဂ္ဂဇင်းတွင် တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များ ကို သရော်ထားသည့် ယမမင်း ကလောင်အမည်ဖြင့် (ညိုမြ) ရေးသားသော “ငရဲခွေးကြီး လွတ်နေပြီ” ဆောင်းပါး ပါရှိလာသဖြင့် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်းကို ဆောင်းပါးရေးသူ ကို ဖော်ထုတ်ပေးရန် တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်တို့က တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဖော်ထုတ်မပေးပါက ကျောင်းထုတ်ခံမည် ဟု ဆိုသည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းအုပ်ကြီး မစ္စတာ ဒီဂျော့လော့စ်က ကိုနုအား ကျောင်းထုတ်လိုက်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၃၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂအမှု ဆောင် အစည်းအဝေးခေါ်၍ ကိုနုအား ကျောင်းထုတ်သည့် အတွက် သပိတ်မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၆ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၅၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားထု အစည်းအဝေး ကျင်းပကာ သပိတ်မှောက်ရန် အများ သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ကျောင်းသူ

ကျောင်းသားပေါင်း ၇၀၀ ကျော် သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြသည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၆၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သပိတ်မှောက် ကျောင်း သား ၃၀၀ ခန့်တို့သည် သပိတ်တားရန် ရွှေတိဂုံစေတီတော် မှ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သပိတ်မှောက် က ကောင်စီ က သပိတ်မှောက် ရခြင်းအကြောင်း ရှင်းလင်းချက်စာတမ်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

သပိတ်မှောက် ကကောင်စီက ကျောင်းသားတို့၏ တောင်းဆို ချက် (၁၀) ချက်ကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေး ရုံးသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။

မတ် ၁၊ သပိတ်မှောက် က ကျောင်းသားအင်အား ၇၆၃ ဦး ရှိ ကြောင်း သပိတ်မှောက် ကကောင်စီ ပြန်ကြားရေး ဌာနမှ ထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့သည်။

မတ် ၂၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကောင်စီ အစည်းအဝေး ကျင်းပ ကာ တက္ကသိုလ် အဓိပတိအား သပိတ်စုံစမ်းရေး ကော်မတီ တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

မတ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေး ရုံးမှ ကိုအောင်ဆန်း အား ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ သုံးနှစ် ထုတ်ပယ်ကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

မေ ၁၊ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရသည် တရားရေး ဝန်ကြီး ဆာမြဘူး ဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ် ပါဝင်သော စုံစမ်းရေး ကော်မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့သည်။

မေ ၈ မှ ၉ ရက်အထိ၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ညီလာခံကို ဂျူလီခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂကို စတင်ဖွဲ့သည်။

၁၉၃၆ မေ ၁၀၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သပိတ်မှောက် ကကောင်စီ မှ သပိတ် လှန်ခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၈၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းအုပ်ကြီးအ ဖြစ် မြန်မာ လူမျိုး ဦးဖေမောင်တင်အား ပထမဆုံး ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၆-၃၇၊ ဦးရာရှစ်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအ

ဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကိုအောင်ဆန်း ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကိုအောင်ဆန်း ပဲခူးဆောင် အခန်းအမှတ် ၁၁၃ တွင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး ပဲခူးဆောင် သဟာယနှင့် စာဖတ် အသင်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၃၇ မေ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အက်ဥပဒေစုံစမ်းရေး မြဲဘူး ကော်မတီ က အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်းခဲ့သည်။

မေ ၉-၁၀၊ ကိုအောင်ဆန်း ဝဇ္ဇာ(ဗီအ)စာမေးပွဲကို ခုံအမှတ် ၅၆ ဖြင့် အောင်မြင်သည်။ မန္တလေးမြို့၌ ကျင်းပသော ဒုတိယ အကြိမ် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ညီလာခံသို့ တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောသည်။ အိန္ဒိယ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် ပန်ဒစ်နေရူးနှင့် သမီး အင်ဒီရာတို့လည်း တက်ရောက် ခဲ့ကြသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၅၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားထုက ဆာမြဲဘူး ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို ကန့်ကွက်ပွဲ ကျင်းပသည်။

ပုဂံဦးဘဂျမ်းက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဥပဒေပထမနှစ် သို့ ကိုအောင် ဆန်း တက်ရောက်သင်ကြားသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်း သားများ သမဂ္ဂ အရန်အမှု ဆောင်အဖွဲ့ဝင်နှင့် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၃၈ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၃၈ ဧပြီ ၂၄-၂၅၊ ပုသိမ်မြို့တွင် ကျင်းပသော တတိယအကြိမ် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ညီလာခံသို့ ကိုအောင်ဆန်း တက်ရောက်၍ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် မိန့်ခွန်းပြောသည်။ ဇီးချိုရွာ၌ “လက်နက်ကိုင် သူပုန်ထကြွမှသာ လွတ်လပ်ရေး ရနိုင်” ဟု စတင်ပြောကြားသည်။

စက်တင်ဘာ၊ မြန်မာလွတ်လပ်ရေး အတွက် အချိန်ပြည့်လှုပ်ရှား ရန်

ဆုံးဖြတ်ပြီး ဥပဒေဘွဲ့သင်တန်းကို ဆက်မတက်တော့ဘဲ ကျောင်းထွက်လိုက်သည်။

အောက်တိုဘာ၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ကိုအောင်ဆန်း ဝင် ရောက်သည်။

အောက်တိုဘာတိုက်ဘာ ၂၆၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးက သခင်အောင်ဆန်း ကို အထွေထွေ အတွင်း :ရေး မှူအ ဖြစ် ခန့်သည်။

နိုဝင်ဘာ ၇၊ တကသဥက္ကဋ္ဌ အ ဖြစ်မှ အောင်ဆန်းနုတ် ထွက်ကြောင်း တကသအမှု ဆောင်အဖွဲ့က ကြေညာသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၁၊ မကွေး မြို့ မဲထီးကျောင်းတိုက်တွင် တရားဟော မှု နှင့် ပတ်သက်၍ ကိုဗဟိန်းနှင့် ကိုဗဆွတို့ကို ဗြိတိသျှအစိုးရ က ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၃၊ ကိုဗဟိန်းနှင့် ကိုဗဆွတို့ မကွေးမြို့တွင် တရားဟောမှု ဖြင့် ဖမ်းဆီးခြင်းကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်း သားများ သမဂ္ဂအသင်းက ကန့်ကွက်ပွဲ ပြုလုပ်သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၄၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အပါအဝင် ရန်ကုန်ကျောင်း ပေါင်းစုံ ကျောင်းသားထုကြီးက ရွှေတိဂုံစေတီတော် ရင်ပြင်တွင် ကန့်ကွက်ပွဲကြီး ကျင်းပသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၅၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အပါအဝင် ရန်ကုန်ကျောင်း ပေါင်းစုံ ကျောင်းသားထုကြီးက ပုဒ်မ ၁၄၄ ကို ချိုးဖောက် သည့် အနေဖြင့် ရန်ကုန်မြို့တွင် : ချီတကဆန္ဒပြကာ အာဏာ ဖီဆန်ပွဲ ကျင်းပသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၆၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂအသင်းတိုက်တွင် လျှို့ဝှက်တံခါးပိတ် အစည်းအဝေးကျင်းပ ပြီး အတွင်း :ဝန်ရုံးကို ဝိုင်း၍ သပိတ်တား ဆန္ဒပြရန် ဆုံးဖြတ် သည်။

၁၉၃၈ ဒီဇင်ဘာ ၂၀၊ ကျောင်းသားထုကြီးက အတွင်း :ဝန်ရုံးကိုဝိုင်း၍ သပိတ်တား ဆန္ဒပြခဲ့ရာ မြင်းစီးပုလိပ်များ ၏ လက်ချက်ဖြင့် ဂျပ်ဆင်ကောလိပ်ကျောင်းသား ကိုအောင်ကျော်အပါအဝင် ကျောင်းသား ၄၀ ကျော် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၂၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ ကြီးမှူး၍ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အထွေထွေ ကျောင်းသားသပိတ်ကြီး စတင်မှောက်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးတွင် ဂျပ်ဆင်ကောလိပ်ကျောင်းသား ကို အောင်ကျော်ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာများ ဖြင့် နေ့လယ် ၁ နာရီ ၂၅ မိနစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၆၊ အာဇာနည် ဗိုလ်အောင်ကျော်၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂအသင်းတိုက်မှ ဦးစီး၍ အသင်းတိုက် မှ ကြံတောသီချင်းသို့ ပို့ဆောင်ကာ ဂူသွင်းသင်္ဂြိုဟ်သည်။

၁၉၃၉ ဇန်နနီနဝါရီ ၂၃၊ ရန်ကုန် ရွှေတိဂုံစေတီတော် တွင် သခင်အောင် ဆန်းအဖမ်းခံရပြီး ထောင် ၁၅ ရက် ကျခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၈၊ သခင်အောင်ဆန်း ရန်ကုန်ထောင်ကြီးမှ လွတ်မြောက်သည်။

ဧပြီ ၇ မှ ၁၀ ရက်ထိ၊ မော်လမြိုင်မြို့တွင် ကျင်းပသော စတုတ္ထအကြိမ် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ညီလာခံတွင် အခမ်းအနား မှုအ ဖြစ် သခင်အောင်ဆန်း ဆောင်ရွက်သည်။

ဧပြီ ၃၀ မှ မေ ၅ ရက်ထိ၊ တို့ဗမာအစည်း အရုံး၏ ဌာနချုပ် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ ထို အစည်းအဝေးမှစ၍ သခင်အောင်ဆန်းသည် ရွေးကောက်ခံ အထွေထွေအတွင်းရေး မှု ဖြစ်လာသည်။

ဩဂုတ် ၁၅၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်းရပ် မြေနုလမ်း အမှတ်၁၄ တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကလာပ်စည်းကို လျှို့ဝှက်စွာ စတင်တည်ထောင်သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကလာပ်စည်း၏ အမှု ဆောင်အဖွဲ့မှာ -

- (၁) သခင်အောင်ဆန်း - အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
- (၂) သခင်စိုး - လူထုခေါင်းဆောင်
- (၃) ဂိုရှယ်ခေါ်ရဲဘော်ဘတင် - စည်းရုံးရေးနှင့် လျှို့ဝှက်ရေး
- (၄) သခင်လှဖေ(ဗိုလ်လကျော်)- ဘဏ္ဍာရေး
- (၅) ကိုဗဟိန်း - ကျောင်းသားများနှင့် လူငယ်
စည်းရုံးရေး
- (၆) မစ္စတာနတ် - စာကြည့်တိုက်မှူး

၁၉၃၉ စက်တင်ဘာ ၁၊ သော ကြာနေ့တွင် ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း (Burma Freedom Bloc) ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဗဟို အမှု ဆောင်အဖွဲ့မှာ -

အမှုဆောင်အဖွဲ့မှာ-

(၁) ဒေါက်တာဘမော်	- ဥက္ကဋ္ဌ
(၂) သခင်အောင်ဆန်း	- အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
(၃) သခင်သန်းထွန်း	- အဖွဲ့ဝင်
(၄) သခင်လှဘော်	- အဖွဲ့ဝင်
(၅) သခင်မြ	- အဖွဲ့ဝင်
(၆) သခင်နု	- အဖွဲ့ဝင်
(၇) ဦးလှမင်း	- အဖွဲ့ဝင်
(၈) ဒေါက်တာသိန်းမောင်	- အဖွဲ့ဝင်
(၉) ဗန္ဓုလဦးစိန်	- အဖွဲ့ဝင်
(၁၀) ဦးဘရွှေ (မန္တလေး)	- အဖွဲ့ဝင်
(၁၁) ဦးထွန်းအောင်	- အဖွဲ့ဝင်
(၁၂) စောဖေသာ	- အဖွဲ့ဝင်
(၁၃) ဦးဘဦး (မန္တလေး)	- အဖွဲ့ဝင်

နိဝိဇ္ဇာ ၁၈၊မြေအောက်လျှောက်အဖွဲ့ (Under Ground Unit) ကို

ဖွဲ့စည်းသည်။

(၁) သခင်မြ	- အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
(၂) သခင်အောင်ဆန်း	- အဖွဲ့ဝင်
(၃) သခင်လှဖေ	- အဖွဲ့ဝင်
(၄) ကိုဗဟိန်း	- အဖွဲ့ဝင်
(၅) ကိုလှမောင်(ဗိုလ်ဇေယျ)	- အဖွဲ့ဝင်
(၆) ကိုလှမောင်(မိတ္ထီလာ)	- အဖွဲ့ဝင်
(၇) သခင်ချစ်	- အဖွဲ့ဝင်
(၈) ကိုဗဆွေ	- အဖွဲ့ဝင်
(၉) ဦးကျော်ငြိမ်း	- အဖွဲ့ဝင်
(၁၀) ဦးထွန်းရွှေ(နဂါးနီ)	- အဖွဲ့ဝင်

၁၉၄၀ ဇန်နဝါရီလ၊ နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှအစိုးရအား လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန် ထကြွရေး စီမံချက်အကြောင်း သခင်အောင်ဆန်းက ဒေါက်တာ ဘမော်ကို ဖွင့်ဟပြောကြားသည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၆ မှ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်အထိ၊ မန္တလေးမှ ဆင်းလာသော သံဃာ့ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ ညီညွတ်ရေး အဖွဲ့ အစည်း အဝေးသို့ သခင်အောင်ဆန်း တက်ရောက်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၅၊ ရန်ကုန်မြို့ ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း အင်အားပြပွဲ သို့ သခင်အောင်ဆန်း တက်ရောက်၍ အဓိဋ္ဌာန်စာတမ်းကို ဖတ်ကြားသည်။

မတ် ၁၂၊ သခင်အောင်ဆန်းသည် သခင်သန်းထွန်း၊ သခင် ခင်အောင်၊ သခင်တင်မြ၊ သခင်ဆင်ဂိုပတာ၊ ကိုထွန်းရှိန် (နောင် ဗိုလ်ရန်နိုင်)၊ ကိုဗဟိန်း (နောင် သခင်ဗဟိန်း)၊ သခင် အုန်းမြင့် (တိုးတက်ရေး)၊ သခင်အုန်းဖေ (ဝါးခယ်မ) တို့နှင့် အတူ

ရမ်းဂါးညီလာခံသို့ တက်ရောက်ရန် အိန္ဒိယသို့ သင်္ဘောဖြင့် စတင်ထွက်ခွာသည်။

မတ် ၂၉၊ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်အတွက် အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များ နှင့် တွေ့ဆုံရန် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းဗာရာဏသီမြို့ ဟိန္ဒူဥက္ကဋ္ဌသိုလ်တွင် သခင်အောင်ဆန်း တရားဟောပြောသည်။

၁၉၄၀ ဧပြီ ၂၊ အိန္ဒိယ လာဟိုးမြို့၌ ကွန်ဂရက်အသင်းက ကြီးမှူကျင်းပသော တရားပွဲတွင် သခင်အောင်ဆန်းက လွတ်လပ်ရေးကို သွေးဖြင့် ရင်းနှီးရမည် ဟု ဟောပြောခဲ့သည်။

မေ ၁၊ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ ရမ်းဂါးညီလာခံမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

ဇွန် ၁၊ ဟင်္သာတခရိုင် ဇလွန်မြို့တရားပွဲတွင် သခင်အောင်ဆန်းက ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့စနစ်ကြောင့် မြန်မာများ ဆင်းရဲငတ်ပြတ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဗြိတိသျှတို့သည် မြန်မာ့ရန်သူအစစ် ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ကြီးတွင် ဂျာမနီနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လသာခိုက် ဗိုင်းငင်ရန် အာဏာဖီဆန်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေစုနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း စသည်တို့ကို ဟောပြောသဖြင့် ဗြိတိသျှအစိုးရက ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၁၂၄ က၊ ၁ အရ တရားစွဲဆိုရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

ဇွန်လ ၃၊ ဇလွန်မြို့ နယ်၌ နယ်ချဲ့အစိုးရကတားမြစ်ထားသော ကန်ပက်လက် ချင်းအမျိုးသားတို့၏ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှု အကြောင်းကို သခင်အောင်ဆန်း တရားဟောသည်။

ဇွန်လ ၅ ရက်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ဝင် လူကြီးအဖြစ် တကသအသင်း၏ ကိုယ်စား သခင်အောင်ဆန်း ရွေးချယ်ခြင်း ခံရသည်။

ဇွန်လ ၂၂ ရက်၊ ဟင်္သာတခရိုင် ဇလွန်မြို့တွင် တရားဟောပြောမှုအတွက် ဟင်္သာတ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက သခင်အောင်ဆန်းကို ဖမ်းရန် ဝရမ်းထုတ်ပြန်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ သခင်အောင်ဆန်းသည် မြေအောက်လျှို့ဝှက် ပျောက်ကွယ်သွားသည်။

ဇူလိုင်လ ၁၂ ဟင်္သာတစီရင်စု ရာဇဝတ်ဝန် ဇေမီးယား (ဇေ.ဘီ. ဟရီဆင်
Xavier) က သခင်အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးမိလျှင် ဆုငွေ ၅ ကျပ် ချီးမြှင့်မည် ဟု သတင်းစာများ
တွင် ကြေညာသည်။

၁၉၄၀ ဩဂုတ် ၈ ရက်၊ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်မြိုင် (နောင် ဗိုလ်ရန်အောင်) တို့သည် တရုတ်လူမျိုးများ ကဲ့သို့ ရပ်ဖျက်၍ နော်ဝေးအပိုင် ဟိုင်လီ (Hai-lee) သင်္ဘောဖြင့် တရုတ်ပြည် သို့ ထွက်ခွာသွားသည်။ သခင်အောင်ဆန်း၏ တရုတ်အမည်မှာ “တန်ဆူတောင်” ဖြစ်သည်။

ဩဂုတ် ၂၀၊ သခင်အောင်ဆန်းအား ဖမ်းဝရမ်းထုတ်ထားသည့် အမိန့်ကို အောက်လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရ က ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသည်။ (ဖိုးအောင်လေး၏ မြန်မာ့လွတ် လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု ရက်စဉ် သမိုင်းစာအုပ် စာမျက်နှာ ၁၄၈ တွင် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်ဟု ဖော်ပြထား သည်။)

သြဂုတ် ၂၄၊ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့သည် တရုတ်ပြည် နန်ကင်းအစိုးရပိုင် အမွိုင်မြို့အနီးရှိ ကူလန်စု ရပ်ကွက်သို့ ရောက်လာသည်။

အောက်တိုဘာ ၃၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆူလူကီးသည် သခင်အောင်ဆန်း တို့၏
ဓာတ်ပုံများကို ကိုင်ဆောင်ကာ ရန်ကုန်မှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားသည်။

နိဝင်ဘာ ၁၂။ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်မြိုင်တို့ အမွှင် မြို့မှ တိုင်ဝမ်ကျွန်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။

နိဝင်ဘာ ၂၆၊ သခင်အောင်ဆန်းက တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်သည်။ (လျှို့ဝှက် လှုပ်ရှားရန်အတွက် ရက်စွဲကြိုဉာဏ်တပ်၍ နုတ်ထွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။) သတင်းစာတိုက်သို့ ပေးပို့သော ကြေညာချက်တွင် နိုင်ငံရေး အလုပ်များ ခြင်းကြောင့် နုတ်ထွက်သည်ဟု အကြောင်းပြထားသည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်က၊ ဂျပန်စစ်ဦးစီးချုပ်က မြန်မာပြည်စစ်ဆင်ရေး ကို စတင်
လေ့လာသည့်။

ဇန်နဝါရီ ၂၇၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆူရကီးက သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့ နှစ် ဦးကို သွားတုများ တပ်ဆင်ပေးသည်။

ဗေဖော်ဝါရီ ၁၊ ဂျပန်စစ်စီးချုပ်ရုံး၏ ကွပ်ကဲမှု ဖြင့် ဗိုလ်မှူး ကြီး ဆူရကီး ဦးဆောင်သော မိနာမီကီကန်အဖွဲ့ (Minami Kikan) ကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းသည်။ မိနာမီကီကန်၏ အဓိပ္ပာယ် မှာ တောင်ဘက်ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာလူငယ်များ ကို စစ်ပညာသင် ကြားပေးရန်နှင့် မြန်မာပြည်လွတ်မြောက်ရေး ကို ကူညီရန် ဖြစ် သည်။

ဗေဖော်ဝါရီ ၁၂၊ “ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး စီမံကိန်း” စာတမ်း ကို သခင်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ရေး သား၍ ဂျပန်စစ်အာဏာ ပိုင်များ ထံ တင်ပြရာ အနည်းငယ်မျှသာ ပြင်ဆင်ပြီး အတည် ပြုလက်ခံသည်။

ဗေဖော်ဝါရီ ၁၄၊ မိနာမီအဖွဲ့အစည်း၏ အမိန့်အမှတ် (၁) ကို ထုတ်ပြန်သည်။

ထိုအမိန့်အရ မြန်မာလူငယ်များ ကို ဂျပန်ပြည်သို့ ခေါ် ဆောင်ကာ စစ်ပညာသင်ပေးရန်နှင့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး အတွက် သခင်အောင်ဆန်းကို အကူအညီပေးရန်တို့ ပါဝင် သည်။

ဗေဖော်ဝါရီ ၁၅၊ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် မိနာမီ အဖွဲ့ဝင် မစ္စတာ စူဂီ (မစ္စတာ မိနာမီဝါကာ) တို့သည် တိုကျိုမြို့အနီး ကာဝါ စတီးဆိပ်ကမ်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာပြည်သို့ ရွှန်းတင်းမာရူး (Shuten Maru) သင်္ဘောဖြင့် ပြန်လည်ဝင်ရောက်ကြသည်။

မတ် ၃၊ သခင်အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်အတု ကိုင်ဆောင်ကာ တရုတ်အမျိုးသားအ ဖြစ် ရုပ်ဖျက်၍ ရန်ကုန်မြို့ သို့ ရထားဖြင့် ရောက်ရှိလာသည်။

၁၉၄၁ မတ် ၄ ရုပ်ဖျက်လာသည့် သခင်အောင်ဆန်းသည် ရန်ကုန် မြို့၊ သမန်းကျွန်းမြို့နယ်ရှိ ဒြပ်တစ်ဒြပ်၌ ပြည်သူ့အရေး တော် ပုံ ပါတီမှ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသော သခင်မြ၊ သခင်လှဗေ (နောင် ဗိုလ်လကျာ)၊ ကိုဗဟိန်း၊ ကိုလှမောင်၊ ကိုထွန်းရွှေ (နဂါးနီ)၊ သခင်ချစ်တို့နှင့် အတူ လျှို့ဝှက်စွာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး သည်။

မတ် ၉၊ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် မစ္စတာဂူဂီးတို့သည် ဂျပန် သင်္ဘော
ရွန်းတင်းမာရူးဖြင့် ဂျပန်ပြည်သို့ ပြန်ကြသော အခါ ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ ပထမဆုံးအသုတ်အ
ဖြစ် သခင်လှပေ (ဗိုလ်လက်ျာ)၊ သခင်အေးမောင် (ဗိုလ်မိုး)၊ သခင်ဗဂျမ်း (ဗိုလ် လရောင်)၊
ကိုထွန်းရှိန် (ဗိုလ်ရန်နိုင်) တို့ လေးယောက် လျှို့ဝှက်စွာ လိုက်ပါသွားကြသည်။

မတ် ၂၇၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပထမအသုတ် ရဲဘော် သုံးကျိပ်တို့သည်
ဂျပန်ပြည် တိုကျိုမြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

ဧပြီ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်အဖွဲ့ဝင်တို့ တိုကျိုမြို့မှတစ်ဆင့်
ဖော်မိုဆာကျွန်း၊ ယင်းမှ ဟိုင်နန်ကျွန်း (Hainan) သို့ စစ်သင်တန်းတက်ရောက်ရန်
လေယာဉ်ဖြင့် သွားရောက်ကြ သည်။ ဟိုင်နန်ကျွန်းတောင်ဘက်အစွန်းရှိ စန်းယာ့စခန်း၌
ဂျပန် တို့က စစ်လေ့ကျင့်ရေး ကျောင်းကို ဖွင့်ထားသည်။

ဧပြီ ၁၃၊ ဒုတိယအသုတ် ရဲဘော်သုံးကျိပ်အဖွဲ့ဝင်တို့သည် မီနာမီအဖွဲ့အစည်းမှ
မစ္စတာမစ်စတာနီနှင့် အတူ ဂျပန်သင်္ဘော ကိုင်ရိမာရူး (Kaisho Maru) ဖြင့် မြန်မာပြည်မှ
ဂျပန်ပြည်သို့ လျှို့ဝှက်စွာ ထွက်ခွာသွားသည်။

ဒုတိယအသုတ် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ၇ ဦးမှာ သခင် စောလွင် (ဗိုလ်မင်းခေါင်)၊
သခင်သန်းတင် ၂ (ဗိုလ်မြဒင်)၊ ကိုရွှေ (ဗိုလ်ကျော်ဇော)၊ ကိုအောင်သိန်း (ဗိုလ်ရဲထွဋ်)၊
သခင်တင်အေး (ဗိုလ်ဖုန်းမြင့်)၊ သခင်ထွန်းရွှေ (ဗိုလ်လင်းယုန်)၊ သခင်စိုး (ဗိုလ်မြင့်အောင်) တို့
ဖြစ်သည်။

၁၉၄၁ ဧပြီ ၂၅၊ ဂျပန်ပြည် ဟိုင်နန်ကျွန်းရှိ ဆန်းယ (San'yū) စစ်
ပညာသင်တန်းကျောင်း စတင်ဖွင့်လှစ်ကာ မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ် များ ကို စစ်ပညာ
စတင်သင်ကြားပေးရန် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ဧပြီ ၂၈၊ ဒုတိယအသုတ် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်တို့သည် ဂျပန် ပြည်
အိုဆာကာမြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် တိုကျိုမြို့ နောက် ဖော်မိုဆာမှတစ်ဆင့်
ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ စစ်ပညာသင်ရန် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ၊ မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိသည်။

မေ၊ တတိယအသုတ် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဖြစ်ကြသည့် ကိုလှမောင် (ဗိုလ်ဇေယျ)၊ သခင်စံမြ (ဗိုလ်တောက်ထိန်)၊ သခင် ခင်မောင်ဦး (ဗိုလ်တာရာ) တို့ သုံးဦးသည် မိနာမီ အဖွဲ့အစည်းမှ မစ္စတာစူဂီး၏ စီစဉ်မှု ဖြင့် ကိုင်ရှိမာရူး (Kaisho Maru) သင်္ဘောဖြင့် မြန်မာပြည်မှ ဂျပန်ပြည်သို့ ရောက်ရှိ သည်။

ဇူလိုင်၊ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဆူရူကီးနှင့် အတူ ဟိုင်နန်ကျွန်း၊ စန်းယာ့စစ်ကျောင်းမှ ယိုးဒယားသို့ ရောက်ရှိသည်။

ဇူလိုင် ၈၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ် စတုတ္ထအသုတ် ဖြစ်သော သခင် ထွန်းအုပ်၊ သခင်ရှုမောင် (ဗိုလ်နေဝင်း)၊ သခင်ကျော်စိန် (ဗိုလ်မိုး ညို)၊ သခင်ထွန်းခင် (ဗိုလ်မြင့်ဆွေ)၊ သခင်ဌေ (ဗိုလ်စော အောင်)၊ သခင်သစ် (ဗိုလ်စောနောင်)၊ သခင်စံလှိုင် (ဗိုလ် အောင်)၊ သခင်သန်းညွန့် (ဗိုလ်ဇင်ယော်)၊ သခင်မောင်မောင် (ဗိုလ်ဉာဏ)၊ သခင်ထွန်းလွင် (ဗိုလ်ဗလ)၊ သခင်လှ (ဗိုလ် မင်းရောင်) နှင့် ၁၁ ဦးတို့သည် ကိုရိယုမာရူး (Koriyu Maru) သင်္ဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

ဇူလိုင် ၂၄၊ စတုတ္ထအသုတ် ရဲဘော်သုံးကျိပ်အဖွဲ့ ဝင်တို့ ဂျပန် နိုင်ငံ၊ ကျွန်းကျွန်း၊ ယိုကိုဆူက ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ သည်။ ယင်းမှတစ်ဆင့် (မြန်မာမိုးချစ်လူငယ် ၃၀ အနက် သခင်ထွန်းအုပ်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့တွင် အုပ်ချုပ်ရေး ပညာ ဆည်းပူးနေ၍ လည်းကောင်း၊ ကိုဆောင်းသည် မိနာမီအဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ကို စောင့် ကြိုရှန် တာဝန်ဖြင့် ဇင်းမယ် (Chiangmai) တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေ၍ လည်းကောင်း၊ သခင်သန်းတင် ၁ (မော်လ မြိုင်) သည် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွား ရောက်စဉ် အစာအိမ်နှင့် အဖျား ရောဂါ ဖြင့် တိုင်ပေမြို့တွင် ၁၉၄၁ စက်တင်ဘာလတွင် ကွယ်လွန်သွား၍ လည်းကောင်း စစ်သင်ကျောင်းတွင် ၂၇ ဦးသာ စစ်သင်တန်း တက်ခဲ့ကြ သည်။ သို့သော် မြဒေါင်းညိုမူလအမည် ပေးခဲ့သော “ရဲဘော် သုံးကျိပ်” ဟူသော အမည် သာလျှင် သမိုင်းတွင် ခဲ့သည်။

၁၉၄၁ ဩဂုတ် ၁၅၊ သခင်အောင်ဆန်းသည် သခင်ထွန်းအုပ်နှင့် တွေ့ဆုံရန်အတွက် ယိုးဒယားနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့သို့ ထွက်ခွာ ရပြန်သည်။

အောက်တိုဘာ ၆၊ နန်းရင်းဝန် ဂဠုန်ဦးစောသည် အတွင်းဝန် ဦးတင်ထွဋ်နှင့် အတူ မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး တောင်းဆိုရန် ဟု ဆိုကာ အင်္ဂလန်သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာသွား သည်။

အောက်တိုဘာ ၂၃၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်အဖွဲ့ ဝင်အားလုံး ဖော်မို ဆာကျွန်း၊ တမာဇာတိုမြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

နိုဝင်ဘာ ၂၁၊ ဂျပန်တောင်ဘက်ဒေသ တပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး တေရအူချီသည် မိနာမီအဖွဲ့၏ လှုပ်ရှားမှု ကို ရပ်ဆိုင်းထား ရန်နှင့် မိနာမီအဖွဲ့အား အင်ဒိုချိုင်းနား ဆိုင်ဂုံးသို့ ရွှေ့ပြောင်း ရန် ညွှန်ကြားသည်။

နိုဝင်ဘာ ၂၅၊ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်စစ်ဘက်အကြီး အကဲများ နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာ သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၈၊ ဂျပန်တို့က ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို လေကြောင်းဖြင့် အလစ်ဝင် တိုက်ခိုက်သည်။ ဂျပန်တို့သည် ယိုးဒယား (ထိုင်း) အစိုးရနှင့် စစ်မဟာမိတ် ချုပ်ဆိုသည်။

၁၉၄၁ ဒီဇင်ဘာ ၉၊ ဗြိတိသျှအစိုးရက တို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီးကို မတရားသင်းအ ဖြစ် ကြေညာကာ ဖျက်သိမ်းပစ်သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၂၊ မိနာမီ အဖွဲ့ ချုပ်ကို ဘန်ကောက်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ ၍ အင်္ဂလိပ်ပိုင် ဘော်နိုယိုကုမ္ပဏီ (Soreneo Company) ဝင်းကြီး၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ဘန်ကောက်မြို့သို့ မိနာမီအဖွဲ့နှင့် မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ ရောက်ရှိလာပြီးနောက် ဗိုလ်မှူးကြီး ဆူဇုကီးက ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းရန်အတွက် စစ်သားများ စုဆောင်းရန် အမိန့်ပေးသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၆၊ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဆိုင်ဂုံးမြို့မှ ဘန်ကောက် မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ဘန်ကောက်မြို့တွင် မြန်မာလူမျိုး မျက်စိအထူးကုဆရာဝန်ကြီး ဦးလွန်းဗေနေအိမ်တွင် အစည်း အဝေးကျင်းပ၍ စစ်သားစုဆောင်းရန် စီစဉ်သည်။ ထိုနေ့တွင် အစည်းအဝေးသို့ မသွားမီ သခင်အောင်ဆန်းက ရဲဘော်သုံး ကျိပ်ဝင်တို့ကို စုဝေးပြီး

ယနေ့အစည်းအဝေးတွင် အစည်းအဝေး တက်ရောက်လာသူများ နှင့် မိတ်ဆက်သည့်အခါ
မိမိတို့ ဝတ် ထားသည်မှာ ဂျပန်ဝတ်စုံ၊ အမည် ကလည်း ဂျပန်နာမည် ဖြစ် နေ၍
မိတ်ဆက်ရာတွင် အဆင်မပြေကြောင်း၊ မိမိတို့၏ နာမည် ရင်းများ ကို မိတ်ဆက်လျှင်လည်း
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျန်ရစ် ခဲ့သည့် မိဘဆွေမျိုးသားချင်းများ ဒုက္ခရောက်နိုင်ကြောင်း၊
ဟိုင်နန်ကျွန်းတွင် ရှိစဉ်က ကိုလှမောင် (ဗိုလ်ဇေယျ) အကြံပေး သည့်အတိုင်း ဗမာဆန်ဆန်
ဗိုလ်နာမည် များ ပေးမည် ဖြစ် ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် သခင်အောင်ဆန်း၏
လမ်းညွှန်ချက်အရ ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့၏ ဗိုလ်ဘွဲ့အမည် အသီး သီးကို
ဘော်နီယိုကုမ္ပဏီဝင်းအတွင်း ၊ အမိန့်ကြေညာချက် ထုတ် ပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့်
မြန်မာမျိုးချစ်လူငယ်များ ၏ ဗိုလ်အမည် ရင်း၊ ဂျပန်အမည် နှင့် ဗိုလ်အမည် များ မှာ -

စဉ် အမည်**ဂျပန်အမည်****မိုလ်ဘွဲ့အမည်**

၁။ သခင်အောင်ဆန်း	Omoda Mongi	မိုလ်တေဇ
၂။ သခင်ကျော်စိန်	Takahashi	မိုလ်မိုးညို
၃။ သခင်ခင်မောင်ဦး	Monya Masaru	မိုလ်တာရာ
၄။ သခင်ဌေ	Katsura	မိုလ်စောအောင်
၅။ သခင်ရွှေမောင်	Takasugi Susumu	မိုလ်နေဝင်း
၆။ သခင်စောလွင်	Yamaoko	မိုလ်မင်းခေါင်
၇။ သခင်စံမြ	Nakagawa Ichiro	မိုလ်တောကံထိန်
၈။ သခင်စံလှိုင်	Omura Tadashi	မိုလ်အောင်
၉။ သခင်စိုး	Kono	မိုလ်မြင့်အောင်
၁၀။ ကိုဆောင်း	Monyo Hiroshi	မိုလ်ထိန်ဝင်း
၁၁။ သခင်တင်အေး	Chinda Seiji	မိုလ်ဘုန်းမြင့်
၁၂။ သခင်ထွန်းခင်	Nakamura Hitoshi	မိုလ်မြင့်ဆွေ
၁၃။ ကိုထွန်းရှိန်	Yamashita Teruo	မိုလ်ရန်နိုင်
၁၄။ သခင်ထွန်းရွှေ	Utsumi Susumu	မိုလ်လင်းယုန်
၁၅။ သခင်ထွန်းအုပ်	Ichihara	မိုလ်ဘွဲ့မခံမယူ
၁၆။ သခင်ဗဂျမ်း	Baba Takeshi	မိုလ်လရောင်
၁၇။ သခင်မောင်မောင်	Tsuchiya	မိုလ်ဉာဏ
၁၈။ ကိုရွှေ	Taniguchi Shin-ichi	မိုလ်ကျော်စော
၁၉။ သခင်လှ	Ito Hitochi	မိုလ်မင်းရောင်
၂၀။ သခင်လှဖေ	Tani Kiyoshi	မိုလ်လက်ျာ
၂၁။ ကိုလှမောင်	Kaga Masashi	မိုလ်စေယျ
၂၂။ သခင်လှမြိုင်	Itoda Tei-ichi	မိုလ်ရန်အောင်
၂၃။ သခင်ထွန်းလွင်	Otani Hiraoshi	မိုလ်ဗလ
၂၄။ သခင်သစ်	Osawa	မိုလ်စောနောင်
၂၅။ သခင်သန်းညွန့်	Okawa	မိုလ်စင်ယော်
၂၆။ သခင်သန်းတင်(၁)	Yamada	မိုလ်ဘွဲ့မခံယူမီ သေဆုံး
၂၇။ သခင်သန်းတင်(၂)	Tsubota Fukuti	မိုလ်မြဒင်

၂၈။ သခင်အေးမောင်	Mizuno Saburo	ဗိုလ်မှီး
၂၉။ သခင်အောင်သန်း	Hirata Masao	ဗိုလ်စကြာ
၃၀။ ကိုအောင်သိန်း	Hayashi	ဗိုလ်ရဲထွဋ်

တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး စုဇူကီး အမည် ကိုလည်း ဗိုလ်မှီးကြီးဟု ပြောင်းလဲမှည့်ခေါ်သည်။

ထိုနေ့ ဘန်ကောက်မြို့ရှိ ဦးထွန်းဖေ နေအိမ်တွင် ကျင်းပသော အစည်းအဝေးသို့ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ ရောက် ဗမာလူမျိုးများ၊ ထိုင်း-မြန်မာ ကပြားများ အပါအဝင် လူဦးရေ ၂၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဦးလွန်းဖေက ဗိုလ်တေဇနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်များ အား တက်ရောက်လာသော ပရိသတ်များ နှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်တေဇ၏ မိမိတို့သည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး အတွက် တိုက်ပွဲ ဝင်ရန် ဂျာနယ်နိုင်ငံတွင် စစ်ပညာ သင်ကြားခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု အစည်းအဝေး ခေါ်ရခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံကို စိုးမိုး အုပ်ချုပ်နေသည့် နေမဝင် ဗြိတိသျှအင်ပါယာကို ဖြိုဖျက် ရန် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်လို၍ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတိုင်းပြည်အတွက် စွန့်လွှတ်စွန့်စား စွာ တိုက်ပွဲဝင်လိုသူများ အား ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် အတွင်း ဝင်ရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဗိုလ်တေဇ မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီးနောက် အစည်းအဝေး တက် ရောက်လာသူများ ထဲမှ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် အတွင်း ဝင်ရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဗိုလ်တေဇ မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီးနောက် အစည်းအဝေး တက်ရောက်လာသူ များ ထဲမှ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (Burma Independence Army-ဗီ.အိုင်.အေ) သို့ ဝင်ရောက်ရန် စာရင်းပေးကြ ရာ တပ်သားသစ် ၁၀၀ ကျော် ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ တပ်သား သစ်များ ရရှိခဲ့ပြီးနောက် ဗိုလ်တေဇသည် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် များ အပါအဝင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် တပ်သားများ နှင့် အတူ လက်မောင်းသွေးဖောက်၍ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး အတွက် အသက်ပေး၍ တိုက်ပွဲဝင်ပါမည် ဟု သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် ပြုကာ သွေးသောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်။

၁၉၄၁ ဒီဇင်ဘာ ၂၇၊ ဘီအိုင်အေကို စတင်ဖွဲ့စည်းသည်။ ဒီဇင်ဘာ ၃၁၊ နံနက် ၈ နာရီ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့ရှိ အင်္ဂလိပ်ပိုင် ဘော်နီယိုကုမ္ပဏီ၏ ဝင်းကြီးအတွင်း၌ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ၏ ပထမဆုံး စစ်ရေး ပြဋ္ဌ ကျင်းပရာ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆူဇူကီး (ဗိုလ်မိုးကြိုး)၊ သခင်အောင်ဆန်း (ဗိုလ် တေဇ) တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

-ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်ကို ဖွဲ့စည်းပြီး တာဝန်အသီးသီး ခွဲဝေခန့်ထားခဲ့သည်။

၁၉၄၂ ဇန်နနဝါရီ ၁၊ ဗြိတိသျှအစိုးရက ထုတ်ပြန်သည့် ဘားမားလစ် (Burma List)ခေါ် အစိုးရ၏ ရန်သူတော် စာရင်းတွင် အမှတ် စဉ် (၅) ၌ သခင်အောင်ဆန်း အမည် ပါရှိခဲ့သည်။ အမှတ် (၁)မှာ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော် မှိုင်း ဖြစ်သည်။

-ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် အတွက် လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များ ကို ဆိုင်ဂုံမြို့မှ တင်ပို့လိုက်ရာ ဘန်ကောက်မြို့ သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဇန်နနဝါရီ ၂၊ တပ်ဖွဲ့ အသီးသီးသို့ လက်နက်များ ဖြန့်ဝေခဲ့သည်။ ဘန်ကောက်ချီတပ်ဖွဲ့၊ ဘန်ကောက်မြို့မှ စတင်ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၈၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်း ဘန်ကောက်မြို့မှ စတင် ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၀၊ ဗိုလ်မိုးကြိုးနှင့် ဗိုလ်တေဇတို့ ဦးစီးသော ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ဌာနချုပ် စစ်ကြောင်းနှင့် မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းတို့သည် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့မှ စစ်ဆင်ရေး အတွက် စတင်ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၁၊ ဗိုလ်တေဇတို့အဖွဲ့ ရဟိုင်းသို့ ရောက်သည်။

၁၉၄၂ ဇန်နနဝါရီ ၁၄၊ အတွင်း သူပုန်အဖွဲ့ ဝင်များ နယ်စပ်ရဟိုင်း မှ စတင်ထွက်ခွာသည်။

ဇန်နနဝါရီ ၁၅၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ကော့သော င်းမြို့ကို သိမ်း ပိုက်သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၇၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ မြိတ်မြို့ကို သိမ်းပိုက်သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၈၊ နန်းရင်းဝန် ဂဠုန်ဦးစော လန်ဒန်မြို့မှ အပြန်

ပါလက်စတိုင်းဒေသ ဟိုင်ဖာမြို့လေဆိပ်တွင် ဂျပန်တို့နှင့် ဆက်သွယ်သည်ဟု ဆိုကာ ဗြိတိသျှတို့က ဖမ်းဆီးပြီး ဗြိတိသျှပိုင် ယူဂန်ဒါနယ်တွင် စစ်အတွင်း ၊ ၄ နှစ် ခန့် အကျဉ်းခံခဲ့ရသည်။

-ဝိတိုရိယရွာကို ဘီအိုင်အေတပ်များ သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၉၊ ဗိုလ်လက်ျာဦးစီးသော ဘီအိုင်အေတပ်က ထားဝယ်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၀၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ကော့ကရိတ်မြို့ကို သိမ်း ပိုက်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၁၊ ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် ဂျပန်လွှတ်တော် ၌ မြန်မာ တို့က ဂျပန်ကို ကူညီလျှင် ဂျပန်တပ်မတော် မြန်မာ့လွတ်လပ် ရေး အတွက် ကူမည် ဟု ထည့်ပြောသည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၂၊ ဂျပန်တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ အက်စ်အီးဒါး က ကြေညာချက်တစ်ခု ထုတ်ပြန်သည်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကို ကူရန်အတွက် ဂျပန်တပ်မတော် ကြီး ချီလာပြီဟု ဆိုသည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၈၊ ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ရှိ အမှတ် ၁၅ ဂျပန် တပ်မတော် စစ်ဦးစီးချုပ်ရုံးတွင် မြန်မာ အုပ်ချုပ်ရေး ဌာန ကို ဖွဲ့စည်းပြီး စစ်အုပ်ချုပ်ရေး စတင်ရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၃၁၊ ဂျပန်တပ်မ ၅၅ က မော်လမြိုင်မြို့ကို သိမ်းပိုက် ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၊ အတွင်း ၊ သူပုန် အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်နေဝင်း နှင့် အဖွဲ့ ရန်ကုန်မြို့သို့ လျှို့ဝှက် ရောက်ရှိခဲ့သည်။

- လားရှိုးမြို့၌ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်ချုပ် မစ္စတာဟတ်တန်နှင့် တရုတ်ပြည်မှ ရောက်ရှိလာသည့် ချန်ကေရှိတ်တို့ တွေ့ ၊ ဆုံ၍ ဂျပန်ရန်ကို ကာကွယ်ရေး ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၉၄၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၄၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ဘားအံမြို့ကို သိမ်းပိုက် ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၉၊ ဗိုလ်တေဇနှင့် ဌာနချုပ် ဗဟိုစစ်ကြောင်းသည်
ဗမာပြည်နယ်ခြား (ရှမ်းရွာ) သို့ ရောက်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀၊ ဗိုလ်တေဇနှင့် ဌာနချုပ် ဗဟိုစစ်ကြောင်း သည် ကူးဆိပ်ရွာသို့
ရောက်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂၊ မော်လမြိုင်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသော သခင်မြ အား
ဘီအိုင်အေတပ်က တပ်အလိုက် အလေးပြခြင်း အခမ်း အနား ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃၊ ဘားအံမြို့၌ ဗိုလ်တေဇတပ်နှင့် ဗိုလ်ရန်နိုင် တပ်များ တွေ
့ဆုံနိုင်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၄၊ ဂျပန်တပ်များ သထုံမြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၆၊ သံဖြူရပ်တွင် ဗိုလ်တေဇ ၊ ဗိုလ်ထွန်းအုပ်၊ သခင်မြ၊
ဗိုလ်လကျာ၊ ကိုလှမောင်တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ဘီးလင်းမြို့ကို သိမ်းပိုက် နိုင်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၊ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်က စစ်သားများ ရန်ကုန်မြို့ မှ ထွက်ခွာကြရန်
အမိန့်ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁၊ ကျောက်ထုံမြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ စစ်တောင်းမြို့ကို သိမ်း ပိုက်ခဲ့သည်။

-သခင်မြ၊ သခင်စံဝေ၊ သခင်သင်၊ သခင် သိန်းမောင်၊ သခင်ဖေသိန်း၊
သခင်သာညွန့်၊ ကိုသိန်း၊ ကိုယုဆိုင်တို့ ကျောက်ထုံ မြို့၊ ရှမ်းစုရပ် အငြိမ်းစား ရဲဝန်ထောက်
ဦးဘကျော့တိုက်တွင် ဗိုလ်တေဇ၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ ဗိုလ်မိုးကြိုးတို့နှင့် လာရောက် တွေ
့ဆုံခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၃၊ နနံက ၅:၃၀ နာရီတွင် စစ်တောင်းတံတားကြီး ကို
အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်က ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ဗေဇော်ဝါရီ ၂၆၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ရွှေကျင်မြို့ကို သိမ်းပိုက် ခဲ့သည်။

- ရွှေကျင်တိုက်ပွဲတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်စောအောင် (၁၉၁၄-၁၉၄၂)

နေ့လည် ၁၁ နာရီ ကျဆုံးခဲ့သည်။ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်နှင့် မော်လမြိုင် စစ်ကြောင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ချီတက်ကာ နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတပ် များ ကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ စစ်မြေပြင်တွင် အာဇာနည်သူရဲကောင်း ပီသစွာ ပထမဆုံး ကျဆုံးသွားသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဖြစ် သည်။ သို့ ကလို မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု နောက်ဆုံး ကဏ္ဍ၌ ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး လွတ်လပ်ရေး အတွက် သက်စွန့်ဆံဖျား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှု ကြောင့် နိုင်ငံ တော် က ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အ ဖြစ် ဗိုလ်စော အောင်အား ၁၉၇၉၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် (တတိယဆင့်) တံဆိပ်ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခဲ့လေသည်။

မတ်လ ၃၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ဘုရားကြီး၊ ဝေါ၊ ပျဉ်ပုံကြီး မြို့များ ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

မတ်လ ၄၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ဖြန့်တန်ဆာမြို့ကို သိမ်းပိုက် ခဲ့သည်။

မတ်လ ၆၊ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များ ရန်ကုန်မြို့ကို ဖျက်ဆီးပြီး တိုက်ပွဲဆင်၍ ဆုတ်ခွဲရမည် ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

- ဖျာပုံမြို့ကို ဗိုလ်တောက်ထိန် ဦးစီးသော ဘီအိုင်အေ တပ်များ သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

မတ် ၇၊ ဘီအိုင်အေတပ်များ ပဲခူးမြို့ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

- အထက်မြန်မာပြည်ကို ဆက်လက်ချီတက် သိမ်းပိုက်ရန် ဂျပန်တောင်ပိုင်း တပ်မတော် မှ စစ်သေနာပတိချုပ် ဖီးဗာ ရှယ်တေရာအူချီက အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်မိုးကြိုးသည် အထက်မြန်မာပြည်ကို သိမ်းပိုက်ရန် ဘီအိုင်အေ တပ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

စစ်သေနာပတိချုပ် - ဗိုလ်တေဇ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)

အကြံပေးအရာရှိများ - ဗိုလ်မှူးကြီး ကာခါ ရှီးမား

ဗိုလ်ဆူစူကီး

ဗိုလ်အိစူမီးယား

ဗိုလ်ဒိုအိ

တပ်ကြပ်ကြီးရှီးနား

တပ်ကြပ်ကြီးအိတို

တပ်ကြပ်ကြီးမောရို

တပ်ကြပ်ကြီးကုနိစု

တပ်မ ၂ တပ်မှူး - ဗိုလ်မှူးကြီးဇေယျ

အကြံပေးအရာရှိများ - ဗိုလ်ကြီးနီဒါ

- ဗိုလ်တာနာကာ

- တပ်ကြပ်ကြီးနဂါမိ

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ရန်အောင် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၁)

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး မြင့်အောင် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၂)

ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၃)

တပ်မ (၂) တပ်မှူး - ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း

အကြံပေးအရာရှိများ - ဗိုလ်တကာဟာရှိ

ဒုတိယဗိုလ်အိနာဒါ

တပ်ကြပ်ကြီးခိုင်စင်း

တပ်ကြပ်ကြီး အိမာမူရာ

တပ်ကြပ်ကြီး တာနီဇာလီ

ဗိုလ်မှူးရန်နိုင် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၄)

ဗိုလ်မှူးဗလ ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၅)

ဗိုလ်မှူးဘုန်းမြင့် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၆)

ဗိုလ်မှူးမင်းရောင် ဦးစီးသော တပ်မဟာ (၇)

၁၉၄၂ မတ် ၈၊ ဂျပန်အမှတ် ၂၁၅ ခြေလျင်တပ်မကြီးနှင့် ဗိုလ်မှူးမြင့်အောင် ဦးစီးအောင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် တို့ နံနက် ၁၀ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်သည်။

- တိုက်ကြီးမြို့၊ ဖူးကြီးရွာ၊ ဗိုလ်တဲတိုက်ပွဲတွင် ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်မိုး (၁၉၁၈-၁၉၄၂) ကျဆုံးသည်။ မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲစစ်မြေပြင်တွင် ဒုတိယမြောက် ကျဆုံး သွားသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မိုးအား ၁၉၅၉ ခု၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး လွတ်လပ် ရေး အတွက် သက်စွန့်ဆံဖျား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့မှု ကြောင့် နိုင်ငံတော် က လွတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် (တတိယအဆင့်) တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

မတ် ၁၂၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆူဇူကီး (ဗိုလ်မိုးကြိုး) ဗိုလ်တေဇ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း) တို့သည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် တပ်ဖွဲ့အချို့ကို ဦးဆောင်၍ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

ထို့နောက် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်ရုံးကို ရန်ကုန်မြို့၊ အလံပြဘုရားလမ်း၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

- ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ် အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနချုပ်ရုံးကို အမှတ် ၈၊ ချာချီလမ်း၊ (ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်း လမ်း) တွင် ဖွင့်လှစ်သည်။

မတ် ၁၅၊ ဂျပန်အမှတ် ၁၅ တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး အီးဒါးက အမှတ် ၁၅ တပ်မတော် သိမ်းပိုက်ထားသော နယ်မြေအုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်ချမှတ်သည်။

ထိုလမ်းညွှန်ချက်တွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး တည်ရှိစေသည့် ရည်မှန်းချက်မှာ -

(၁) ပြည်သူငြိမ်းချမ်းရေး နှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်ရေး ကို တည် ဆောက်ရန်၊

(၂) ဂျပန်တပ်မတော် အတွက် အထောက်အပံ့များ လုံလောက် စွာ ရရှိရန်၊

(၃) အရေးကြီး သယံဇာတများ လျင်မြန်စွာ ထုတ်လုပ်သုံးစွဲ ရန်နှင့် ၊

(၄) အနာဂတ် စနစ်တကျ အုပ်ချုပ်ရေး အတွက် လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှု ပြုလုပ်ရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံအား ဗြိတိသျှတံပိုးအောက်မှ လွတ်မြောက်စေပြီး ဂျပန်အင်ပါယာနှင့် စစ်ရေး စီးပွားရေး ကို ရင်းရင်း နှီးနှီး တည်ဆောက်ရန်၊ နောင်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအား လွတ်လပ် ရေး ပေးပြီး လွတ်လပ်သော အစိုးရ ဖွဲ့စည်းထူထောင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ လိုအပ်သော်လည်း လောလောဆယ်တွင် မူ မဟာအရှေ့အာရှ စစ်ပွဲအောင်မြင်မှု ရရှိပြီးမှ မြန်မာ့လွတ်လပ် ရေး အကောင်အထည် ပေါ်လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်နေရသည့် အတွက် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ပြဿနာကို မထုတ်ဖော်ရန်၊ သို့ရာတွင် မြန်မာတို့ လွတ်လပ်ရေး မျှော်လင့်ချက်များ မပျောက် ပျက်စေရအောင် ဂရုပြုရမည် ဟု ပါရှိသည်။

၁၉၄၂ မတ်လ ၂၅၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ရေး ပြ အခမ်း အနားကို ဘီအေအေ (Burma Atheletic Association) အားကစားကွင်း (ယခု အောင်ဆန်းအားကစားကွင်း) ၌ ကျင်းပ ရာ တပ်မတော် သား တစ်သောင်းခန့် ပါဝင်ချီတက်၍ ဗိုလ် မိုးကြိုး၊ ဗိုလ်တေဇ၊ သခင်ကိုယ်တော် မှိုင်းတို့က အလေးပြုခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

- ဂျပန်တပ်မ ၃၃ က လက်ပံတန်းနှင့် ဟင်္သာတမြို့များ ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

မတ် ၂၈၊ ရန်ကုန်မြို့၊ရွှေဒဂုံအနောက်ဘက်မုခ် တွင် နံနက် ၉ နာရီ၌ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသူ အာဇာနည်များ ဖြစ်သည့်

(၁) အသျှင်ဦးဝိစာရ

(၂) သာယာဝတီ တောင်သူလယ်သမား အရေး တော် ပုံတွင် ကျဆုံးသွားသော ဆရာစံနှင့် တကွ အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်များ ၊

(၃) ရေနံမြေသပိတ် အရေး တော် ပုံတွင် ကျဆုံးသွားသော အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်များ

၊

(၄) ကျောင်းသားအရေး တော် ပုံ၌ ကျဆုံးသော ဗိုလ်အောင် ကျော်နှင့် အခြားအာဇာနည် ကျောင်းသားများ ၊

(၅) မန္တလေး အရေး တော် ပုံ၌ ကျဆုံးသွားသော အာဇာနည် များ ၊

(၆) မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး နှင့် ပတ်သက်၍ နယ်အသီးသီး ၌ ကျဆုံးသွားသော အာဇာနည်များ ၊

(၇) ယခုတိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားသော တပ်သားများ နှင့် တပ် ဗိုလ်များ ကို ချီးကျူးပွဲနှင့် ၎င်းတို့ကို ရည်စူး၍ ဆွမ်းသွတ် အမျှဝေပွဲ ပြုလုပ်သည်။

၁၉၄၂ မတ် ၃၀၊ သမိုင်းဝင် ရွှေတောင်တိုက်ပွဲကို ဗိုလ်မှူးရန်နိုင် ကွပ်ကဲသော ဘီအိုင်အေတပ်နှင့် ဂျပန်တို့ ပူးပေါင်းဆင်နွှဲရာ ထိုတိုက်ပွဲတွင် အင်္ဂလိပ်တို့ သံချပ်ကာကား (၁၁) စီး၊ မော်တော် ယာဉ် အမြောက်အမြား ဆုံးရှုံးပြီး အင်္ဂလိပ်စစ်သည် ၃၅၀ ကျော် ကျဆုံးခဲ့သည်။

-ဂျပန် အမှတ် ၅၅ တပ်မနှင့် ဘီအိုင်အေတပ်များ နံနက် ပိုင်းတွင် တောင်ငူမြို့ကို သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။

ဧပြီ ၄၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်ဥဏ (၁၉၁၄-၁၉၄၂) ဖာပွန်တွင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး တာဝန် ထမ်းရွက်စဉ် ကရင် လက်နက်ကိုင်တပ် ချဲ့တိုက်ခိုက်ခံရ၍ ကျဆုံးခဲ့ပြီး ခေါင်းဖြတ် ယူသွားခြင်း ခံရသည်။ တတိယမြောက် ကျဆုံးသွားသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဖြစ်သည်။

ဧပြီ ၄၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကြီးမှူးသော ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး မြောက်ပိုင်းစစ်ဆင်ရေး တပ်မနှစ် ခုသည် အထက် မြန်မာပြည်ချီတက်တိုက်ခိုက်ရေး အတွက် စစ်ထွက်အခမ်းအနား ကျင်းပ ပြီး ပြည်လမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ ချီတက်သည်။

၁၉၄၂ ဧပြီ ၉၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ပြည်မြို့သို့ ရောက်သည်။

ဇွန် ၄၊ မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်)ရှိ မြန်မာပြည် ဂျပန်စစ်တပ်များ ၏ စစ်သေနာပတိ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး အီးဒါးထံသို့ မြန်မာပြည် ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေး စီစဉ်မှု အဖွဲ့တွင် ပါဝင်မည် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သော ဒေါက်တာဘမော်၊ ဒေါက်တာသိမ်းမောင်၊ သခင်မြ၊ ဗန္ဓုလ ဦးစိန်၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ သခင်နု၊ ဓားမဦးဘသိန်း၊ ဦးလှဖေ နှင့် သခင်ဗစိန်တို့က သွားရောက်တွေ့ဆုံသည်။ ထိုတွေ့ဆုံပွဲတွင် သခင်ကိုယ်တော် မှိုင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့အဖွဲ့နှင့် ဒေါ်ခင်မမ (ဒေါက်တာဘမော်၏ ဇနီး) တို့လည်း အထူး ဧည့်သည်တော် အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

- ထိုတွေ့ဆုံပွဲတွင် အီးဒါးက စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဆောင်ရွက် နေချိန်တွင် ရန်သူအား အကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းနှင့် ဂျပန်ဆန့်ကျင်သော အပြုအမူဟူသမျှကို ကျူးလွန်ပါက အထူး ကြီးလေးသော အပြစ်ဒဏ်ပေးမည် ။ စစ်ပွဲဆုံးခန်းတိုင် အောင် မြင်ရေး အတွက် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသော လုပ်ငန်းမျိုးကိုမူ မည် သူမည် ဝါ နှောင့်ယှက်တားဆီးစေကာမူ မပျက်မကွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂလိပ်မှာ အဓိက ရန်သူနိုင်ငံ ဖြစ်သည့်အလျောက် အင်္ဂလိပ်အင်အားနှင့် အင်္ဂလိပ် အကျိုးစီးပွားတို့ကို အမြစ်ကပါမကျန် သုတ်သင်ရှင်းလင်းသွား ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သူတို့ ဓလေ့ထုံးစံများ ကို ရိုသေ လေးစားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာများ လက်သို့ အပ်နှင်း၍ လက်ရှိအခြေအနေနှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်သော အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ဆောင် ရွက်သွားရာ၌ လူကြီးမင်းများ ထံမှ လိုအပ်သော အကူအညီ များ ကို ရနိုင်လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်လျက် ရှိပါကြောင်း၊မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျပန် နန်းရင်းဝန် ဂျင်နရယ်တိုရိုထုတ်ပြန်ချက်တွင် ပါရှိသည့် အချက်အလက်ကို ထောက်ရှုလိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည် ဖြစ် ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်က လွတ်လပ်သော နိုင်ငံအ ဖြစ် အကျိုး ခံစားခွင့် ရရှိလာမည် နေ့ မြန်မြန်ရောက်လာစေရန် ကျွန်ုပ်တို့ လည်း မျှော်လင့် တမ်းတလျက်ရှိပါကြောင်း၊ သို့ သော် လည်း

ယခု လောလောဆယ်တွင် အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးစားဆောင်ရွက် ရမှာ

စစ်အောင်နိုင်ရေး ပင် ဖြစ်၍ မြန်မာတို့က ယခုစစ်ပွဲတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ အောင်ပွဲရယူနိုင်ရန် နှလုံးရည် လက်ရုံးရည်ဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်ကြရန် မျှော်လင့်မိပါကြောင်း၊ ယခု ချက်ချင်း ဖြေရှင်းရမည့် ပြဿနာ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေး စက်ယန္တရား ပြန်လည်ပြုပြင် ထူထောင်ရေး ဖြစ်ကြောင်း၊ အုပ် ချုပ်ရေး စက်ယန္တရား ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အတွက် လူကြီး မင်းများ သည် စစ်ဘက်ဌာနများ နှင့် ပူးပေါင်းကူညီ ဆောင်ရွက် ကြရန် နှိုးဆော်တိုက်တွန်းလိုကြောင်း ပြောကြားသည်။

၁၉၄၂ ဇွန် ၅၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် အထက်မြန်မာပြည် ချီတက်တိုက်ခိုက်ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်မှူးချုပ် ဗိုလ်တေဇ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)က တပ်မတော် သားများ ပါတီနိုင်ငံရေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ကိစ္စများ ပါဝင်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုရန် အမိန့် ထုတ်သည်။

ဇွန် ၁၀၊ မိနာမိကီကန်(Minami Kikan)အဖွဲ့ ကိုဖျက်သိမ်း သည်။

ဇွန် ၁၃၊ ဗန်း မော်မြို့ရောက်ရှိနေသည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဗိုလ်ဇေယျထံ ဘီအိုင်အေတပ်များ မန္တလေးမြို့ ပြန်ဆင်းရန် ဂျပန်စစ်သေနာပတိက မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေး စီစဉ်မှု ကော် မတီဝင်များ ခန့်ပြီးကြောင်း တပ်မတော် သားများ အုပ်ချုပ်ရေး ကိစ္စများ အလျဉ်းရှောင်ကြဉ်ရန် စာရေး သား ညွှန်ကြားသည်။

ဇူလိုင် ၂၇၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ကို ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (Burma Defence Army) ပြောင်းလဲ ဖွဲ့စည်းပြီး ဗိုလ်များ ကို ခန့်အပ်သည့်အမိန့် ထုတ်ပြန်သည်။

ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ် စစ်ဗိုလ်များ ခန့်အပ်ခြင်း

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်အမည် ကို ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ် ဟူ၍ ပြောင်းလဲခဲ့ပြီးနောက် ထိုတပ်သစ်ကို ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လက်အောက်တွင် ထားရှိစေပြီး ဖြစ်ရာ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ် ၌ အောက်ပါအတိုင်း ဗိုလ်များ ကို ထပ်မံ ခန့်ထားလိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း။

အောင်ဆန်း - ကာနယ် (ဗိုလ်မှူးကြီး)

အောင်သန်း - လက်ဖက်တင်နှင့်ကာနယ် (ဒုဗိုလ်မှူးကြီး)

ရှုမောင်၊ ရန်နိုင်၊ လှမောင် (ဗိုလ်မှူး) မောင်ညွန့်၊ ဘဂျမ်း၊ မောင်ကျော်၊ ဗလှ၊
မောင်ကလေး၊ စောနောင်၊ ကျော်ဇော၊ မောင်အောင်၊ မင်းခေါင်၊ မင်းရ၊ စံမြ၊ ဗတူ၊ မြမောင်၊
ရန်အောင်၊ ရဲထွဋ်၊ ဇင်ယော်၊ ခင်မောင်ဦး၊ ဖေသက်၊ ဘုန်းမြင့်၊ ခင်မောင် ကလေး၊ တင်ထွန်း၊
ထွန်းရွှေ၊ မောင်မောင်၊ ထွန်းခင် (စာရင်းဌာန)၊ ကပ္ပတိန် (ဗိုလ်ကြီး)။

မောင်မောင်၊ တင်အောင်၊ မောင်လွင် (ဆေးပညာ) ကပ္ပတိန်။ ဘိုးကွန်း၊
တင်ဟန် (ဥပဒေဌာန)၊ ကပ္ပတိန် အေးကွယ်၊ လှမောင်၊ တင်ရွှေ လက်ဖက်တင်နှင့် (ဗိုလ်) မိုးအုံး၊
စန်းမောင်၊ အုံးခိုင်၊ တူရင် (စက်မှု ဌာန) လက်ဖက်တင်နှင့်။

အောင်ကြီး၊ မောင်ရှိန်၊ မောင်ကြည်၊ ဗသိန်း (စာရင်းဌာန)၊ လက်ဖက်တင်နှင့်။

ဗနစ် (စာရင်းဌာန)၊ ဒုတိယလက်ဖက်တင်နှင့် (ဒုဗိုလ်)။

အုံးသွင် (စက်မှု ဌာန) ဒုတိယလက်ဖက်တင်နှင့်။

စစ်ဗိုလ်ချုပ်

မြန်မာပြည်နိပွန်စစ်တပ်

၁၉၄၂ ဇူလိုင် ၂၇၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ကာနယ်အောင်ဆန်း အား
ဗမာပြည် စစ်တပ်ဗိုလ်ချုပ် (စစ်သေနာပတိချုပ်) အ ဖြစ် ခန့်အပ်သည်။

စက်တင်ဘာ ၆၊ ရန်ကုန် ဘီဒီအေ စစ်ဆေးရုံကြီးတွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့်
ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ လက်ထပ်သည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ကျောင်း ဆရာမများ
ကျောင်းပိတ်ရက် ခေတ်သစ်ဆရာ ဖြစ် သင်တန်း တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း က
"သေနင်္ဂဗျူဟာ၊ စစ်ပညာ" အကြောင်း ဟောပြောခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၂၄၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (ဗီ.စီ.အ) သေနာပတိ ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်းက တပ်မတော် သို့ ဝင် ရောက် စစ်မှု ထမ်းရန် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိန့်ခွန်းပြောကြား သည်။

နိုဝင်ဘာ ၂၇၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ဆန်းက ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်းက မြန်မာပြည်အသံလွှင့် ရုံမှ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် အကြောင်း ဟောပြော သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် အစည်းအဝေး ပွဲကြီးကို နေပြည်တော် ခန်းမကြီးတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ရာ ပရိသတ် (၁၀၀၀)ခန့် တက်ရောက်ပြီး ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၇၊ မြန်မာနိုင်ငံ ခေတ်သစ်အစိုးရ တွဲ ဖက်ဝန်ကြီး သခင်မြ (ဗီ.ဒ်.စီ.ဇ) အား ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးအ ဖြစ် ခန့်အပ် သည်။

၁၉၄၃ မတ် ၁၁၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဂျပန်တပ်များ ၏ စစ်သေနာပတိ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး အီးဒါးက ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်းအား ဗိုလ်ချုပ်ရာထူးသို့ တိုးမြှင့်ခန့်အပ် သည်။

၁၉၄၃ မတ်လ ၁၈၊ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာဘမော်၊ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး၊ သခင်မြ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီး၊ ဒေါက်တာသိန်းမောင်၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ တိုက်မြို့သို့ ရောက်ရှိ သည်။

မတ် ၂၂၊ ဂျပန်ဧကရာဇ် ဟိရိုဟီတို (Emperor Hirohito ၁၉၁၀-၁၉၈၉) က ဒေါက်တာဘမော်အား တက်နေ ပထမတန်း ဘွဲ့.တံဆိပ်နှင့် စလွယ်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး သခင်မြနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီး ဒေါက်တာသိမ်းမောင်တို့အား မွန်မြတ် သော တက်နေဒုတိယတန်း ဘွဲ့.တံဆိပ်နှင့် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား တက်နေ တတိယတန်း ဘွဲ့.တံဆိပ်နှင့် စလွယ်လတ် (Third Class Order of Rising Sun with Condon) ချီးမြှင့်သည်။

မတ် ၂၃၊ ဂျပန်ကေရာဇ် ဟိရိုဟိတို၏ ရှေ့မှောက်သို့ မြန်မာ ပြည်ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာဘမော်၊ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး သခင် မြ၊ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီး ဒေါက်တာသိမ်းမောင်နှင့် ဗမာ့ကာကွယ် ရေး တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ဝင် ရောက်တွေ့ဆုံသည်။

မတ် ၃၁၊ ပထမပတ် ဗိုလ်ချုပ်သင်တန်း ကျောင်းဆင်းပွဲ ပြုလုပ်ရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

မေ ၈၊ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး စီစဉ်မှု အဖွဲ့ (Burma Independence Preparatry Commission) ကို ဖွဲ့စည်း သည်။ ၎င်းအဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေး စည်းမျဉ်း ဥပဒေကို ရေး ဆွဲရန် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာဘမော် က နံနက် ၉ နာရီတွင် အခမ်းအနားကို ဖွင့်လှစ်ပေးပြီး အဖွဲ့ ဝင် ခန့်အပ်လွှာများ ပေးအပ်သည်။ အဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးမှာ အတွင်းဝန် ဦးကျော်ငြိမ်း ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင် ပါဝင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ကို ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်အရဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာဘမော်က ရွေးချယ်သည်။ အဖွဲ့ဝင် များ မှာ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဝန်ကြီး ၉ ဦးနှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ် ၁၂ ဦး ပါဝင်သည်။

(၁) ဒေါက်တာဘမော်	-ဥက္ကဋ္ဌ
(၂) သခင်မြ	-အဖွဲ့ဝင်
(၃) ဒေါက်တာသိမ်းမောင်	-အဖွဲ့ဝင်
(၄) သခင်သန်းထွန်း	-အဖွဲ့ဝင်
(၅) သခင်ထွန်းအုပ်	-အဖွဲ့ဝင်
(၆) ဦးလှဖေ	-အဖွဲ့ဝင်
(၇) ဦးထွန်းအောင်	-အဖွဲ့ဝင်
(၈) ဗန္ဓုလဦးစိန်	-အဖွဲ့ဝင်
(၉) ဦးဘဝင်း	-အဖွဲ့ဝင်
(၁၀) သခင်ဗစိန်	-အဖွဲ့ဝင်
(၁၁) ဝတ်လုံဦးသိမ်းမောင် (M.A.L.L.B)	-အဖွဲ့ဝင်
(၁၂) ဦးမြဘူး	-အဖွဲ့ဝင်
(လွှတ်တော်တရားဝန်ကြီး)	
(၁၃) ဦးအေး	-အဖွဲ့ဝင်
(ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဟောင်း)	
(၁၄) ဦးမြ (ဟသံတ)	-အဖွဲ့ဝင်
(မျိုးချစ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်)	
(၁၅) သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း	-အဖွဲ့ဝင်
(၁၆) သခင်နု	-အဖွဲ့ဝင်
(၁၇) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	-အဖွဲ့ဝင်
(၁၈) ဦးထွန်းဖေ	-အဖွဲ့ဝင်
(၁၉) မစ္စတာစံစိဖိုး (ကရင်ခေါင်းဆောင်)	-အဖွဲ့ဝင်
(၂၀) ဦးဆက်	-အဖွဲ့ဝင်
(၂၁) ဦးအေးမောင်	-အဖွဲ့ဝင်
(၂၂) ဦးချစ်လှိုင်	-အဖွဲ့ဝင်
(၂၃) ဆာဦးသွင်	-အဖွဲ့ဝင်
(၂၄) ဦးကျော်	-အဖွဲ့ဝင်
(၂၅) ဦးခင်မောင်ဇွေး	-အဖွဲ့ဝင်
(၂၆) ဦးကျော်ငြိမ်း	-အတွင်းရေးမှူး

တို့ ဖြစ်သည်။

၁၉၄၃ မေ ၉၊ နံနက် ၁၁ နာရီ ကန်သော် မိတ်တွင် ကျင်းပသော ဂျာနယ်ပြည်
မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား မြန်မာပြည်ကုန်သည် ကြီးများ အသင်း အမှု
ဆောင်လူကြီးများ က ဂုဏ်ပြညစာ စားပွဲ တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ခေါင်းဆောင်ကို
အားပေးကြ ပါ" ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

မေ ၁၀၊ ဒုတိယ ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားတွင်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၃၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ သားဦး အောင်ဆန်းဦးကို
ဖွားမြင်သည်။

ဇူလိုင် ၃၁၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဂျာနယ်များ ၏ သေနာပတိ ကာဝါဘီက
မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး စီစဉ်မှု အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာဘမော်ထံ ဂျာနယ်အစိုးရက
မြန်မာနိုင်ငံကို (၁-၈-၄၃) တွင် လွတ်လပ်ရေး ပေးရန် ညွှန်ကြားချက် ရရှိပြီး ဖြစ်ကြောင်း
အကြောင်းကြားသည်။

- မြန်မာနိုင်ငံရောက် အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေး အသင်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ
ဆူဘတ်ချန်ဒရာဘိုဇ် (Subhas Chandra Bross) က မြန်မာတို့ လွတ်လပ်ရေး ရခြင်းသည်
ကျွန်ုပ်တို့ (အိန္ဒိယအမျိုးသား)၏ တိုက်ပွဲတွင် များစွာ အကူအညီရမည် ဖြစ်ကြောင်း
မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ခြင်းကို ပြနိုင်သည့် တစ်ခဏ တွင် ဂျာနယ်အပေါ် စွပ်စွဲချက်မမှန်ခြင်းကို
ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဩဂုတ် ၁၊ ဂျာနယ် ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဂျာနယ်စစ်တပ်၏
စစ်သေနာပတိ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကာဝါဘီက ယခုလက်ရှိ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ကို
ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်း၊ ထို့နောက် လက်ရှိအစိုးရအဖွဲ့ကိုလည်း ရုပ်သိမ်းလိုက်ကြောင်း၊
ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဟေဘီကျော့ကု ဒေါ် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် စစ်မှု ပြင်ဆင်ရေး
ရုံးနှင့် ဗမာ့တပ်မတော် နည်းပေး လမ်းပြရုံး ဘီရမာ ဝန်စီဒိုဘိုးကိုလည်း
ရုပ်သိမ်းလိုက်ကြောင်း စစ်အမိန့်များ ကို ထုတ်ပြန်သည်။ ထို့နောက် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်

လပ်ရေး နေ့ မိန့်ခွန်းပြောကြားရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော် သည် ဤအချိန် ဤကာလမှစ၍ လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော် ကြီး ဖြစ်၍ ရှေ့သို့ ဆက်လက်၍ မိမိတို့ အာရှတိုက် ကြီးပွား ရာ ကြီးပွားကြောင်း ဆက်လက် ကြိုးစားကြစေလိုကြောင်း ပြောကြားသည်။

ရန်ကုန်မြို့ အစိုးရအိမ်တော် တွင် နံနက် ၈:၃၀ နာရီ၌ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး နေ့ သဘင်အခမ်းအနား ကျင်းပသည်။ နံနက် ၉ နာရီတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေး စီမံမှု အဖွဲ့ ဝင် ဗန္ဓုလဦးစိန်က ရွှေပုရပိုက်ကို ဖွင့်လှစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ကြေညာစာတမ်းကို ဖတ်ကြားသည်။

ဒေါက်တာဘမော်အား အဓိပတိအဖြစ် တင်မြှောက်သည်။ သခင်ကိုယ်တော် မှုင်းက နိုင်ငံတော် အဓိပတိ ဒေါက်တာ ဘမော်အား သစ္စာဆိုတော် မူရန် ပန်ကြားရာ နိုင်ငံတော် အဓိပတိ ဒေါက်တာဘမော်က သစ္စာဆိုသည်။

နံနက် ၁၁ နာရီတွင် နိုင်ငံတော် အဓိပတိ၏ ခွင့်ပြုချက် အရ ဝန်ကြီးများ ၏ အမည် ကို ကြေညာသည်။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ ဝင်များ မှာ -

- သခင်မြ
- ဒေါက်တာသိမ်းမောင်
- ဦးထွန်းအောင်
- ဦးဘဝင်း
- ဗန္ဓုလဦးစိန်
- ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်
- ဘဏ္ဍာရေးဌာန
- ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဌာန
- ပြည်ထဲရေးဌာန
- ကြီးပွားရေးနှင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာန
- ဦးလှဖေ
- သခင်သန်းထွန်း
- ဦးလှမင်း
- ဦးမြ (ပျော်ဘွယ်)
- ဦးစ
- သခင်လေးမောင်
- သခင်နု
- ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
- သစ်တောနှင့် သတ္တုတွင်းဌာန
- မြေနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာန
- ကျန်းမာရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေး
- ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှု လက်မှုဌာန
- အခွန်တော်ဌာန
- လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဌာန
- နိုင်ငံခြားရေးဌာန
- ကာကွယ်ရေးဌာန

တို့ဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးများ တစ်ဦးစီ ကျမ်းသစ္စာဆိုကြသည်။ မြန်မာနယ်မြေ တပ်မတော် စစ်သေနာပတိကြီး ကာဝါဘိက မွန်းလွဲ ၁:၃၀ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို စစ်ရုံးချုပ်သို့ ဖိတ်ခေါ်၍ "မြန်မာနယ်မြေ တပ်မတော် စစ်အမိန့်အမှတ် ၇" ကို ပေးအပ်သည်။ ထိုအမိန့်တွင် မြန်မာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် စစ်တက္ကသိုလ် (ဗိုလ်သင်တန်း)နှင့် (မူလတန်း) စစ်ပညာသင်တန်းကို မြန်မာအစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေး အောက် ပြောင်း လဲထည့်သွင်းထားရှိကြောင်း ပါရှိသည်။

- ဂျပန်-မြန်မာ မဟာမိတ်စစ်စာချုပ် လက်မှတ်မထိုးမီ မြန်မာ နိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေး စီမံမှု အဖွဲ့က ၁၄၅ မိနစ်တွင် ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်တို့အား စစ်ကြေညာသည်။

- ၁၄:၀၀ နာရီတွင် မြန်မာ-ဂျပန် မဟာမိတ်စာချုပ် ချုပ်ဆို သည်။

- ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့ စစ်ရေး သဘောတူညီချက် လျှို့ဝှက်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်။

၁၉၄၃ ဩဂုတ် ၁၁၊ သခင်ဗစိန်နှင့် သခင်ထွန်းအုပ်တို့ အား အကျယ် ချုပ်ဖြင့် စင်္ကာပူသို့ ပို့သည်။

၁၉၄၃ စက်တင်ဘာ ၁၆၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ကို ဗမာ့ အမျိုးသားတပ်မတော် (Burma National Army) ဟု အမည် ပြောင်းသည်။

ဗမာ့အမျိုးသားတပ်မတော်၏ စစ်ဦးစီးအဖွဲ့မှာ-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - စစ်ဝန်ကြီး
- (၂) ဗိုလ်စကြာ - ဒုတိယဝန်ကြီး
- (၃) ဗိုလ်လကျာ - ဖွဲ့စည်းရေးဌာနကြီးမှူး
- (၄) ဗိုလ်နေဝင်း - စစ်သေနာပတိ
- (၅) ဗိုလ်ဇေယျ - စစ်ဦးစီးချုပ်

စက်တင်ဘာ ၂၇၊ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကြီးမှူးသော အာဇာနည်ဗိမာန်တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့က ရွှေတိဂုံစေတီ မြောက်ဘက်ရှိ ကုန်းမြေမြင့်ပေါ်တွင် အာဇာနည်ဗိမာန် တည် ဆောက်ရန် အခမ်းအနားကျင်းပရာ အဓိက ဒေါက်တာဘမော် က အုတ်မြစ်ချသည်။

စက်တင်ဘာ ၂၈၊ ဆရာတော် ဦးဝိစာရ ကြေးရုပ်ဖွင့်လှစ်ရေး အတွက် အစည်းအဝေးကျင်းပရာ သာသနာရေး၊ ကြီးပွားရေး နှင့် ဝါဒဖြန့်ချိရေး ဝန်ကြီး ဗန္ဓုလဦးစိန် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင် ရွက်သည်။

အောက်တိုဘာ ၂၊ အာဇာနည်အသျှင် ဦးဝိစာရ အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်နှင့် ကြေးရုပ်ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား ကျင်းပရာ စစ်ဝန် ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက်၍ အသက်စွန့်လှူ သာ အာဇာနည် ဦးဝိစာရ၏ အာဇာနည်စိတ်ဓာတ်ကို ချီးကျူးကာ အာဇာနည်အမြဲတစိတ်ဓာတ်များ ယနေ့ကစ၍ မွေးရန် ပြောကြားသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၈၊ အရှေ့အာရှ စစ် (၂) ၄၆ ပြည့်မြောက် နှစ် ပတ် လည် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ရွှေတိဂုံစေတီတော် ၌ ကျင်းပရာ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၄ ဇန်နဝါရီ ၄ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက

"ဗမာပြည်ကာကွယ်ရေး" ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အသံလွှင့်မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။

ဇန်နဝါရီ ၃၀၊ နေပြည်တော် စစ်ကျောင်း၌ ကျင်းပသည့် စစ် ခေါင်းဆောင် စစ်ကြပ်သင်တန်း ဘွဲ့နှင်းသဘင် အခမ်းအနား တွင် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "တပ်မတော် သည် ကြေးစားမဟုတ်" ဟူ၍ မိန့်ကြားခဲ့သည်။

မတ် ၁၃၊ ဒုတိယပတ် ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းဆင်း ဘွဲ့နှင်း သဘင်တွင် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "တပ်မတော် ဆိုသည့် စကားသုံးလုံး" ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ သည်။

ဧပြီ ၁၇၊ ဗမာ့တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်ရုံးမှ စစ်ဆင်ရေး အမိန့် အမှတ် (၁)ကို ထုတ်ပြန်၍ စစ်တိုင်း (၃) တိုင်း ခွဲခြားသတ် မှတ်လိုက်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

(၁) စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးကွပ်ကဲသည့် ရန်ကုန်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်

(၂) တပ်မှူးကြီး ဗိုလ်မှူးရန်အောင် ကွပ်ကဲသည့် အနောက် တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်

(၃) တပ်မှူးကြီး ဗိုလ်မှူးဗထူး ကွပ်ကဲသည့် အနောက်မြောက် တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်

ဧပြီ ၁၈၊ ဂျပန်အာဏာပိုင်တို့က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား လက်ရှိ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးရာထူးအပြင် ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း ဦးစီးကွပ်ကဲလျက်ရှိသော ဗမာ့တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ တာဝန်ကိုပါ ပူးတွဲ ထမ်းဆောင်စေခဲ့သည်။

မေ ၁၀၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည် တို့၏ ဒုတိယသား အောင်ဆန်းလင်းကို ဖွားမြင်သည်။

ဇွန် ၃၊ ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိ ဗိုလ်ချုပ်ဆာဝါမိုတိုသည် စစ်ဝန် ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ် ဦးစီးဗိုလ်ချုပ် ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်းတို့နှင့် အတူ အထက် မြန်မာပြည်ရှိ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များ ကို လှည့်လည်စစ်ဆေးခဲ့ သည်။

၁၉၄၄ သြဂုတ် ၁၊ ဂျပန်ပေးသော လွတ်လပ်ရေး ပထမနှစ် ပတ်လည် နေ့

အခမ်းအနားကို ဂျူလီခန်းမ၌ ကျင်းပရာ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ဂျပန်ပေးသော ကာကွယ်ရေး သည် အမည် ခံ အတုအယောင် လွတ်လပ်ရေး သာ ဖြစ်ကြောင်း" အတိအလင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဩဂုတ် ၄၊ ပဲခူးမြို့ ဗမာ့တပ်မတော် စံပြတပ်ရင်းရှိ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇော၏ နေအိမ်တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ကြသော သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်ဗဟိန်းတို့နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လျှို့ဝှက်စွာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီး "ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်" (ဖတပ)(Anti Fascist Organization, A.F.O) ကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။

ဆွေးနွေးပွဲမှ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြပြီး ဖတပ၏ ကြေညာစာတမ်းအမှတ် (၁) အဖြစ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး သားထားသည့် "နယ်ချဲ့ဖက်ဆစ်စားပြ ဂျပန်လူရိုင်းများ ကို မောင်းထုတ်" ဟူသော ကြေညာချက်ကို အားလုံးက လက်ခံသဘောတူခဲ့ကြသည်။

ဩဂုတ် ၂၃၊ ရန်ကုန်မြို့ စံအိမ်တော် ဧည့်ခန်းမတွင် နံနက် ၉ နာရီအချိန် ခေတ္တမြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဂျပန်သံအမတ် မစ္စတာ ရှိမစ်ဇု (Mr. Chimizu) တို့က ဂျပန်ဧကရာဇ် ဘုရင်မင်းမြတ် ကိုယ်စား ဂျပန်ဧကရာဇ်က နိုင်ငံတော် အဓိပတိ ဒေါက်တာ ဘမော်အား နှင်းအပ်ခဲ့သော (The Grand Corodon of the Imperial Order of the Rising Sun with the Poulownia Flower) ဘွဲ့တံဆိပ်ကို နိုင်ငံတော် အဓိပတိ ဒေါက်တာဘမော်အား အပ်နှင်း၍ ဂျပန်ဧကရာဇ်မင်းမြတ်၏ သဝဏ်လွှာကို ဆက်သသည်။

ရန်ကုန်မြို့ ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်း (Park Road) (ယခု နတ်မောက်လမ်း) နှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်းထောင့်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ဗမာ့တပ်မတော် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များ သည် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ် (A.F.O) ဖွဲ့စည်းရေး အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ အစည်းအဝေးသို့ ဗမာ့တပ်မတော်မှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီးလက်ျာ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဇေယျ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးအောင်၊ ဗိုလ်မှူးရန်အောင်၊ ဗိုလ်မှူးဗထူး၊ ဗိုလ်အောင်ကြီး၊ ဗိုလ်မောင်မောင်၊

ဗိုလ်ခင်မောင်လေး၊ ဗိုလ်စောကြာဦး၊ ဗိုလ်ဖိုးကွန်း၊ ပြည်သူ့အရေး တော် ပုံပါတီမှ သခင်ချစ်၊ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ သခင်စိုး၊ သခင် သန်းထွန်း တို့တက်ရောက်ကြသည်။ အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဗဟို စစ် ကောင်စီ သဘာပတိအဖြစ် တင်မြှောက်သည်။

၁၉၄၄ စက်တင်ဘာ ၄၊ ရန်ကုန်မြို့၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန် ဧကရာဇ် ဟိရိုဟီတို၏ မွန်မြတ်သော ရတနာ (ပထမဆင့်) (Order of the Sacred Treasure [First Class]) ဘွဲ့တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

စက်တင်ဘာ ၅၊ ပုသိမ်မြို့သို့ စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်အဖြစ် စစ် ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ထွက်ခွာသည်။

စက်တင်ဘာ ၆၊ ပုသိမ် မြို့၌ ပြုလုပ်သည့်အစည်းအဝေးတွင် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "မဟာဗမာသွေးစည်းရန်" ပြောကြားခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၁၀၊ ဟင်္သာတမြို့၌ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း တရားပွဲပြုလုပ်ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၁၁၊ ဟင်္သာတမြို့၌ (ဒုတိယပတ်) ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆန္ဒအရ တပ်မတော် ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသော ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ်၊ ပြည်သူ့အရေး တော် ပုံပါတီ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သော ဦးဗမေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့သည် ဒေးဒရိုဂျီ သခင်စိုး ထံ လှိုဏ်ဂုဏ်သွားရောက်၍ ဖွဲ့စည်းပြီး ဖြစ်သော ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်ကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရေး ၊ တပ်မ တော် အတွင်း ၊ ရှိ လက်ဝဲအင်အားစုများ ၊ ပြည်သူ့အရေး တော် ပုံ ပါတီနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ကို တစ်ပါတီတည်းအဖြစ် ပူးပေါင်း ဖွဲ့စည်းရေး နှင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော် လှန်ရေး အတွက် ပြင်ဆင် စည်းရုံးမှု လုပ်ငန်းများ ကို ဆွေးနွေးသည်။

၁၉၄၄ အောက်တိုဘာ ၇၊ စတုတ္ထပတ် ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း ဖွင့် လှစ်ရာ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၅၊ ရန်ကုန်မြို့ကန်တော် ကြီး ရန်ကုန်ရပ်ရှင် ရံတွင်
ဗမာ့တပ်မတော် နှင့် အစိုးရဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော် အမတ်များ၊ မြို့မိမြို့ဖများ အသင်းအဖွဲ့
ကိုယ်စားလှယ်များ ၏ မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ အစည်းအဝေးသို့
ဂျပန်စစ်သေနာပတိ ကီမူရာနှင့် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တို့ တက်ရောက်သည်။
အစည်းအဝေးတွင် တပ်မတော် အား ကူညီထောက်ပံ့ရန် ဟောပြောသည်။

အောက်တိုဘာ ၂၉၊ ဗမာ့တပ်မတော် မြို့လုံးကျွတ် အစည်း အဝေးပွဲကြီးကို
ကန်တော် ကြီး အေးကျွန်းရိပ်သာဌာနတွင် ကျင်းပရာ စစ်ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက
"အားမရှိလျှင် လူရာမဝင်၊ အခွင့်အရေး ရမည် မဟုတ်" ဟူ၍ ပြောကြား ခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၉၊ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းလမ်းရှိ အရှေ့အာရှတိုက် လူငယ်များ
အစည်းအရုံးကြီး၌ စစ်ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ ဟောပြောပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၊ ဗမာ့တပ်မတော် အထူးအစည်းအဝေးပွဲတွင် စစ်ဝန်ကြီး
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ဇန်နဝါရီ ၃၁၊ စတုတ္ထပတ် ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း ဆင်းပွဲ တွင် စစ်ဝန်ကြီး
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ဖေဖော်ဝါရီ ၇၊ ဗမာ့တပ်မတော် စစ်ဦးစီးချုပ် စစ်ဝန်ကြီး နှင့်
စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အုပ်ချုပ်မှု အမိန့် အမှတ် (၈) ထုတ်ပြန်ကာ
အမျိုးသမီးဌာနကို (၁-၂-၄၅) ရက်နေ့မှ စတင်အတည်ပြုပြီး ငှက်ကို အမျိုးသမီးတပ် ခေါ်တွင်
မည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ထုတ်ပြန်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၊ ကရင်အမျိုးသားညီလာခံသို့ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း
သဝဏ်လွှာပို့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈၊ ပထမပတ် မူလတန်း လူငယ်စစ်အတတ်
သင်တန်းကျောင်းဆင်းပွဲတွင် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးသောင်းကြည် ဦးစီးသော အမှတ် ၅ ခြေလျင် တပ်ရင်း (မိတ္ထီလာ)က ဝါးရွက်ရွာ လှိုကြီးအတွင်း၌ စခန်းချနေခိုက် ဂျပန်စစ်ဘက်အကြံပေးအရာရှိ ဗိုလ်တိုးရီနှင့် တပ်ကြပ်ကြီး ၃ ဦးတို့ကို သုတ်သင်၍ တော်လှန်ရေး စတင်သည်။ ထိုသို့ စတင်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အမှူးပြုသော ဗမာ့တပ်မတော်ကို မထိခိုက်စေလို၍ သာစည်အနီးတွင် မဟာမိတ်တို့နှင့် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားရာ အမှတ် ၅ ခြေလျင်တပ်ရင်း တပ်လုံးပြတ် ကျဆုံးကြောင်း သတင်းလွှင့်ပြီး ရဲဘော်များကို အရပ်ဝတ်ပြောင်းလဲ၍ ဂျပန်တို့အား ဆက်လက်တော်လှန်တိုက်ခိုက်သည်။

မတ် ၁ မှ ၃ ထိ၊ ရန်ကုန်မြို့ ပတ်လမ်း (ယခု နတ်မောက်လမ်း)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်တွင် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး နှင့် ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ အစည်းအဝေးသို့ ဗမာ့တပ်မတော်မှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီးလက်ျာ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဇေယျ၊ ဗိုလ်မှူးကြီး နေဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး စောကြာဦး၊ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇော၊ ဗိုလ်မှူး ဗထူး၊ ဗိုလ်မှူးရန်အောင်၊ ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ်၊ ဗိုလ်မှူးဘိုးကွန်း၊ ဗိုလ်အောင်ကြီး၊ ဗိုလ်မောင်မောင်၊ ဗိုလ်ခင်မောင်လေး၊ ဗိုလ်စိန်မှန်၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်တင်မြ၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီမှ ဦးဗမေဆွ၊ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ ဦးလှမောင်၊ သခင်ချစ်တို့ တက်ရောက်သည်။ ယင်းအစည်းအဝေးတွင် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ် (ဖတပလ) ဟု ပြင်ဆင်သည်။ ထို့နောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဟာမိတ် စစ်ဌာနချုပ်က ပေးစာနှင့် ဦးသိန်းဖေမြင့်တို့ထံမှ ပေးစာတို့အပေါ် မူတည်၍ ဆွေးနွေးကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး နှင့် ပတ်သက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အားလုံးသဘောတူ ချမှတ်သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲရန် စစ်တိုင်းကြီးများ ခွဲခြင်း၊ စစ်နယ်မြေများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စစ်ရေး နှင့် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ ရွေးချယ်ခြင်းတို့ကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်သည်။

**ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ဖတပလ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့
တပ်မတော်ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦး**

- (၁) မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
- (၂) မိုလ်မှူးကြီးလက်ျာ
- (၃) မိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း

ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦး

- (၁) ဦးဗဆွေ
- (၂) ဦးကျော်ငြိမ်း
- (၃) သခင်ချစ်

ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦး

- (၁) သခင်စိုး
- (၂) သခင်သန်းထွန်း
- (၃) သခင်တင်မြ

ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး ကို ဦးစီးရန်ဖွဲ့ စည်းသော

ဖတပလ၏ ဗဟိုစစ်ကောင်စီ

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - စစ်ရေးခေါင်းဆောင်
- (၂) သခင်စိုး - နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်
- (၃) သခင်သန်းထွန်း - ပြောက်ကျားနှင့် နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်
ရေးခေါင်းဆောင်
- (၄) ဗိုလ်လကျာ - အဖွဲ့ဝင်
- (၅) ဗိုလ်နေဝင်း - အဖွဲ့ဝင်
- (၆) ဦးကျော်ငြိမ်း - အဖွဲ့ဝင်
- (၇) သခင်ချစ် - အဖွဲ့ဝင်

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲရန် ခွဲခြားလိုက်သည့် စစ်ကိုင်း
တိုင်းကြီးများ၊ စစ်နယ်မြေများနှင့် ဦးစီးခေါင်းဆောင်များ-

**တိုင်းအမှတ် (၁) ပြည်၊ သာယာဝတီ၊ အင်းစိန်၊ ဟင်္သာတ
(အရှေ့)၊ မင်းလှစည်သူတပ်ဖွဲ့.**

တိုင်းမှူး - ဗိုလ်မှူးမောင်မောင်
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် - သခင်ဗဟိန်း

**တိုင်းအမှတ် (၂) ဟင်္သာတတီ၊ ဖျာပုံ၊ မအူပင် ကျော်ခေါင်
ဗလတပ်ဖွဲ့.**

တိုင်းမှူး - ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် - သခင်စိုး

တိုင်းအမှတ် (၃) ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ (အနောက်)၊ မြောင်းမြ၊
ရဲကျော်သူရတပ်ဖွဲ့.

တိုင်းမှူး

- ဗိုလ်မှူးကြီး စောကြာဒိုး

နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်

- ဗိုလ်မှူးကြီးလကျာ

**တိုင်းအမှတ် (၄) ပဲခူး၊ ရွှေကျင်၊ သထုံ၊
လကျာကျော်ထင် တပ်ဖွဲ့.**

တိုင်းမှူး	- ဗိုလ်မှူးကျော်ဇော
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်	- သခင်ချစ်

**တိုင်းအမှတ် (၅) မော်လမြိုင်၊ ထားဝယ်၊ ဖြိတ်
ဇေယျကျော်သူတပ်ဖွဲ့.**

တိုင်းမှူး	- ဗိုလ်ကြီးတင်ထွန်း
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်	- သခင်ဗသိန်းတင်

**တိုင်းအမှတ် (၆) မိတ္ထီလာ၊ ပျဉ်းမနား၊ တောင်ငူ၊ တောင်ပိုင်း
ရှမ်းပြည်၊ ဘယကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့.**

တိုင်းမှူး	- ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ်
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်	- ဦးကျော်ငြိမ်း

**တိုင်းအမှတ် (၇) သရက်၊ အောင်လံ၊ မကွေး၊ မင်းဘူး
သီရိကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့.**

တိုင်းမှူး	- ဗိုလ်မှူးအောင်
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်	- သခင်ဗဟိန်း

အထက်မြန်မာပြည်တိုင်း - မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ ရွှေဘို၊

မုံရွာ၊ မော်လိုက်၊ မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်

တိုင်းမှူး - ဗိုလ်မှူးဗထူး

နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် - ရဲဘော်စံညွန့်

ရခိုင်တိုင်း

စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် - ကိုညိုထွန်း

ရန်ကုန်တိုင်း

တိုင်းမှူး - ဗိုလ်မှူးခင်ညို

နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် - ကိုကျော်ငြိမ်း (အာအီးတီ)

ရန်ကုန်ခရိုင်တာဝန်ခံ - ဦးဗဆွေ

ရှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ် စစ်ကြောင်းမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးဇေယျတော် လှန်ရေး

ကာလအတွင်း : တော် လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်များ လျှို့ဝှက်နာမည် များ အသုံးပြုခဲ့ကြရာ-

- ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လျှို့ဝှက်အမည် (ဦးနောင်ချို)

- ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း၏ လျှို့ဝှက်အမည် (ဦးစက်ဖေ)

- သခင်စိုး၏ လျှို့ဝှက်အမည် (ဦးထွန်းဝေ (သို့) ကိုဦး)

- သခင်သန်းထွန်း၏ လျှို့ဝှက်အမည် (ကိုဘမောင်)

ဗမာ့တပ်မတော် သည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော် လှန်ချိန်ကာလ တွင် "ပြည်သူ့
လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် " ဟူသော အမည် ကို သုံးစွဲရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၄၅ မတ် ၅၊ မဟာမိတ်တပ်များ မိတ္ထီလာလမ်းမကြီးကို ဖြတ်

တောက်နေသည်သာမက မတ္တရာမြို့အနီးသို့ ပင် စတင်ဝင် ရောက်တိုက်ခိုက်နေပြီး ဖြစ်သဖြင့် အထက်မြန်မာပြည် စစ်တိုင်း မှု ဗိုလ်မှူးဗထူးသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော် လှန်ရန် ရက်ကန့်သတ်၍ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တို့အား ဆန့်ကျင်သော ကြေညာစာတမ်းများ ကို ရိုက်နှိပ်သည်။ တပ်များ ကိုလည်း သတိပေးရန်နှင့် နေရန် အမိန့်ပေးထားသည်။

မတ် ၆၊ ပဉ္စမပတ် ဗိုလ်သင်ကျောင်းဖွင့်ပွဲတွင် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

အထက်မြန်မာပြည် စစ်တိုင်းမှူးဗိုလ်မှူးဗထူးသည် မန္တလေး မြောက်ဘက် ဇာပိုင်သို့ မဟာမိတ်တပ်များ ထိုးဖောက်ဝင် ရောက်နေကြောင်း သတင်းရ၍ ညတွင် ချင်းပင် မိမိတပ်များ ကို ဖောက်ထွက်ကာ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး စတင်သည်။

မတ် ၁၁၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အိမ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်သန်းထွန်း၊ ဦးဗမေဆွ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဇေယျ သခင်ချစ်နှင့် အခြားတပ်မှူး ၃၊ ၄ ဦး ဆွေးနွေးကြ သည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဖက်ဆစ် တော် လှန်ရေး အတွက် ပြင်ဆင်မှု များ မှာ မတ်လ ၂၃၊ ၂၄ရက်လောက်တွင် ပြီးမည် ဟု ခန့်မှန်းရကြောင်း၊ ဗမာ့တပ်မတော် တပ်ဖွဲ့ကများ သတ်မှတ်ရာ စစ်တိုင်းများ သို့ သွားလာရေး အခြေအနေကို တွက်ဆပြီး (၂၅-၃-၄၅) ရက်၊ ည ၇း၃၀ နာရီ (၁၉း၃၀) နာရီတိတိတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တစ်ပြိုင် နက်တည်း တော် လှန်တိုက်ခိုက်ကြရမည် ဟု သတ်မှတ်သည်။

၁၉၄၅ မတ် ၁၇၊ နံနက် ၈ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတိဂုံစေတီ တော် အနောက်ဘက် ဘောင်ဒရီလမ်း (ဓမ္မစေတီလမ်း) နှင့် ဦးဝိစာရ လမ်းထောင့်ရှိ ဂေါ်ဖိကစားကွင်း (ယခု တော် လှန် ရေး ပန်းခြံ) တွင် ဗမာ့တပ်မတော် စစ်ရေး ပြပွဲအခမ်းအနား ကျင်းပရာ စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက်မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သမိုင်းဝင်မိန့်ခွန်း မှာ -

"ရဲဘော်တို့၊ အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှည်ရှည်မပြောချင်ဘူး။ အခု စစ်မြေပြင်ကို

ထွက်ရမယ်။ ဆင်းရဲမယ်။ ငတ်မယ်။ အခက် အခဲတွေ နဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်။ ဗမာပီပီ ဗမာ့သွေးကိုပြပါ။ အထက် ဗိုလ်များ ရဲ့ အမိန့်ကို နာခံကြပါ။ အထက်ဗိုလ်တွေ ကလည်း သာတူညီမျှ ရဲဘော်စိတ်ထားပါ။ ရဲဘော်တို့ကို ကတိပေးထား တဲ့အတိုင်း ကျုပ်ကိုယ်တိုင် ရဲဘော်တို့နဲ့အတူ ချီတက်မယ်။ ဗမာ့ရန်သူကို ချေမှု န်းကြ။ အနီးကပ်ဆုံးရန်သူကို တိုက်ကြ။ ဒါပဲ"

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တပ်ထွက်မိန့်ခွန်းမှာ ဤမျှမတီ ပါ။ ထို့ပြင် "အနီးကပ်ရန်သူရှာတိုက်" ဟူ၍ လည်း မပါပါ။ ဗိုလ်ချုပ် မိန့်ခွန်းမူရင်းသည် ၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ (၂၀) ရက်နေ့ ထုတ် Greater Asia အလယ်စာမျက်နှာတွင် ပါသည်။ မိန့်ခွန်းမူရင်းမှာ -

"Our army will fight for the benefit of the country, and if needs will be we will offer ourselves as the very bulwarks against the attacks of the enemy. We will" fight the enemy with all the strength in our possession. Unless we can drive the enemy away from our country, and unless we can beat him decisively, our freedom will be in jeopardy. Let us therefore advance so that the prosperity of our children will be secured."ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အထက်ပါမိန့်ခွန်းကို စာရေး ဆရာ ဗိုလ်ဥက္ကဋ္ဌကျော် (နတ် မောက်ဘုန်းကျော်)က ဉာဏ်ကွန့်ပြီး ရေး ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

(စာရေး သူ)

၁၉၄၅ မတ် ၁၈၊ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး အတွက်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အိမ်၌ အစည်းအဝေး ထပ်မံပြုလုပ်သည်။ ပြောင်းလဲလာသော စစ်ရေး အခြေအနေအရ စတင်တော် လှန်ရမည့် နေ့ကို ၁၉၄၅ ခု၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့ ဟု ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက စစ်တိုင်းအမှတ် (၆) စစ်ရေး ခေါင်း ဆောင် ဗိုလ်ရဲထွဋ်ထံ စာရေး သားပေးပို့သည်။

မတ် ၂၂၊ ည ၇ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကိုယ်ရံ တော် ဗိုလ်မှူးမင်းခေါင်၊ ဗိုလ်မှူးထွန်းအံ့တို့နှင့် အတူ ရန်ကုန် မြို့မှ ပြည်မြို့သို့ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး အတွက် စတင်ထွက်ခွာ ခဲ့သည်။

မတ် ၂၃၊ နံနက် ၆း၃၀ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ ကြိုပင်ကောက်မြို့ အရှေ့ဘက် နှစ် မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ရှမ်းစုရွာသို့ ရောက်ရှိပြီး ခေတ္တနားသည်။ ညနေ ၆း၃၀ နာရီတွင် ကြိုပင်ကောက်မြို့မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသည်။

- ညနေတွင် ပဲခူးမြို့ရှိ တိုင်း (၄) တပ်မှူး ဗိုလ်မှူးကျော်ဇော က တပ်ကြပ်ကြီး တင်ဦး (မကွေး)ကိုခေါ်၍ ဗမာ့တပ်မတော် ၏ လှုပ်ရှားမှု ကို ဂျပန်တို့က သံသယရှိသဖြင့် ၎င်းတို့ ပတ်ဝန်း ကျင်တွင် ဂျပန်တပ်များ ချထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော် လှန်ရေး ကို မူလသတ်မှတ်ထားသည့် ဧပြီ ၂ အား မတ် ၂၇ နေ့ ပြုလုပ်ခွင့်ပြုပါရန် အမိန့်တောင်းခံခဲ့ကြောင်း ပန်ကြားစာကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ ပေးပို့ခိုင်းသည်။ ညဦးပိုင်းတွင် တပ်ကြပ်တင်ဦးနှင့် စစ်ရဲတပ်သား ငွေသိန်းတို့ အော်စတင်ကားဖြင့် ပဲခူးမြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

- ညနေ ၆ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဗိုလ်ခင်ညိုက အလုပ်သင် ဗိုလ်ကလေး ဗိုလ်ဘရွှေ ခေါင်းဆောင်သည့် အထူးဆက်သား အဖွဲ့ကို ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော် လှန်မည့် သတင်းများ ပေါက်ကြား နေ၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော် လှန်မည့် ရက်ကို ဧပြီ ၂ ရက်အား မတ်လ ၂၅ ရက်ထက် နောက်မကျဘဲ ရွှေ့ပြောင်းသတ်မှတ် နိုင်ရန် ပဲခူးမြို့ တိုင်း ၄၅၊ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောထံ သွားရောက် အကြောင်းကြားခိုင်းသည်။ အထူးဆက်သားအဖွဲ့သည် (၂၃-၃-၄၅) ညတွင် ပဲခူးမြို့ ဟင်္သာကုန်းရှိ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောတပ် သို့ ရောက်ရှိပြီး ဗိုလ်ခင်ညို၏ စာကို ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောထံ ပေးအပ်သည်။

- ည ၁၂ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ ရွှေတောင်မြို့ သို့ ရောက်ရှိသည်။

၁၉၄၅ မတ် ၂၃-၂၄၊ ညတွင် ပဲခူးမြို့တိုင်း ၄ ၌ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇော၊ သခင်ဗတင်၊

သခင်ချစ်တို့ အစည်းအဝေးကျင်းပသည်။ အစည်း အဝေးတွင် ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောက တော်လှန်ရေး နေ့ကို ရက်ရွှေ့ ပြောင်းရန် အကြောင်းပေါ်လာကြောင်း တင်ပြသည်။ (အစည်းအဝေး မကျင်းပမီကပင် ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောသည် တော်လှန်ရေး နေ့ ရက်ရွှေ့မည် အကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ ပန်ကြား ရန် ဆက်သား စေလွှတ်ပြီး ဖြစ်သည်။) ဗိုလ်ချုပ်ကျော်ဇော တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စဉ်းစားဆွေးနွေးကြပြီး (၂၄-၃-၄၅) ရက် နံနက် ၆ နာရီခန့်တွင် တော်လှန်ရေး နေ့ကို ဧပြီ ၂ ရက်အစား မတ် ၂၇ ရက် ပြောင်းရန်နှင့် ထိုသို့ ပြောင်းကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ ပန်ကြားရန် ဆုံးဖြတ် သည်။

မတ် ၂၄၊ နံနက် ၄ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ သရက်ခရိုင်၊ ပြလို့ (တိုင်းအမှတ် ၇ ဌာနချုပ်) ရောက်သည်။ ည ၇ နာရီတွင် ပြလို့မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ရာ ည ၁၁ နာရီ တွင် ရွှေတောင်မြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

- ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရွှေတောင်မြို့တွင် အိပ်ပျော်နေစဉ် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေး စစ်တိုင်းအမှတ် ၄ တိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူး ကျော်ဇော လွှတ်လိုက်သည့် ဆက်သားတပ်ကြပ်ကြီး တင်ဦး (မကွေး) ရောက်ရှိလာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အိပ်ရာမှ နိုးလာလျှင် တပ်ကြပ်ကြီးတင်ဦးက ဗိုလ်မှူးကျော်ဇော၏ ပန် ကြားစာကို ပေးအပ်သည်။ ထိုစာတွင် ပဲခူးရှိ ဗမာ့တပ်မတော် ၏ လှုပ်ရှားမှု ကို ဂျပန်တို့က သံသယရှိသဖြင့် ၎င်းတို့ဝန်းကျင် တွင် ဂျပန်တပ်များ ချထားကြောင်း ထို့ကြောင့် ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လှန်ရေး ကို မူလသတ်မှတ်ထားသည့် ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့အစား မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ ပြုလုပ်ခွင့်ပြုပါရန် ဗိုလ်မှူး ကျော်ဇောက အမိန့်တောင်းခံကြောင်း ပါရှိသည်။ ထိုစာကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အခြေအနေများ ကို သုံးသပ်ကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေး ကို မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ ပြောင်းလဲလိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းအသီးသီးသို့ ဆက် သားများ လွှတ်ကာ အကြောင်းကြားသည်။

၁၉၄၅ မတ် ၂၅၊ ဒုတိယဝန်ကြီးလိစ်က မောင့်ဘက်တန်အား ဗမာ့ ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ၏ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေး စတင်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားသည်။

မတ် ၂၅-၂၆ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ ရွှေတောင်မြို့တွင် ရပ်နားသည်။
(၂၆-၃-၄၅) မွန်းလွဲ ၂ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ ရွှေတောင်မြို့မှ
ထွက်ခွာလာပြီး ရွှေနတ် တောင်တွင် ခေတ္တနားသည်။ ည ၇ နာရီတွင် ရွှေနတ်တောင် မှ
ပြလိုသို့ ထွက်ခွာသည်။

မတ် ၂၇၊ နံနက် ၉ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ ပြလိုမှ
ဧရာဝတီမြစ်ကို ဖြတ်ကူး၍ အနောက်ဘက်ကမ်း ပြရီ ရွာမှ တစ်ညလုံး လှည်းဖြင့်
ခရီးဆက်ခဲ့ပြီး သပွတ်ရွာကို ဖြတ်၍ ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်ရှိသည်။

- ည ၇ နာရီတွင် သရက်ခရိုင် ပုဏ္ဏားကျွန်းတွင် ဖွင့်လှစ် ထားသော
ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ဌာနချုပ်မှ ဖက် ဆစ်ဂျပ်ကို တော် လှန်ကြောင်း
ကြေညာသည်။ ဖတပလမှ ဦးဆောင်၍ မြန်မာတစ်ဝန်းလုံး ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး ဆင်နွှဲ
သည်။

၁၉၄၅ ဧပြီ ၁၄၊ ည ၁၀ နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့ဝင် များ သည်
သရက်ခရိုင် သရက်ချောင်းရွာကြီးသို့ ရောက်ရှိပြီး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်
စစ်ဌာနချုပ်ကို ဖက်ဆစ် ဂျပ်တော် လှန်ရေး ကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် အမြဲတမ်း
စစ်ဌာနချုပ်အ ဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ဧပြီ ၂၃၊ ဂျပ်တပ်မတော် ဂျပ်ခေတ် မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ နှင့်
မိသားစုများ (ဒေါက်တာဘမော်၊ ဒေါက်တာ ဘဟန်၊ သခင်မြ၊ ဦးထွန်း၊ သခင်နု၊
သခင်လွန်းဘော်၊ ဦးလှ ဖေ၊ ဗန္ဓုလဦးစိန်) ည ၉း၃၀ နာရီတွင် ရန်ကုန်မှ ထွက်ခွာ သည်။
မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့မှ ကိုယ်ရံတော် အ ဖြစ် ဗိုလ်ရန်နိုင်နှင့် ဗိုလ်လရောင် တို့ လိုက်ပါသည်။

ဧပြီ ၂၄၊ ဂျပ်ခေတ်မြန်မာအစိုးရ အဖွဲ့ ဝင် ဝန်ကြီးများ နံနက် ၈ နာရီတွင်
ပဲခူးမြို့ စစ်ရုံးသို့ ရောက်ရှိသည်။

- ဂျပ်ခေတ် မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ နှင့် မိသားစု များ ပဲခူးမြို့မှ ည ၇
နာရီကျော်တွင် ဆက်လက်ထွက်ခွာ သည်။

ဧပြီ ၂၅၊ ဂျပန်ခေတ် မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့ ဝင် ဝန်ကြီးများ နံနက်ခင်း အားကြီး
၄:၃၀ နာရီခန့်တွင် ဝေါမြို့သို့ ရောက်သည်။

- ညောင်ခါးရည်တွင် စခန်းချနေသော ဒေါက်တာဘမော် သည် ညအချိန်တွင်
ဂျပန်သံအမတ် အီတာရီအိုရှိနှင့် မြန်မာ အစိုးရအဖွဲ့အတွက် အစစ တာဝန်ယူရသော
ဗိုလ်မှူးကြီး အီရာအိုကာ ဂျွန်ဇို (Col. Hiraoka Junzo) တို့အား ၎င်းသည် မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့
ဝန်ကြီးများ၊ ဖင်း၏ မိသားစုများ နှင့် တကွတည်း ဖြစ်နေကြောင်း၊ ၎င်းတို့ကို တွေ့
အောင်ရှာ၍ မိမိထံ ပို့ပေးရန် တာဝန်မခံနိုင်ပါက ဂျပန်တပ်မတော် ဆုတ်ခွဲရာသို့
ဆက်လက်လိုက်ပါတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း ပြောကြား သည်။

၁၉၄၅ ဧပြီ ၂၆၊ ဂျပန်တပ်မတော် ၏ စစ်သေနာပတိချုပ်၊ ကီမရာက ဌာနချုပ်ကို
ရန်ကုန်မှ မော်လမြိုင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သည်။

မေ ၁၊ ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်စိန်တင်၊ ဦးကျော် ငြိမ်း (R.E.T) တို့
ဦးဆောင်၍ မြို့ချစ်တပ်မတော် သားများ နှင့် ပြောက်ကျားအင်အား ၁၅၀ ခန့် ရန်ကုန်မြို့ကို
ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်သည်။

- မြန်မာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် ဗဟိုစစ်ဦးစီးအဖွဲ့ အမိန့် အမှတ် ၁ ကို
ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

- သက္ကရာဇ် ၁၃၀၇ ခု ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက် (၁-၅-၄၅) နေ့နံနက် ၆
နာရီမှစ၍ ရန်ကုန်နေပြည်တော် ကို ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် က သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီ
ဖြစ်ကြောင်း နေပြည်တော် တွင် အုပ်ချုပ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ပြည်သူတို့၏ အသက်ရှင်ရေး၊
အိုးအိမ်တည်တံ့ရေး စသည်တို့ကို ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် က တာဝန်ယူ၍
ကာကွယ်စောင့်ရှောက် မည် ဖြစ်ကြောင်း။

ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် သည် ပြည်သူ့တပ်မတော် ဖြစ်သည်နှင့် အညီ
ပြည်သူတို့၏ လွတ်လပ်မှု အတွက် တပ်ဦး မှ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အ ဖြစ် တိုက်ခိုက်နေခြင်း
ဖြစ်၍ ပြည်သူ အပေါင်းတို့က မိမိတို့၏ တပ်မတော် ကြီးကို အရာရာတွင် အစွမ်းကုန် ကူညီ၍

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်စေလိုကြောင်း၊ ဗမာ့ တော် လှန်ရေး တပ်မတော် ကလည်း ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးပီပီ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး ၊ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး အတွက် အသက်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ရွပ်ရွပ်ချဲ့ချဲ့ တိုက်ခိုက်မည် ဖြစ်ကြောင်း။

ထို့ကြောင့် တပ်မတော် မှ အထူးခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲ သိမ်း ဆည်းထားသည့် လက်နက်ခဲယမ်း၊ မီးကျောက်တို့မှစ၍ စစ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ပစ္စည်းအားလုံးတို့ကို ၁၃၀၇ ခု၊ ကဆုန် လပြည့်ကျော် ၈ ရက် (၃၊ ၅၊ ၄၅) ရက်နေ့ထက် နောက် မကျဘဲ တပ်မတော် လက်နက်ဌာနတွင် ဖြစ်စေ၊ အနီးဆုံးရဲဌာန တွင် ဖြစ်စေ ပေးအပ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း။

ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် သတင်းထောက်လှမ်းရေး ဌာနက လက်နက်စစ်အသုံးအဆောင် စသည်တို့ လက်ခံထား ရှိသူတို့၏ စာရင်းကို စုံလင်စွာ ပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ်ရာ အဆိုပါ နေ့ရက်မှ ကျော်လွန်ပြီးနောက် ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် မှ ခွင့်ပြုချက်မရှိ လက်နက်ကိုင်ဆောင်သူ၊ သိမ်းဆည်းထားသူ တို့အား ရန်သူအ ဖြစ် ယူဆပြီးလျှင် အကြီးလေးဆုံးသော အပြစ် ပေးခြင်း ခံရမည် ဖြစ်ကြောင်း။

ထို့ပြင် ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော် က တာဝန်ယူ၍ သိမ်းပိုက်ထားသည့်အတွင်း ၊ အောက်ပါအချက်အလက်များ ကို တစ်သွမတိမ်း လိုက်နာကြရန်၊ လေးနက်ကြပ်တည်းစွာ ဆင့် ဆိုလိုက်ကြောင်း။

၁။ လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းများ မရှိစေရ။

၂။ သတ်ဖြတ်မှု ခိုးမှု ၊ တိုက်ခိုက်မှု စသည့် ရာဇဝတ်မှု များ မရှိစေရ။

၃။ ရန်သူကို တိုက်ရိုက် ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ ဖြစ်စေ၊ မည် သည့် အကြောင်းကြောင့် မဆို အားပေးသည့် မည် သည့် လုပ်ငန်းကိုမျှ မပြုလုပ်ရ။

အထက်ပါ ဆင့်ဆိုချက်တို့ကို မလိုက်နာဘဲ ပျက်ကွက်သူ တို့အား စစ်ဥပဒေအရ ကြီးလေးသော အပြစ်ပေးခြင်း ခံရမည် ဖြစ်ကြောင်း။

စစ်ဦးစီးအဖွဲ့

ဗမာ့တော် လှန်ရေး တပ်မတော်

- ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက

ဗိုလ်မှူးဗထူး၊ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ရဲထွဋ်၊ ဗိုလ်ကြီး စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်ကြီးစိန်မှန်နှင့်
ဗိုလ်ကြီးမင်းခေါင်တို့အား ရာထူးတိုးမြှင့်သည့်အမိန့် ထုတ်ပြန်သည်။

၁၉၄၅ မေ ၇၊ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး တွင် ဗမာ့တပ်မတော် ၏ ဆောင်
ရွက်ချက်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ကို ဗမာ့တပ်မတော် က သိမ်းသည့် အကြောင်း ဗိုလ်နေဝင်း၏
ကြေညာချက်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဗိုလ်အောင်ကြီးက ကြေညာပြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေး
သား ထားသော ကြေညာချက်ကို ကိုထွန်းချိန် (မိတ္ထီလာ)က ဖတ် ကြားခဲ့သည်။

မေ ၁၀၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတောင်ကြားလမ်းရှိ နိုင်ငံခြားရေး ရုံး တွင်
နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များ ကို ဖိတ်၍ ဗိုလ်နေဝင်းနှင့် ဦးကျော်ငြိမ်းတို့က ဖတပလ၏
ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဗမာ့တပ် မတော် ၏ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး အကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြော
ကြားသည်။

မေ ၁၆၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗိုလ်မှူးကလေး လှအောင် နှင့် အတူ အာလံ
(အောင်လံ) မြို့မှ အထူးလေယာဉ်ဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဗြိတိသျှအမှတ် ၁၄
တပ်မတော် တပ်မှူးကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာဝီလီယံစလင်း (Lt. Gen. William Slim)
နှင့် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ခဲ့သည်။

မေ ၁၇၊ ဗြိတိ သျှအစိုးရ၏ မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာမူဝါဒ ဖြစ်သော
"စက္ကမြူရာတမ်း"ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

မေ ၁၉၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်သည်။

ဇွန် ၂၊ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး အထက်မြန်မာပြည်တော် လှန် ရေး
ခေါင်းဆောင် တိုင်းမှူးဗိုလ်မှူးကြီးဗထူးသည် ငှက်ဖျား ရောဂါ ဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ဇွန် ၄၊ ပထမအကြိမ်မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ

အစည်းအဝေးကို ဖတပလဌာနချုပ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၅၊ အရှေ့ တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာ မဟာမိတ်တပ်များ ၏ စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ်လူဝီ မောင့်ဘက်တန်သည် မြန်မာ ခေါင်းဆောင်များ နှင့် ဆွေးနွေးရန် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာ ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း ဂေါ်ဖ်ကွင်း၌ စစ်အောင်ပွဲ အထိမ်း အမှတ် စစ်ရေး ပြ အခမ်းအနား ကျင်းပရာ မောင့်ဘက်တန် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၆၊ မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အမှူးပြုသော မြန်မာနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသည့် သခင် သန်းထွန်း၊ သခင်ဗဟိန်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီးနဝင်းတို့ ရန်ကုန်မြို့ ၁၇ရင်ခံအိမ်တော် တွင် ဗမာ့တပ်မတော် နောင်ရေး နှင့် စပ်ဆိုင် သည့် အချက်များ ကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ညဘက်တွင် မောင့်ဘက်တန်ကို ဧည့်ခံသည့် ညစာစားပွဲ တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် ကိုယ်စား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် သားများ သိမ်းဆည်းရရှိလိုက်သော ဂျပန်စစ်ဗိုလ်တစ်ဦး၏ ခါးရှည်ကြီးကို စစ်သေနာပတိချုပ်အား လက်ဆောင်အ ဖြစ် ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၈၊ ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးကို ဖတပလချုပ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၉၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ ၏ တတိယ မြောက် သမီးကလေး အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဖွားမြင်သည်။

ဇွန် ၂၀၊ ၁၇ရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ် (Sir Dorman Smith) သည် ရန်ကုန်မြို့သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ခေတ္တရောက်ရှိလာပြီး အင်္ဂလိပ် စစ်သင်္ဘော ကမ်ဘာလင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ကာ သင်္ဘောပေါ်၌ အခြား နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ နှင့် အတူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တွေ့ဆုံပြီး စက္ကနာတမ်းပါ အချက်အလက်များ ကို မြန်မာတို့ လက်ခံလာအောင် စည်းရုံးပြောဆို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

- ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မောင့်ဘက်တန်တို့ထပ်မံတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ဇူလိုင် ၅၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သည့် ဗမာ့တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၆၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ် စတော့ဖို့ဒ်တို့တွေ့ဆုံ၍ ဗမာ့တပ်မတော် ကိစ္စနှင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကိရေး ဆွေးနွေးသည်။

ဇူလိုင် ၉၊ မဟာမိတ် အမှတ် ၁၂ တပ်မတော် ဌာနချုပ်၌ ကျင်းပသည့် အစည်းအဝေးသို့ မဟာမိတ်တပ်ဘက်မှ ဗိုလ်ချုပ် ရန်စိန်နှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ကြပြီး ဗမာ့တပ် မတော် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရေး အတွက် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၁၁၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့နှင့် မဟာမိတ်တို့ ဘက်မှ တပ်မှူးများ ပဲခူး၌ တွေ့ဆုံကြသည်။ ယင်းတွေ့ဆုံပွဲ၌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက မြန်မာ့တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းရေး မူကို မောင့်ဘက် တန်ဖိုး တင်ပြသည်။

ဇူလိုင် ၂၃၊ ဗမာ့တပ်မတော် ကို မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် (Patriotic Burmese Force, PBF)ဟု ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲရန် တရားဝင် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်သည်။

ဇူလိုင် ၂၇၊ ဘုရင်ခံအိမ်တွင် ဂျပန်လက်နက်ချစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲ ကျင်းပသည်။

ဩဂုတ် ၁၀၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့နှင့် မဟာမိတ်တို့ ဘက်မှ တပ်မှူးများ ပဲခူးတိုင်း အမှတ် ၄ ဌာနချုပ်၌ တွေ့ဆုံကြသည်။

ဩဂုတ် ၁၂၊ ရန်ကုန်မြို့ တာဝါလိန်းလမ်း (ယခု ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းပြတိုက်လမ်း) နေ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော် နောင်ရေး အတွက် အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဩဂုတ် ၁၆၊ စတုတ္ထအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးပွဲကျင်းပရာ သဘာပတိအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက ပြုလုပ်၍

"ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ၊ ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေး " ခေါင်းစဉ်ဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။
ဩဂုတ် ၁၉၊ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းရပ် ကန်တော် ကြီးစောင်းရှိ နေသူရိန်က ဇာတ်ရုံကြီးတွင်
ဖတပလအဖွဲ့ချုပ်မှ ကြီးမှူးပြုလုပ်သည့် လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီး ကျင်းပခဲ့သည်။

စည်းဝေးပွဲသို့ ဖတပလ ကိုယ်စားလှယ်များ နှင့် လူထု ပရိသတ်တစ်သိန်းကျော်
တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယင်းအစည်း အဝေး၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သဘာပတိအဖြစ်
ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ စည်းဝေးပွဲမှ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ စက္ကူဖြူမဲကိန်းကို ကန့်ကွက်ကာ
မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ်ရေး ပေးရန် တောင်း ဆို ကြေညာခဲ့သည်။

စည်းဝေးပွဲမှ ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ဗဟိုဦးစီးဌာနအဖွဲ့-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - ဥက္ကဋ္ဌ
- (၂) သခင်သန်းထွန်း - အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
- (၃) ဗိုလ်မှူးကြီးလကျာ - အဖွဲ့ဝင်
- (၄) ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း - အဖွဲ့ဝင်
- (၅) သခင်မြသွင် - အဖွဲ့ဝင်
- (၆) သခင်ဗဟိန်း - အဖွဲ့ဝင်
- (၇) ဦးသိန်းဖေ(သိန်းဖေမြင့်)- အဖွဲ့ဝင်
- (၈) ဦးဗဆွေ - အဖွဲ့ဝင်
- (၉) ဦးကျော်ငြိမ်း - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၀) သခင်ချစ် - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၁) သခင်ဝတင် - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၂) ဦးဘချို (ဒီးဒုတ်) - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၃) ဦးချစ်မောင် - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၄) ဦးမြ (ဟင်္သာတ) - အဖွဲ့ဝင်

- (၁၅) ဦးဘအုန်း - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၆) ဦးအေး - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၇) ဦးအောင်စံဝေ - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၈) ဦးဘိုးမြ (ကသက) - အဖွဲ့ဝင်
- (၁၉) ဦးကျော်ရင် - အဖွဲ့ဝင်
- (၂၀) ဦးဘဂျမ်း (ပုဂံ) - အဖွဲ့ဝင်
- (၂၁) စောဘဦးကြီး - အဖွဲ့ဝင်

ထပ်မံဖြည့်စွက်သည့် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ-

- (၂၂) ဦးဘဘော
- (၂၃) ဦးသိမ်းမောင်
- (၂၄) ဦးပု
- (၂၅) ဦးဆက်
- (၂၆) ဦးမြ (ပျော်ဘွယ်)
- (၂၇) ဦးဘဝင်း
- (၂၈) ဦးတင်
- (၂၉) ဆရာသာထို
- (၃၀) ဦးဘခိုင်
- (၃၁) သခင်လေးမောင်
- (၃၂) မစ္စတာရာမန်
- (၃၃) သခင်ညီ
- (၃၄) မစ္စတာရာရှစ် (ဦးဘတင်)
- (၃၅) ဦးကြိုင်မှိန်
- (၃၆) ဦးမျိုးရှု တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဖတပလ အဖွဲ့ကြီးသည် နိုင်ငံရေး ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ စုဝေး ပါဝင်သော အဖွဲ့ချုပ်ကြီး ဖြစ်လာပြီး ဖတပလ၏ နေသူရိန် ညီလာခံကြီးသည်လည်း ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ အစိုးရအား များစွာ တုန်လှုပ်ချောက်ချားစေခဲ့သည်။ သမိုင်းဝင် ညီလာခံ ဖြစ်ခဲ့ သည်။

၁၉၄၅၊ ဩဂုတ် ၂၇၊ ဖတပလအဖွဲ့ ချုပ်ဗဟိုအလုပ်အမှု ဆောင်အဖွဲ့မှ သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ) ကန္နိမြို့တွင် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသဆိုင်ရာ မဟာမိတ်တပ်များ ၏ စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ် မောင့်ဘက်တန်နှင့် မဟာမိတ်တပ်များ ၏ စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်နှင့် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် ကိစ္စကို တွေ့ဆုံ ဆုံးဖြတ် ဆွေးနွေးရန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ စေလွှတ်ရေး ကို သဘောတူ ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီး အဖွဲ့ဝင် (၁၁) ဦး ပါဝင်သော ကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ဝင်များ ကို ရွေးချယ်ကြသည်။

ဩဂုတ် ၂၉၊ မြို့တော် ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် အရှေ့နှင့် အနောက် အသင်းအစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၊ ဖတပလအဖွဲ့ချုပ်ရုံးတွင် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်ရာ အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အဖွဲ့ချုပ်လုပ်ငန်းများ နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့ သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၊ ဂျပန်တို့ လက်နက်ချကြောင်း စာချုပ်ကို အမေရိကန် စစ်သင်္ဘော "မစ်ဆူရီ"အပေါ်၌ တရားဝင် လက်မှတ်ရေး ထိုးလိုက်သဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် (၁၉၃၉-၁၉၄၅) တရားဝင် ပြီးဆုံးသွားခဲ့လေသည်။

စက်တင်ဘာ ၄၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင် (၁၁) ဦးပါ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် လော့ဒ်မောင့် ဘက်တန်နှင့် ဗမာ့တပ်မတော် ဆက်လက်တည်တံ့ရေး ဆွေးနွေးရန် သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ) ကန္နိမြို့သို့ လေကြောင်း ခရီးဖြင့် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

ကန္တိသွား မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်တို့မှာ-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - စစ်သေနာပတိ
(အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်)
- (၂) ဗိုလ်လကျာ - (ဒုစစ်သေနာပတိ)
- (၃) ဗိုလ်နေဝင်း - (ရှေ့တန်းစစ်ဌာနမှူးချုပ်)
- (၄) ဗိုလ်ဇေယျ - (စစ်ဦးစီးချုပ်)
- (၅) ဗိုလ်ဇော်မင်း - စစ်ရေးဌာန
- (၆) ဗိုလ်ကျော်စော - တိုင်းမှူး
- (၇) ဗိုလ်မောင်မောင် - တိုင်းမှူး
- (၈) ဦးဘဘေ - အလုပ်အမှုဆောင်
(ဖတပလ)
- (၉) စောဘဦးကြီး - ဗဟိုကော်မတီဝင်
(ဖတပလ)
- (၁၀) ကိုညိုထွန်း - ရခိုင်ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး
ခေါင်းဆောင်
- (၁၁) သခင်သန်းထွန်း - အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
(ဖတပလ) တို့ဖြစ်သည်။

ညအိပ်ရပ်နားပြီးနောက် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ကန္တိမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၇၊ မိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် အမြဲတမ်းဗမာ့တပ် မတော် အ ဖြစ်
ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး အတွက် သမိုင်းဝင် "ကန္တိ" သဘောတူညီချက် စာချုပ်ကို
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မောင့် ဘက်တန်တို့ လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့ကြသည်။

စက်တင်ဘာ ၈၊ ကန္တိမြို့တွင် မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်တို့
တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး မြန်မာပြည်တွင် စစ်အုပ် ချုပ်ရေး ရုပ်သိမ်းရန် သဘောတူခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၉၊ ကန္တိမြို့မှ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များ မြန်မာ နိုင်ငံသို့
ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

စက်တင်ဘာ ၁၆၊ မိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် နှင့် ဗြိတိသျှတို့ဘက် မှ နှစ်
ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သည့် နှစ် ဦးစပ်အဖွဲ့၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကို
ရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပသည်။

၁၉၄၅ စက်တင်ဘာ ၁၉၊ နှစ် ဦးစပ်အဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ် အစည်း အဝေးကို
ကျင်းပခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၁၊ မြန်မာ ၊ တရုတ်သွေးစည်းရုံးရေး နှင့် ရေး
ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် တရုတ်ပြည်မှ ရောက်လာသော မေဂျာလီအား မိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း
ပြုလုပ်ရာသို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းနှင့် အခြားနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၊ "စက္ကဖြူမံကိန်း အလိုမရှိ" ဟူ၍ ကြွေးကြော် ဆန္ဒပြခဲ့သော
အလုပ်သမားထု အင်အားပြည့်ကြီး တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

အောက်တိုဘာ ၁၅၊ ဗြိတိသျှအစိုးရက မြန်မာပြည် စစ်အုပ် ချုပ်ရေး ကို
ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၆၊ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဆာတော် မန်စမစ်သည်
ကလီယိုပက်ထရာသဘောဖြင့် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ရောက်ရှိ လာခဲ့သည်။ ဘုရင်ခံနှင့် အတူ

စစ်ပြေး "ဆင်းမလား အစိုးရ အဖွဲ့"လည်း ပါလာခဲ့သည်။

မြန်မာပြည်အုပ်ချုပ်ရေး ကို စစ်သေနာပတိချုပ် မောင့်ဘက် တန်မှ
မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်က လွှဲပြောင်းယူခဲ့ သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၉၊ ညနေတွင် ဘုရင်ခံ၏ အမှု ဆောင် ကောင်စီတွင်
ဖတပလအဖွဲ့ချုပ်မှ ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်ကြ ရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
ဖိတ်ခေါ်ဆွေးနွေးသည်။

အောက်တိုဘာ ၂၃၊ မိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် နိုင်ငံရေး နှင့်
မသက်ဆိုင်တော့သဖြင့် ဖတပလအဖွဲ့ချုပ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

- ဖတပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကြေညာ ချက် ထုတ်ပြန်ကာ
ဖတပလအဖွဲ့ချုပ် ရန်ပုံငွေအတွက် မြန်မာ တစ်မျိုးသားလုံးက တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ
ကူညီထည့်ဝင်ကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၇၊ အသစ်ဖွဲ့ စည်းထားသော ဗမာ့တပ်မတော် တွင်
ဗိုလ်မှူးချုပ်အဆင့်ဖြင့် လက်ထောက်စစ်ဆေးရေး အရာရှိချုပ် ရာထူး ကမ်းလှမ်းသည်ကို
ငြင်းပယ်ကာ မိုးချစ်ဗမာ့ တပ်မတော် ၏ ဗိုလ်ချုပ်ရာထူးမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နုတ်ထွက် ပြီး
နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

နံနက်ပိုင်း ဖတပလဌာနချုပ်၌ ပြုလုပ်သော သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဘုရင်ခံ၏ အမှု ဆောင် ကောင်စီတွင် ဖတပလ ခေါင်းဆောင်များ
မပါဝင်ရတော့ခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၅ အောက်တိုဘာ ၂၉၊ ညနေ ၄ နာရီခွဲတွင် ဖတပလဌာနချုပ်၌ သတင်းစာ
ရှင်းလင်းပွဲ ထပ်မံပြုလုပ်ရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

အောက်တိုဘာ ၃၀၊ ဘုရင်ခံသည် စက္ကမြူနာစိုးရအဖွဲ့ကို စတင် ဖွဲ့စည်းသည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၊ ဘုရင်ခံ စက္ကမြူနာစိုးရ အမှု ဆောင်ဝန်ကြီးအဖွဲ့ များ မှာ

အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- (၁) ဆာဒေါ်မန်စမစ် - ဘုရင်ခံဥက္ကဋ္ဌ
- (၂) ဆာဂျွန်ဝိုက်စ် - ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- (၃) ဆာမက္ကဒူးဂဲလ် - ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြား ဆက်သွယ်ရေး
- (၄) မစ္စတာဝီးယာ့စ် - တောင်တန်းနယ် အုပ်ချုပ်ရေး
- (၅) ဆာပေါ်ထွန်း - ပြည်ထဲရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ တရားရေး
- (၆) ဆာထွန်းအောင်ကျော် - ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်
- (၇) ဦးပု - လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်တောရွာစည်ပင်ရေး
- (၈) ဦးအေး - ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ရိက္ခာ
- (၉) ဦးရန်အောင် - ပညာ
- (၁၀) ဦးလွန်း - လမ်းပန်းအဆောက်အဦးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး
- (၁၁) ဦးဘအုန်း - စက်မှုလက်မှုနှင့် အလုပ်သမား

အထက်မြန်မာပြည် စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်အ ဖြစ် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ရန်ကုန်မြို့မှ စတင်ခရီးထွက်ခွာခဲ့သည်။

၁၉၄၅ နိုဝင်ဘာ ၄၊ မန္တလေးမြို့ရှိ ဆရာတော် ၊ သံဃာတော် များ ၊ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆွေးနွေး တိုင်ပင်သည်။

နိုဝင်ဘာ ၅၊ မန္တလေးမြို့၊ နေသူရိန်ရုံကြီးတွင် ကျင်းပသည့် လူထုအစည်းအဝေးပွဲသို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ လူထု ၅၀၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၅၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အထက်မြန်မာပြည် စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့ သည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၆၊ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်က ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် ဦးဘဘေတို့ကို အစိုးရအိမ်တော် သို့ ဖိတ်ခေါ် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၈၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယံ၌ ကျင်းပ သော ပြည်သူ့အစည်းအဝေးပွဲကြီးတွင် ဖတပလဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက 'သတ္တိရှိလျှင် ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ကြရအောင်' ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၊ ပြည်သူ့ ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ များ ကို စတင်ဖွဲ့ စည်း တည် ထောင်ခဲ့သည်။

ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့က ရည်မှန်းချက်များ နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၏ ဖွဲ့စည်းပုံအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေ အခန်း ၁၊ အပိုဒ် ၂ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

(က) အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဗမာ့တပ်မတော် တွင် ဆက် လက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်စွမ်း မရှိကြသော မျိုးချစ် ဗမာ့ တပ်မတော် သားဟောင်း စုစည်းရန်၊ ဆက်သွယ်ရန်၊ တရားဝင် သော နည်းလမ်းအားဖြင့် မြန်မာပြည် လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ဟူသော အခြေခံရည်မှန်းချက်ကို မျက်ခြေမပြတ် အာရုံစိုက်ရန်။

(ခ) မိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် သားဟောင်းများ တတ်ကျွမ်းသော အခြေခံ စစ်ရေး လေ့ကျင့်ခန်းများ ကို လျစ်လျူမထားဘဲ အာရုံ စိုက်ရန်၊ စစ်ရေး လေ့ကျင့်ခန်းများ ကို သင်ယူရန် ဆန္ဒလည်းရှိ၊ စိတ်လည်းဝင်စားသော တိုင်းရင်းသားများ အား သင်ကြားပေး ရန်။

(ဂ) ယေဘုယျအားဖြင့် ပြည်တွင်း ၌ ရာဇဝတ်မှု နှိပ်ကွပ်ရေး နှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု ထိန်းသိမ်းရေး တွင် အစိုးရအာဏာပိုင်များ ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ပြည်သူများ နှင့် ဆောင်ရွက်ရန်။

(ဃ) ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှု ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများ ကို တစ်ဆင့် ပြီးတစ်ဆင့် ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်။

(င) လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ ဖြစ်လာသော အခါ အခြေခံ စစ်ပညာကျွမ်းကျင်ပြီးသော စစ်သားများ ရရှိရန် ဖွဲ့စည်းပြီး သော ဗမာ့တပ်မတော် ကို တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့သည့်အခါ ဖြစ်စေ၊ နယ်မြေဒေသ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရာ တွင် ဖြစ်စေ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ အနေဖြင့် လိုအပ်သော စစ်သားများ ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်။

(စ) အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံကာကွယ်ရေး အတွက် အမြဲတမ်း တပ်မတော် တစ်ခုတည်းနှင့် လုံလောက်မည် မဟုတ်ပေ။ ပြည်သူတို့၏ လူတန်းစားပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် တပ်မတော် တစ်ရပ် လိုအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်မှစ၍ လူမျိုး မရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ လူတန်းစားမရွေး ပါဝင်သည့် ပြည်သူ့ ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ကို စည်းရုံးဖွဲ့စည်းရန်။

(ဆ) ဗမာ့တပ်မတော် သစ်အတွက် စစ်သား စုဆောင်းရာတွင် မပါဝင်သော မိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် သားဟောင်းများ ကို စုစည်း ၍ လိုအပ်သော အကူအညီပေးရန်။

(ဇ) ခရိုင်အသီးသီးရှိ ဆင်းရဲကျပ်တည်းနေသော ၊ ဒုက္ခရောက် နေသော ၊ ပင်ပန်းနေသော မိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် သားဟောင်း များ ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်။

(ဈ) တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးသွားသော (သို့မဟုတ်) တိုက်ပွဲတွင် ဒဏ်ရာရ၍ မသန်မစွမ်း ဖြစ်နေသော မိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် သားတို့၏ အိမ်ထောင်စုများ နှင့် မှီခိုသူများ

ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်အကူအညီပေးရန်၊ သူတို့ရထိုက်သည့် အခွင့်အရေး အလုံးစုံကို ရရှိရေး အတွက် ကူညီရန်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၏ ကြွေးကြော်သံမှာ -

"တိုပြည်သည် ပြည်သူ့ရဲဘော်တွေ မတွက် မ ဖြစ်စေရ၊

ရဲဘော်သည်တိုင်းပြည်အတွက် ဖြစ်ရမည် " ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၏ ဆော်ဩရေးအဖွဲ့ဝင်များမှာ-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
- (၂) ဗိုလ်မှူးလရောင်
- (၃) ဗိုလ်မှူးအောင်
- (၄) ဗိုလ်ထွန်းလင်း
- (၅) ဗိုလ်ထွန်းလှ တို့ ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ဦးဆောင်ကော်မတီဝင်များမှာ-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - စစ်သေနာပတိချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ
 - (၂) ဗိုလ်မှူးအောင် - ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
 - (၃) ဗိုလ်ထွန်းလင်း - အတွင်းရေးမှူး
 - (၄) ဗိုလ်ဗတင် - ကော်မတီဝင်
 - (၅) ဗိုလ်လှအေး - ကော်မတီဝင်
 - (၆) ဗိုလ်လရောင် - ကော်မတီဝင်
 - (၇) ဗိုလ်တင်အုန်း - ကော်မတီဝင်
 - (၈) ဗိုလ်သိန်းတန် - ကော်မတီဝင်
 - (၉) ဗိုလ်ဖိုးကွန်း - ကော်မတီဝင်
 - (၁၀) ဗိုလ်ပု - ကော်မတီဝင်
 - (၁၁) ဗိုလ်အောင်မင်း - ကော်မတီဝင်
- တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၄၅ ဒီဇင်ဘာ ၂၆၊ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး၊ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး
အဖွဲ့ချုပ်(ဖတပလ)ကို ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ် (ဖဆပလ)
(Anti-Fascist and People's Freedom League-A.F.P.F.L) ဟု
ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲ ရန် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်သည်။

၁၉၄၅ ဒီဇင်ဘာ ၂၉၊ ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် လန်ဒန်သို့
သွား၍ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး အတွက် အရေး ဆိုမည့် ဖဆပလကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့
ရန်ပုံငွေအတွက် အလှူငွေကောက် ခံရန် ရန်ကုန်မြို့တွင် :သို့ လှည့်လည်ခဲ့သည်။

ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့
လန်ဒန်သွားရောက်ပြီး ဆွေးနွေးမည့် ကိစ္စကို ပယ်ချခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ဇန်နနဝါရီ ၁၇၊ ဖဆပလအဖွဲ့ ကြီး ပထမဆုံးအကြိမ်ပြည်လုံး ကျွတ်
ညီလာခံကြီးကို ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယံ၌ ကျင်းပရာ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း
တစ်သိန်းကျော် တက်ရောက် ခဲ့သည်။

ညီလာခံတွင် သဘာပတိအ ဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ညီလာခံသို့ ပါတီအဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံ ၁၅ ဖွဲ့မှ ကိုယ်စား လှယ်များ
တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အဖွဲ့ကြီးကို တပ်ပေါင်းစုကြီး အသွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ တပ်ပေါင်းစုကြီးတွင် -

- (၁) ကွန်မြူနစ်ပါတီ
- (၂) ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ
- (၃) မျိုးချစ်ပါတီ
- (၄) ကရင်ဗဟိုအဖွဲ့
- (၅) ရခိုင်အမျိုးသားကွန်ဂရက်
- (၆) ဗမာမူစလင်ကွန်ဂရက်
- (၇) ကရင်လူငယ်အဖွဲ့
- (၈) ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ လူငယ်များအဖွဲ့
- (၉) ဆင်းရဲသား ဝိသာနုအဖွဲ့
- (၁၀) တို့ဗမာအစည်းအရုံး
- (၁၁) ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဆရာများအစည်းအရုံး
- (၁၂) အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်
- (၁၃) ပြည်သူ့အပျော်ထမ်းတပ်ဖွဲ့
- (၁၄) မွန်အစည်းအရုံး
- (၁၅) ဗမာနိုင်ငံ ကုန်သည်ကြီးများနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ
အသင်းတို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

ညီလာခံမှ ဆုံးဖြတ်ချက် (၁၆) ချက် ချမှတ်ခဲ့ရာ စက္ကဖြူစီမံကိန်းကို

ဆန့်ကျင်ကြောင်း တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ကို တောင်းဆိုခဲ့ကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေး မရမီ

ကြားကာလ ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းပေးရန် တောင်းဆိုကြောင်း၊ ပြည်နယ် ပြည်မ ပေါင်းစည်းပေးသင့်ကြောင်း စသည်တို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။

- လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲနှင့် ဖက်ဆစ်တော် လုန်ရေး တိုက်ပွဲ များ တွင် ကျဆုံးခဲ့ရရှာသော အာဇာနည်များ အထိမ်းအမှတ် ယာယီကျောက်တိုင်စိုက်ထူပွဲ အခမ်းအနားကို ရွှေတိဂုံစေတီ တော် အလယ်ပစ္စယံ ကုန်းမြေ၌ ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက-

"ယနေ့ကျင်းပသော ပွဲမှာ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး အတွက် တိုက်ခိုက်ရာတွင် ကျဆုံးသော ရဲဘော်များ ကို ရည်စူး၍ ချီးကျူးသည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုရဲဘော်များ ကို တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် အသက်စွန့်ကြသည်ကို အများ သိပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤနေရာတွင် စုရုံး၍ အရိုအသေပြုရုံမျှဖြင့် ကျဆုံးသော ရဲဘော်များ ကို ချီးကျူးရာ ရောက်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ တကယ် ချီးကျူးရာရောက်အောင် ဖင်းရဲဘော် များ သွေးနှင့် စိုက်ပျိုးထားခဲ့သည့် လွတ်လပ်ရေး ပန်းပင်ကို ကျွန်တော် တို့က အစဉ်တစ်စိုက် မြေတောင်မြှောက်ပေးပြီး ပေါင်းသင်ပေးရန်လိုကြောင်း ဒီလို ဆက်လက်ပြီး ကြိုးပမ်းလုပ် ကိုင်ကျမှ တကယ်ချီးကျူးရာ ရောက်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျဆုံးသူများ ကို အမြဲအမှတ်ရနေပြီး တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး အကျိုး ရှိမည့် အလုပ်ကို လုပ်ကြရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေး ကို တညီတညွတ်တည်း ရှေးရှုလုပ်ကိုင်ကြရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤ ကဲ့သို့ မလုပ်နိုင်ကြလျှင် ကျဆုံးသူရဲဘော်များ ကို သစ္စာဖောက် သည်သာမက တိုင်းပြည်ကိုပါ သစ္စာဖောက်ရာ ရောက်နေမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗိုလ်ဗထူး၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်နှင့် သူရသတ္တိ ကို အတွင်း သိသူတိုင်း မချီးကျူးဘဲ မနေနိုင်ကြောင်း၊ ယခု သူသာရှိနေလျှင် ဗမာ့တပ်မတော် မှာ ပထမတန်း စစ်ခေါင်း ဆောင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ဂျပန်များ ရှိစဉ်ကလည်း သူ၏ စွမ်းရည် သတ္တိကို ချီးကျူးကြရကြောင်း၊ တော် လုန်ရေး တိုက်ပွဲများ တွင် တွဲ ဖက်လုပ်ကိုင်ကြသော ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ်များ ကလည်း သူ့ကို အထူးချီးကျူးကြရကြောင်း၊ ၁၄ နံပါတ် တပ်မတော် မှ ဗိုလ်ချုပ် ဆာဝီလုံလင်းကိုယ်တိုင် ချီးကျူးသည်ကို ခံရကြောင်း၊ ကျဆုံး သွားသူများ တွင် သူနှင့်

အလားတူသူ မည်မျှပါဝင်သည်ကို မပြောနိုင်ကြောင်း၊ ဒါကြောင့် စစ် ဖြစ်ခြင်းသည် ကမ္ဘာ၏ အစိုး အညွှတ် ဖြစ်သည့် လူငယ်များ စွာ သေကြေကြောင်း၊ စစ်ပြီး၍ ငြိမ်းချမ်းရေး အစစ်ကို ရအောင်မလုပ်နိုင်လျှင် သူရဲ ကောင်းများ ကို သစ္စာဖောက်ရာသာ ကျမည် ဖြစ်ကြောင်း" စသည်ဖြင့် မိန့်ကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ဇန်နဝါရီ ၁၉၊ ဘုရင်ခံ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ အစိုးရအိမ်တော် တွင် ဘုရင်ခံကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သွားရောက် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၀၊ ဖဆပလ အလယ်ပစ္စည်းညီလာခံ စတင်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက-

"အမျိုးသားရေး၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး ဆက်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးရေး၊ ဘာသာရေး၊ အကျင့်ကောင်းရေး စသော ထိုထိုသော အရေးတို့သည် စင်စစ်မှာ ဤရောထွေးယှက်သန်းလျက်ရှိသော ကမ္ဘာ့ပြဿနာကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းများသာ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ခေတ်ကာလနှင့် လိုက်၍ အစဉ်တစိုက် သဘောသဏ္ဌာန် ပြောင်းလဲလျက် ရှိကြပေမည် ။ သို့ ပြောင်းလဲလျက် ရှိသော ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ဤအရေး ဤကိစ္စများ ကို အသီးသီး အသသ တစ်ခုနှင့် တစ်ခု မဆိုင်ဘိသကဲ့သို့ စဉ်းစားခြင်းငှာ မ ဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ဤအရေး ဤကိစ္စများ ကို ဥသုံ အလုံးစုံကို ဆင်ခြင်စဉ်းစား သော အခါ၌ လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ်မမီသော အတွေ့ : အဆုံ၊ ခေတ်နောက်ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဥပဒေတို့ကို လှေကမ်းထစ် လိုက်နာခြင်းငှာ မ ဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတွင် ယခု အချိန်အခါ၌ ခေတ်ပြောင်းခေတ်လွှဲရှိကြောင်း အငြင်းမထွက် ဘဲလျက် သိသိမည် :မည် : ရှေးက အတွေ့ :အဆုံ ရှိသူများ ရှိကြသေး၏ ။ အချို့သော သူများ သည် ယခုထက်ထိပင် ယုတ် မာ ညစ်ထေး ရှေးက နိုင်ငံရေး မျိုးကို သိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ၊ မသိဘဲလျက်နှင့် ဖြစ်စေ လိုက်စားလျက် ရှိကြသေး၏ ။

နိုင်ငံရေး မည် သည် ယုတ်မာ ညစ်ထေးသည် ဆိုရမည် သော ။ စင်စစ်မှာ

နိုင်ငံရေး သည် ယုတ်မာ ညစ်ထေးသည် မဟုတ်။ နိုင်ငံရေး ကို ညစ်ထေးအောင် လုပ်သူတို့သာလျှင် ယုတ်မာခြင်းသာ ဖြစ်ပေ၏ ။ နိုင်ငံရေး ဆိုတာ ဘာလဲဟု မေး ဖွယ်ရာ ရှိပြန်၏ ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သာမန်ပုထုဇဉ်များ ဖြစ် သော ကြောင့် နိုင်ငံရေး ကို မလုပ်သင့်၊ နိုင်ငံရေး သည် အလွန် မြင့်မြတ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မတန်မရာ လေးမြတ်စွာ မျှော်ရှုရန်သာလျှင် ရှိသည်ဟု ဆိုရမည် သော ။ သို့ တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာ အချို့သော လူညာလူလိမ်တို့က တောအုံ ကနား ကျေးတောသား လူရိုးလူအတို့အား အတိတ်၊ တပေါင်၊ စနည်း၊ ဘဝေါတို့ကို တွင် တွင် ကြီး ဟောပြော၍ ထိုသူတို့၏ မနောအကြိုက်ကို လိုက်၍ အငိုက်ကို ဖမ်းပြီးနောက် စားပေါက် ထွင်ကြသည့်ကိစ္စဟု ဆိုရမည် လော။ သို့ တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေး သည် ကန္တာရခရီးပမာ ကြောက်မက်ဖွယ်သော အန္တရာယ် များ စွာ ရှိသော အရေး ကိစ္စ ဖြစ်သော ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် တတ်သာလျှင် ရှောင်ရှားသင့်သည်ဟု ဆိုရမည် သော ။ သို့ တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေး သည် ကျွန်ုပ်တို့ ပြောလေ့ပြောထရှိ သည့်အတိုင်း အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာရေး ဟူ၍ ပင် ဆိုရဦး မည် သော ။

နိုင်ငံရေး သဘောအမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ လူသားတို့နှင့် မတန် မရာ မြင့်မြတ်လွန်းသည်လည်း မဟုတ်၊ နိမ့်ကျလွန်းသည် လည်း မဟုတ်၊ မျက်လှည့်ဗေဒင်လည်းမဟုတ်၊ အဂ္ဂိရတ် လည်း မဟုတ်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ကန္တာရခရီး လည်း မဟုတ်။ ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော စိတ်ဇော နှင့် လုပ်သော အရေး ကိစ္စလည်း မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ဝန်း ကျင်၌ ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော အခြေပေါ်တွင် မျှော် ခေါ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သော အရေး ကိစ္စသာလျှင် ဖြစ်ပေ ၏ ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုသော နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာ လူ့ကိစ္စဟု ဆိုရပေမည် ။ ကျွန်ုပ်တို့ စားမှု ၊ သောက်မှု ၊ နေမှု ၊ ထိုင်မှု ၊ သွားမှု ၊ လာမှု အစုစုသည် နိုင်ငံရေး ပင် ဖြစ်၏ ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အမြဲတစေ ဆက်သွယ်နေ၏ ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေး ကို ရှောင်ရှားစေကာမူ နိုင်ငံရေး သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်၊ ရုံး၊ အလုပ်ရုံ စသည်တို့၌ ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိ၏ ။ ဤနေရာဌာနများ ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် နေ့စဉ်နှင့် အမျှ နိုင်ငံရေး ကို ပင် လုပ်နေကြရပေသည်။ အလုပ်သမားသည် အခကြေးငွေ အတွက် အလုပ်လုပ်ရ၏ ။ တောင်သူလယ်သမားသည်

ဝမ်းစာ အတွက် လယ်ယာလုပ်ရ၏။ စာရေး စာချီ အမှု ထမ်းသည် လည်း လစာငွေအတွက် အလုပ်လုပ်ရ၏။ ကုန်သည်ပွဲစား စသည်တို့သည် အသီးသီး ဝင်ငွေရရန် လုပ်ကြရ၏။ အချုပ် မှာ စားသောက်နေထိုင်ရေး အတွက်ပင် ဖြစ်၏။ အလုပ်သမား သည် အခကြေးငွေကို တိုးတက်၍ ရပြီးလျှင် စားသာသောက်သာ အခြေအနေ ရလို၏။ တောင်သူလယ်သမားသည် မိမိ၏ လယ်မြေကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေ၍ သက်သာချောင်ချိလို ၏။ စာရေး စာချီ အမှု ထမ်းတို့သည်လည်း ရုံး၌ တကုတ်ကုတ် လုပ်နေရသော ဘဝထက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ချောင်ချောင် လည်လည်ရှိသော အခြေအနေသို့ ရောက်လိုကြ၏။ ကုန်သည် ပွဲစားတို့လည်း လွယ်လွယ်ကူကူ တိုးချဲ့၍ ကူးသန်းရောင်းဝယ် လိုကြ၏။ ဤကဲ့သို့ လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိတို့၏ အခွင့်အရေး ကို ရယူလိုခြင်းသည် နိုင်ငံရေး ပင် ဖြစ်၏။

"ရာဇဝင်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ ကြည့်ရှုမှု ၊ အမျိုး ဘာသာသာသနာတို့သည် တည်တံ့၍ မနေ၊ ရောနှောပျံ့နှံ့လျက် ရှိလေသည်။ ဘယ်နိုင်ငံတွင် မှ လူမျိုးတစ်မျိုးတည်း မရှိချေ။ လူမျိုးတစ်မျိုးတွင် လည်း အမျိုးမျိုးသော ဘာသာတရားတို့ကို အားထား ယုံကြည်မှု ရှိကြပြန်လေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့သည် ဘာသာစကားတူ၏။ လူမျိုး တစ်စုတည်း မဟုတ်ချေ။ ဆိုဗီယက် ရုရှားမူကား လူမျိုးချင်း တူ။ ဘာသာစကားချင်းမတူကြချေ။ သို့ဖြစ်ရကား လူမျိုး ဆိုသည်မှာ သုခဒုက္ခ အတူခံစားကြ၍ နီးနီးစပ်စပ် အကျိုးချင်း ထပ်ပြီးလျှင် နှစ် ပရိစ္ဆေဒ ရှည်လျားစွာ တစ်မျိုးတစ်စားတည်း ပင်ဟု စိတ်ထားရှိသူတို့ကို အစုတည်းပေါင်း၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း သာ ဖြစ်ပေသည်။ အမျိုးအနွယ် ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ တရား၊ ပြောဆိုသည့် ဘာသာစကားတို့ကို အရေး ထားရမည် ဖြစ်သော် လည်း စင်စစ်မှာ အေးအတူပူအမျှကောင်းတူဆိုး ဖက် ပူးပေါင်းလျက် နေလိုသော အစဉ်အလာ ဆန္ဒပေါ်တွင် ဝံသာနုရက္ခိတ တရားသည် တည်နေပေ၏ "

"အကျွန်ုပ်တို့၏ အချိန်ကို ရွေး၍ ကျွန်ုပ်တို့လူထု မကြိုး ပမ်းသင့်သော နေရာတွင် မကြိုးပမ်းစေဘဲ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်း တန်း လွတ်လပ်ရေး ပန်းတိုင်လမ်းသို့ ဆက်လက်ချီတက်မည် ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်လပ်ရေး ရစေရန် ကြိုးစားရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် သတိပြုရမည် မှာ လွတ်လပ်ရေး သည် အကျိုးတရား မဟုတ်၊ လွတ်လပ်ရေး

သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆန္ဒအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးနိုင်သော အကြောင်းတရားသာ ဖြစ်ချေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လွတ်လပ်ရေးကို ဟန်ပြအနေနှင့် အလိုမရှိ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် တန်ခိုးအာဏာ အခွင့်အရေး မရှိသော (ဝါ) အနှစ်မရှိ အကာအထိသာ ဖြစ်သော လွတ်လပ်ရေးကို ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ကြံစားဖူးသည် ဖြစ်၍ ၎င်းလွတ်လပ်ရေး အတု မျိုးအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ ထပ်မံကြိုးပမ်းလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

"ရဲဘော်တို့ အကျွန်ုပ်တို့၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်သည် ကျွန်ုပ်တို့ အမျိုးသားတို့၏ ကံကြမ္မာကို ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ဖန်တီးနိုင်သော အခွင့်အရေးကို ရယူရန် ဖြစ်ပေသည်" ဟူ၍ မိန့်ကြားသွားလေသည်။

- ဖဆပလ ညီလာခံကို ပြည်သူ့ထောက်ခံပွဲ လူထုအစည်း အဝေးပွဲများ ပြုလုပ်ရာ လူထု သိန်းနှင့် ချီ၍ တက်ရောက်စုဝေး ခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ဇန်နဝါရီ ၂၃၊ ဖဆပလလူထု ညီလာခံကြီးတွင် "အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး" အဆိုကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တင်သွင်းခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃၊ ရန်ကုန်မြို့ ကြည့်မြင်တိုင်ရပ်၊ ဦးလူနီလမ်း၊ အမှတ် (၂) ရှိ ကရင်ဗဟိုအဖွဲ့ချုပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အမှူးပြုသော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်များ နှင့် ကရင် ဗဟိုအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

မတ် ၄၊ ရခိုင်ပြည် စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရန်ကုန်မြို့မှ စတင်ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

မတ် ၂၁၊ ဘုရင်ခံ ဥပဒေပြုလွှတ်တော် စည်းဝေးပွဲတွင် သခင်ထွန်းအုပ်က မြန်မာပြည်ကို ဂျပန်အဝင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲပြောကြားသည်။

၁၉၄၆ မတ် ၂၆၊ နံနက် ၉ နာရီခွဲတွင် သတင်းစာကွန်ဖရင့် ကျင်းပ၍ ရခိုင်ပြည် အခြေအနေကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိနေသော အိန္ဒိယပြည် ကွန်ဂရက်

ပါတီခေါင်းဆောင်ကြီး ပဏ္ဍစ်နေရူးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ စတုရန်းဟိုတယ်၌ ၂ နာရီကြာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

မတ် ၂၇၊ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး ပထမနှစ် ပတ်လည်နေ့ အခမ်းအနားကို ကန်တော် မင်ပန်းခြံ (ယခု ကန်တော် မင်္ဂလာ ပန်းခြံ)၌ ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ငါတို့ သွေးအနီ ပြိုင်ခဲ့သော နေ့" ဟူသော ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြား သည်။

- အစိုးရအိမ်တော် ၌ ကျင်းပသော အစည်းအဝေး၌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအား လူသတ်မှု ဖြင့် ဖမ်းဆီးရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ဧပြီ ၆၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ကျွန်ုပ်၏ လိပ်ပြာမှာ အမြဲ သန့်ရှင်းလျက်" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကြေညာချက်တစ် စောင် ထုတ်ပြန်ကာ သူ့အပေါ် လူသတ်မှု ဖြင့် စွပ်စွဲချက် ပြန်လည် ချေပခဲ့သည်။

ဧပြီ ၈၊ ၁၉၄၂ ခု ဂျပန်အဝင်ကာလ သထုံခရိုင်၊ ပေါင်မြို့ နယ်၊ သဲဖြူကုန်းရွာသူကြီးအား အင်္ဂလိပ်သူလှိုလုပ်မှု ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မုတ္တမမြို့၊ ဘောလုံးကွင်းမှာ လုံစွပ် ဖြင့် ထိုး၍ သတ်ခဲ့ကြောင်း ကျန်ရစ်သူဇနီး ဖြစ်သူ၏ ဗြိတိသျှ အစိုးရထံ တိုင်ကြားစာ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဧပြီ ၂၉၊ နံနက် ၁၁ နာရီခွဲတွင် ကန်တော် ကလေး မြန်မာစာပေ ကျောင်းတွင် ကျင်းပသော ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းဆရာ များ ညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်၍ မိန့်ခွန်းပြော ကြားသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက-

"ဗမာပြည် ဗမာတိုင်း၏ အစည်းအဝေးတိုင်းတွင် အချိန်မမှန်ကြသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ လည်း ကျွန်ုပ်နိုင်ငံ ဖြစ်နေသည့်အတွက် ပညာရေး စနစ် ညံ့ဖျင်းခဲ့ရာ အချိန်နှင့် စည်းကမ်းကို ရှိသေရမည့် အလေ့အထများ ၊ အသိ ဉာဏ်များ မဝင်စားခဲ့ကြရကြောင်း၊ စည်းကမ်းစနစ်ကို လူတိုင်း သဘောပေါက်၍ လိုက်နာခြင်းသည်

လွတ်လပ်သော တိုင်း ပြည်နှင့် ကောင်းသော ပညာရေး စနစ်များ ထွန်းကားသည့်
တိုင်းပြည်များတွင် သာ ရှိကြောင်း၊ ဗမာပြည်မှာတော့ အရင်းစစ် အမြစ်မြေက ဆိုသကဲ့သို့
ဗမာတစ်ပြည်လုံး ကျွန်ုပ်တို့ ဖြစ်သည့် နေ့ကစ၍ ဗမာ့ပညာရေး ဆုတ်ယုတ်ခဲ့သလောက်
စည်းကမ်း စနစ်သဘော နားလည်မှု များ လည်း ခေါင်းပါးခဲ့ရကြောင်း။

ဗမာရှင်ဘုရင်များ လက်ထက်က ဗမာတိုင်း ပညာရေး အထက်တန်းကျသဖြင့်
စည်းကမ်းလည်း ရှိခဲ့ကြကြောင်း၊ ယခု ပညာတတ်များ မဲ့၍ စည်းကမ်းများ လည်း မဲ့လာခဲ့ရာ၊
ဗမာပြည် မလွတ်လပ်၍ သာ မှတ်ယူရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပညာရေး သည် နိုင်ငံရေး
လွတ်လပ်အောင် ကြံဆောင်ကြရန် တိုက်တွန်းလိုက်ပါ ကြောင်း စသည်ဖြင့်
မိန့်ကြားသွားသည်။

၁၉၄၆ မေ ၁၊ စစ်ပြီးခေတ် ပထမဆုံး မေဒေနေ့ အခမ်းအနားကို ကန်တော် မင်
ပန်းခြံအတွင်း ၌ ကျင်းပရာ သဘာပတိအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဆောင်ရွက်၍
ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားနေ့ မိန့်ခွန်းကို ပြောကြားခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သဘာပတိ
မိန့်ခွန်းမှာ -

"အလုပ်သမားတို့သည် သူတို့အခွင့်အရေး များ ကို တောင်းဆိုကြသော အခါ
အရင်းရှင်ကြီးများ ကို တစ်နေ့လျှင် အလုပ်ချိန် ရှစ်နာရီကန့်သတ်ပေးဖို့ အလုပ်သမားများ
လူတန်းစေ့နေနိုင်ဖို့ ကို တောင်းဆိုကြသော အခါ အလုပ်ရှင်ကြီးများ က သူတို့ရဲ့
သွေးစုပ်ဝါဒကို ထိခိုက်တယ်ဆိုပြီး အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းကာ အလုပ်သမားများ ကို
နှိပ်နင်းခဲ့ကြကြောင်း၊ အရင်းရှင်ကြီးများ ၏ သွေးစုပ်ဝါဒမှာ သူတို့ပြည်တွင်းမှာ လည်း
သွေးစုပ်ကြတာပဲ။ ကမ္ဘာပေါ်ကိုလည်း ဖြန့်ပြီး နိုင်ငံတကာမှာ လည်း သွေးစုပ်နေကြတာပဲ။
ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူအမျိုးမျိုး ရှိနေကြသော် လည်း ထိုလူမျိုးကို အတန်းအစား ခွဲလိုက်ရင် နှစ်
မျိုးနှစ် စား သာ ရှိတယ်။ တစ်မျိုးက နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံနေတဲ့ အလုပ် သမား အတန်းအစားနဲ့
တစ်မျိုးက သွေးစုပ်နေကြတဲ့ အရင်း ရှင်လူတန်းစားများ သာ ဖြစ်ကြတယ်"

"ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ဟာ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး အလုပ်သမား တွေ သွေးစည်းဖို့
ကြွေးကြော်ကြတာပဲ။ အလုပ်သမားတွေ ဟာ များစွာ အဖိုးတန်တဲ့ လူတန်းစားတွေ ပဲ။

ကမ္ဘာပေါ်မှာ သွေးစုပ် ဝါဒတွေ ကြောင့် အရင်းရှင်ကြီးတွေ ဟာ ပေါင်းလိုရတဲ့နေရာမှာ ပေါင်း၊ ပေါင်းလိုမရတဲ့နေရာကျတော့ စစ် ဖြစ်အောင် လှုံ့ဆော် ကြတာပဲ။

ကမ္ဘာ့သတင်းစာကြီးတွေ နဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ကမ္ဘာကို စစ် ဖြစ်ဖို့ လှုံ့ဆော်တတ်ကြတယ်။ စစ် ဖြစ်တော့သာ သူတို့ရဲ့ လက်နက်တွေ ရောင် :ကြရတယ်။ ဒီလိုအထဲကပဲ အင်မတန် ဆိုးဝါးတဲ့ ဖက်ဆစ်ဝါဒတွေ တစ်ခါပေါ်လာတယ်။ ကမ္ဘာ့ အလုပ်သမားများ ကသာ သွေးစည်းညီညွတ်ပြီး အရင်းရှင်ကြီး တွေ က စစ်တိုက်ဖို့လုပ်ရင် စစ်မ ဖြစ်ရအောင် အလုပ်သမား တွေ ရဲ့ အင်အား ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ တောင့်ထားလိုက်နိုင် တယ်။ အလုပ်သမားအားလုံး ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးမှာ ညီညွတ် သွားမှလည်း ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး တကယ့်ငြိမ်းချမ်းရေး အစစ် ကို ရနိုင်မယ်" ဟူ၍ မိန့်ကြားသွားသည်။

၁၉၄၆ မေ ၂၊ (ကရင်နီ) ခေါင်းဆောင် ဦးစိန် ခေါင်းဆောင်သည့် ကယားအမျိုးသားခေါင်းဆောင်များ အား ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတိဂုံ ဘုရားလမ်းရှိ ဆန်းကဖီးမုန့်တိုက်၌ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ထမင်း စား ဖိတ်ကြား၍ ဧည့်ခံရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိတ်ဆက် စကား ပြောကြားခဲ့သည်။

မေ ၉၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမား အစည်း အရုံးကြီး၏ ပဉ္စမမြောက် နှစ် ပတ်လည်ညီလာခံကို ဟင်္သာတမြို့၌ ကျင်းပရာ သဘာပတိအ ဖြစ် သခင်မြက ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။

အဆိုပါ ညီလာခံကို ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက သဝဏ်လွှာ ပေးပို့ခဲ့သည်-

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သဝဏ်လွှာ

ဗမာနိုင်ငံတွင် တောင်သူလယ်သမားများ သည် လူဦးရေအား ဖြင့် အများ ဆုံး ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ကျေးဇူးသည် တစ်မျိုး လုံး၊ တစ်နိုင်ငံလုံးအပေါ် ရှိသည်။ သူတို့၏ ကောင်းမှု ကြောင့် ယခုအခါ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း ဘေးဆိုးခြင်း ရင်ဆိုင်နေ ရသော ကမ္ဘာကြီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ သက်သာရာ ရပေတော့ သည်။

ဗမာနိုင်ငံသည် ကျွန်ဘဝက မလွတ်မြောက်သေး။ သို့သော် အနုပညာအမြန် ဗမာနိုင်ငံ လွတ်လပ်တော့မည် မှာ မလွဲ နိုင်တော့ဟု ထင်သည်။ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံတွင် လူဦးရေ အများ ဆုံး ဖြစ်၍ တစ်တိုင်းလုံး၊ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ကျေးဇူးရှင် တောင်သူလယ်သမားများ ၏ အရေး သည် အဓိကအရေး ဖြစ် လာသည်။ ကြေးမြီရှင်းလင်းရေး၊ လယ်မြေရေး၊ စပါးဆန် ဈေးကောင်းမွန်ရေး၊ အခွန်နှုန်း သီးစားနှုန်းနှင့် မျှတရေး စသော ပြဿနာများ သည် ဗမာနိုင်ငံ မလွတ်လပ်သမျှ လုံးဝပြေပျောက် ခြင်း မရှိနိုင်။ အနည်းအကျဉ်းမျှသာ ဖြေရှင်းနိုင်ရုံမျှ ရှိသေး သည်။

မြို့များ တွင် ရှိနေသော အလုပ်သမားများ သည် လူထုများ နှင့် ရင်ဘောင်တန်းကာ တညီတညွတ်တည်း ချီတက်လျက် ရှိသော အလုပ်သမား၊ လက်သမား လူထုကြီးအား ခေါင်း ဆောင်ဆိုသူများ မည် မျှပင် ပြီပြင်အောင် ကွဲနေစေကာမူ မည် သည့် လွတ်လပ်ရေး ရန်သူဟူသမျှသည် တားဆီးချုပ်ချယ် နိုင်ပါအံ့နည်း။ (ဝိရိယဝတော ကို နာမကမ္ဘာ သိဇ္ဈာတိ)ငါတို့၏ လွတ်လပ်ရေး သည် အနုပညာအမြန် ရစေရမည် ။ ငါတို့ ၏ အရေး သည် အောင်ရမည် ။ ညီလာခံသဘင်ကြီး အောင်မြင် ပါစေ။

(ပုံ)ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ဥက္ကဋ္ဌ

ဖဆပလ

၁၉၄၆ မေ ၁၈၊ (၁၉၄၆ ခု၊ မေလ ၁၃ ရက်နှင့် ၁၄ ရက်များ)တွင် အင်းစိန်ခရိုင်၊ ထန်းတပင်မြို့မှ ပြည်သူ့ရဲဘော်များ သည် ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ခွင့် ချုပ်ချယ်မှု ဥပဒေများ ကို ကန့်ကွက်သည့်အနေ ဖြင့် ထန်းတပင်မြို့ ဘောလုံးကွင်း၌ စစ်ယူနီဖောင်းဝတ်စုံများ တူညီဝတ်ဆင်ကာ စစ်ရေး လေ့ကျင့်ခန်း ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထန်းတပင်မြို့ ပုလိပ်အင်စပက်တော် ဦးမောင်ကလေး သည် ပြည်သူ့ရဲဘော်ခေါင်းဆောင် ၄ ဦးတို့အား ကာကွယ်ရေး ပုဒ်မဖြင့် ဖမ်းဆီးလိုက်လေသည်။ မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ထပ်မံ၍ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ၇ ဦးကို ဖမ်းဆီးမှု ကြောင့် မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ထန်းတပင်မြို့၌

လူထုဆန္ဒပြ ကန့်ကွက် စီတန်း လှည့်လည်ပွဲ ပြုလုပ်ရာ ပရိသတ်အင်အား ၁၅၀၀၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ၀၆ ၁၀၀ ခန့်နှင့် အမျိုးသမီး ၁၅၀ ခန့် ပါရှိသည်။ အဆိုပါ လူထုကြီးကို ပုလိပ်အင်စပက်တော် ဦးမောင်ကလေး ခေါင်းဆောင်သော ပုလိပ် ၁၈ ဦးတို့က သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ရာ လယ်သမား ၃ ဦး သေဆုံး၍ ၁၅ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့လေသည်။ သေဆုံးသွားသော လယ်သမား ကြီး (၃) ဦးမှာ -

(၁) ဦးဖိုးခင် အသက် (၅၆) နှစ် ၊ ရေကျော်ရွာ၊ ထန်းတပင် မြို့နယ်။

(၂) ဦးဖိုးပိန် (၅၆) နှစ် ၊ ရေကျော်ရွာ၊ ထန်းတပင်မြို့နယ်။

(၃) ဦးစံအေး (၅၀) နှစ် ၊ သရက်ကုန်းရွာ၊ ထန်းတပင်တို့ ဖြစ်သည်။

၁၉၄၆ မေ ၂၀၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဘုရင်ခံ နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလ အဖွဲ့ ချုပ် ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဇွန် ၆၊ နံနက် ၁၀ နာရီအချိန်တွင် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဘဘေ၊ သခင်မြ၊ ပျော်ဘွယ် ဦးမြနှင့် မန်းဘခိုင်တို့ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်နှင့် မြန်မာပြည် အခြေအနေကို နောက်ဆုံး ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဇွန် ၇၊ နံနက်ပိုင်းတွင် ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးမှ ကြီးမှူးကျင်းပသော ပြည်သူ့လွတ်လပ်ခွင့်များ ချုပ်ချယ်မှု ကို ရှုတ်ချသော လူထု ဆန္ဒပြအစည်းအဝေးကို ကန်တော် မင်ပန်းခြံ၌ ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ထန်းတပင် ဆန္ဒပြမှု ကို အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းခြင်းအပေါ် ရန်ကုန် မြို့လုံးကျွတ် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြပွဲ ကျင်းပရာ ရန်ကုန်၊ အင်းစိန်မြို့နယ်သို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် လာရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၄၊ နံနက် ၁၀ နာရီတွင် တာဝါရိန်းလမ်း (ယခု ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းပြတိုက်လမ်း)၊ အမှတ် ၂၅ ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအိမ်၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ဗမာပြည်အာဏာရှင် ဘယ် သူလဲ" ဟု ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

- တာဝန်ပြီးဆုံး၍ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ် မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

ဇူလူလိုငင် ၆၊ ဖဆပလ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်မှ သခင် သန်းထွန်း နုတ်ထွက်သွားပြီး ၎င်းသည် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီ၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးရာထူးကို ယူခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၈၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယံရှိ ဒိုက်ဦးဇရပ် တွင် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးအတွင်း ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ က ဦးဆောင်၍ အမျိုးသမီးညီလာခံတစ်ရပ် ကျင်းပကာ "ဗမာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးကွန်ဂရက်" ကို စတင်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ အမျိုးသမီး ကွန်ဂရက်ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်တို့

မှ-

- (၁) ဒေါ်ခင်ကြည် - ဥက္ကဋ္ဌ
(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဇနီး)
- (၂) ဒေါ်ခင်ကြီး - ဥက္ကဋ္ဌ
(သခင်ဗဟိန်း၏ ဇနီး)
- (၃) ဒေါ်ခင်ကြည်ကြည် - အထွေထွေ
(သခင်သိန်းဖေ၏ ဇနီး) အတွင်းရေးမှူး
- (၄) ဒေါ်ခင်အုံးရင် - တွဲဖက်အထွေထွေ
အတွင်းရေးမှူး
- (၅) မစောချစ် - ဘဏ္ဍာရေးမှူး
- (၆) မခင်ရီ - စည်းရုံးရေးမှူး
- (၇) မနှင်းဆီ - အမှုဆောင်
- (၈) မကြည်ကြည် - အမှုဆောင်
(ညောင်လေးပင်)
- (၉) မသန်းနိုင် (သာယာဝတီ) - အမှုဆောင်
- (၁၀) မမြင့်မြင့် (ဟင်္သာတ) - အမှုဆောင်
- (၁၁) မမြသန်း - အမှုဆောင်
- (၁၂) မတင်တင် - အမှုဆောင်
- (၁၃) မခင်ရီအောင် (တောင်ငူ) - အမှုဆောင်
- (၁၄) မခင်မျိုးညွန့် - အမှုဆောင်
- (၁၅) မမြသောင်း - အမှုဆောင်
- (၁၆) မလှခင် (ဖျာပုံ) - အမှုဆောင်

တို့ ဖြစ်ကြသည်။

၁၉၄၆ ဇူလိုင် ၁၀၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူစ်ပါတီမှ သခင်စိုးခေါင်းဆောင် သော ကွန်မြူစ်ပါတီ (ဗမာပြည်) ခေါ် အလံနီကွန်မြူစ် ခွဲထွက်၍ "တိုက်ရဲတာ အလံနီ၊ သေရတာ အလံနီ" ဆို သည့် ကြွေးကြော်သံဖြင့် တောခိုခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ဇူလိုင် ၁၃၊ ခေတ္တဘုရင်ခံ ဆာဟင်နရီနိုက် (Sir Hanry Knight) က အလံနီကွန်မြူစ်ပါတီကို မတရားသင်းအ ဖြစ် ပထမအကြိမ် ကြေညာခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၂၁၊ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိနေသော အိန္ဒိယပြည် ကွန်ဂရက် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဆူရတ်ချန္ဒာဘိတ်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၃၁၊ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်နေရာတွင် မေဂျာဂျင်နရယ်ဆာဟူးဘတ်ရန့်စ် (Sir Hubert Rance) အား ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

ဩဂုတ် ၃၊ ဘုရင်ခံက ပုဒ်မ ၅၆ အရ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ဝင်များ စစ်ယူနီဖောင်းမဝတ်ရ၊ ပုဒ်မ ၅၈ အရ စစ်ရေး မပြုရ၊ ပုဒ်မ ၅၉ အရ တရားမဟောရဟူသော အမိန့်များ ကို ထုတ်ပြန် ခဲ့သည်။

ဩဂုတ် ၂၄၊ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်ရှိ ရပ်ကွက်များ ၌ အသင်းပေါင်း စုံက ဦးဆောင်၍ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ခွင့်များ ချုပ်ချယ်မှု ကန့်ကွက်ပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၊ ဘုရင်ခံသစ် ဆားဟူးဘက်ရန့်စ် ရန်ကုန် သို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။

စက်တင်ဘာ ၁၇၊ သပိတ်အရေး အခင်းများ ကို ဖြေရှင်းနိုင်စွမ်း မရှိ၍ ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်အလိုကျ ဖွဲ့စည်းထားသော ဆာ ပေါ်ထွန်း ခေါင်းဆောင်သော အစိုးရ ပြုတ်ကျသွားခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၁၊ သခင်မြ သဘာပတိအ ဖြစ် ဆောင်ရွက် သည့် အလုပ်သမားထုကြီး စက္ကူဖြူမိနိန်း ကန့်ကွက်ပွဲကြီး ကို ကန်တော် မင်ပန်းခြံ၌ ကျင်းပရာ

လူထုပရိသတ် (၁၅၀၀) ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

မြေနီကုန်း စိန့်ကွန်ဗင့်ကျောင်း (ယခု အထက (၂) စမ်းချောင်း) ရှေ့၌ ဘုရင်ခံနှင့် တွေ့ဆုံအပြီး ပြန်လာသော ဂဠုန် ဦးစောသည် သေနတ်ပစ်ခံရပြီး ဒဏ်ရာ ရခဲ့သည်။

၁၉၄၆ စက်တင်ဘာ ၂၃၊ နံနက် ၉ နာရီအချိန်တွင် ရန်ကုန်မြို့ နေသူရိန် ရုံကြီး၌ အမှုထမ်းနှစ်သော င်းကျော် တက်ရောက်သော အစည်းအဝေးပွဲကြီး ကျင်းပကာ အထွေထွေ သပိတ်ကြီး မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။

ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဘုရင်ခံတို့သုံး ကြိမ် တွေ့ဆုံ၍ အမှုဆောင်ကောင်စီ ဖွဲ့စည်းရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ညနေ ၄ နာရီတွင် ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သပိတ်ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံပြီး ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က သပိတ်ကြီးကို လုံးဝထောက်ခံကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၄၊ ညနေ ၄ နာရီခွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအိမ်တွင် သပိတ်ပေါင်းစုံခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး သပိတ် အသီးသီး၏ နှစ်နာချက်၊ လိုလားချက်များကို စုံစမ်းဆွေးနွေးခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၆၊ ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီ (အစိုးရဝန်ကြီးအဖွဲ့) ၌ ဒုတိယသဘာပတိအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရာထူးလက်ခံ၍ အစိုးရအဖွဲ့သစ် (အမျိုးသားယာယီ အစိုးရ) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဘုရင်ခံ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင်-

(၁) ဆာဟူးဘတ်ရန့်စ်(ဘုရင်ခံ)	သဘာပတိ
(၂) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	ဒုတိယသဘာပတိ
(၃) သခင်မြ	ပြည်ထဲရေးနှင့် တရားရေး
(၄) ဦးတင်ထွဋ်	ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်
(၅) ဦးဘဘော	ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး
နှင့် ထောက်ပံ့ရေး
(၆) မန်းဘခိုင်	အလုပ်သမားနှင့် စက်မှု
လက်မှု
(၇) ဦးအောင်ဇံဝေ	ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုဝန်
ထမ်း
(၈) ဦးသိန်းဖေ (သိန်းဖေမြင့်)	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်
ကျေးလက်စီးပွားရေး
(၉) သခင်ဗစိန်	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
(၁၀) ဂဠုန်ဦးစော	ပညာရေးနှင့် အမျိုးသား
ရေး စီမံကိန်း
(၁၁) စောဘဦးကြီး	ပြန်ကြားရေး
(၁၂) ဆာမောင်ကြီး	ပြန်လည်ထူထောင်ရေး

၁၉၄၆ စက်တင်ဘာ ၂၇၊ ဘုရင်ခံ၏ အမှု ဆောင် ကောင်စီဖွဲ့ စည်းခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို နံနက် (၁၀) နာရီ တွင် တာဝါလိန်းလမ်း၊ အမှတ် ၂၅ ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအိမ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ညနေ ၅ နာရီတွင် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး၌ ဆေးကုသနေသော မျိုးချစ်ပါတီခေါင်းဆောင် ဂဠုန်ဦးစောကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အပါးတော် မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှ (တက္ကသိုလ်နေဝင်း) နှင့် သခင်နု တို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုသတင်းမေးမြန်းခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၈၊ အစိုးရအိမ်တော် ၌ အစိုးရအဖွဲ့သစ် အမှု ဆောင်ဝန်ကြီးများ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၉၊ ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ်က ဦးဆောင်၍ ဆေးကုသနေသော အုပ်ချုပ်ရေး ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြပွဲကို မူလအစီအစဉ်အတိုင်း ကန်တော် မင်ပန်းခြံ၌ ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက် ရောက်ပြီး "လူထု တိုက်ပွဲနေ့" ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ခွန်းပြော ကြားခဲ့သည်။

ယင်းဆန္ဒပြ ကန့်ကွက်ပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြော ကြားသော မိန့်ခွန်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

"ကျုပ်တို့တော့ ဝန်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြပြန်ပြီ။ ဖြစ်သာ ဖြစ်ရ တယ် ကျုပ်တော့ ရင်တထိတ်ထိတ်ပဲ။ ဂျပန်ခေတ်က ရင်ကြီး ဝမ်းလည်း ဝင်ခဲ့တယ်။ မဟန်လှဘူး။ အခု ဘာဝမ်းလည်း တော့ မသိဘူး ဝင်ရပြန်ပြီတစ်ခါ။ ဟန်ကျမလားလို့ ခင်ဗျား တို့က မေးချင်မေးလိမ့်မယ်။ ကျုပ်အဖြေ ကတော့ မပြောတတ် သေးဘူးလို့ ဖြေရမှာ ပဲ။ တကယ့်အမျိုးသားအစိုးရ၊ တကယ့် အာဏာပိုင်အစိုးရလို့ တစ်ထစ်ချ သိရရင်တော့ ဒီလောက် ရင်လေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ ရာထူးယူလိုက်လို့ ခင်ဗျားတို့ ကိစ္စတွေ အားလုံး အေးချမ်းသွားမယ် မဆိုနိုင်သေး ဘူး။ မြန်မာ့အလင်း ခေါင်းကြီးပိုင်းမှာ တစ်နေ့က ရေး သလို 'လူထုတွေ ဆက်ပြီး တောင့်ထားကြဦး' လို့ ပြောရမှာ ပဲ"

"အခုလောက် ရာထူးနှင့် အာဏာတွေ ရလာတာတောင် ခင်ဗျားတို့

အင်အားအရှိန်အဝါတန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်လာရတာ ပဲ။ ရှေ့ကို ဒီထက် ခင်ဗျားတို့ အားသွန်ကြိုပမ်းနိုင်မယ်ဆိုရင် တစ်ဆင့်တက်ကြီး အစိုးရအခွင့်အာဏာတွေ တိုးပြီး ခင်ဗျားတို့ အကျိုးတွေ ပိုလုပ်ပေးနိုင်မှာ ပဲ။ အခုတော့ စလုံးရေစခါစပဲ ရှိသေးတယ်။ ကျုပ်တို့ ရာထူးလက်ခံခဲ့ရတဲ့အကြောင်း ကတော့ ဖဆပလ အလုပ်အမှု ဆောင်အဖွဲ့ ကြေညာစာတမ်းမှာ ပါတဲ့ အတိုင်းပဲ ထပ်ပြောစရာ မလိုတော့ဘူး။ ကျုပ်တို့ ပထမဆုံး အလုပ် ကတော့ လက်ငင်း သပိတ်ပြန်အမှုတွေ နဲ့ ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေး ပြန်အမှုတွေ ကို ဖြေရှင်းဖို့ပဲ။ ဖြေရှင်းလို့ရမလား မရဘူးလားဆိုတာကို အခုမပြောလိုသေးဘူး။ ဖြေရှင်းရအောင် ကျုပ်တို့လုပ်မယ်။ လုပ်လို့မရရင် လုပ်လို့မရတဲ့အတိုင်း ကျုပ်တို့ စခန်းသွားမှာ ပဲ။ လုပ်လို့ရရင်လည်း လုပ်ငန်းတစ်ဆင့်တက် ပြီး သွားရုံပဲ ရှိဦးမယ်။ ပြီးတော့ ကျုပ်တို့ ဖဆပလက စုပေါင်းတောင်းထားတဲ့ အချက်အလက်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီ အချက်တွေ ကတော့ အစုံပဲ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ ပညာ ရေး ၊ အစားအစာပြဿနာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး အစရှိတဲ့ ကိစ္စ တွေ နဲ့ ဆိုင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျုပ်တို့ ရည်မှန်းထားတဲ့ တိုင်း ပြည်ပြည်လွှတ်တော် ကို ဆိုက်ရောက်အောင် ပို့နိုင်မယ့် နိုင်ငံ ရေး အခြေအနေတွေ ရအောင်စီမံပြီး ခြောက်လလောက်အတွင်း ၊ တရားမျှတ လွတ်လပ်တဲ့ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပဖို့လည်း လုပ် ရမယ်။ ဒါတွေ ဟာ ကျုပ်တို့လုပ်ရမယ့် လုပ်ငန်းစဉ်အကြမ်းပဲ"

"ကျုပ်သဘော ကတော့ ဗြိတိသျှနဲ့ အကြောင်းကြောင်း ထောက်လှို မိတ်ဆွေ ဖြစ်ချင်တယ်။ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ချင်လို့ ဒီလမ်း လိုက်ခဲ့တာပဲ။ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ချင်တယ် ဆိုပေမယ့် သူမေဓာရှိမှ ကိုယ့်မေဓာရှိနိုင်မယ် ဆိုတဲ့စကားလိုပဲ ကျုပ်တို့ဘက်ကချည်း မဟုတ်။ တစ်ဖက်ကလည်း ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်ကြီး အကျိုးကို ဖြည့်စွမ်းပေးမှ ဖြစ်မယ်။ တစ်ဖက်စီးနင်း ဖြစ် ဖြစ်၊ တစ်ဖက် စောင်းနင်း ဖြစ် ဖြစ် လုပ်ကြမယ်ဆိုရင် တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မိတ်ဆွေ မ ဖြစ်နိုင်ဘူး။ တချို့ ကတော့ ဗြိတိသျှတွေ ဟာ အခုအခါ အား အင် အင်မတန်နည်းပြီးလျှင် ရှေးကျဆင်းဖို့ပဲ ရှိမယ်။ ဒါ ကြောင့် သူတို့ ပေါင်းလို့ ဘာအကျိုးရှိမှာ လည်း မေးမယ်။ ကျုပ် ကတော့ ဒီလို မစဉ်းစားဘူး။ အားနည်းနေတဲ့အခါမို့ ဗြိတိသျှနဲ့ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ချင်တယ်။ ဒီလို ကျုပ်ပြောတာဟာ လက်တွေ့ နိုင်ငံရေး သမား မဟုတ်ဘူး ဆိုချင်တဲ့လူတွေ ရှိချင် လည်းရှိမယ်။

ဘာပြောပြော ကျုပ်စဉ်းစားရသလောက် ကျုပ် သဘောထားဟာ ဒီအတိုင်းပဲ။ ဒီအတိုင်းလုပ်မှာ ပဲ။ လုပ်လို့ မရရင် ကျုပ်တို့အပြစ် မဟုတ်ဘဲ ဗြိတိသျှတို့ရဲ့ အပြစ်သာ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ အတိအလင်း ကျုပ်ပြောလိုတယ်"

"နောက်ဆုံး ကျုပ်အကြောင်းကို ခင်ဗျားတို့ကို နည်းနည်း ပြောချင်တယ်။ အခုအခါ ကျုပ်ဟာ (ပတ်ဗလစ်မှာ ပေါ်ပြူလာ ဖြစ်နေတဲ့လူပဲ)။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်ဟာ ဘုရားလည်းမဟုတ်။ မှော် ဆရာ၊ မျက်လှည့်ဆရာလည်း မဟုတ်။ လူပဲ။ နတ်လည်းမဟုတ်။ လူလောက်ပဲ အစွမ်းရှိမှာ ပဲ။ ကျုပ်အသက်ဟာ အင် မတန် ငယ်တယ်။ ကျုပ် အခုထမ်းရတဲ့ တာဝန်ဟာလည်း တစ်တိုင်းပြည်လုံးရဲ့ တာဝန်ကို ရှေ့ဆုံးက ထမ်းနေရတယ်။ ကျုပ်ကိုယ်ကို ဒီတာဝန်တွေ ထမ်းနိုင်အောင် အရည်အချင်း ပြည့်စုံတယ်လို့ မယူဆဘူး။ ပြီးတော့ ကျုပ်စိတ်တိုတတ်တယ် ဆိုတာကိုလည်း လူအများ သိကြတာပဲ။ ဒါ ကျုပ် နဂိုပဲ။ အလုပ်ရှုပ်ပြီး အနှောင့်အယှက်များ ရင် စိတ်တိုတတ်တယ်။ ဒါကို ပြုပြင်နိုင်သမျှ ပြုပြင်ဖို့ ကြိုးစားမယ်။ သို့သော် လည်း ခင်ဗျားတို့လည်း စိတ်ရှည်ရှည် ထားကြပါ။ ကျုပ်လည်း စိတ်ရှည်ရှည်ထားပြီး ကနေပြတုံ အင်အားမျိုးထက် ဆတက် ထမ်းပိုးတိုးအောင်လုပ်ပြီး ကျုပ်တို့က ခင်ဗျားတို့အတွက် လုပ် တဲ့နေရာမှာ အားပေးမယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့လိုချင်တဲ့ လွတ်လပ် ရေး၊ လူထုကောင်းစားရေး တွေ ကို ရအောင် ပိုလုပ်နိုင်မယ်။ ပိုအကျိုးရှိမှာ ပဲ။ ဒါကြောင့် လူထုတွေ ကို ဆက်တောင့်ထားကြ ပါဦးလို့ ဆိုတာ ထပ်ပြောခဲ့ချင်တယ်" ဟူ၍ ပြောကြားသွား သည်။

၁၉၄၆ စက်တင်ဘာ ၃၀၊ ဘုရင်ခံအမှု ဆောင်ကောင်စီ အဖွဲ့ သစ်သည် သပိတ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များ နှင့် စတင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၅၊ နိုင်ငံတစ်ဝန်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည့် အထွေထွေသပိတ်ကြီး ပြီးဆုံးခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၀၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် အလုပ်အမှု ဆောင် အစည်းအဝေးက ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ် ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။ ထုတ်ပယ်ရသည့်အကြောင်းမှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ဖဆပလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး တပ်မတော်ကြီး တွင် ပါဝင်သော ပါတီတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီး ဝါဒနှင့်

လုပ်ငန်းများ ချမှတ်လုပ်ကိုင်ရန်သည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ တာဝန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ဖဆပလအမျိုးသားတပ်ဦးတွင် ပါဝင်သော်လည်း ဖဆပလ၏ ဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ကို စည်းကမ်းမဲ့စွာ ပုတ်ခတ်တိုက်ခိုက် လာသည်။ အယူအဆကွဲပြားလျှင် အဖွဲ့ချုပ်အတွင်း ၌ ကျေညပ်သည်အထိ ဆွေးနွေးနိုင်ခွင့် ရှိပါလျက်နှင့် အဖွဲ့တွင် တွင် မဆွေးနွေး၊ အပြင်မှနေ၍ ပါတီပိုင် သတင်းစာ ဂျာနယ်တို့မှ ပုတ်ခတ်ဝေဖန်လာသည်။ ကွန်မြူနစ်ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင် သည့် ဖဆပလ ဗဟိုကော်မတီက တညီတညွတ်တည်း ချမှတ် ထားသော လုပ်ငန်းစဉ်များ ကို ချိုးဖောက်လေ့ရှိသည်။ အကြိမ် ကြိမ် ဆွေးနွေးသတိပေးသော်လည်း ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် မပြုပြင်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီအား ဖဆပလတပ်ဦးမှ ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်လေသည်။

၁၉၄၆ အောက်တိုဘာ ၂၀၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနောက်ဘက်မုခ်၌ ကျင်းပသော ဗမာကွန်မြူနစ်ပါတီအား ဖဆပလမှ ထုတ်ပယ် ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက် ရှင်းလင်း မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ လူထုပရိသတ် တစ်သိန်းကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၂၂၊ ည ၇ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် အသံလွှင့်ရုံမှ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီအား ဖဆပလမှ ထုတ်ပယ်ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ကွန်မြူနစ်တွေ "ခေါင်း စီးဖြင့် ရှင်းလင်းစွာ မိန့်ခွန်းကို ထပ်မံ အသံလွှင့်ပေးခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၂၈ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့များ ကို ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက "လွတ်လပ်ရေး ကို အလျင်လုပ်ရမည် " ဟူ၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် ဗဟို ဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် သဘာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၈၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော ဘုရင်ခံ ၏ အမှု ဆောင်ကောင်စီဝန်ကြီးအဖွဲ့က မြန်မာပြည်အား အချုပ် အခြာအာဏာပိုင် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံအ ဖြစ် ထူထောင်မည် အခြေခံဥပဒေစည်းမျဉ်း ရေး ဆွဲရန် အစီအစဉ်ကို

မဆိုင်းမတွ ပြုလုပ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ် ရေး ပေးရေး နှင့် ပတ်သက်၍ (၃၁-၁-၄၇) ရက်နေ့မတိုင်မီ ဗြိတိသျှအစိုးရအနေဖြင့် အဖြူအမည်း : သဲသဲကွဲကွဲ အဖြေပေး ရမည် ။ ဗြိတိသျှအစိုးရက မလိုက်လျောလျှင် (၃၁-၁-၄၇) ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော အစိုးရ အဖွဲ့ နုတ်ထွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာချက်တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၁၉၄၆ နိုဝင်ဘာ ၁၄၊ အထက်မြန်မာပြည် စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်အ ဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၂၈၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ် အ ဖြစ် မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၈၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ခန်းမတွင် ကျင်းပသော အင်္ဂလိပ် ဘားမင်းကောင်စီ အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၈၊ မော်လမြိုင်၊ သံဖြူရပ်၌ စစ်အတွင်း :သေဆုံး သွားသော ရွေးတပ်သားများ အတွက် သရဏဂုံတင်ပွဲ အခမ်း အနား ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၀၊ ဗြိတိသျှအောက်လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင် ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီ (Clement Attle) (၁၈၈၃-၁၉၆၇)က မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံ အမှု ဆောင်ကောင်စီမှ ကိုယ် စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဗြိတိသျှအစိုးရအဖွဲ့နှင့် တွေ့ ဆုံဆွေးနွေးရန် လန်ဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၃၊ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ဖိတ်ခေါ်မှု ကိုလက်ခံကြောင်း ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ်မှ ပြန်ကြားသည့် ကြေညာချက်ကို သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ၌ ဝေဖန်ခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၄၊ နံနက်တွင် ကရင်နီ (ကယား) ခေါင်းဆောင်များ ၊ ရှမ်းစော်ဘွားများ နှင့် လွိုင်ကော်မြို့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပထမအကြိမ် တွေ့

.ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ဒီဇင်ဘာ ၂၅၊ တောင်ကြီးမြို့ လူထုအစည်းအဝေးပွဲတွင်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၆၊ ညောင်ရွှေမြို့ လူထုအစည်းအဝေးပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း
မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၈၊ ရန်ကုန်မြို့လုံးဆိုင်ရာ ဗမာ့တပ် မတော် နေ့ လူထုအစည်းအဝေး
အခမ်းအနားတွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဇန်နဝါရီ ၁၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်မှ လန်ဒန်မြို့သို့ သွားမည့်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ် များ အား ထောက်ခံသည့်
လူထုအစည်းအဝေးပွဲကို ကန်တော် မင် ပန်းခြံ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

ည ၇း၄၀ နာရီ အင်္ဂလန်ပြည်၊ လန်ဒန်မြို့သို့ သွားမည့်
မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တိုင်းပြည်သို့
အသံလွှင့်မိန့်ခွန်း ပြောကြားရာတွင် "အားရှိမှ အခွင့်အရေး ရမယ်" ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၊ နံနက် ၇ နာရီတွင် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရန်ကုန်မြို့မှ
လန်ဒန်မြို့သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် စတင်ထွက်ခွာ သွားခဲ့သည်။

မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင်-

(၁)	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
(၂)	ဦးဘဘေ	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး
(၃)	ဦးတင်ထွဋ်	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး
(၄)	သခင်မြ	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး
(၅)	သခင်ဗစိန်	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်း
ပန်းဆက်သွယ်ရေး
(၆)	ဂဠုန်ဦးစော	ပညာရေးဝန်ကြီး
(၇)	ဦးကျော်ငြိမ်း	ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၊
အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး
(၈)	သခင်အောင်သန်း (ဗိုလ်စကြာ)	
(၉)	ဦးဘရင် (မိတ္ထီလာ)	
(၁၀)	ဗိုလ်ထွန်းလှ (တက္ကသိုလ်နေဝင်း)	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏
အပါးတော်မြဲ
(၁၁)	ဦးရွှေဘော်	အတွင်းဝန်
(၁၂)	ဦးအောင်ထွန်း	အတွင်းဝန်
(၁၃)	ဦးဘတူ	ဦးဘဘေ၏ အပါးတော်မြဲ
(၁၄)	သခင်ချစ်	သခင်ဗစိန် အတိုင်ပင်ခံ
(၁၅)	ဦးလှမြတ်စိုး	ဦးစော၏ အပါးတော်မြဲ
(၁၆)	ဦးဘသန်း	လက်ရေးတို

တို့ပါဝင်ကြပြီး လန်ဒန်သို့ လေးသုတ်ခွဲကာ သွားရောက်ခဲ့ ကြသည်။

- ညနေ ၄:၄၀ နာရီတွင် အိန္ဒိယပြည်၊ နယူးဒေလီလေယာဉ် ကွင်းသို့

ဆိုက်ရောက်လာရာ လေဆိပ်သို့ အိန္ဒိယခေါင်းဆောင် ကြီး ပဏ္ဍစ်ဂျဝါဟလာနေရူးက လာရောက်ကြိုဆိုပြီး ညဘက် တွင် နေရူး နေအိမ်၌ တည်းခိုနေထိုင်ကာ ခေါင်းဆောင်နှစ် ဦး တွေ .ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဇန်နနီနဝါရီ ၅၊ ညနေ ၅:၁၀ နာရီတွင် အိန္ဒိယပြည်၊နယူးဒေလီ လေယာဉ် မှ ဗမာပြည်သို့ မှာ ကြားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းကို အသံလွှင့်ခဲ့သည်။

ည ၈:၃၀ နာရီတွင် "အေးရှည်ညွတ်ရေး " ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမိန့်ခွန်းကို ဒေလီရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ခဲ့ သည်။

ဇန်နဝါရီ ၇၊ ညနေ ၆ နာရီတွင် အိန္ဒိယပြည် ကရာချိုမြို့၌ မူဆလင်လိဂ်ခေါင်းဆောင် မိုဟာမက်အလီဂျင်းနားနှင့် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းတို့ တွေ့ .ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဇန်နနီနဝါရီ ၉၊ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ လန်ဒန်မြို့သို့ ဆိုက် ရောက်သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၃၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ဗြိတိသျှဂန်ကြီးချုပ် အက်တလီဦးဆောင် သော ဗြိတိသျှအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့ အမှတ် (၁၀) ဒေါင်းနင်းလမ်းရှိ ဗြိတိသျှအစိုးရဝန်ကြီးချုပ်ဂေဟာတွင် ဆွေး နွေးပွဲ စတင်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၅၊ ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ်တွင် အလုပ်သမားများ အဖွဲ့ အစည်းများ မှ ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ .ဆုံဆွေးနွေး၍ လန်ဒန် ရောက် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ထောက်ခံတွန်းအားပေး ပေးသည့်အနေဖြင့် အလုပ်သမား အထွေထွေသပိတ်ကြီးမှော က် ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၁၆၊ ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ်မှ ကြီးမှူးသည့် လွတ်လပ်ရေး

ဆန္ဒပြလူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးကို ဗန္ဓုလပန်းခြံ၌ ကျင်းပရာ လူထုပရိသတ်တစ်သိန်းကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၇၊ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည် ဗြိတိသျှအစိုးရ နှင့် ကျေးကျွန်ုပ်လည်လည် ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် သဘောတူညီ ချက် ရရှိကြသဖြင့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီ တို့သည် အဓိကအချက်ကြီး (၉) ချက် ပါဝင်သော "အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ်" ခေါ် "မြန်မာဗြိတိသျှစာချုပ်" ကို သဘောတူလက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

စာချုပ်ပါ အဓိကအချက်များ ၏ အချုပ်အချာအာဏာမှာ -

(၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက် သော မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ၏ အလုပ်အမှု ဆောင်ကောင်စီသည် ကြားဖြတ်အစိုးရအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံရသည်။ ထို့ကြောင့် ကြားဖြတ်အစိုးရအာဏာများ ရှိလာသည်။

(၂) ကာကွယ်ရေး နှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဌာနများ ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ကြားဖြတ်အစိုးရက အုပ်ချုပ် ခွင့်ရသည်။

(၃) ဗြိတိသျှလက်နက်ကိုင်တပ်များ မှအပ မြန်မာနိုင်ငံ ကာ ကွယ်ရေး ဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင်တပ်များ ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ကြားဖြတ်အစိုးရက အုပ်ချုပ်ခွင့် ရသည်။

(၄) ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာရေး အုပ်ချုပ်ခွင့်ရသည်။

(၅) မြန်မာအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ် မဟာမင်းကြီးတစ်ဦး လန်ဒန်မြို့၌ ထားခွင့်ရသည်။

(၆) မြန်မာပြည်မနှင့် တောင်တန်းဒေသများ ကို တပေါင်း တည်း လွတ်လပ်ရေး

ပေးရန်အတွက် တောင်တန်းဒေသများ ၏ ဆန္ဒယူရန် သဘောတူကြသည်။

(၇) အရွယ်ရောက်သူတိုင်း မဲပေးနိုင်သော စနစ်ဖြင့် ရွေး ကောက်သော တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ခေါ်ရမည် ။

(၈) တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် က လွတ်လပ်လာမည့် မြန်မာ နိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် အနာဂတ်ပုံသဏ္ဌာန်ကို ဆုံးဖြတ်ရမည် ။

(၉) ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂတွင် မြန်မာနိုင်ငံအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရေး အတွက် ဗြိတိသျှအစိုးရက ထောက်ခံကူညီမည် ။

ဤစာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ခြင်းအားဖြင့် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ မြန်မာ နိုင်ငံဆိုင်ရာ စက္ကဖြူမံကိန်းခေါ် စက္ကဖြူအုပ်ချုပ်ရေး သည် လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းသွားသည်။ သို့သော် 'အောင်ဆန်းအက်တလီ စာချုပ်'ကို မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ ဂဠုန်ဦးစောနှင့် သခင် ဗစိန်တို့က ရေး ထိုးခြင်းမပြုဘဲ ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ သခင်ဗစိန် သည် အောင်ဆန်း အက်တလီထံသို့ သီးခြားစာလွှာတစ်စောင် ပေးအပ်၍ တင်ပြလေသည်။ ထိုစာနှင့် အတူ တစ်ပါတည်းပင် မိမိလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ဆောင်ရွက်မှု ကို သဘောမတူနိုင်ပါ၍ ဝမ်းနည်းစွာ လမ်းခွဲရတော့မည် ဟုလည်း သခင်ဗစိန်က ဖော်ပြ ပြီး မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီဝန်ကြီးအ ဖြစ်မှနုတ်ထွက်ကြောင်းလည်း ကြေညာခဲ့လေသည်။ သခင်ဗစိန်က သူ၏ စာတွင် ဤသို့ ဖော်ပြထားခဲ့လေ၏ ။

မြန်မာနိုင်ငံသည် တစ်နှစ် လုံး လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ကြေညာ ရန် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်သော တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် သည် အဓိက အရေး ကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ကို နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးမှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု မပါဘဲ အလိုအလျောက် အတည် ဖြစ်စေ ရမည် ။ ယခုချုပ်ဆိုသော အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ်အရ ဗြိတိသျှတို့ သဘောတူညီသော တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် သည် စက္ကဖြူတမ်းပါ အုပ်ချုပ်ရေး စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ ကိုလည်း ဗြိတိသျှ ပါလီမန်က အတည်ပြုပေးမှသာ အတည် ဖြစ်မည် အခြေအနေတွင် ရှိသည်ဟု သခင်ဗစိန်က ယူဆသည်။

သခင်ဗစိန်က တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် သည် မြန်မာပြည်သူ တို့ကို ကိုယ်စားပြုသော အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖြစ်သော ကြောင့် ထိုလွှတ်တော် မှ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် တစ်ချက် လွှတ်အာဏာ တည်ရှိစေရမည် ဟု ခံယူလေသည်။

ကြားဖြတ်အစိုးရ၏ အာဏာမှာ လည်း မြန်မာကိုယ်စား လှယ်များ တောင်းဆိုသော အဆင့်သို့ မရောက်တော့ဘဲ ကာ ကွယ်ရေး၊ နိုင်ငံခြားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး တို့တွင် ၁၉၃၅ ခု အက် ဥပဒေနှင့် ၁၉၄၅ ခု ယာယီပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေများ ၏ ဘောင် အတွင်း၌ သာ ရှိသည်ဟု သခင်ဗစိန်က ယူဆသည်။ ဤ အချက်များ ကို ကြည့်သော် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များ နှင့် ယခု သဘောတူညီကြသော အချက်များ မှာ များစွာ ကွာဟလျော့နည်းနေခြင်းကို သိမြင်ပါလျက်နှင့် ဤစာအုပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့မျှ လက်ခံသဘောတူ လက်မှတ်ထိုးခြင်း မပြုနိုင်ပါ။ ကျွန်ုပ် ကန့်ကွက်တင်ပြချက်ကို အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ် လက်မှတ်ထိုးရာတွင် ထည့်သွင်းမှတ်တမ်းတင်ပါရန် မေတ္တာ ရပ်ခံပါသည်။

၁၉၄၇ ဇန်နဝါရီ ၂၉၊ လန်ဒန်မြို့၊ ဒေါ်ချက်စတာဟိုတယ်အောက်ထပ် ရှိ ခန်းမဆောင်ကြီး၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီ ၃၀၊ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ လန်ဒန်ကို ပြန်လည် ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၊ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရန်ကုန်မင်္ဂလာဒုံ လေယာဉ်ကွင်းသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၃၊ လန်ဒန်မြို့မှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်တွင် "ဘိလပ်မြန်မာဆွေးနွေးပွဲ" ခေါင်းစဉ် ဖြင့် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၄၊ ည ၇း၃၀ နာရီတွင် အသံလွှင့်ရုံမှ လန်ဒန် ပြန် မိန့်ခွန်းကို "ယူတက်မှရမယ်" ခေါင်းစီးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၅၊ တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံ ပြုလုပ်ရာ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "မြေစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲချင်တယ်" ခေါင်းစီးဖြင့်
မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၈၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒိုမီနီယန် (Dominion) အတွင်း
ဝန်ကလေး မစ္စတာဘော့တွမ်လေ (Bottomely) တို့ တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ
ပင်လုံညီလာခံ တက်ရောက်ရန် ပင်လုံမြို့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

နေ့လယ် ၁၁ နာရီခွဲတွင် ရှမ်းပြည်သမိုင်း၌ တစ်ခါမျှမတွေ့ ကြုံဖူးသော ကချင်၊
ချင်း၊ ဗမာ၊ ရှမ်းခေါင်းဆောင်များ ဗြိတိသျှ အရာရှိများ နှင့် ရှမ်းပြည်လူထုများ
တက်ရောက်ကြသည်။

လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီး စတင်ကျင်းပရာ သဘာပတိအဖြစ်
တောင်ပိုင်းစော်ဘွားကြီး စဝ်ခွန်ပန်းစိန်က ဆောင်ရွက်ရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက
"မြန်မာများက စိုးမိုးလို၍ မဟုတ်" ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၉၊ ရှမ်းကျောင်းသားများ ဆန္ဒပြ အစည်းအဝေးတွင်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "သွေးခွဲမှုများကို မခံကြရန်" မေတ္တာရပ်ခံ မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ပင်လုံညီလာခံ စည်းဝေးပွဲများ ဆက်လက်ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀၊ ပင်လုံညီလာခံသို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက်
မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီး တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များ နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁၊ စော်ဘွားများ ညစာစားပွဲသို့ တက်ရောက်လာသော
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ညီညွတ်စေချင်တယ်" ဟူ၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂၊ နံနက် ၁၀ နာရီ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း၊ တောင်ပိုင်းနှင့်
အရှေ့ပိုင်းတို့၏ လမ်းဆုံရာ လဲချားစော်ဘွား ၏ နယ်အတွင်းရှိ ပင်လုံမြို့၌

တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ် ၂၃ ဦးတို့က လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့ကြသည်။

ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့သည့် တိုင်းရင်း သား
ကိုယ်စားလှယ်တို့မှာ -

(၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	မြန်မာကိုယ်စားလှယ်
(၂) စဝ်ခွန်းပန်းစိန်	တောင်ပိုင်းစော်ဘွား
(၃) စဝ်ရွှေသိုက်	ညောင်ရွှေစော်ဘွား
(၄) စဝ်ဟုံဖ	မြောက်ပိုင်းသိန္နီစော်ဘွား
(၅) စဝ်နွံ	လဲချားစော်ဘွား
(၆) စဝ်စံထွန်း	မိုင်းပွန်စော်ဘွား
(၇) စဝ်ထွန်းအေး	သာမိုင်းခမ်းစော်ဘွား
(၈) ခွန်ပုန်း	လူထုကိုယ်စားလှယ်
(မြောက်ပိုင်း သိန္နီ)
(၉) ဦးတင်စ	လူထုကိုယ်စားလှယ်
(တောင်ကြီး)

(၁၀) ဦးကြာပု	လူထုကိုယ်စားလှယ်
(သီပေါ)
(၁၁) စဝ်ယိပ်ဖ	လူထုကိုယ်စားလှယ်
(သီပေါ)
(၁၂) ဦးခွန်ကြီး	လူထုကိုယ်စားလှယ်
(ပင်လုံ)
(၁၃) ဦးထွန်းမြင့်	လူထုကိုယ်စားလှယ်
(မောင်မယ်)
(၁၄) ဦးခွန်စော	လူထုကိုယ်စားလှယ်
(ပင်းတယ)
(၁၅) ဦးဖြူ	ဆီဆိုင်စော်ဘွား
ကိုယ်စားလှယ်
(၁၆) ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါနောင်	ကချင်ကိုယ်စားလှယ်
(မြစ်ကြီးနား)

တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး လက်မှတ်ရေး ထိုးပြီးလျှင် ညီလာခံ အတွက် အထူးဖွင့်လှစ်ထားသော သံကြိုရုံမှတစ်ဆင့် ပင်လုံ စာချုပ်ကြီး အောင်မြင်စွာ ချုပ်ဆိုလိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း သတင်း ကို တိုင်းပြည်သို့ ကြေညာရန်အတွက် ပေးပို့ခဲ့လေသည်။

၁၉၄၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၅၊ ဖဆပလ ဗဟို ဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "တောင်းတဲ့အတိုင်းရလို့ လက်ခံလာ တယ်" ဟု မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၊ "အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ်"ကို လက် မှတ်မရေး ထိုးဘဲ ပြန်လာခဲ့ကြသော ဦးစောနှင့် သခင်ဗစိန်တို့ ဖဆပလအစိုးရအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၃၊ "ကြားဖြတ်ယာယီအစိုးရအဖွဲ့ "ကိုပြန်လည် ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

- (၁) ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန့်စ် ဥက္ကဋ္ဌ
- (၂) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဒုဥက္ကဋ္ဌ၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေး
- (၃) သခင်မြ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်
- (၄) ဦးဘဘေ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး နှင့် ထောက်ပံ့ကြေး
- (၅) ဦးကျော်ငြိမ်း ပြည်ထဲရေးနှင့် တရားရေး
- (၆) မန်းဘခိုင် အလုပ်သမားနှင့် စက်မှု လက်မှု
- (၇) ဦးအောင်ဇံဝေ ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုဝန် ထမ်း
- (၈) ပျော်ဘွယ်ဦးမြ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်စီးပွားရေး
- (၉) ဦးရာဇတ် ပညာရေးနှင့် အမျိုးသား စီမံကိန်း
- (၁၀) ဒီးဒုတ်ဦးဘချို ပြန်ကြားရေး
- (၁၁) စောစံဖိုးသင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
- (၁၂) ဆာမောင်ကြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရေး
- (၁၃) ဦးတင်ထွဋ် ဌာနလက်ကိုင်မရှိ

မြို့တော် ခန်းမ၌ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမပြန်စာမေးပွဲအောင် သည့် ရဟန်းသံဃာတော် များ အား ဆုနှင်းသဘင်ပွဲ အခမ်း အနားကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက်၍ သာသနာ ရေး ဆိုင်ရာများ နှင့် ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းလျှောက်ထားခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄၊ ကမ္ဘာ့အရှေ့ဖျားရှိ မဟာမိတ်လေတပ်များ ၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာဂျော့ဗီးရီးသည် ဗမာ့လေတပ်မတော် ဖွဲ့စည်းရေး ကိစ္စကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဆွေးနွေးရန် ရန်ကုန် မြို့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈၊ လနဒ် န်ပြန် ကယို စ်းလယု အိ ဖွဲ့အား ရနက် န် မြို့တော် မြို့စပယ်အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများ နှင့် မြို့မိမြို့ဖများ က ဂုဏ်ပြုနုည့်ခံပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပရာ နုည့်ခံပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းက "တစ်နှစ် အတွင်း လွတ်လပ်ရေး ရအောင် လုပ်ပေး မယ်" ဟု မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက-

"ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံရေး လုပ်ကြတဲ့နေရာမယ် အထူးသဖြင့် ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့သူဟာ နောက်လိုက်လူတွေ ထက် ပိုပြီး အမြင်ကျယ်ရမယ်။ စစ်တိုက်တဲ့နေရာမှာ စစ်သွားတွေ နေရာ တကာ ပြုလုပ်ပေမယ့် စစ်ဗိုလ်က စစ်သားလုပ်တိုင်း လုပ်လို့ မ ဖြစ်ဘူး။ ခေါင်းဆောင်ဟာ ဟိုလူပြောဟုတ်နိုး၊ ဒီလူပြော ဟုတ်နိုးနိုး ယောင် ချာချာလုပ်ရင် ခေါင်းဆောင် မဟုတ်ဘူး။ ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့ လူတွေ ဟာ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ကိစ္စကို တိုင်းသူပြည်သားတွေ ကို ပြောရဲရမယ်၊ ရှင်းပြနိုင်ရမယ်၊ အသက်စွန့်သင့်တဲ့ နေရာမယ် စွန့်ရဲရမယ်၊ ပရိယာယ်သုံးသင့်တဲ့ နေရာမယ် သုံးရမယ်၊ အချိန်အခါလိုက်ပြီး လုပ်ရမယ်။ အများ ယောင်လို့ ယောင်ရတယ်၊ အမောင် တောင်မှန်း မြောက်မှန်း မသိဆိုရင် ခေါင်းဆောင်မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မယုံ တဲ့လူဟာ ဘယ်အခါမှ အခြားလူကို မယုံဘူး။ ကိုယ့်တိုင်းသူ ပြည်သားကိုလည်း မယုံဘူး။ ကျွန်တော် အဖို့ ကျွန်တော် ကိုယ် ကို ကျွန်တော် ယုံတယ်။ ခင်ဗျားတို့ကိုလည်း ယုံကြည်တယ်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး လည်း ယုံကြည်တယ်။ ဘယ်ကိစ္စမဆို လုပ်ရင် မှာ :တယ် မှန်တယ်ဆိုတာ

ရာဇဝင်က ဆုံးဖြတ်လိမ့် မယ်"

"ကျွန်တော် လုပ်တာတွေ ကို ဖာထေးစရာ မလိုဘူး။ ယခု ဘိလပ်ကပြန်လာတာ လွတ်လပ်ရေး ရသလား၊ မရဘူး။ ဘာကြောင့် လဲ၊ တောင်းမှ မတောင်းဘဲ၊ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတာ တောင်းလိုရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါဖြင့် ဘိလပ်ကို ဘာလို့သွား တာလဲ။ ဘိလပ်ရောက်ချင်တာလည်း ပါတာပဲ"

"သွားကတည်းက လွတ်လပ်ရေး တောင်းရင် မရဘူးဆို တာ မြင်ပြီးသား၊ ကျွန်တော် တို့က ကျွန်တော် တို့နည်းနဲ့ လွတ် လပ်ရေး ရအောင် သွားခြင်းပဲ။ ကျွန်တော် တို့ မြင်တဲ့အတိုင်း ပြောရရင် အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေကို တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ကသာ ရေး ဆွဲနိုင်တယ်။ ဆုံးဖြတ်နိုင်တယ်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ စီမံကိန်း ရှိတယ်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်နေတယ်။ မငြင်းနိုင်ဘူး။ အရမ်းအော်တိုင်း အင်္ဂလိပ်မရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ရှိတဲ့အင်္ဂလိပ် ထွက် သွားပါဆိုရင် ဘယ်တော့မှ ထွက်မသွားဘူး။ ထွက်သွား အောင်လုပ်မှ ထွက်သွားမယ်"

"တိုင်းပြည်လူထုတွေ က မကြိုက်ရင် ထွက်ပေးမယ်။ ဘုရင်ခံက ခန့်တာ တိုင်းပြည်က မဖြတ်နိုင်ဘူးပြောတယ်။ ဥပဒေအရ မှန်တယ်၊ တိုင်းပြည်က ကျွန်တော် တို့ကို မလိုတဲ့ အကြောင်း ထင်ထင်ရှားရှားပြရင် ကျုပ်တို့ ထွက်ပေးဖို့ အသင့်ပဲ"

"ဘိလပ်သွားတာ ဖဆပလ ညွှန်ကြားချက်နဲ့ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အ ဖြစ်သွားတာ။ ကျွန်တော် တို့အထဲ လူနှစ် ယောက် (ဂဠုန်ဦးစောနှင့် သခင်ဗစိန်) ပါလာတယ်။ ထွက် သွားကတည်းက တစ်ယောက် ကျန်နေခဲ့တယ်။ တစ်ယောက် နေရာမရမှာ စိုး လိုက်လာတယ်။ ဘာပြောသလဲ "ငါတို့ နောက်ထပ်ဝန်ကြီး တစ်နေရာ လိုချင်တယ်"။ ဒါနဲ့ ကျုပ်က သက်ညှာစွာ စဉ်းစားပေးပါမယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အစ ကတည်းက တစ်မူးဖိုး ပိုရှုလွှာပြီး တစ်မူးဖိုး ပိုရှုလို့ နေရာ တကာ လုပ်တယ်။ တိုတိုပြောရရင် နောက်ဆုံးအထိ ကျွန်တော် တို့တင်တဲ့ကိစ္စမှာ အကုန်လုံး ဆွေးနွေးပြီးလို့ လက်ခံပါပြီ ပြောမှ အဲဒီ တော့မှ ကျွန်တော် တို့ မပါပါဘူးလို့ ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော် ကို ချောက်ချဖို့ပဲ။ ဒါပေမဲ့ မကြောက်ဘူး။

"ဒီလို လူတွေ သဘောတူအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးလားလို့ မေးကြတယ်။

အကြောင်းသိလျက်သားနဲ့ မေးကြသလားလို့ပြန်မေးချင်ပါတယ်။ ဒီလူတွေ သဘောကျအောင် လုပ်ရမယ် ဆိုလျှင် လာမယ့်ရွေးကောက်ပွဲမှာ ခင်ဗျားတို့လူတွေ ပါအောင် လုပ်ပေးမယ်ဆိုရင် သဘောကျမှာ ပဲ။ ဖြူရှင် မည်း လိုတဲ့လူတွေ ကို နားလည်အောင်တော့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ တိုင်းသူပြည်သား များ နားလည်အောင်တော့ ပြောနိုင်ပါတယ်"

"သွားတောင်းတာ ရသလားဆိုရင် တစ်ရာမှာ တစ်ရာ တော့ မရဘူး။

လိုချင်သလောက် နီးနီးရပါတယ်။ ရှေ့ကို လုပ်ချင်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်အရ လွတ်လပ်ရေး စခန်းကို သွားမယ် နေရာမှာ လျင်မြန်အေးချမ်းစွာ သွားနိုင်မယ်လို့ ယူဆတယ်။ များများ မစောင့်ရပါဘူး။ တစ်နှစ် လောက်ပဲ စောင့်ပါ။ လွတ် လပ်ရေး ကို သူတို့ မကြေညာနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော် တို့ လွတ် လပ်ရေး ကို တိုင်းသူပြည်သားများ ကသာ လွတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံ လို့ ကြေညာနိုင်မယ်။ ဘယ်အပေါ်မှာ တည်တယ်။ တစ်နှစ် အတွင်း လွတ်လပ်ရေး ရမယ် မရဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် တို့ ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ပြန်ချစ်ဆဲးကြည့်မယ်ဆိုရင် တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် ဘယ်လို တက်လာသလဲ။ ဘယ်လို ဣန္ဒြေရစွာ နဲ့ လုပ်ကိုင်နိုင်တယ်။ တော် လှန်ရေး မှာ လုပ်လာတဲ့ လူတွေ ဆိုတာ သိတန်သလောက် သိကြတယ်။ အဲဒီ လို တစ် ဆင့်တက်၍ လုပ်ထားကြတယ်ဆိုရင် လူထုက ဘာပြောပြော နားမယောင်ကြဘဲ ဖဆပလ အဖွဲ့ ချုပ် ညွှန်ကြားလမ်းပြရာသို့ တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာရင် တစ်နှစ် အတွင်း လွတ်လပ်ရေး ရမယ်လို့ ကတိပေးခဲ့မယ်။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်ဘူး စောင့် ကြည့်ကြပါ" ဟူ၍ ပြောကြားသွားသည်။

၁၉၄၇ မတ် ၁၊ မြန်မာပြည် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်ကြီးများ အသင်း နှစ်

ပတ်လည်အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "အရေး ကြီးသော စက်မှု လုပ်ငန်းများ ကို ပြည်သူပိုင် လုပ်မည် " ဟု မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

- မြန်မာ့ရုပ်ရှင် ၂၅ နှစ် ပြည့် ငွေရတုသဘင်အ ဖြစ် ဗမာပြည်ရုပ်ရှင်နှင့်

ပြဇာတ်အစည်းအရုံးကြီးက ကြီးမှူးကျင်းပသည့် ဗမာပြည် ပြပွဲကြီး ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနောက်ဘက်မုခ်တွင် ကျင်းပရာ ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန်စ်၊

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုကို တက်ရောက်ဖွင့်လှစ် ပေးခဲ့သည်။

၁၉၄၇ မတ် ၇၊ ည ၆း၃၀ နာရီအချိန်တွင် အသံလွှင့်ရုံမှ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကိုယ်စား "လူထုကို တစ်ပတ်မရှိက်" ခေါင်းစီး ဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်သည့် မေတ္တာရပ်ခံချက် စာတမ်းတစ်စောင်ကို ဖတ်ကြားအသံလွှင့်ခဲ့သည်။

မတ် ၁၃၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ် သက်၍ အသံလွှင့်ရုံမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "နိုင်ငံရေး စားဖားကြီးတွေ " ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

မတ် ၁၅၊ တနင်္သာရီနယ်၊ မြိတ်မြို့သို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ် ထွက်ခွာခဲ့သည်။

မတ် ၁၇၊ ညနေ ၄ နာရီအချိန်တွင် မော်လမြိုင်သို့၊ ၁၇ရင်မ ပန်းခြံ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "ဂျပန်ကို ချသလို ချမယ်" ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

မတ် ၁၉၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ် သက်သည့် နိုင်ငံရေး ရှင်းလင်းပွဲကို ကန်တော် မင်ပန်းခြံ၌ ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရောက်ရှင်းလင်း ပြော ကြားခဲ့သည်။

မတ် ၂၀၊ အထက်မြန်မာပြည် စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရန်ကုန်မြို့မှ စတင်ခရီးထွက်ခွာခဲ့သည်။ မတ် ၂၁၊ မုံရွာမြို့တွင် "စိတ်ချမယ့် အမတ်များ လိုတယ်" ဟု ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဟောပြောခဲ့သည်။

ည ၈း၃၀ နာရီတွင် အသံလွှင့်ရုံမှ "လွတ်လပ်ရေး မှတ် ကျောက်" ခေါင်းစီးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အသံလွှင့်မိန့် ခွန်း လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ မတ် ၂၅၊ နတ်မောက်မြို့ ဒီပင်္ကေရာကျောင်းတိုက်အတွင်း ကျင်းပသော လူထုအစည်းအဝေးပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "စိတ်ပြောင်းကြစမ်းပါ" ဟု ဟောပြောခဲ့သည်။

မတ် ၂၆၊ တောင်တွင်းကြီးမြို့ ရွှေအင်းတောင်ဘုရားတွင် "ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ တောင်းခံပါ" ဟူ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က ဟောပြောခဲ့သည်။

မတ် ၂၇၊ အာလံ (အောင်လံ) မြို့ နံနက်ခင်း၌ ကျင်းပသော တော် လှန်ရေး နေ့ အခမ်းအနားတွင် "တော် လှန်ရေး နှစ် မျိုး" ခေါင်းစီးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဟောပြောမိန့်ကြားခဲ့ သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက-

"အဲဒီ နယ်ဟာ တော် လှန်ရေး စခဲ့တဲ့နယ် ဖြစ်တယ်။ တော် လှန်တယ်ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်ဘာလဲ၊ များ သော အားဖြင့် ယူဆ နေကြတာက သွေးထွက်သံယို ဖြစ်တဲ့ တော် လှန်ရေး ကိုသာ တော် လှန်ရေး လို့ ယူဆနေကြပါတယ်။ ဒါဟာ လုံးဝမမှန်ဘူး။ တော် လှန်ရေး ဟာ သွေးထွက်သံယိုရှိတဲ့ တော် လှန်ရေး ၊ သွေး ထွက်သံယိုမရှိတဲ့ တော် လှန်ရေး ရယ်လို့ နှစ် မျိုးရှိတယ်" ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့သည်။

ဧပြီ ၁၊ ရခိုင်ပြည်၊စစ်တွေ ၊မြေပုံမြို့များ သို့ လေကြောင်းခရီး ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စည်းရုံးရေး ခရီး သွားခဲ့သည်။

ဧပြီ ၂၊ ရခိုင်ပြည် မြေပုံမြို့၌ ကျင်းပသော လူထုအစည်းအဝေး ပွဲတွင် "ဒါတွေ ဟာ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲလား" ခေါင်းစီးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဟောပြောခဲ့သည်။

ဧပြီ ၅၊ ည ၆ နာရီခွဲတွင် အသံလွှင့်ရုံမှ တိုင်းပြည်သို့ အသံလွှင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "လမ်းနှစ် ခွ" ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ကြားခဲ့သည်။

ဧပြီ ၆၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိတ္ထီလာမြို့မှ လေကြောင်းခရီး ဖြင့် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ဗန်းမော်မြို့၊ ကသာမြို့များ သို့ စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဧပြီ ၉၊ တိုင်းပြည်ပြည့်ပြည့်တော် ရွေးကောက်ပွဲ စတင် ကျင်းပခဲ့သည်။ တစ်ပြည်လုံး မဲဆန္ဒနယ် ၂၅၅ နယ်တွင် ဗမာ့လူအဖွဲ့ ချုပ်မှ အမတ် ၂၄၈ ဦး ရရှိပြီး ၉၅ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် မဲ အပြတ်အသတ် အနိုင်ရခဲ့သည်။

ဧပြီ ၁၇၊ အသံလွှင့်ရုံမှ မြန်မာနှစ် သစ်ကူး မိန့်ခွန်းအ ဖြစ် "လုပ်ငန်းစဉ် ခြောက်ရပ်"ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အသံ လွှင့် မိန့်ကြားခဲ့သည်။

မေ ၅၊ ပထမအကြိမ် ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ ပေါင်းစုံ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှု ကော်မတီအစည်းအဝေး ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် အင်္ဂလိပ်တို့၏ မြန်မာပြည် ကွပ်ကဲမှု ဌာနချုပ် တပ်မှူးကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘရစ်တို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

မေ ၁၀၊ ပထမအကြိမ် ကာကွယ်ရေး စီမံကိန်း ကော်မတီ အစည်းအဝေးကျင်းပရာ သဘာပတိအ ဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မေ ၁၉၊ ဖဆပလ ပထမပြင်ဆင်မှု ညီလာခံကို ဂျူဗလီခန်းမ ၌ ကျင်းပရာ သဘာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဖဆပလ အမတ်များ အတွက် ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှု ညီလာခံ မိန့်ခွန်းကို ပြောကြားခဲ့သည်။

မေ ၂၅၊ ဗြိတိသျှရေတပ်မှ စစ်သင်္ဘော H.M.S Fale (စစ် ရေယာဉ်မေယု) ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသို့ ရေတပ်လက် ထောက် ဗိုလ်ချုပ်မစ်ချယ်က လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့သည်။

မေ ၃၀၊ နေ့လယ် (၂) နာရီတွင် ပြုလုပ်သော သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "မကျေနပ်ရင် ထွက် ပေးမယ်" ဟု ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဇွန် ၇၊ ရန်ကုန်မြို့ ဆိုရန်တိုဗီလာ (Sorrento Villa) အဆောက်အဦး၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးပွဲ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း "ပြန်လည် ထူထောင်ရေး " မိန့်ခွန်းကို ပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဇွန်နီ ၉၊ အတွင်း ဝန်ရုံး (နောင်ဝန်ကြီးများ ရုံး)ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း၏ ရုံးခန်းအတွင်း၌ ရှမ်းပြည်နှင့် ကရင်နီနယ်မှ ကိုယ်စား လှယ်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၀၊ နံနက် ၈ နာရီတွင် ဖဆပလမှ ကြီးမှူးကျင်းပသော လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးကို ဗန္ဓုလပန်းခြံတွင် ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက "အမြဲတမ်း အဆင်သင့်ရှိရမယ်" ဟု မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၆၊ ပထမအကြိမ် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် အစည်း အဝေးပွဲတွင် အခြေခံ
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက် သည့် လမ်းညွှန်ချက်အဆို (၇) ချက်ကို
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က တင်သွင်းခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၇၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းညွှန်ပြဌာန်းချက်အဆိုကို လွှတ်တော် က
အတည်ပြုခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၈၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ၌ လုံးဝလွတ်လပ်ရေး အဆို ကို
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တင်သွင်းစဉ် "ဘယ်သူ့လက် အောက်မှ မနေချင်ဘူး" ခေါင်းစီးဖြင့်
မိန့်ကြားသွားခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင် (၅၅) ဦးပါ အခြေခံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေ ရေး ဆွဲရေး
ကော်မတီများ ၏ အမည် စာရင်းကို လွှတ်တော် အစည်းအဝေးက အတည်ပြုခဲ့သည်။

ဇွန် ၁၉၊ လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သခင်နုခေါင်းဆောင်သော မြန်မာ
ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဗြိတိသျှအစိုးရ တာဝန်ရှိသူများ နှင့် အချုပ်အခြာ
အာဏာလွှဲပြောင်းရေး ကိစ္စများ ဆွေးနွေးရန် လန်ဒန်မြို့သို့ ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။
မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တွင် သခင်နု၊ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ ဦးတင်ထွတ်၊ ဦးကိုကိုကြီး၊
ဗိုလ်ထွန်းလင်း၊ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးတို့ လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။

ဇွန် ၂၄၊ ဂဠုန်ဦးစောတပည့် ဘညွန့်နှင့် မောင်စိန်တို့သည် လက်မှတ်တုများ ဖြင့်
ဗိုလ်တထောင် လက်နက်တိုက်မှ ဘရင်း သေနတ်အလက် ၂၀၀၊ ပြောင်းပို ၂၀၀၊
မဂ္ဂဇင်းကျည်းကပ် ၈၀၀ တို့ကို ထုတ်ယူသွားကာ မရမ်းကုန်း အေဒီလမ်း (ယခုမေခလမ်း)
အမှတ် (၄) ရှိ ဦးစောအိမ်တွင် သိုဝှက်ထားခဲ့ သည်။

၁၉၄၇ ဇူလိုင် ၇၊ မြန်မာပြည်ရှိ အိန္ဒိယ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ထမ်း (၂.၉.၆) များ နှင့်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၁၀၊ ဂဠုန်ဦးစော၏ တပည့် ဘညွန့်ခေါင်းဆောင်၍ ပွိုင့် ၃၀၃
ရိုင်ဖယ်ကျည်ဆန် ၁ သိန်း၊ စတင်းကျည်ဆန် ၂၅၆၀၀၀ နှင့် လက်ပစ်ဗုံး အလုံး ၂၀၀ တို့ကို
ဗိုလ်ကြီး ဗိဗီယန်၏ စီစဉ်ပေးချက်အရ ၁၆ မိုင်ရှိ မင်္ဂလာဒုံ အခြေစိုက် လက်နက်တိုက်မှ

ထုတ်ယူသွားခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၁၃၊ ဖဆပလမှ ကြီးမှူးကျင်းပသော မြန်မာပြည် နိုင်ငံရေး ရှင်းတမ်း လူထု စည်းဝေးပွဲကြီးကို ရန်ကုန်မြို့တော် ခန်းမရှေ့၌ ကျင်းပရာ မြို့တော် ခန်းမ လေသာဆောင်မှနေ၍ "တိုင်းပြည်ပြည့်ပြည့်တော် " ခေါင်းစီးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းက မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောကြားခဲ့သော နောက်ဆုံး မိန့်ခွန်း ဖြစ်သည်။)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောကြားခဲ့သော နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်း အပြည့်အစုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

"ကျွန်တော် တို့ ဒီအစိုးရနဲ့ အရင်ကရှိတဲ့ အစိုးရတွေ နဲ့ ယှဉ်ကြည့်လိုက်ရင် ကျုပ်ပြောရဲတယ်။ ယခုအစိုးရထဲမှာ လာဘ်စားတဲ့လူတွေ မရှိပါဘူးဆိုတာ ကျုပ်ပြောရဲတယ်။ အရင်အစိုးရတွေ တုန်းက ကျုပ်အတိအလင်း ပြောတယ်။ လာဘ်စားတဲ့လူတွေ ရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဘာပြောဦးမလဲ၊ အဲဒီ လူတွေ က ယခုအခါမယ် တိုင်းပြည်ကို မိမိတို့ပါတီ ပြန် အာဏာရအောင် ခြေထိုးကြတဲ့ကိစ္စမှာ ယောင်ယောင်မှာ မှာ : ဖြစ်တဲ့လူတွေ ဟာ စေတနာပါသည် ဖြစ်စေ၊ မပါသည် ဖြစ်စေ တိုင်းပြည်သစ္စာဖောက်တဲ့ကိစ္စမှာ ရန်သူနဲ့ပတ် ၁ တွေ ဖြစ် တယ်။ အဲဒီ ရန်သူ နဲ့ပတ် ၁ တွေ ကို ခင်ဗျားတို့ ထောက်ခံချင်တယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ လည်ပင်း ခင်ဗျားတို့ ကြိုးတပ် ကြတာပဲ။ ကျုပ်တို့ဟာ ဒီတိုင်းပြည်မှာ အစိုးရ ဖြစ်အောင် အတင်းအဓမ္မ လုပ်လာလို့ အစိုးရ ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ တိုင်း ပြည်လူထုရဲ့ ထောက်ခံမှု နဲ့ ကျုပ်တို့ အစိုးရ ဖြစ်နေတာ။ တိုင်း ပြည်က မကြည်ညိုဘူးဆိုတာ ကျုပ်တို့သိတဲ့တစ်နေ့မှာ ကျုပ် တို့လည်း မနေဘူး။ တွယ်မနေပါဘူး။ ထွက်မှာ ပါပဲ။ သို့ သော် လည်းပဲ တစ်နှစ် လောက် ကျုပ်တို့ကို စောင့်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျုပ်တို့ဟာ ဘယ်လိုလူစားတွေ လည်း၊ ရာဇဝင်မှာ အရေး ခံမယ့် လူစားမျိုးတွေ လား၊ ရာဇဝင်မှာ အဆဲခံမယ့် လူစားမျိုးတွေ လားဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ ကိုယ်တိုင် သိပါလိမ့်မယ်"

"ဒီတော့ ကာကွယ်ရေး ဆိုလို့ ခင်ဗျားတို့ကို ကျွန်တော် ပြောပြဦးမယ်။

လွတ်လပ်ရေး ဆိုတိုင်း ပဒေသာပင်မြေက မပေါက်နိုင်ဘူး ဆိုတာကို ခင်ဗျားတို့ကို ကျွန်တော် ရှင်းခဲ့ချင် တယ်။ ဘာ ဖြစ်လို့လဲ ဆိုလို့ရှိရင် ခင်ဗျားတို့စိတ်ထဲမှာ လွတ် လပ်ရေး ရတော့မယ် ဆိုလို့ရှိရင် စိတ်ကူးက ဘယ်လိုစိတ်ကူး ကြသလဲ ဆိုလို့ရှိရင် ပဒေသာပင်ကြီး ချက်ချင်း နေ့ချင်းညချင်း ပေါက်လာကြတော့မလို ခင်ဗျားတို့ ထင်ကြတဲ့လူတွေ များ ကြတယ်။ တချို့ကလည်းပဲ 'ဟာ လွတ်လပ်ရေး ရပြီ' ဆိုပြီး တော့ ဘာလုပ်ချင်သလဲဆိုတော့ ကျွန်တော် အရင်တစ်ခါက တွေ့ ခဲ့တယ်။ ဂျပန်ခေတ်တုန်းက ဂျပန်ခေတ် ဗမာ့လွတ်လပ် ရေး ၊ ဘုရားစူးစေ့ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တုန်းက အဲဒီ တုန်းက ဆိုလို့ရှိရင် လွတ်လပ်ရေး ရပြီဆိုတော့ကာ ဟင်္သာတနယ်ထဲ မှာ ကျွန်တော် တွေ ခဲ့တယ်။ ဘာတွေ သလဲဆိုရင် လမ်းမပေါ် မှာ ဆေးလှန်းတယ်။ 'ဟာ လွတ်လပ်ရေး ရပြီကွ' ဆိုပြီး တော့ လူတကာသွားတဲ့လမ်းမပေါ်မှာ ထွက်ပြီး ဆေးလှန်း တယ်။ အဲဒီ တော့ လမ်းသွားလမ်းလာလုပ်တဲ့သူတွေ အတော် ဂွကျတယ်။ အဲဒါဟာ လွတ်လပ်ရေး မဟုတ်ဘူး။ လွတ်လပ် ရေး ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲ။ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတာဟာကိုယ်တစ်ဦး တစ်ယောက် ကောင်းစားဖို့ ဖြစ်စေ၊ တစ်မျိုးလုံး ကောင်းစားဖို့ ဖြစ်စေ လုပ်တဲ့နေရာမှာ အခြားတစ်ဦး တစ်ယောက် ရဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်ဘဲနဲ့၊ အခြားလူတွေ ရဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်ဘဲနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကိုယ့်တိုးတက်မှု အတွက် လုပ်နိုင်တာဟာ လွတ်လပ်ရေး ပဲ။ ဥပမာ ခင်ဗျား စီးပွားရေး ဖြစ်ထွန်းအောင် လုပ်တဲ့နေရာမှာ အနှောင့်အယှက် မရှိစေရ ဘူး။ အခြားလူတွေ ရဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်စေရဘူး။ ခင်ဗျား လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်နိုင်တဲ့အခြေအနေ ရှိရမယ်။ လွတ် လပ်ရေး ဟာ သူတစ်ပါး လွတ်လပ်မှု ကို သွားနှောင့်ယှက်တဲ့ လွတ်လပ်ရေး ဟာ လွတ်လပ်ရေး မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါဘာလဲ ဆိုရင် (Licence) ခေါ်တယ်။ ဒါဟာ ရမ်းကားမှု ဖြစ်တယ်။

"ဒီတော့ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့သဘောမျိုး မဟုတ်ဘူး။ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ သဘောမျိုးသာ ဖြစ်တယ်။ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ ရှိမှသာလျှင် လွတ်လပ်ရေး ရတဲ့ အခါမှာ လွတ်လပ်ရေး အခွင့်အရေး တွေ ရတယ်။ လွတ်လပ် ရေး

ရတဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားတို့ အခွင့်အရေးတွေ ပိုရတာလည်း ရှိတယ်။ အခွင့်အရေးတွေ ပိုရသလိုပဲ တာဝန်တွေလည်း ပိုလာလိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုတာဝန်တွေ ပိုလာမလဲ ဆိုလျှင် ဒီတိုင်း ပြည်ကို အင်္ဂလိပ်က အုပ်ချုပ်နေတုန်းက ဒီဗမာပြည်ကို ကာကွယ်ဖို့ တာဝန်ဟာ အင်္ဂလိပ်ရဲ့ တာဝန်သာ ဖြစ်တယ်။ သို့သော်လည်း ဒီဗမာပြည်ကို ကျုပ်တို့ လွတ်လပ်ရေး ရတဲ့အခါမှာ ကျုပ်တို့ ဗမာတွေကသာလျှင် ဗမာပြည်ကို ကာကွယ်ရမယ့် တာဝန်ဟာ အဓိက ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အရင်တုန်းကလို ခင်ဗျားတို့ အေးအေးဆေးဆေးနေလို့မ ဖြစ်နိုင်တော့ဘူး ဖြစ်ချင်တာတွေ အပေးမှာ ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ အလုပ်မလုပ်ဘဲနဲ့ တော့ ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် ပြောခဲ့ချင်တယ်။"

"ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ကြမယ် ဆိုလိုရှိရင်လည်း National Planning ခေါ်တဲ့ အဲဒီစီမံကိန်းမျိုးတွေနဲ့ မလုပ်ဘဲနဲ့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ မကြီးပွားနိုင်ဘူး၊ မထူထောင်နိုင်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သတိရှိစေချင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပဒေသာပင်ဟာ မြေက ပေါက်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပဒေသာပင် ပေါက်အောင်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အလုပ်လုပ်မှ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ နားလည်စေချင်တယ်။ အဲဒီတော့ လွတ်လပ်ရေးရပင်သော်ငြားလည်း လွတ်လပ်ရေးရဲ့ တာဝန်တွေကို ကျွန်တော်တို့က မထမ်းဆောင်ချင်ဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ဒီကနေ့ရပြီး မနက်ဖြန်ခါ တခြားလက် ဖြစ်ပါသွားမှာပဲ ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေချင်တယ်။ ဒီတော့ အဲဒီလွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ အခုတင်က စီမံကိန်းအမျိုးမျိုးနဲ့ လုပ်ဆောင်မှ အနှစ် ၂၀ လောက် ကျွန်တော်တို့ စကားခပ်ရိုင်းရိုင်းပြောရရင် စကားခပ်ရိုင်းရိုင်းပြောရတယ်ဆိုတာ စကားခပ်ရိုင်းရိုင်းပြောမှ လူတွေက မှတ်မိတယ်။ စကားခပ်ရိုင်းရိုင်းဆိုရင် အတော်ကို ပြအောင် ကြိုးစားနိုင်မှ၊ လုပ်နိုင်မှ အဲဒါအတော်ကို ကုန်းလုပ်နိုင်မှ၊ ရုန်းလုပ်နိုင်မှ အနှစ် ၂၀ လောက် ရှိတဲ့အခါမှာတော် ကာကျမယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲ ခင်ဗျားတို့ အလုပ်မလုပ်ဘဲ နေမယ်ဆိုလိုရှိရင် ယိုးဒယားပြည်ရဲ့ အဆင့်အတန်းတောင် မီမှာ မဟုတ်ပါဘူး။"

ယိုးဒယားပြည် ဆိုလိုရှိရင် လွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံထဲမှာ ညံ့ညံ့ပဲ။ ညံ့ညံ့ပင်

ဖြစ်ပေမယ့် ကျွန်တော် တို့ ဗမာပြည်နဲ့စာလိုက် ရင်တော့ ကျွန်တော် တို့ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရင် လွတ်လပ်ချင်းပဲ ယိုးဒယားပြည်က ကျွန်တော် တို့ထက် သာတာပဲ။ ဘယ်လိုသာ မလဲဆိုရင် စစ်တပ်တွေ ဆိုလိုရှိရင်လည်း ကောင်းကောင်း ရှိတယ်။ ရေတပ်တွေ လည်း ရှိတယ်။ လေတပ်တွေ လည်း ရှိတယ်။ အခြားစစ်တပ်တွေ လည်း အတော် များများ ရှိတယ်။ ကျွန်တော် တို့မှာ အဲဒီ လို မရှိသေးပါဘူး။"

"ဒီတော့ ကျွန်တော် တို့က တကယ်ပဲ သုညကစပြီး အကုန် လုံး ပြန်ပြီးတော့ အုတ်မြစ်ချပြီး အလုပ်လုပ်ရမှာ ဆိုတော့ သို့သော်လည်း အခြားနိုင်ငံတွေ က ခြေလှမ်းတစ်လှမ်း လှမ်းရင်၊ တခြားလွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံတွေ က ခြေတစ်လှမ်းလှမ်းရင် ကျွန်တော် တို့က ခြေလှမ်း ၄၊ ၅၊ ၁၀ လှမ်း လှမ်းလိုက်နိုင်မှာ၊ အဲဒီ လို လိုက်နိုင်တဲ့အခါကျမှ နောက် ၁၀ နှစ် ၊ အနှစ် ၂၀ တန်သည်အားဖြင့် အဲဒီ လို တန်းတူညီတူ ဖြစ်သွားမယ်။ တန်းတူညီတူ မဖြစ်သမျှ ကာလပတ်လုံး ဒီတိုင်းပြည်ကြီးဟာ လွတ်လပ်တယ်ဆိုပေမယ့် ဟိုလူမြင်တဲ့အခါမှာ မျက်နှာချိုသွေးရ၊ ဒီလူမြင်တဲ့အခါမှာ မျက်နှာချိုသွေးရနဲ့ ဖာသယ်လို နိုင်ငံမျိုး ဖြစ်နေမှာပဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ အတိအလင်း နားလည် ထားစေချင်တယ်။ အားမှမရှိသေးတော့ အဲဒီ လို ဖြစ်နေမှာ ပဲ။ အဲဒီ တော့ကာ အင်မတန်ကို ကျွန်တော် တို့ တစ်ခါတည်း ကျွန်တော် တို့ တိုင်းပြည်မှာ ရှိတဲ့လူတွေ စည်းစည်းရုံးရုံးနဲ့ ရှိပါ မှ ဖာသယ် သဘောမျိုး နိုင်ငံမျိုး မဖြစ်စေရမှာ ။ အဲဒီ တော့ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ညီညွတ်ရေး ၊ တိုင်းရင်းသားလူထု ညီညွတ်ရေး စားဖားသမားတွေ ညီညွတ်တာ ကျွန်တော် မလိုချင်ပါဘူး။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ညီညွတ်ရေး ၊ တိုင်း သူပြည်သားလူထု ညီညွတ်ရေး ၊ အဲဒီ ညီညွတ်ရေး နှစ် ၃ မရှိ သမျှ ကာလပတ်လုံး ဒီတိုင်းပြည်ဟာ လွတ်လပ်ပင် လွတ်လပ် ငြားသော်လည်း ဘယ်ပါတီတက်တက်၊ ဘယ်အစိုးရ လုပ်လုပ် ဖာသယ်တိုင်းပြည် ဖြစ်နေမှာ ပဲလို့ ကျွန်တော် ပြောချင်တယ်။ အဲဒီ တော့က ဒီနှစ် ၃ကို ခင်ဗျားတို့ မပျက်ပြားပါစေနဲ့။ ဘယ်သူ က ဘာလုပ်လုပ် မပျက်ပါစေနဲ့။ အဲဒါ အင်မတန် အရေး ကြီးပါတယ်။"

"ကျွန်တော် တို့ ဗမာတွေ မှာ စောက်ကျင့်တစ်ခု ရှိတယ်။ ဘာစောက်ကျင့်တစ်ခု ရှိသလဲဆိုရင် ဒါကလည်းပဲ ကျွန်တော် တို့ ကျွန် ဖြစ်ခဲ့ကြရတဲ့အတွက် ဖြစ်ချင် ဖြစ်မယ်။"

ဘာလဲဆိုတော့ကျွန်တော် ဂျပန်ခေတ်တုန်းက ပုသိမ်ဘက်ကိုသွားတဲ့အခါ လေ့ပြိုင်ပွဲတစ်ခု ရှိတယ်။ လေ့ပြိုင်ပွဲ လုပ်ခဲ့တယ်။ လေ့ပြိုင်ပွဲ လုပ်တဲ့အခါမှာ နိုင်တဲ့အစင်းက ပန်းတိုင်မရောက်သေးဘူး ရှေ့ကို နည်းနည်း ရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ တက်ထောင်တယ်၊ ကြွားတယ်။ တစ်ခါရုံးတဲ့ နောက်ရေထဲက လှေကလည်းပဲ ပန်းတိုင်မရောက်သေးဘူး ကြိုးစားချင် ကြိုးစားနိုင်သေးတယ်။ မကြိုးစားချင်တော့ဘူး။ ရုံးတော့မှာ ပါပဲကွာ ဆိုပြီး ခြေပစ် လက်ပစ်နဲ့ မကြိုးစားချင်တော့ဘူး။ ဒါဟာ ဘာလဲဆိုရင် တကယ့်တိုင်းပြည် ထူထောင်တဲ့နေရာမှာ လွတ်လပ်တဲ့လူမျိုး နဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုး မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ စိတ်ဓာတ်မျိုး ဟာ ကျွန် ဖြစ်မယ့်စိတ်ဓာတ်မျိုး၊ ကျွန်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုး ဖြစ် တယ်။

"ကျွန်တော် တို့ ဒီတိုင်းပြည် လွတ်လပ်တဲ့အခါမှာ လည်း ယိုးဒယား (ထိုင်း) ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား။ တူရကီပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား။ အိုင်ယာလန်ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား။ ယူနိုက် တက်စတိတ် အမေရိကန်လို ဖြစ်ချင်သလား။ အင်္ဂလိပ်ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား။ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ (ယခု ရုရှားဖက်ဒရေး ရှင်း သမ္မတနိုင်ငံ) လို ဖြစ်ချင်သလား။ ဒီစိတ်မျိုး ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ကျုပ်တို့ ဗမာတွေ ကျွန် ဖြစ်နေမှာ ပဲ။ လွတ်လပ် ရေး ရရင်လည်း မြန်မြန် ပြန်ကျွန် ဖြစ်မှာ ပါပဲ။ နောက်ဆုံးတစ်နေ့ မရုံးတဲ့တိုင်အောင်၊ ကျွန် မ ဖြစ်တဲ့တိုင်အောင် ခုနလို ဖာသယ် လွတ်လပ်ရေး ဖြစ်နေမှာ ပဲ" ဖြစ်ချင်တာတွေ အပေါ်မှာ ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ အလုပ်မလုပ်ဘဲနဲ့တော့ ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် ပြောခဲ့ချင်တယ်"

"ပြီးတော့ ဘောလုံးပွဲကိုကြည့်။ ကျွန်တော် တို့ဗမာတွေ ဘောလုံးပွဲမှာ ကန်ကြတဲ့အခါမှာ ဆိုရင် ကိုယ်က ပထမ ၈ ရိုးသွင်းရတယ်ဆိုရင် အတော် အားတက်လာတယ်။ အားတက် လာတာနဲ့၊ ကန်တာနဲ့၊ ပြဉာနဲ့ နောက်တစ်ခါ အဲဒီ လို ဖြစ်တဲ့အခါမှာ တော် တော် လေး ရိုးလေးများ လာတယ်ဆိုရင် လျော့ လျော့ပေါ့ပေါ့ ကန်ချင်လာတယ်။ ငါနိုင်မှာ ပဲဆိုပြီး၊ အဲဒါကနေ ပြီး တစ်ဖက်ကနေ နောက်ဆုံးအပြီးသတ်မှာ ကပ်ပြီး ပြန်ပြီး တော့ ရိုးသွင်းသွားလို့ သရေ ဖြစ် ဖြစ်၊ ရုံးတာ ဖြစ် ဖြစ် ဖြစ်သွား တာမျိုးလည်း ကျွန်တော် တို့ ဘောလုံးပွဲ ရာဇဝင်မှာ ခင်ဗျား တို့ ပြန်စဉ်းစားရင်တော့ တွေ့ မှာ ပဲ။

ဒါတင်မကသေးဘူး။ ဒီရှုံးသွားတဲ့လူကလည်း ဘောလုံးကန်လိုရှိရင် ပထမပိုင်းမှာ နာရီဝက်မှာ ရှုံးသွားရင်တော့ တော် သေးရဲ့ ။ ကျန်သေးတဲ့ ဒုတိယနာရီဝက်မှာ ကန်လို့ ၁၀ မိနစ်လောက် ကတော့ ကိုယ့် ဘက်က ဂိုးမသွင်းနိုင်ဘူးဆိုရင် အဲဒီ အခါကျရင် လူကိုချုတ်တယ်။ ဒါ ကျွန်တော် တို့ ဗမာဘောလုံးကန်တဲ့ ဘောလုံးပွဲအကျင့်ပဲ။ အဲဒါSporting Spirit (အားကစားစိတ်ဓာတ်) မရှိဘူး။ ဒါဘာလဲဆိုလို့ရှိရင် ဗမာတွေ စိတ်ထဲမှာ ဗမာတွေ ဟာ စိတ် ဓာတ်ထက်တယ် ဘာညာနဲ့ တလွဲဆံပင်ကောင်းနေတယ်ဆိုတာ နဲ့ အတူတူပဲ။ ဒီစကားဟာ ဒီနေရာမှာ သုံးဖို့ဟာတွေ ပဲ။ ဗမာတွေ စိတ်ဓာတ်က မဟုတ်တဲ့နေရာမှာ သွားပြီး ကောင်းနေ တယ်။ တကယ့်နေရာတွေ ကျတော့ အသုံးမချဘူး။ ဗမာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်တဲ့ နေရာမျိုးမှာ အသုံးမချတတ်ဘူး။ ဗမာဗမာချင်းချဖို့မှာ လုပ်ချင်တယ်။ အဲဒါမျိုးတွေ လုပ်ချင် တယ်။ ဒါမျိုးတွေ လုပ်ချင်လို့ ဘယ်တော့မှ အကျိုးမရှိဘူး။ ဒီတိုင်းပြည် ဘယ်တော့မှ ပြန်လည်မထူထောင်နိုင်ဘူး။ ဒီတိုင်း ပြည် ဘယ်တော့မှ မလွတ်လပ်နိုင်ဘူး။ လွတ်လပ်ရင်လည်း ဘယ်တော့မှ ကျကျနန လွတ်လပ်ရေး မ ဖြစ်နိုင်ဘူး။"

"အဲဒီ တော့ ခင်ဗျားတို့ဟာ လွတ်လပ်ရေး ကို လိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေး ရနိုင်လောက်တဲ့ စည်းကမ်းကို ရှိကြပါ။ လွတ် လပ်ရေး ကို လိုချင်လိုရှိရင် လွတ်လပ်ရေး ကို ရနိုင်တဲ့ ညီညွတ် မှု ကို ထိန်းသိမ်းထားပါ။ လွတ်လပ်ရေး ကို လိုချင်ရင် လွတ် လပ်ရေး ကို ရနိုင်တဲ့ထူထောင်မှု ကို လုပ်ကြပါ။ အဲဒီ လို လုပ်ပြီးတဲ့နောက် ရှေ့ကို လွတ်လပ်ရေး အရသာကို ခံစား စံစား ချင်တယ်ဆိုရင် အလုပ် လုပ်ကြဖို့၊ စည်းကမ်းရှိကြဖို့၊ ယခု ကတည်းက ခင်ဗျားတို့ ကိုယ်ကို အကျင့် ဆိုးတွေ ၊ အကျင့် ဟောင်းတွေ ၊ စောက်ကျင့်တွေ ကို ပြင်ကြဖို့ လိုပြီဆိုတာ ကျွန်တော် ကနေ ပြောခဲ့ချင်တယ်"

၁၉၄၇ ဇူလိုင် ၁၅၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပျော်ဘွယ်ဦးမြတ် တို့ ဘုရင်ခံ နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး စစ်လက်နက်ပစ္စည်းတပ်မှ လက် နက်များ ပျောက်ဆုံးသတင်းကို ဘုရင်ခံအား တင်ပြပြောဆို ခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၁၆၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်နုတို့ ဘုရင်ခံနှင့် ထပ်မံတွေ့ဆုံကာ လက်နက်များ ပျောက်ဆုံးနေမှု ဆွေးနွေး ခဲ့ကြသည်။

ဣလိင် ၁၈၊ ဘုရင်ခံနှင့် သခင်နုတို့တွေ့ဆုံခဲ့ရာ ဘုရင်ခံက ဦးစောအိမ်မှာ
လက်နက်များ ဖော်ထုတ်ရန် ပြောကြားခဲ့သည်။

ဣလိင် ၁၉၊ နံနက် ၁၀ နာရီ ၃၅ မိနစ် အချိန်တွင် အတွင်း : ဝန်များ ရုံး၏
အစည်းအဝေး ပြုလုပ်နေသော ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကို ဂဠုန်ဦးစော
နောက်လိုက် လူသတ်သမားတို့က လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်၍ ခေါင်းဆောင်ကြီး များ
ကျဆုံးသွားခဲ့ရသည်။

ကျဆုံးခဲ့သည် ခေါင်းဆောင်ကြီးတို့မှာ-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီ
ဒုတိယသဘာပတိ
(ဝန်ကြီးချုပ်)
- (၂) သခင်မြ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်
အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး
- (၃) ဒီးဒုတ်ဦးဘချို ပြန်ကြားရေးဌာနဝန်ကြီး
(မွန်လွဲ ၂ နာရီ၊ ၁၅ မိနစ်၌)
- (၄) ဦးဘဝင်း ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ကူးသန်း
ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး
- (၅) မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စင်စံထွန်း တောင်တန်းဒေသရေးရာ
ဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီး (ပြည်သူ့
ဆေးရုံ၌ ၂၀၊ ၇၊ ၄၇) ရက်
နေ့၌ သေဆုံးသည်)
- (၆) ဦးရာဇတ် ပညာရေးနှင့် အမျိုးသားစီမံ
ကိန်းဌာနဝန်ကြီး
- (၇) မန်းဘခိုင် စက်မှုလက်မှုနှင့်
အလုပ်သမားဌာနဝန်ကြီး
- (၈) ဦးအုန်းမောင် အတွင်းဝန်
- (၉) ကိုထွေး ဦးရာဇတ်၏ သက်တော်
စောင့် (မွန်လွဲ ၂ နာရီ ၁၅
မိနစ်၌ သေဆုံး)

ဥပဒေ ၃ နာရီတွင် လုပ်ကြံမှု တရားခံ ဂဠုန်ဦးစောနှင့် အပေါင်းပါများ ကို လက်နက်များ နှင့် အတူ ဦးစော၏ နေအိမ် တွင် ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သည်။

- ဦးရာဇတ်နှင့် ရဲဘော်ကိုထွေးတို့၏ ရုပ်အလောင်းနှစ် ခုကို ဂျူလီခန်းမမှ တာမွေကင်းဘဲလ်လမ်းရှိ (ငါးထပ်ကြီးဘုရား လမ်း) ရှိ မူဆလင် သီချိုင်းသို့ သယ်ဆောင်သွားပြီး မူဆလင် ဘာသာအရ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့သည်။

အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်ကြီး မဟတ္တမဂန္တီနှင့် ပဏ္ဍစ်ဂျဝါ ဟလာ နေရူး၊ ဗြိတိသျှပါလီမန် အထက်အောက် လွှတ်တော် အမတ်များ ၊ ဗြိတိသျှ နန်းရင်းဝန် ကလီမင့်အက်တလီတို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရခြင်း အတွက် ဝမ်းနည်းစကားများ ပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဇူလိုင် ၂၃၊ ဗြိတိန်ဆဋ္ဌမမြောက် ဂျော့ဘုရား၊ ဗြိသျှနန်းရင်း ဝန်၊ ဗြိတိသျှအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဂျဝါမာလာနေရူး၊ အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် လော့ဒ်လူဝီမောင့်ဘက်တန်၊ မဒရပ်နန်းရင်းဝန်၊ အမေရိကန် အစိုးရတို့ထံမှ ဝမ်းနည်းကြောင်း သဝဏ်လွှာများ ကို သခင်နု ထံသို့ ပေးပို့ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၇ ဇူလိုင် ၂၄၊ ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် သခင်နုတို့ သဘောတူညီမှု အရ

(၁) ဗမာနိုင်ငံတော် ကြားဖြတ်အစိုးရအဖွဲ့သည် "ဗမာပြည် ယာယီအစိုးရ" ဖြစ်လာခဲ့သည်။

(၂) ဘုရင်ခံ၏ အမှု ဆောင်အဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသည် "ယာယီ အစိုးရဝန်ကြီးချုပ်" ဖြစ်လာခဲ့သည်။

(၃) အခြားအမှု ဆောင်ဝန်ကြီးများ သည် "ယာယီအစိုးရဝန်ကြီး များ" ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဇူလူလိုဇ် ၂၆၊ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံးခြင်းအတွက် တစ်မျိုး သားလုံး ဝမ်းနည်းတသသော နေ့အ ဖြစ် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးတွင် အလုပ်များ ရပ်စဲကာ

အစိုးရရုံးအားလုံးနှင့် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ အား ပိတ်ထားပြီး အစိုးရအဆောက်အဦးအားလုံးနှင့် နေအိမ် များ တွင် အလံများ တိုင်တစ်ဝက် လွှင့်ထူထားခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၂၉၊ ပထမအကြိမ် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ဒုတိယ အစည်းအဝေးကို ကျင်းပရာ လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ် ပြောခွင့် ရွှေစာတန်းကြီး စပ်ရွှေသိုက်ကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခဲ့ သည်။

လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံး၍ ကြေကွဲဝမ်းနည်းကြောင်း အဆို ကို သခင်နုက တင်သွင်း၍ ဦးကျော်ငြိမ်းက ထောက်ခံမိန့်ခွန်း များ ပြောကြားခဲ့သည်။

ဩဂုတ် ၁၇၊ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် အမတ်များ သည် ကျဆုံးသွားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ၏ ရုပ်ကလာပ်များ ထားရှိရာ ဂျူလီခန်းမသို့ သွားရောက် ၍ ဂါရဝပြုခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ဩဂုတ် ၂၉၊ ဗြိတိသျှအစိုးရ ကာကွယ်ရေး မစ်ရှင်ခေါင်း ဆောင် ဂျွန်ဒဗလျူရီးမင်း(သုဉ္ဇူ၊မနနာဓည) နှင့် မြန်မာ နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဗိုလ်လက်ျာတို့ ကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှု ဖြစ်သော "လက်ျာဖရီးမင်းစာချုပ်" ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။

ဩဂုတ် ၃၀၊ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံက နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု ကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် အထူးခုံရုံး ဖွဲ့စည်းသည့် ဥပဒေကို ထုတ်ပြန် ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၂၀၊ နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု ကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်ဆေးရန် နိုင်ငံတော် အထူးခုံရုံးနာယကအ ဖြစ် တရားသူကြီး ဦးကျော်မြင့်အားလည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များ အ ဖြစ် ဦးအောင်သာ ကျော် (ဒီစကြိတ်စက်ရှင် တရားသူကြီး)နှင့် ဦးစီးမှူ (ဒီစကြိတ် စက်ရှင် တရားသူကြီး) တို့အားလည်းကောင်း ဘုရင်ခံက ခန့်အပ်ကြောင်း အစိုးရရှေ့နေချုပ်ကြီးက ဖတ်ကြားအစီရင်ခံ၍ ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

စက်တင်ဘာ ၂၄၊ နိုင်ငံတော် အထူးခုံရုံး စတင်၍ ရုံးထိုင် ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ နံနက်အချိန်တွင် ရန်ကုန်မြို့ အတွင်း ဝန်ရုံးကြီး၌ တရားခံ

(၁၀) ဦးမှာ -

(၁) ဦးစော

(၂) မောင်စိုး

(၃) သက်နှင်း

(၄) မောင်စိန်

(၅) ရန်ကြီးအောင်

(၆) သုခ

(၇) ခင်မောင်ရင်

(၈) မောင်နီ

(၉) မှုန်ကြီး

(၁၀) အညွန့်

တို့၏ လုပ်ကြံမှုကြောင့် -

(၁) ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

(၂) ဝန်ကြီး ဦးဘချို

(၃) ဝန်ကြီး သခင်မြ

(၄) ဝန်ကြီး ဦးဘဝင်း

(၅) ဝန်ကြီး မန်းဘခိုင်

(၆) ဝန်ကြီး မစ္စတာ ရာဇတ်

(၇) မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စဝ်စံထွန်း

(၈) အတွင်း ဝန်ကလေး ဦးအုန်းမောင်

(၉) အပါးတော် မြ မောင်ထွေးတို့အား ပစ်ခတ် လုပ်ကြံသည့်အတွက်

ဤရုံးတော် ၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၃၀၂-၃၄၊ ၃၀၂-၁၁၄၊ ၃၀၂-၁၀၊ ၃၀၂-၁၂၀ (ခ) အရ ရုံးတော် က အရေး ယူ စစ်ဆေးလိုပါကြောင်း အစိုးရ ရှေ့နေ ချုပ်ကြီးက လျှောက်ထားသည်။

အထက်ပါ ညနေ ၃ နာရီအချိန်တွင် ရန်ကုန်မြို့ အေဒီလမ်း (ယခု မိုးမခလမ်း)

အမှတ် (၄) ဦးစောနေအိမ်၌ တရားခံများ ကို ပုလိပ်များ နှင့် တက်ရောက်ဖမ်းဆီးရမိသည့်အတွက် ဖော် ပြပါ ပုဒ်မများ အရ အရေး ယူစစ်ဆေးရန် လျှောက်ထားသူ အမှု တွဲ ကို တရားသူကြီးများ အား တင်ပြသည်။

၎င်းက ဆက်လက်၍ ဝန်ကြီးများ စည်းဝေးနေသည့်အချိန် တွင် ဖော်ပြပါတရားခံ မောင်စိုး၊ သက်နှင်း၊ မောင်စိန်၊ ရန် ကြီးအောင် တို့သည် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးအောင်ဆန်းနှင့် အပေါင်းပါ ၉ ဦးအား သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်သည့်ပြင် ရန်ကြီးအောင်သည် မောင်ထွေးအား သေနတ်နှင့် အတွင်း ဝန်ရုံးအပေါ်၌ ပစ်သတ် ခဲ့သူ ဖြစ်သည်ဟု လျှောက်ထား၏ ။

နာယကတရားသူကြီး ဦးကျော်မြင့်က အဆိုပါအမှု ကြီးမှာ ဝရမ်းအမှု ကြီး ဖြစ်သည့်ပြင် တရားလိုသက်သေပေါင်း ၁၂၀ ခန့် တင်ပြစစ်ဆေးမည် ။ တရားခံများ ကို လုံခြုံသာ နေရာတွင် စစ်ဆေးရန်၊ သမာဓိခံရုံးကို ဗဟိုအင်းစိန်ထောင်ကြီးအတွင်း ၌ စစ်ဆေးရန် စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် တရားလိုပြ သက်သေ ၁၂၀ တို့၏ အမည် စာရင်းကို တင်ရန်နှင့် အောက်တိုဘာ ၈ ရက်နေ့ နံနက် ၁၀ နာရီမှ နေ့လယ် ၁ နာရီ၊ ညနေ ၁ နာရီခွဲမှ ၃ နာရီအထိ တရားရုံးတော် တွင် စစ်ဆေးမည် ဟု အချိန်ပါ ကန့်သတ်ဆုံးဖြတ်ပေးလိုက် သည်။

၁၉၄၇ အောက်တိုဘာ ၈၊ နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု ကြီးကို အင်းစိန်အကျဉ်း ထောင်၌ ရုံးစတင်ထိုင်ပြီး အမှု စတင် စစ်ဆေးခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၇၊ ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန် ဓမ္မတာကလီပင့် ရေချော် အက်တလီနှင့် မြန်မာပြည်ယာယီ အစိုးရဝန်ကြီးချုပ် သခင်နုတို့ သမိုင်းဝင် "နအက်တလီစာချုပ်" ခေါ် မြန်မာ့

လွတ်လပ်ရေး စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေး ထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၀၊ ဗြိတိသျှပါလီမန်က မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို ၂၂၈ မဲ ၁၁၄ မဲဖြင့် အတည်ပြုခဲ့သည်။

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို ဗြိတိသျှဘုရင် မင်း မြတ်က လက်မှတ်ရေး ထိုးခြင်း ပြုခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၃ နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု ကြီးကို စစ်ဆေးပြီးဆုံး ခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၃၁ နိုင်ငံတော် အထူးခုံရုံးမှ နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု တရားခံများ ကို ပြစ်ဒဏ်အသီးသီး ချမှတ်စီရင်ခံသည်။

၁။ မောင်စိုးအား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မန်းဘခိုင်တို့ကို သတ်သည့်အတွက် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၁) (ခ) ၃၄ အရ ပြစ်မှု ၂ ခု ကျူးလွန်သူ ဖြစ်၍ လည်ပင်းကြိုးကွင်းတပ်၍ အသေသတ်စေ။

၂။ သက်နှင်းအားလည်း အထက်ပါအတိုင်း ပြစ်မှု ၂ ခု ကျူးလွန်၍ လည်ပင်းကြိုးကွင်းတပ်၍ အသေသတ်စေ။

၃။ မောင်စိန်အား ဝန်ကြီး မန်းဘခိုင်ကို သေအောင် သတ်ခဲ့ သူ ဖြစ်၍ လူသတ်မှု ပုဒ်မ ၃၀၂ (၁) (ခ) ၃၄ အရ လည်ပင်းကြိုးတပ်၍ အသေသတ်စေ။

၄။ ရန်ကြီးအောင်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သက်တော် စောင့် ကိုထွေး နှစ်ယောက် ကို သတ်ဖြတ်မှု နှင့် ပုဒ်မ ၃၀၂ (၁) (ခ) ၃၄ အရ လည်ပင်းကြိုးတပ်၍ အသေသတ်စေ။

ရန်ကြီးအောင် ဖခင်က သူ့သား ရန်ကြီးအောင်သည် အသက် ၁၆ နှစ် သာ ရှိသေး၍ အသက်ငယ်သည်ပြော ကာ ဇာတာတင်ပြခဲ့သည်။ ၎င်းဇာတာမှာ ယခုအမှု အတွက် လုပ်လာကြောင်း ထင်ရှားနေသည်။ ၎င်းတို့ အဆိုမှာ ၁၆ နှစ် မပြည့်ဟု ပြောကြသော်လည်း ဆရာဝန် ၏ ထွက်ဆိုချက်မှာ ၁၈ နှစ် ရှိပြီ ဖြစ်သည်။ ရုံးတော် က လက်ခံသဖြင့် တရားခံ

ရန်ကြီးအောင်သည် ကြိုးဒဏ် ခံယူရသည်။

၅။ ပါဝင်ကူညီသူများ ဖြစ်သည့်-

(၅) ပထမတရားခံ ဦးစော နှင့် (၆) သုခ တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မန်းဘခိုင်တို့ကို သတ်ရန် ပါဝင် ကူညီသူများ ဖြစ်၍ လူသတ်မှု ပုဒ်မ ၃၀၂ (၁) (ခ) ၁၀၉ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများ အား ပေးသော အပြစ် ဒဏ်အတိုင်း လည်ပင်းကြိုးကွင်းတပ်၍ အသေသတ်စေ ဟု အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖတ်ပြ၍ စီရင်ချက်ချသည်။

ခုံအဖွဲ့ဝင် တရားသူကြီး ဦးအောင်သာကျော်က တရားခံများ အား တစ်ဦးစီ ပေးအပ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကို ဗမာ လိုပြောပြ၏ ။ အစိုးရသက်သေ ဘညွှန်အား အပြစ်မရှိ သဖြင့် တရားရုံးမှ တရားရှင်လွှတ်လိုက်၏ ။

၁၉၄၈ ဇန်နနဝါရီ ၁၊ ဂျူလီခန်းမတွင် ထားရှိသည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ၏ ရုပ်အလောင်းများ ကို ပြည်သူ လူထု သုံးသော င်းခန့် လာရောက် အလေးပြုခဲ့ကြသည်။ ဇန်နနဝါရီ ၃၊ ၁၇ ရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန်စ်နှင့် ဇနီးတို့ ဂျူလီ ခန်းမသို့ သွားရောက်ကာ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကို ပန်းခွေချ အလေးပြုခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကို လုပ်ကြံမှု ဖြင့် သေဒဏ် ပေးခံထားရသော ဦးစောက တရားလွှတ်တော် သို့ အယူခံလွှာ တင်သွင်းခဲ့သည်။

ဇန်နနဝါရီ ၄၊ နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်အောက်၌ အောက်မြန်မာပြည်သည် ၁၂၃ နှစ် ၊ အထက်မြန်မာပြည်သည် ၆၃ နှစ် အသီးသီး သူ့ ကျွန်ဘဝ၌ နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက် နံနက် ၄ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် လုံးဝလွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အ ဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။

နံနက် ၄ နာရီ ၂၀ မိနစ်အချိန်တွင် ရန်ကုန်မြစ်ဆိပ်ကမ်း၌ ဆိုက်ကပ်ထားသော ဘာမင်ဟမ်စစ်သင်္ဘောကြီးမှ အမြောက် များ ပစ်ဖောက်ပြီး အချက်ပေးရာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ရှေ့၌ ဗြိတိသျှယူနီယံဂျက်အလံကို ဖြတ်ချပြီး ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အလံကို လွှတ်တင်သည်။

နံနက် ၄:၄၅ နာရီအချိန်တွင် လွှတ်တော် အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ နိုင်ငံတော် အာဏာလွှဲပြောင်းသည့် အခမ်းအနားများ ကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဧပြီ ၁၁၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ဂျူလီဟော၌ ၁၀ လကြာမျှထားခဲ့ပြီးနောက် နံနက် ၉ နာရီတွင် သရဏဂုံ တင်ခဲ့သည်။ ပင့်သံဃာအပေါင်း ၁၀၀ အား ဆွမ်းကပ်လှူ၍ အမျှအတန်းဝေသည်။

ညနေ ၄ နာရီ ၃၅ မိနစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို နိုင်ငံတော် ဈာပနအဖြစ် ခမ်းနားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပ၍ ဂူသွင်း သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့လေသည်။

၁၉၄၈ ဧပြီ ၂၃၊လုပ်ကြံမှု ကြီး၏ (၁) တရားခံ ဦးစောနှင့် တကွ တရားခံ မောင်စိုး၊ သက်နှင်း၊ ရန်ကြီးအောင်၊ မှုန်ကြီးတို့၏ အယူခံလွှာ တင်ခွင့်ရလိုမှု ကို တရားလွှတ်တော် ချုပ်၊ တရားဝန် ကြီးချုပ် သာဘဦး၊ တရားဝန်ကြီး ဦးအေးမောင်၊ တရားလွှတ်တော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးသိန်းမောင်တို့ ကြားနာစစ်ဆေးသည်။

ဧပြီ ၂၇၊ တရားခံတို့ ၏ အယူခံလွှာများ ကို တရားလွှတ်တော် ချုပ်က ပယ်ချလိုက်သည်။

မေ ၄၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုအိမ်တွင် အထူးလျှို့ဝှက်၍ စည်းဝေးပြီးနောက် တရားခံစိန်ကြီးခေါ် မောင်စိန်၊ မောင်နီ၊ သုခနှင့် ရန်ကြီးအောင်တို့အား ၎င်းတို့၏ အသနားခံလွှာများ ကို ပယ်ချလိုက်ပြီး ခင်မောင်ရင်အား သေဒဏ်မှ တစ်သက် တစ်ကျွန်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

မေ ၆၊ ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော် သမ္မတ ကြီးက နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု ကြီးတွင် သေဒဏ်အတည်ပြုပြီး ဖြစ်သော တရားခံ ၈ ဦးအနက်မှ သတ်ဖြတ်မှု တွင် ကိုယ်ထိ လက်ရောက်မပါဝင်ခြင်း၊ ခေါင်းဆောင်မဟုတ်ဘဲ နောက်လိုက် ငယ်သား ဖြစ်လျက် အမှန်တရား၊ နောင်တတရားများ ကို ရရှိ နေသော တရားခံနှစ် ဦး ဖြစ်သည့် သုခနှင့် မောင်နီ ခေါ် ဘိုနီ တို့အား နိုင်ငံတော် ဇီဝိတဒါနဖြင့် သေဒဏ်မှ တစ်သက်

တစ်ကျွန်းဒဏ်သို့ ပြောင်းလွှဲချမှတ်လိုက်သည်။ ကျန်တရားခံ များ ကို မူလသတ်မှတ်ထားသည့် အပြစ်ဒဏ်အတိုင်း အတည် ပြုသည်။

မေ ၈၊ နံနက် ၅ နာရီ ၃၂ မိနစ်တွင် နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု တရားခံ ဂဠုန်ဦးစော၊ မှုန်ကြီး၊ မောင်စိုးနှင့် သက်နှင်းတို့အား ရန်ကုန်မြို့ အင်းစိန်ဗဟိုစံပြ အကျဉ်းထောင်ကြီး၌ ကြိုးပေး လိုက်သည်။ နံနက် ၄ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် ရန်ကုန်ထောင်ကြီး(ယခု သူနာပြုဥက္ကဋ္ဌသိုလ်ရှေ့ရှိ မြေကွက်လပ်) တွင် တရားခံ စိန်ကြီးနှင့် ရန်ကြီးအောင်တို့အား ကြိုးပေးသည်။ တရားခံ ရန်ကြီးအောင်သည် ကြိုးမပေးမီ အချိန်အတွင်း ကြိုးစင်ပေါ် ၌ "ကျွန်တော် တို့တိုင်းပြည်အတွက် အသေခံရတာ ပါ" ဟု ပြောကြား၍ စိန်ကြီးက "အသက်ရေ... နောက်ဘဝကျမှပဲ ပေါင်းကြစို့" ဟု ၎င်းရည်းစားအား ရည်စူး၍ ပြောကြား သွားသည်။

သန်းဝင်းလှိုင်

(၄)

နိုင်ငံရေး ဆိုတာ ဘာလဲ

မိုလ်ချပ်အောင်ဆန်း

နိုင်ငံရေး ဟူသည် ... xxx ရှေ့ဆောင်ရှေ့သွား ပုဂ္ဂိုလ်များ က ကျွန်ုပ်တို့အား အလွန်ကြီး လေးသော တာဝန်ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ပေးအပ်ထားခဲ့သည် ဖြစ် ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ဤတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းရွက်ရပေလိမ့်မည် ။ အဘယ်ကဲ့သို့ ထမ်းရွက်ကြမည် နည်းဟူ၍ ပြန့်ပျံ့လာပေ၏ ။ ဤ ပြန့်ပျံ့မှု မဖြေရှင်း ပြန့်ပျံ့မှု မဖြေရှင်းရာ မဖြေရှင်းကြောင်း သိလွန်စ အပေါင်းတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရှာဖွေသင့်သည်ဟူ၍ ယူဆရပေ မည် ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ယခုခေတ် ယခုအခါ၌ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား တို့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာအပေါင်းတို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ရောထွေးယှက်စပ် ခွဲခြားခြင်းငှာ မတတ်စွမ်းနိုင်သော အခြေအနေသို့ ရောက် လျက် ရှိနေပေသည်။

တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးသည် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်နေရာမလပ်အောင် လှုပ်ရှားပြောင်းလဲလျက် ရှိနေပေသည်။ အမျိုးသားရေး လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး ဆက်သွယ်ရေး ၊ စီးပွားရေး ၊ နိုင်ငံ ၊ ကြီးပွားရေး ၊ ယဉ်ကျေးရေး ၊ ဘာသာရေး ၊ အကျင့်ကောင်းရေး စသော ထိုထိုသော အရေး တို့သည် စင်စစ်မှာ ဤရောထွေးယှက်သန်းလျက်ရှိသော ကမ္ဘာ့ပြဿနာကြီး အစိတ်အပိုင်းများ သာ ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ ခေတ် ကာလနှင့်လိုက်၍ အစဉ်တစိုက် သဘောသဏ္ဌာန် ပြောင်းလဲလျက် ရှိကြ ပေသည်။ သို့ပြောင်းလဲလျက် ရှိသော ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအရေး ဤကိစ္စများ ကို အသီးသီး အသက, အသက တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မဆိုင်ဘဲ သကဲ့သို့ စဉ်းစားခြင်းငှာ မ ဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ဤအရေး ဤကိစ္စ၌ အလုံးစုံကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားသော အခါ၌ လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ်မမှီ သော အတွေးအဆင် ခေတ်နောက်ကျ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဥပဒေသတို့ကို လှေ့နံ့ ဓားထစ် လိုက်နာခြင်းငှာ မ ဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ မည် လော။

ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတွင် ယခုအချိန်အခါ၌ ခေတ်ပြောင်းခေတ်လွှဲရှိကြောင်း

အငြင်းမထွက်ဘဲလျက် သိသိမဲမဲ ရှေးက အတွေ့ :အဆရှိသသူများ ရှိကြ ပေသေး၏ ။
အချို့သော သူများ သည် ယခုထက်ထိပင် ယုတ်မာညစ်ထေး ရှေးက နိုင်ငံရေး မျိုးကို
သိလျက်နှင့် ဖြစ်စေ၊ မသိဘဲလျက်နှင့် ဖြစ်စေ လိုက်စား လျက်ရှိကြသေး၏ ။ နိုင်ငံရေး မည်
သည် ယုတ်မာညစ်ထေးသည်ဟု ဆိုရ မည် လော။ စင်စစ်မှာ နိုင်ငံရေး သည်
ယုတ်မာညစ်ထေးသည်မဟုတ်၊ နိုင်ငံ ရေး ကို ညစ်ထေးအောင် လုပ်သူတို့သာလျှင်
ယုတ်မာခြင်းသာ ဖြစ်၏ ။

နိုင်ငံရေး ဆိုတာ ဘာလဲဟု မေးဖွယ်ရာ ရှိပြန်၏ ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သာမန်ပုထုဇဉ်များ ဖြစ်သော ကြောင့် နိုင်ငံရေး ကို မလုပ် သင့်။
နိုင်ငံရေး သည် အလွန်မြင့်မြတ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မတန် မရာ၊ လေးမြတ်စွာ
မျှော်ရှုရန်သာလျှင် ရှိသည်ဟူ၍ ဆိုရမည် လော။

သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေး သည် အချို့သော လူညာလူလိမ်တို့သည်
တောအုံကမ်းနား ကျေးတောသား လူရိုးလူအ တို့ကို အတိတ်၊ တဘောင်၊ စနည်း၊ ဘဝေါတို့ကို
တွင် တွင် ကြီး ဟောပြော၍ ထိုသူတို့၏ မနောအကြိုက် ကိုလိုက်၍ အငိုက်ကို ဖမ်းပြီးနောက်
စားပေါက်ထွင်ကြသည့်ကိစ္စဟု ဆိုရ မည် လော။

သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေး သည် ကန္တာရခရီးပမာ ကြောက်မက်ဖွယ် သော
အန္တရာယ်များ စွာ ရှိသော အရေး ကိစ္စ ဖြစ်သော ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် တတ်သာလျှင်
ရှောင်ရှားသင့်သည်ဟု ဆိုရမည် လော။

သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေး သည် ကျွန်ုပ်တို့ ပြောလေပြောထရှိသည့် အတိုင်း၊
အမျိုးဘာသာ သာသနာရေး ဟူ၍ ပင် ဆိုရဦးမည် လော။

နိုင်ငံရေး သဘောအမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့လူသားတို့နှင့် မတန်မရာ မြင့်မြတ်
လွန်းသည်လည်းမဟုတ်၊ နိမ့်ကျလွန်းသည်လည်း မဟုတ်၊ မျက်လှည့်ဗေဒင်လည်းမဟုတ်၊
အင်္ဂါရပ်လည်းမဟုတ်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ကန္တာရခရီးလည်းမဟုတ်၊
ဘယ်သူသေသေ ငတေမာ ပြီးရော စိတ်ဇောနှင့် လုပ်သော အရေး ကိစ္စလည်းမဟုတ်၊

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော အခြေပေါ်တွင် မျှော်ခေါ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သော အရေး ကိစ္စသာလျှင် ဖြစ်ပေ၏ ။

အတိုချုပ်ဆိုရလျှင် နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူ့ လောကတွင် တွေ့ ကြုံနေကြရသော ကိစ္စပင် ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းအား ဖြင့် ဆိုသော် နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာ လူ့ကိစ္စဟု ဆိုရပေမည် ။ ကျွန်ုပ်တို့ စားမှု၊ သောက်မှု၊ နေမှု၊ ထိုင်မှု၊ သွားမှု၊ လာမှု အစုစုသည် နိုင်ငံရေး ပင် ဖြစ်၏ ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေး ကို မဆင်ခြင် မတွေ့ :တောမိစေကာမူ နိုင်ငံရေး သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အမြဲတစေ ဆက်သွယ်နေ၏ ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေး ကို ရှောင်ရှားစေကာမူ နိုင်ငံရေး သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်၊ ရုံး၊ အလုပ်ရုံ စသည်တို့၌ ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိ၏ ။ ဤဌာနများ ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် နေ့စဉ် နှင့်အမျှ နိုင်ငံရေး ကိုပင် လုပ်နေကြရပေသည်။

အလုပ်သမားသည် အခကြေးငွေအတွက် အလုပ် လုပ်ရ၏ ။ တော် သူ လယ်သမားသည် ဝမ်းစာအတွက် လယ်ယာလုပ်ရ၏ ။ စာရေး စာချီအမှု ထမ်းသည်လည်း လစာငွေအတွက် အလုပ်လုပ်ရ၏ ။ ကုန်သည်ပွဲစား စသည်တို့သည် အသီးသီး ဝင်ငွေရရန် လုပ်ကြရ၏ ။ အချုပ်မှာ စားသောက် နေထိုင်ရေး အတွက်ပင် ဖြစ်၏ ။ အလုပ်သမားသည် အခကြေးငွေကို တိုး တက်၍ ရပြီးလျှင် စားသာ သောက်သာသော အခြေအနေကို ရလို၏ ။ တောင်သူလယ်သမားသည် မိမိ၏ လယ်မြေကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေ၍ သက်သာချောင်ချိလို၏ ။ စာရေး စာချီအမှု ထမ်းတို့သည်လည်း ရုံး၌ တကုတ် ကုတ်လုပ်နေရသော ဘဝထက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ချောင်ချောင်လည် လည်ရှိသော အခြေအနေသို့ ရောက်လိုကြ၏ ။ ကုန်သည်ပွဲစားတို့လည်း လွယ်လွယ်ကူကူ တိုးချဲ့၍ ကူးသန်းရောင်း ဝယ်လိုကြ၏ ။

ဤကဲ့သို့ လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိတို့၏ အခွင့်အရေး ကို ရယူလိုခြင်းသည် နိုင်ငံရေး ပင် ဖြစ်၏ ။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ နေ့စဉ်နှင့် အမျှ ကြုံနေ တွေ့ နေရသော နေထိုင် စားသောက်မှု သည် ပြောင်းလဲလျက် ရှိသည့်အားလျော်စွာ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံ ရေး သည်လည်း ပြောင်းလဲလျက်

ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး သက်သက် သာသာ ချောင်ချင်ချင်ချင်ချင်လူတန်းစေအောင် နေနိုင်ရန်အတွက် အခွင့် အရေး များ ပိုမိုရရှိနိုင်အောင် ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်လပ်ရေး ကို တောင့်တ ကြပေသည်။ လွတ်လပ်ရေး ဆိုရာ၌ နေရေး ထိုင်ရေး လွတ်လပ်မှု ၊ လူတစ်ဦး တစ်ယောက် အနေနှင့်လည်းကောင်း၊ တစ်မျိုးသားလုံးအနေနှင့် လည်းကောင်း၊ တိုးတက်ကြီးပွားအောင် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်အောင် လွတ်လပ်မှု ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ကာယ၊ ဥပဏ၊ စိတ္တ၊ အဆင့်အတန်း တိုးမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ရန် လွတ်လပ်မှု တို့ စသည်တို့ကို ဆိုလိုပေသည်။ ဤလွတ်လပ်မှု ရယူလို မှု သည်ပင်လျှင် နိုင်ငံရေး ဖြစ်၏ ။ သို့ဖြစ်ရကား နိုင်ငံရေး သည် လူမှု လူရေး မျှသာ ဖြစ်၏ ။ နိုင်ငံရေး ကို ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်စရာ အကြောင်းမရှိချေ။ သို့ပါလျက်နှင့် အချို့သော သူများ သည် နိုင်ငံရေး သည် ယုတ်မာညစ်ထေး သည်ဟု ဆိုကြ၏ ။ အချို့ကလည်း နိုင်ငံရေး သည် ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာ တရားပင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဆိုကြပြန်၏ ။ ထိုသူတို့၏ အယူအဆတို့မှာ အလွဲလွဲ အမှားမှား ကွဲကွဲပြားပြား ရှိကြပေ၏ ။ နိုင်ငံရေး ကို ဘာသာတရား ဖြစ်သကဲ့ သို့ ပြောဆိုကြသော သူများ မှာ ယုတ်မာညစ်ထေးသော နိုင်ငံရေး သမား များ ပင်လျှင် ဖြစ်ပေ၏ ။ ထိုသူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဤကဲ့သို့ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် လည်ဆယ်၍ ပြောခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူတို့၏ စိတ်ကို ရှုပ်ထွေး စေ၍ အကြောင်းအကျိုး အကောင်းအဆိုးကို ဝေဖန်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်အောင် လုပ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေ၏ ။ အမှန်မှာ ထိုသူတို့ ပြုလုပ်မှု သည် နိုင်ငံရေး မဟုတ်။ မိမိတို့ အကောက်ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံး၍ မိမိတို့ ကြီးပွားရေး တစ်နပ်စား နိုင်ငံရေး ပင် ဖြစ်ပေ၏ ။ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာရေး မှာ လူအသီးသီးတို့၏ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု ဖြစ်၏ ။ သိပ္ပံအတတ်အနေအားဖြင့် နိုင်ငံရေး သည် လူအသီးသီးတို့၏ အခွင့်အရေး ကို စောင့်ရှောက်ရပေလိမ့်မည် ။ အခွင့်အရေး များ တွင် လွတ်လပ်စွာ ဘာသာကိုးကွယ်နိုင်မှု လည်း ပါဝင်လေ၏ ။ ဤ အခွင့်အရေး ပေးရာ၌ ပင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေး နှင့် ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာရေး နှစ် ဌာနစပ်ကြားတွင် စည်းတားရပေလိမ့်မည် ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် နိုင်ငံရေး နှင့် ဘာသာရေး မှာ သဘောမတူ အမူကွဲပြား တခြားစီ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ဘာသာရေး နှင့် နိုင်ငံရေး ကို ရောစပ်ပါမူ ဘာသာ ရေး ၏ သဘောတရားကို ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်ပေ၏ ။ အကြောင်းမူကား ဘာသာရေး သည် နောင်တမလွန်ဘဝများ ကို (ဝါ) လောကုတ္တရာကို ရှေ့ရှု သည် ဖြစ်သော

ကြောင့် လောကအရေးနှင့် များစွာ မသက်ဆိုင်ချေ။ နိုင်ငံရေးမှာ မူကား လောကီရေးရာသာ ဖြစ်ပေ၏။

လုပ်ငန်းသဘောမှာ လူမှုတိုးတက်ရေးနှင့် ဘာသာရေးတို့သည် အခြေခံသဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်စရာ အကြောင်းမရှိဟု ယူဆမိပေသည်။ ဘာသာတရားက သစ္စာ၊ မေတ္တာနှင့် သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာကမ္မန္တ စသည်တို့ကို ဓမ္မအနေနှင့် ဟောကြားခဲ့ရာ လူမှုတွင်လည်း ဤဓမ္မတို့ကို လေးစားကြပေသည်။

စင်စစ်မှာ နိုင်ငံရေးတို့မည်သည့် ပြီးဆုံးခြင်းရောက်ပြီဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့သံသရာ၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော် မြတ်အတိုင်း အကြောင်းနှင့်အကျိုး၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်၊ ဆက်စပ်၍ မရပ်မနား၊ ရှည်လျားလှသော ခရီးကို တသွားတည်း သွားနေရပေပြီ။ ဤကဲ့သို့ အကြောင်းတရား၊ အကျိုးတရား၊ အမျိုးအစားကို လိုက်၍ ဖြစ်ပျက်နေခြင်းသည်ပင်လျှင် နိုင်ငံရေးဖြစ်၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

(၅)

ဗမာ့နိုင်ငံရေး သုခမိန့်

မောင်ထင်

ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေး ကို သက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်တစ်ခု ပမာ
ထင်မှတ်ကာ နိုင်ငံရေး လုပ်စားနေကြသော သူတို့ ပေါများ လှ၏ ။ ထို့ကြောင့်
သဘောတရားအားဖြင့် မပြည့်ဝဘဲ နောက်လိုက်စုနိုင်လျှင် လူထု အာဏာကို ရစမြဲ ဖြစ်သည်။
အာဏာရလာလျှင် ဘာမဆိုလုပ်၍ တင့်တယ် သည်ဟု ထင်မှတ်မှာ နေကြ၏ ။
ဤထင်မှတ်များ ခြင်းသည် နိုင်ငံ၏ ကောင်း ကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည်မဟုတ်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အနောက်နိုင်ငံ နယ်ချဲ့သမားတို့နှင့် စစ်မြေပြင်တွင် နဖူးတွေ့
နူးတွေ့ တွေ့ ခဲ့ရသော ၁၈၂၅ ခုနှစ် မှစ၍ ၁၉၄၇ ခုနှစ် တိုင်အောင် လွတ်လပ်ရေး ကို
ကြိုးပမ်းခဲ့ကြရ၏ ။ နိုင်ငံတော် ကြီး ထင်းအစည်းပြေသကဲ့ သို့ မ ဖြစ်ရအောင်
ကြိုးပမ်းခဲ့ကြရ၏ ။ သို့သော် ထိုမျှ ရှည်လျားသော ကာလ ပရိစ္ဆာဒအတွင်း တွင် နိုင်ငံနှင့်
လူမျိုးတို့အတွက် နိုင်ငံရေး လမ်းစဉ် ကို ချမှတ်ပေးသော နိုင်ငံရေး သုခမိန့် ဟူ၍
မြန်မာ့သမိုင်းတွင် များများ စားစား မပေါ်ထွန်းခဲ့ချေ။ ယောအတွင်း ဝန် ဦးဘိုးလှိုင်ကဲ့သို့ သော
ပုဂ္ဂိုလ်များ ထွန်းကားခဲ့ပါသည်ဟု လက်ညှိုးထိုး၍ ပြရန် ရှိပါ၏ ။ သို့သော် ဦးဘိုးလှိုင် မှာ
သူ၏ တော် လှန်ရေး ဆန်သော နိုင်ငံရေး အတွေ့ အခေါ်တို့ကြောင့် မကြာခဏ
မင်းပြစ်မင်းဒဏ် သင့်လျက် ရှိရကား ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့စေကာမူ လူထုစည်းရုံးမှု
ကြီးကို မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ချေ။ ကင်းဝန် မင်းကြီးခေတ်၌ ဥရောပပြန် မြန်မာတို့သည်
ဥရောပတိုက်၏ နိုင်ငံရေး အဆင့်အတန်းကို မြင်ခဲ့ပြီးလျှင် မြန်မာမင်း အုပ်ချုပ်ရေး စံနစ်ကို
ပြုပြင် ပြောင်းလဲရန် ကြံစည်အားထုတ်ခဲ့ကြ၏ ။ သို့သော် သီပေါမင်းခေတ်၌ ကင်းဝန်
မင်းကြီး၏ မှန်းခြေသည် မပေါက်ခဲ့ချေ။

ဗြိတိသျှခေတ် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် တစ်ဝိုက်လောက်၌ လူထုတစ်ရပ်လုံး
နိုးကြားထင်၍ လူထုစည်းရုံးမှု ကြီး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါ၏ ။ ဂျီစီဘီအေ နဝမကွန်ဖရင့်သည်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေတ်၌ ပေါ်ပေါက်လာသော ဖဆပလ၏ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ပဏာမ ညီလာခံအတွက် ရှေ့ပြေး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလောက်ပါ၏။ သို့သော် ဂျီစီဘီအေ ခေတ်၌ လည်း နိုင်ငံရေး သုခမိန်ဟူ၍ မပေါ်ထွန်းနိုင်ဘဲ နိုင်ငံရေး ကို ဆက်ကြေးရရေး အတွက်လည်း ကောင်း၊ ကုမ္ပဏီထောင်၍ လုပ်စားရေး အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ရာထူး ရရေး အတွက်သော်လည်းကောင်း မဖွယ်မရာ အသုံးချ၍ နိုင်ငံရေး လုပ်စား ခြင်းတို့သာ လွှမ်းမိုးလာခဲ့ပြန်သော ကြောင့် နိုင်ငံရေး သုခမိန်အရာ၌ တည်သင့် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ပင်လျှင် တိမ်ကော၍ သွားကြရပြန်သည်။ ထိုခေတ် က ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အစိုးရနှင့် မဆက်ဆံရေး ဝါဒ၊ အာဏာဖီဆန်ရေး ဝါဒ၊ အခွန်မပေးရေး ဝါဒ၊ အုပ်ချုပ်ရေး တိုက်ဖျက်ရေး ဝါဒတို့မှာ မြန်မာ ပြည်က အိန္ဒိယပြည်မှ ကာဗွန်စက္ကန့်၍ ပုံတူကူးချသော ဝါဒများ သာလျှင် ဖြစ်ခဲ့၏။ မြန်မာ့အခြေအနေမှန်ကို သုံးသပ်၍ ထိုအခြေအနေမှန်အပေါ်၌ တည်ဆောက်သော သဘောတရားဟူ၍ မထွန်းကားခဲ့ချေကား ဗိုလ်အာဇီ အုပ်ချုပ်ရေး ၏ နည်းပရိယာတို့ကြောင့် ဝံသာနု ဂျီစီဘီအေ ၂၁ ဦး၊ လှိုင် ပုဏ္ဏော် ဂျီစီဘီအေ၊ ဦးစိုးသိမ်း ဂျီစီဘီအေ၊ ဦးစု ဂျီစီဘီအေ၊ သရာဇပါတီ၊ ရွှေတောင်ကြားပါတီ၊ လှိုင်မြတ်ပေါ်ပါတီ၊ မော်မြင့်မြပါတီ၊ ပြည်သူ့ပါတီ၊ မျိုးချစ်ပါတီ၊ ဆင်းရဲသား ဝံသာနုပါတီ စသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ကွဲကာ လူထုသည် ထင်းအစီးပြေသကဲ့သို့ ပြေလာခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ရင့်မကြီးတို့ ယင်းကဲ့သို့ ကွဲကြ၊ ပြကြသော အခါ လူငယ်များ ကြီးမှူသည့် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဟူ၍ ပေါ်လာခဲ့ပေ သည်။ သို့သော် လူငယ်များ လည်း လူကြီးတို့၏ ခြေရာကို နင်းကာ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ဖြစ်လာပြန်သည်။

ဤအချိန်တွင် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂမှ မောင်အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေး စခန်း ထလေသည်။ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂမှ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ မောင် အောင်ဆန်း ကူးပြောင်းလာခဲ့ရာတွင် လူငယ်တို့၏ အင်အားစုသည် စည်းရုံး၍ လာခဲ့သည်။

ထိုအချိန်ကား ၁၉၃၈ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ဖြစ်သည်။ မြန်မာတစ်မျိုး သားလုံးသည် ဗြိတိသျှလက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရေး ကို နိုင်ငံရေး စနစ် ဖြင့် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်မှာ ၅၀၀၀၀ စား ရာထူးတွင်

အဆုံးသတ်ကြလေသည်။

မောင်အောင်ဆန်းကား ယင်းကဲ့သို့ ၅၀၀၀ စား ရာထူးတွင် ခြေကုန် နေသော နိုင်ငံရေး ကို လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု ဟု မယူဆချေ။ နိုင်ငံရေး စနစ်အရ ကြိုးပမ်းမှု သည် ကျွန်ခေတ်၌ သံသရာရှည်ဖို့သာ ဖြစ်မည် ဟု အယူရှိခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ၌ မောင်အောင်ဆန်းက တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ခဲ့သည်မှာ အခြားကြောင့် မဟုတ်၊ တို့ဗမာ အစည်းအရုံးသည် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်ပြီးလျှင် လက်ရုံးရည် ကို အားကိုးကာ စစ်စိတ် စစ်မာန်ဝင်နေသော အစည်းအရုံး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထိုခေတ်အမြင်နှင့် ကြည့်လျှင် လက်ရုံးရည် အားကိုးဖြင့် နိုင်ငံရေး ကြိုးပမ်းရမည် ဟူသည်မှာ စိတ်လိုက်မာန်ပါ ပြုကျင့်တတ်သော လူငယ် တို့၏ မိုက်ရူးရဲအလုပ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြရပေမည် ။ စင်စစ် ထိုခေတ် က လူကြီးများ သာမက လူငယ်အများ ကပါ ဤကဲ့သို့ ဆိုခဲ့ကြ၏ ။ သို့သော် နိုင်ငံရေး အတွေ့အခေါ် အမြော်အမြင်ရှိသူ မောင်အောင်ဆန်း အဖို့ကား လက်ရုံးအားကိုးဖြင့် သိမ်းပိုက်ထားသော နိုင်ငံကို လက်ရုံးအားကိုးဖြင့် သာ လွတ်လပ်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည် ဟု ပိုင်းဖြတ်ထားသည်။ ဤခေတ်၌ ကား ဤသို့ မောင်အောင်ဆန်း ပိုင်းဖြတ်ထားသော အတွေ့အခေါ်တို့သည် အခြေအနေနှင့် ဟပ်မိသည်ဟု ဝန်ခံကြရပေပြီ။

ဤမျှနှင့်ပင် မောင်အောင်ဆန်းအား နိုင်ငံရေး သုခမိန်ဟု ဘွဲ့ထူး တပ်ရ မည် လော။

မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံရေး သုခမိန်အရာသို့ ရောက်စေသော အခြား အတွေ့အခေါ်များ ရှိပါသေးသည်။

တို့ဗမာအစည်းအရုံး၌ တစ်နှစ် မျှ အလုပ်လုပ်ခဲ့သော အခါ သခင် အောင်ဆန်းသည် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး သဘောတရားများ ကို ထပ်မံမြင်လာပြန် သည်။

ထိုခေတ်က မြန်မာနိုင်ငံရေး သမား လက်ဟောင်းကြီးတို့သည် မြန်မာ အမျိုးသားကြီးပွားရေး မူရင်းကို ချခဲ့ကြသည်။

"မြန်မာပြည်သည် လယ်ယာကိုင်းကျွန်းကို အားထားရသော ပြည် ဖြစ်၍
မှီခိုအားထားရန် အရေး အကြီးဆုံးသော အချက်သည် ကောက်ပဲသီးနှံ ထွန်းကား၍
ဈေးကောင်းကောင်းနှင့် ရောင် နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်၏ ။

လယ်သမားတို့၏ လက်၌ လယ်မြေ ယာမြေ မရှိသလောက် ဖြစ်၍
နိုင်ငံခြားသား ချစ်တီးများ နှင့် ဓနရှင်တို့ လက်ထဲသို့ လယ်မြေ ယာမြေ ရောက်ကုန်ပြီ။
ထိုဘေးမှ ကာကွယ်ရန် လိုနေသည်။

ယခု အုပ်ချုပ်ရေး အရ ပြည်သူတို့ တင်မြှောက်သော အမတ်တို့က
မြေသိမ်းဥပဒေလုပ်နိုင်သည်။"

ဤနိုင်ငံရေး အမြင်သည် ယခုခေတ် လယ်ယာမြေ ပြည်သူပိုင် ပြုလုပ် ရေး
အတွက် လမ်းခင်းပေးသော အမြင်ဟု ဆိုနိုင်ပါ၏ ။ သို့သော် လူမျိုး နှင့်နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး
အတွက် ပြည့်စုံသော အမြင် မဟုတ်သေး။ တို့ဗမာ အစည်းအရုံး အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး
သခင်အောင်ဆန်းကား ...

ဆရာစံအရေးတော် ပုံဟူ၍ အဘယ့်ကြောင့် ပေါ်လာရပါသနည်း။

ကုလား-ဗမာ အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ပွားသော အကြောင်းရင်းကား အဘယ်နည်း။

မြန်မာတို့၏ အခြေခံလူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းကား မည်သို့ပါနည်း။

မြန်မာ့စီးပွားရေးသည် မည်သည့်ကို အခြေခံပြုပါသနည်း။

အင်ပိုင်ယာဝါဒသမားတို့၏ ဗြဟ္မိကရေစီသည် မြန်မာတို့အပေါ်၌ မည်သို့
ဖိစီးနေပါသနည်း။

တစ်မျိုးသားလုံးနှင့်ဆိုင်သော လူထုစည်းရုံးမှုကို မည်သို့လှုံ့ဆော်ရပါမည်
နည်း။

ဆူးအက်တူးမြောင်းဖွင့်သည်နှင့် ချစ်တီးများကို ဖိတ်ခေါ်သော မြေယာစံနစ်ကို
မည်သို့တော်လှန်မည်နည်း။

၁၉၃၉ ခုနှစ် တွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံး အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး သခင်အောင်ဆန်းသည် တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ပေါ်လစီဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုပေါ်လစီဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် ညွှန်ကြားချက်တို့ကို ဖတ်ရှုကြည့်ခဲ့ပါလျှင် ထိုအချိန်က သခင်အောင်ဆန်း၏ အတွေးအခေါ်တို့တွင် အထက်ပါမေးခွန်းများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုပေါ်ပေါက်လာသော မေးခွန်းများ၏ အဖြေကို ရှာဖွေ၍ တွေ့ရှိခဲ့သည်ဟူသော အချက်တို့သည် ပေါ်လွင်လာပေလိမ့်မည်။

သခင်အောင်ဆန်း၏ အမြင်သည် မည်သို့ရှိခဲ့သနည်း။ ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤခေတ်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များကို လေ့လာရန် အလိုငှာ ဗိုလ်ချုပ်ပြောဆိုခဲ့သော မိန့်ခွန်းများ၊ ဗိုလ်ချုပ်ရေးသားခဲ့သော ကြေညာစာတမ်းများ၊ အဆိုကြမ်းများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ စသည်တို့ကို ရှာဖွေစုဆောင်းထားဖို့ လိုပေသည်။ ယခုကျွန်တော်တင်ပြရသည်မှာ များသောအားဖြင့် စိတ်မှတ်နှင့်သာ ဖြစ်သည်။ စနစ်တကျလေ့လာဖို့ရာမှာ စနစ်တကျသုတေသနပြုဖို့ လိုပေသည်။ ယခု ဤဆောင်းပါးအဖို့ကား ကျွန်တော်မှတ်မိသော ၁၉၃၉ ခု၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးလုပ်ငန်းစဉ် ကြေညာစာတမ်း၊ ၁၉၄၅ ခု ဗိုလ်ချုပ်၏ ဟောပြောချက်များ၊ ၁၉၄၆ ခု ဗိုလ်ချုပ်၏ ဖဆပလလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အခြားမိန့်ခွန်းများကို အခြေတည်၍ ပြောရပေလိမ့်မည်။

မြန်မာ့လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းမှာ သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်စံနစ်၌ အခြေတည်ခဲ့သည်။ ပဒေသရာဇ်ဧကရာဇ်စနစ်အရင်းတည်ခဲ့သည်ဟူသည်တို့ကို ဗိုလ်ချုပ်သည် အသိအမှတ်ပြုခဲ့၏။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်က ဤအခြေကို သဘောပေါက်သည်မှာ နိုင်ငံခြားမှ အယူအဆတို့ကို အခြေခံခဲ့သည်မဟုတ်။ မိမိနိုင်ငံ၏ အခြေကို မိမိလေ့လာပြီးမှ သဘောပေါက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဟောပြောပွဲတစ်ခုတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကံကျွေးစံနစ်ဟူသည်မှာ အနောက်နိုင်ငံနှင့် မတူဘဲ လူတန်းစားတစ်ရပ်က အခြားလူတန်းစားတစ်ရပ်ကို စီးပွားရေး ချယ်လှယ်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ ပဒေသရာဇ်ဧကရာဇ်ခေတ်၌ ပင် မျိုးရိုးကို မလိုက်ဘဲ ပညာအရည်အချင်းကို လိုက်၍ ရာထူး ဌာနနှင့်ရများကို ခန့်အပ်ကြောင်း၊ မြန်မာမိန်းမတို့၌ လွတ်လပ်မှုနှင့်တန်းတူ အခွင့်အရေး ရှိကြောင်း၊

လူထုစီးပွားရေး မှာ သမဝါယမသဘောကို အခြေခံ၍ ပြည်တွင်း ဖူလုံမှု အပေါ်၌ တည်ရှိခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေမှန်ကို နိုင်ငံရေး သုခမိန့် ဝိသစ္စာ သုံးသပ်ခဲ့လေသည်။

ဤအခြေမှန်ကို မြင်သော ကြောင့်သာလျှင် ၁၉၃၉ ခုနှစ် က တောင်သူ လယ်သမား စည်းရုံးမှု၊ အလုပ်သမား စည်းရုံးမှု တို့ကို လှုံ့ဆော်ရန် လိုအပ် ကြောင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်သဘောပေါက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏ ။ စည်းရုံးရာ၌ လည်း ၉၁ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေး ၏ အပြစ်တို့ကို လူထုနားလည်သဘောပေါက်စေ၏ ။ ၉၁ ဌာန၏ အပြစ်တို့ကို ကုစားရန် အလိုငှာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ဖွဲ့စည်းရန် တောင်းဆိုခဲ့၏ ။ ထိုတိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော် ဖွဲ့စည်းပါမှ ပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော အုပ်ချုပ်ရေး အခြေခံ ဥပဒေကို အတည်ပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်ကိုလည်း လူထုအား နားလည် သဘောပေါက်စေ၏ ။ ဤသို့ မှ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ကို ဖွဲ့စည်းမပေး နိုင်ပါက ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေး ကို အပြတ်တိုက်ရန်၊ ကျောင်းသူ ကျောင်း သား၊ အမျိုးသမီး၊ တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမား၊ လူလတ်တန်းစား စသည့် လူထု၏ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးက အကြီးအကျယ် သပိတ်မှောက် ကြဖို့ရာ တို့ဗမာအစည်းအရုံး အထွေထွေ အတွင်းရေး မှု သခင်အောင်ဆန်း က လှုံ့ဆော်ခဲ့လေသည်။ သခင်အောင်ဆန်း အမြင်၌ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေး သည် အဆင့်သုံးဆင့် ရှိသည်။ ပထမအဆင့်မှာ ဗျူဟာရေစီ၊ ဒုတိယ အဆင့်မှာ ခိုင်အာဒီ၊ တတိယအဆင့်မှာ အမြင်ကောင်းအောင် ပိုမို မွမ်းမံ ခြယ်လှယ်ထားသော ခိုင်အာဒီ(၉၁ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေး) ဟူ၍ မြင်လေသည်။ ထိုအဆင့် သုံးဆင့်ကို ဖြိုရန် လူထုစည်းရုံးမှု သာလျှင် ရှိသည်ကို ၁၉၃၉ ခုနှစ် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ကြေညာစာတမ်း၌ အတိအလင်း ပြဆိုခဲ့ပေ သည်။

မောင်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေး သုံးသပ်ချက်တို့မှာ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့၏ အရှိက်ကို ထိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏ ။ ဗြိတိသျှတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ နိုင်ငံရေး ကျားကွက်ကို တစေ့တစောင်း မြင်သဖြင့် များ စွာ တုန်လှုပ် ထိတ်လန့်ကြ၏ ။ အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်ရေး ကို လိုလားကြသော နိုင်ငံရေး ပါတီအားလုံးတို့၏ "လွတ်လပ်ရေး တပ်ဦး"၌

သခင်အောင်ဆန်းသည် ခြေသည်း လက်သည်း ဖြစ်လာသော အခါ ဗြိတိသျှတို့သည် သခင်အောင် ဆန်းအား တွေ့ ရာသီချင်း ဓားမဆိုင်းဘဲ လိုက်လံဖမ်းဆီးလေသည်။

သို့သော် သခင်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေး အတွေ့အခေါ်၌ လွတ်လပ်ရေးကို ကျွန်ုပ်တို့ချည်း ပြည်တွင်းရေး တစ်ရပ်အနေနှင့် အတွင်းကျိတ် တိုက်၍ မရ၊ နိုင်ငံခြား၌ ဝါဒဖြန့်၍ နိုင်ငံခြားအကူအညီဖြင့် တိုက်ယူရမည် ။ ဂျပန် သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ကျူးကျော်လာနိုင်သည်။ သို့သော် ဂျပန်၏ ကျူးကျော်မှု ကို မိမိတို့က ဦးအောင် လွတ်လပ်ရေး ကြေညာခြင်းဖြင့် ခံတိုက်နိုင်ရမည် ဟူ၍ စဉ်းစားထားခဲ့သည်။

ဒေါက်တာဘမော်နှင့်ဒေါက်တာ သိန်းမောင် တို့က သခင်အောင်ဆန်းအား ဂျပန်အကူအညီကို ယူကြည့်ပါဟု ပြောသည်။ သခင်အောင်ဆန်းကား တရုတ်သော ၊ ယိုးဒယား(ထိုင်း)သော ၊ ဂျပန်သော ရွေးချယ်ရန် အချိန်မရချေ။ ရရာအကူအညီကို ယူမည် ဟု သန္နိဋ္ဌာန် ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် တရုတ်ပြည်ကို ခြေဦးလှည့်၍ တရုတ်ထံမှ အကူအညီတောင်းရန် ပို၍ ရည်သန်ခဲ့သည်။ အခြေအနေအရ တရုတ်နှင့် ဖူးစာမဆုံရဘဲ ဂျပန်နှင့် ဖူးစာဆုံခဲ့၏ ။

ဂျပန်၏ အကူအညီကို ယူခဲ့ရစေကာမူ ဂျပန်၏ ကတိမတည်မှု ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျပန်ကို ပြန်ချရမည် ဟူသော သဘောတရားကိုလည်း မောင်အောင်ဆန်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖြစ်လာသော အခါ တစ်နေ့ တခြား ပိုမို၍ မြင်လာခဲ့၏ ။ ဂျပန်ကို ခံချရာ၌ လည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ စစ်ဥပါယ်မှာ နိုင်ငံရေး သုခမိန် ဆန်လှပေသည်။ ဂျပန်ကို ချကြရတော့ မည် ဟု ပိုင်းဖြတ်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၃ ရာစုနှစ် က ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာအမျိုးသား လူထုတစ်ရပ်လုံး အံ့ကြွကာ ပြောက်ကျား တိုက်ခိုက်နည်းစနစ်ဖြင့် ကျူးကျော်သူ ကုဗလိုင်ခန့်ကို မြန်မာနိုင်ငံမှ နှင် ထုတ်ခဲ့သည့် နည်းပရိယာယ်ကို တွေ့ မိလေသည်။ ထို့ပြင် ၁၇ ရာစုနှစ် က အလောင်းဘုရားသည် မြန်မာနိုင်ငံတော် ၏ စည်းရုံးမှု ကို ရလေအောင် ရန်သူတို့အား ပြောက်ကျားစနစ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရပုံကိုလည်း ဗိုလ်ချုပ် သတိရမိသည်။ နောက်ဆုံး၌ အခြေအနေမှန်ကို ကြည့်၍ တွေ့ :တောတတ် သော အမြော်အမြင်ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ တော် လှန်ရေး သည် အောင်မြင်ခဲ့ လေသည်။

ဂျပန်တော် လှန်ရေး ကြီးကို အောင်မြင်ခဲ့ပြီးသော် မြန်မာနိုင်ငံတော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၅ ကို တော် လှန်၍ လွတ်လပ်ရေး ကို ကြိုးပမ်းဖို့ရာ အခြေအနေ ပေါ်လာခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဒိုဗမာအစည်းအရုံး၏ လုပ်ငန်းစဉ် ကြေညာချက်ကို အစဉ်အလာ မပျက် စေဘဲ ဆက်လက်သုံးစွဲခဲ့ပြန်သည်။ ဤသို့ ပြောရခြင်းမှာ အခြားကြောင့် မဟုတ်။ ၁၉၄၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက် နေ့စွဲနှင့် ဖဆပလ လုပ်ငန်း အစီအစဉ် ကြေညာချက်မှာ ဗိုလ်ချုပ်သည် သခင်အောင်ဆန်းဘဝက ကြေညာခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်များ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် သဘောသွားခြင်း အလားတူ ဖြစ်သော ကြောင့်ပေတည်း။

အထက်ဖော်ပြခဲ့သော ဖဆပလ လုပ်ငန်းစဉ်၌ ဗိုလ်ချုပ်သည် သခင် အောင်ဆန်းဘဝက နိုင်ငံရေး အတွေ့အဒေါ်တို့ကို လက်တွေ့ အသုံးချသည် ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းရာ၌ "လွတ်လပ်ရေး ကို လိုလားနှစ်သက် သော လူမျိုးများ နှင့် ယဉ်ကျေးမှု တွင် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံ ရေး တွင် လည်းကောင်း၊ ပိုမိုရင်းနှီးစွာ ဆက်သွယ်နိုင်စေရန် စီစဉ်ရမည်" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အင်ဒိုနီးရှားနှင့် အင်ဒိုချိုင်းနား ပြည်များ ရှိ အမျိုးသား လွတ်လပ်မှု လုပ်ငန်းနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ နှိမ်နင်းချုပ်ချယ် ကျွန်တမယ်မျှ ဖြစ်နေကြသော လူမျိုးအပေါင်းတို့၏ လွတ်လပ်မှု လုပ်ငန်းကြီးနှင့် ရင်းနှီး စွာ ဆက်သွယ်နိုင်အောင် စီစဉ်ရမည်" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဖဆပလက ကြေညာခဲ့သည်မှာ သခင်အောင်ဆန်းဘဝက ယူဆထားသော "နိုင်ငံခြား အဆက်အသွယ်ယူ"သည့် သဘောတရား၏ အဆက် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုမျှမကသေး လူထုတပ်ပေါင်းစု ဖြစ်စေရန်အလို့ငှာ ဖဆပလ၏ နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းများ ၌ "မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်လည်တည်ဆောက်ရေး နိုင်ငံ သစ် စီမံဖန်တီးရေး ကိစ္စများ ကို ပါတီသဘော၊ နိုင်ငံရေး သဘော မသက် ရောက်သော အဖွဲ့များ က ဆောင်ရွက်ရမည် ။ သို့မှသာလျှင် ဤကိစ္စများ တွင် တတ်ကျွမ်းနားလည်သူများ နှင့် အစိုးရအမှု ထမ်းများ လည်း ဤအမျိုးသား လုပ်ငန်းကြီးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်" ဟု ဖော်ပြထား သည်။ ဤစကားကို ကျွန်တော် အကျယ်ချဲ့၍ အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြနေစရာ မလိုချေ။ နိုင်ငံရေး ၌

သဘောတရား မှန်ကန်မှု သည် အရေး ကြီးလေရာ ဗိုလ်ချုပ်၏ သဘောတရားတို့သည် မည် မျှမှန်ကန်နေသည်ကို ဤခေတ် လူထုသည် လက်တွေ့ သိရှိနေကြပြီး ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည် ပေသည်။

ထို့ပြင် လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု ၌ ရခိုင်၊ မွန်၊ ကရင် စသော အမျိုးသားများ နှင့်တကွ တောင်တန်းသားအားလုံးတို့အပေါ်တွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းထားရှိသော စေတနာသည် သန့်ရှင်းမှန်ကန်သည်ကိုလည်း မည် သူမျှစောဒက မတက်နိုင်ကြချေ။ ဖဆပလလုပ်ငန်းစဉ် ကြေညာ ချက်၌ အမျိုးသား လူနည်းစုများ သည် လူများ စုအခွင့်အရေး ကို ရထိုက်သည် ဟု ဖော်ပြထားသည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ အမြော်အမြင်ကြီးမှု ကို ထင်ရှားစေ သည်။ လူနည်းစုတို့သည် လူများ တို့၏ အခွင့်အရေး ကို တန်းတူရနိုင်သည့် နောက် လူနည်းစုအခွင့်အရေး ဟု ပြောနေရန်အကြောင်း မရှိတော့ပြီ။ ဤ မှန်ကန်သော စေတနာအကျိုးဆက်ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်က "လွတ်လပ်ရေး တစ်နှစ် အတွင်း : ရရမည် " ဟု ကြံ့ဝါးလိုက်သော အခါ မြေပြန့်သားရော တောင်တန်းသားပါ ဗိုလ်ချုပ်၏ နောက်တွင် မားမားမတ်မတ် ရပ်၍ တညီ တညွတ်တည်း တည်ရှိခဲ့လေသည်။ မြန်မာနှင့် သွေးနီးသော အမျိုးသားတို့ ကို မဆိုထားဘဲ ဘိုးတစ်ခေတ်က ရန်သူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဗြိတိသျှ အမျိုးအနွယ် တို့ကိုပင်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်သည် တမြေတည်းနေ တရေတည်းသောက် ဟူသော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားချင်း အမျိုးတော် စပ်သည်ဟူသော သဘော တရားကို ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။

"ကျွန်တော် ကို ခင်ဗျားတို့က လာပါဆိုလို့ ကျွန်တော် လာခဲ့ရ တာပါပဲ။ အမျိုးဘာသာမရွေး ဒီတိုင်းပြည်က လူများ ရဲ့ ကြီးပွား ချမ်းသာရေး ကို ဆောင်ရွက်ဖို့ တာဝန်ဆိုတာဟာ ကျွန်တော် ဆောင် ရွက်ရမယ့် တာဝန်ပါပဲ။ ကျွန်တော် ဘဝတစ်သက်တာမှာ ဒီတာဝန် ကို အစဉ်ဆောင်ရွက်သွားရဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ စစ်အတွင်း : မှောင့်အတိ ကျေနပ်သလို ဖြစ်နေတဲ့ အချိန် အခါမျိုးမှာ ခင်ဗျားတို့ (အင်္ဂလိပ်ကပြား) လူစုထဲက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ လူတွေ ဟာ တစ်ခါမျှ မကြုံခဲ့ဘူးတဲ့ အတိဒုက္ခကို ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဒုက္ခ ဖြစ်ရတာ တွေ သိရတော့ ဝမ်းလည်း နည်းမိပါတယ်။ စိတ်လည်း နာကျည်းမိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျား တို့ရဲ့ ဒုက္ခတွေ

ပြေရာပြေကြောင်းကို ကျွန်တော် ဘာသာ ကျွန်တော် တတ်နိုင်တဲ့နည်းနဲ့ ဟိတ်ဟန်မဟုတ်ဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဒီထက်ပို မလုပ်နိုင်ခဲ့တာကိုဘဲ ဝမ်းနည်းနေရပါတယ်။ ကိုင်း... ယခု ခင်ဗျားတို့က ဒီကို လာပြီး မိန့်ခွန်းပေးပါဆိုတော့ ကျွန်တော် မှန်တာတွေ ကို အမှန်အတိုင်း အစီရင် ခံခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော် တို့တိုင်းပြည်ဟာ လွတ်လပ်တော့မယ်။ ကမ္ဘာကြီးဟာ အကြီး အကျယ် ပြောင်းလဲနေပါတယ်။ xxx ဒီလို ပြောင်းလဲနေတဲ့ အခြေအနေမှာ ခင်ဗျားတို့ဟာ အသိတရား အသစ်တွေ ကို သိလာကြပြီး တန်ဖိုးအသစ်တွေ ကို နားလည်နိုးကြားလာဖို့ လိုပါတယ်။ လွတ်လပ် တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ရှေ့ကို အလားအလာ အများ ကြီး ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံသားများ အတွက် မျှော်ကိုးစရာတွေ အများ ကြီး ရှိပါတယ်။ xxx မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူဦးရေရှိတာထက်ပိုပြီး အလုပ် အကိုင်တွေ က များလာပါလိမ့်မယ်။ xxx ခင်ဗျားတို့အထဲမှာ ဒီကိစ္စ နဲ့ အလားတူ အခြားကိစ္စများ မှာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ဖြစ်နေကြတယ် ဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့သာ ဒီတိုင်းပြည်မှာ ရှိတဲ့ လူတွေ နဲ့ တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်း ဖြစ်ပါတယ်ဆိုတာကို ပြကြရင် ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ ဘာမျှ ကြောင့်ကြ စရာရှိဖို့ မလိုဘူးဆိုတာကို ကျွန်တော် ယခု ပြောခဲ့ပါတယ်။"

ဗိုလ်ချုပ်သည် အထက်ပါ စကားရပ်တို့ကို ၁၉၄၆ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ တွင် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အမျိုးသားကောင်စီ၏ အစည်းအဝေး၌ ပြောကြား ခဲ့၏ ။ နိုင်ငံရေး သုခမိန့် ပီသစွာ ကုဋ္ဌရေရဖြင့် စေတနာအရင်းခံ အမှန်တို့ ကို စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ကရင်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကယား စသော အမျိုးသားများ ၏ အသည်းစွဲ သာမက အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အမျိုးသားတို့၏ အသည်းစွဲလည်း ဖြစ်ခဲ့လေ သည်။ ယနေ့တိုင် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်၏ စကား ကို နားထင်၌ စွဲ၍ နေကြလေသည်။

လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့ပြီဟုဆိုလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေး ကို ရရတော့မည် ဟု ဗိုလ်ချုပ်သည် မျှော်ကိုးခဲ့၏ ။ ဗိုလ်ချုပ်တောင့်တသော ငြိမ်းချမ်းရေး မှာ သီချင်းထဲက ငြိမ်းချမ်းရေး မဟုတ် လွတ်လပ်ရေး၊ တိုးတက်ရေး နှင့် ကြီးပွားရေး၊ ချမ်းသာရေး ကို ဖန်တီးမည့် ငြိမ်းချမ်းရေး သာလျှင် ဖြစ်၏ ။

ဗိုလ်ချုပ် လွန်ခဲ့သည်မှာ ရှစ်နှစ် ရှိပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံသားတို့အဖို့ကား

ဗိုလ်ချုပ်လွန်ခဲ့သည်မှာ မနေ့တစ်နေ့ကလိုလို ထင်မိကြ၏ ။ ဗိုလ်ချုပ်ကို ချစ်သည့်ဇောဖြင့် အများ ပင် တမ်းတကြ၏ ။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်၏ အတွေး ၊ အခေါ်တို့ကိုကား သတိရမှ ရကြပေလိမ့်မည် ။ စင်စစ် ဗိုလ်ချုပ်သည် နုပျိုသော အရွယ်၌ နိုင်ငံရေး ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော လည်း သူ၏ အတွေး ၊ အခေါ်တို့မှာ ဝါရင့်သော နိုင်ငံရေး သုခမိန့်တို့၏ အတွေး ၊အခေါ်မျိုး ဖြစ်ရ ကား ဗိုလ်ချုပ်အား တကယ်ချစ်ပါသည်၊ ခင်ပါသည်၊ သတိရပါသည်ဟု ဆိုလျှင် ပညာရှင်ဆန်သော ဗိုလ်ချုပ်၏ အတွေး ၊အခေါ်များ ရင့်သန်လာခဲ့ သည့်နည်းတူ လူထု၏ စဉ်းစားဉာဏ်လည်း ရင့်သန်လာကြစေရန် လူထု တစ်ရပ်လုံး ကြိုးစားသင့်လှပေသည်။ နိုင်ငံရေး သမား ပေါသလောက်၊နိုင်ငံရေး သုခမိန့် ရှားလှသော ဤနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေး သုခမိန့်များ ထွန်းပေါ် လာပါစေရန် ရည်သန်၍ ကျွန်တော် မှတ်မိသမျှ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဟောပြောချက်၊ ကြေညာချက်၊ မိန့်ကြားချက်တို့ကို ယခုတင်ပြပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကို ၂၀ ရာစုနှစ် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး သုခမိန့်ဟု ကျွန်တော် ယူဆလျှင် ယုတ္တိတန်၏ ၊ မတန်၏ ကို စာရှုသူတို့ ဂဏသေချာ ပိုင်းခြားဝေဖန်နိုင်ကြပါစေသတည်း။

မောင်ထင်

(၆)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် အရိုင်းဝိသေသ

ဒဂုံတာရာ

(က)

ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ စာပေမျိုးရေး ရန် ထိုစဉ်က ရည်ရွယ်ချက် မရှိပေ။

ပညာရှင်နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ ကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင် စားသည် အထူးသဖြင့် ရသဟန်ဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့သော စာဆိုလှိုင် စွဲလမ်းသည်။ ပထမတော့ ရေး ဖြစ်မည် လည်း မထင်။ တာရာမဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေမည် ဆို တော့မှ ရေး ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အရေး ခံပုဂ္ဂိုလ် ရွေးချယ်ရာမှ ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ဟူသော စာပေ

ပုံသဏ္ဌာန်တစ်ခု ဖြစ်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်သည်။ လူရွေးရာတွင် အချိန်ကာလနှင့်လည်း ဆိုင်လိမ့်မည် ထင်သည်။ ကျွန်တော် ရေး သည့် အချိန်မှာ ၁၉၄၆ ခုနှစ် ကုန်ခါနီး ဖဆပလ အားကောင်းနေသော အချိန်။ ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း။ လွတ်လပ်ရေး အတွက် ကြိုးပမ်း လှုပ်ရှားနေသော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တစ်တိုင်း တစ်ပြည်လုံးက မျှော်လင့်အားထားနေသော ၊ ကြည်ညိုနေသော ကာလ။ လူထုက ဗိုလ်ချုပ်ဟု အဖျားဆွတ်ခေါ်နေသော အချိန်၊ ကျွန်တော် သူ့ကို ဗိုလ်ချုပ်ဟု မခေါ်ဖူးခဲ့။ သီပေါမင်း နန်းကျကတည်းက မြန်မာထဲ ဗိုလ်ချုပ် ဟု ခေါ်စရာ မရှိရာမှ ဂျပန်ခေတ်က စ၍ ဗမာ့တပ်မတော် သေနာပတိဗိုလ်ချုပ်ကို လူထုက ခေါ်ချင်ပုံရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် လွတ်လပ်ရေး အဓိပ္ပာယ် ဆက်စပ်နေပုံရသည်။

ကျောင်းသားဘဝက သူ့ကို ကျွန်တော် တို့က ကိုအောင်ဆန်း၊ ဖိုးအောင် ဆန်းဟု

ခေါ်ကြသည်။ သူ တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် ဖြစ်သွားသော အခါ သူက သခင်အောင်ဆန်း အခေါ်ခံချင်သည်ကို ကျွန်တော် သိသည်။ တစ်ခါ တစ်ရံသာ သခင်အောင်ဆန်းဟု ခေါ် ဖြစ်သည် ထင်သည်။ သူ့ထက် ဝါရင့်သော သခင်များ ကိုသာ သခင် တပ်ခေါ်သည်။

သခင်လေးမောင်၊ သခင်တင်မောင်၊ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း။

ကျောင်းသားဘဝတုန်းက သူ့ကို ခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်လာလိမ့်မည် ဟု ကျွန်တော် မထင်ခဲ့။ စစ်ပြီးစ ရွှေတိဂုံအလယ်ပစ္စယံတွင် ကျင်းပသော ဖဆပလ ညီလာခံတွင် သူ့ကို တွေ့တော့မှ သူ့ကို ကြိုက်သွားသည်။ သူ့ကို အဝေးကပဲ မြင်သည်။ ရွှေတောင်ကြား လောင်းဝစ်လမ်းရှိ စခန်း တွင် သူ့ကို လှမ်းတွေ့လိုက်ရသည်။ ယခု ဗိုလ်ချုပ်ဟူ၍ လူထုအသည်းစွဲ အဖြစ် ထိတွေ့ ခံစားနေရသော အချိန်တွင် သူ့ကို ရေး မည် ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သူ့ကိုပဲ ရေး ချင်သော ခံစားမှု က ပြင်းပြလို့ လာသည် ထိုစဉ် က ဖဆပလ အထွေထွေ အတွင်း ရေး မှုမှာ သခင်သန်းထွန်း၊ ထိုစဉ်က ကျွန်တော် က သူ့အကြောင်း ရေး ချင်စိတ် မပေါ်ခဲ့။ (သူတော့ခိုမှ ရေး ဖြစ် သည်။)

သူ့ကို လူ တစ်ယောက် အဖြစ် ရေး မည် ဟု ကလောင်ကို ကိုင်လိုက် သော အခါ "အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း" ဟု ခေါင်းတပ်လိုက်မိ တော့သည်။ ဘာဘာညာညာ မစဉ်းစားတော့။

(ခ)

ကျွန်တော် က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အရိုင်းဟု ရေး ရပါမည် လားဟု သူ့ကို ကြည့်ညိဉ်သာ ပြည်သူ့ရဲဘော်အချို့က ဒေါပွကြောင်း သိရသည်။ စာဖတ်ခိုင်း၍ ဖတ်ကြည့်မှ ကျေနပ်သွားကြောင်း ကြားသိရသည်။ ခေါင်း စဉ်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဟု မတပ်ဘဲ အောင်ဆန်း ဟု တပ်ရပါ မည် လော၊ ဖဆပလ ဆန့်ကျင်တာလား။ တပ်မတော် ဆန့်ကျင်တာလားဟု ပြောသူပင် ရှိကြောင်း ကြားရသည်။ ရသစာပေ ပရိသတ်ထဲ ကတော့ မဟုတ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှ ဖတ်ပြီး နိုင်ငံရေး ကံနေသူအချို့ ဖြစ်မည် ထင်သည် အတွေ့ ခေါင်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဘာကြောင့် ကျွန်တော် က ဖဆပလကို ဆန့်ကျင်ရမည် နည်း။ ကျွန်တော် သည် နိုင်ငံရေး သမားမဟုတ်။ ထိုအခါက ဖဆပလသည် ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှု တို့တွင် တပ်ဦးအ ဖြစ် ထမ်းဆောင်နေသော လူထုအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ဘာကြောင့် ဆန့်ကျင် ရမည် နည်း ဖဆပလ စာစောင်ပင် ကျွန်တော် ကလောင်နာမည်

တစ်ခုနှင့် ဆောင်းပါး ရေး ပေးခဲ့ဖူးသေးသည်။ ထိုအခါက စာစောင်အယ်ဒီတာမှာ ကိုထွန်းအံ့ (မြန်စပယ်မင်းကြီးဟောင်း) က တကိုကျီလာတောင်းသည်။ တတ်နိုင်သမျှ အကူအညီပေးခဲ့သည်။

"ခင်ဗျားနဲ့တော် တယ် ဖဆပလပြန်ကြားရေး ဌာနမှာ လုပ်ပါလား"

ဟု တိုက်တွန်းသည်။ ဖဆပလတွင် သမဂ္ဂလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ က ရှိနေကြသည် မဟုတ်လား။ ထိုအခါက ဖဆပလအတွင်းတွင် ကွဲအက်စ ပြနေပြီ။ သည်အခါမျိုးတွင် တဘက်ဘက်ကမှ မပါချင်။ ကိုဗဟိန်းက လည်း သူဥက္ကဋ္ဌအ ဖြစ် ဆောင်ရွက်သော မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အလုပ်သမား သမဂ္ဂတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌလုပ်ရန် တိုက်တွန်းဖူးသည်။

သူက ...

"ဒါမှ အလုပ်သမား လူတန်းစားနဲ့ ထိတွေ့ မှု ရှိပြီး ခင်ဗျား စာတွေ ပိုတောက်ပလာမှာ "

ဟု ပြောသည်။ သူ့စေတနာကို ကျွန်တော် နားလည်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော် လက်မခံခဲ့ပေ။ သိသည့်အတိုင်း အလုပ်သမား သမဂ္ဂမှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှု ခံယူသော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် က မည် သည့်ဩဇာမှ မခံဘဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် တာရာစာပေမဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ဝေရန် စိတ်ကူးထားပြီး ဖြစ်သည်။ တပ်မတော် သည် ဖက်ဆစ်တော် လုန်ရေး တိုက်ပွဲတို့တွင် အရေး ပါသော အခန်းက ပါဝင်ထမ်းဆောင်သည်။ ကျွန်တော် တို့ မြို့ကို ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် သိမ်းသော အခါ တတ် နိုင်သမျှ ကူညီခဲ့သည်။ ရန်ကုန်သိမ်းစက ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ရုံးတွင် ဗိုလ်လက်ျာ၊ ဗိုလ်စကြာတို့၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း လျှောက်လွှာများ တို့ စစ်ဆေးပေးရသော အလုပ် လုပ်ရဖူးသည်။ နောက်မှ ကိုယ်နှင့် မဆိုင်သော အလုပ်ဟု ယူဆကာ ထွက်ခဲ့သည်။ အထက် ပိုင်းရှိ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် မသိမ်းရသေးသော နယ်မြေများ ပေးသို့ ကြုံချပေါ်ရန် လေယာဉ်မှ ဝေငှသည်...

"တို့ဗမာအပေါင်းတို့" ခေါင်းတပ်ထားသည့် စာရွက်စာသားကို ကျွန်တော် ရေးပေးရသည်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ချီတက်လာလျှင် ပူးပေါင်းဖို့ရန် လှုံ့ဆော်ထားသည်။ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေး လုပ်တော့မည့် အချိန်က ဗမာ့တပ်မတော် ၊ ဌာနသစ်တစ်ခုအတွက် စီမံကိန်း မူကြမ်းတစ်ခု ရေး ဆွဲပေးခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ကျွန်တော် တတ်နိုင်သမျှ ကူညီခဲ့သော တပ်မတော် ကို ဘာကြောင့် ဆန့်ကျင်ရမည် နည်း။ တာရာမဂ္ဂဇင်း ထွက်စ နှစ် များ က တပ်မတော် မှ လစဉ် တာရာမဂ္ဂဇင်းများ စောင်ရေ (၈၀၀)ခန့် ဝယ်သည်။ နယ်ရှိတပ်များ သို့ ဖြန့်ဝေရန် ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ကိုယ် စားလှယ်နှုန်း ပေးရသည်။ ကျွန်တော့်အကြောင်း ကောင်းစွာ မသိဘဲနှင့် အဝေးမှ ထင်မြင်ကြဟန် တူပါသည်။ စာဖတ်ကြည့်လိုက်သော အခါ စိတ်ပြေ သွားကြသည်ဟု သိရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင်က ကျွန်တော် ရေး သည် စာကို ဖတ် ပြီး...

"ဌေးမြိုင် ကတော့ ငါ့ကို အရိုင်းတဲ့ကွာ။ ငါက ဒီလောက်လဲ မရိုင်း သေးပါဘူး"

ဟု ပြောကြောင်း သူ့အပါးတော် မြ ဗိုလ်ထွန်းလှ (တက္ကသိုလ်နေဝင်း)က တစ်ဆင့် ပြန်ပြောပြ၍ သိရသည်။

ကျွန်တော် သည် ရပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့စာများ ကို အရေး ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသက်ထင်ရှားရှိနေစဉ် ရေး ဖွဲ့သည်က များ သည်။ သခင်တင်မောင်၊ ရဲထွတ်၊ မဟာအေး၊ ကိုဗဟိန်း စသူတို့ကိုသာ ကွယ်လွန်ပြီးမှ ရေး ဖြစ်သည်။

'အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း' ရေး စဉ်က ဖဆပလ အရန် နှင့် ကောင်း နေစဉ် ၁၉၄၆၊ ဒီဇင်ဘာလထုတ် တာရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ၆၄ နှစ် နီးပါး ကြာခဲ့ပေပြီ။

(၇)

ကျွန်တော် ၏ စာအစတွင် ပထမဦးဆုံး သူ့ကို စတွေ့ သော ရပ်ပုံ အဖွဲ့ဖြင့် ဖွင့်လိုက်သည်။ ၁၉၄၆၊ ပထမဆုံးသော ပြည်လုံးကျွတ်၊ ကျောင်း သားညီလာခံတွင် တွေ့ ရသော သူပုံပန်းကို ဖော်ပြသည်။ သူပုံက ကျွန်တော် ကို စွဲလမ်းစေသည်မဟုတ်၊

သာမန်ရုပ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ဂျူလီစင်မြင့် တွင် သူ စကားပြောသည်ကို ပထမဦးဆုံး ကြားရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ စကားအပြောကလည်း ကျွန်တော် ကို စွဲလမ်းစေသည် မဟုတ်။ ထိုအခါက ကျွန်တော် သည် နယ်မှ တက်ရောက်လာသော ဆယ်တန်းကျောင်းသား၊ ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ရာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ သမဂ္ဂခေါင်းဆောင် များ ကိုကား စိတ်ဝင်စားနေသည်။ သူ့အပေါ် ကျွန်တော် ၏ ပထမအမြင်ကို "ရုပ်ကလည်း မဖြောင့် စကားပြောကလည်း မပြေပြစ်။ သို့ဖြစ်၍ စိတ်ထဲ က မကျေနပ်"ဟု ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့သည်။ ကျွန်တော် မှာ စာပေဝါသနာပါသူ ဖြစ်ရာ သူ့ကို အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာဆို၍ စိတ်ဝင်စားနေခဲ့ကာ သူပုံပန်းက ကျွန်တော် အကြိုက် စိတ်ကူးထဲက ရုပ်ပုံ မ ဖြစ်လာသဖြင့် မကျေနပ်ဟု ခံစားသည့်အတိုင်း ရေး လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သူ့ကို စကားပြောကလည်း မပြေပြစ်ဟု ရေး ခြင်းမှာ ထိုအခါက သူ့ကို စကားပြော မကောင်းဟု ထင်ထားသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ က ကျွန်တော် မှာ အတွေ့ အကြုံရှိလှသည် မဟုတ်။ လေယူလေသိမ်း ကောင်းကောင်း၊ ဟန်ပန်အမူအရာကောင်းကောင်းနှင့် မထစ်မငေါ့ ပြောလျှင် စကားပြောကောင်းဟု ထင်မှတ်နေခဲ့သည်။ စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိပ် နားမလည်သေး။

ကျွန်တော် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက်၍ ၁၉၃၈-၃၉၊ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ကိုအောင်ဆန်း ကျမ်းကျိန်ပွဲတွင် ဥက္ကဋ္ဌ မိန့်ခွန်း ကြားရသော အခါ သူ့ကို ကြိုက်သွားသည်။ တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂအသင်း ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း က ဥက္ကဋ္ဌသစ်ကို လွှဲပေးရသော ကျမ်းကျိန်သည် အခမ်းအနား၌ ကိုအောင် ဆန်းပြောသော ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်းတွင် HUMANISM လူသားဝါဒအကြောင်း အဓိကထား၍ ပြောသွားသည်။ မိန့်ခွန်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြောကြ ရသည်။ ယင်းအခမ်းအနားမျိုးတွင် ပြင်ပမှ နာမည် ကြီး နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ ကို စကားပြောရန် ဖိတ်ကြားလေ့ရှိရာ ထိုညက နန်းရင်းဝင် ဒေါက်တာဘမော်ကို ဖိတ်ထားသည်။ သူပြောပြီးလျှင် ဒေါက်တာဘမော် စကားပြောသည်။ ဒေါက်တာဘမော်ကလည်း စကားပြောရာတွင် နာမည် ကြီး။ သူ အင်္ဂလိပ်စကားပြောလျှင် အင်္ဂလိပ်များ ပင် ငေးနားထောင်ရသည် ဟူ၏ ။ ဒေါက်တာဘမော်က ကိုအောင်ဆန်း

မိန့်ခွန်းကို ရည်ညွှန်းကာ OUR HUMANITY'S PRESIDENT ကျွန်တော် တို့ လူသားဝါဒရှင် ဥက္ကဋ္ဌကြီးဟု ကိုးကားပြောဆိုသွားသည်။ ထိုညက ဥက္ကဋ္ဌ၏ မိန့်ခွန်းကို ကြိုက်သွားကြသည်။

အမှန်အားဖြင့် စကားပြောကောင်းဆိုသည်မှာ လေယူလေသိမ်း၊ ပြောပုံ၊ ကိုယ်နေဟန်ပန်ကောင်းခြင်းက အဓိကမဟုတ်၊ ပြောခါစလောက်သာ ပရိသတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်သည်။ ပြောသော စကား၏ စကားလုံးအသုံးအနှုန်း နှင့် အဓိပ္ပာယ်ကသာ အဓိကကျသည်ဟု နားလည်သိရှိလာသည်။ ကျွန်တော် ကိုအောင်ဆန်းကို စတွေ့ .စက ကျွန်တော် က ၁၆ နှစ် ခန့် အရွယ်သာ ရှိသေး သည်။ သူကလည်း ၂၀ ခန့်။ အတွေ့ .အကြုံက နုကြသေးသည်။ လေယူ လေသိမ်း၊ ပြောဟန်ဘယ်လောက်ကောင်းပါစေ။ ပြောသည့်စကားရပ်၏ အဓိပ္ပာယ်အနှစ် သာရက မကောင်းလျှင် ကျွန်တော် မကြိုက်။ စကားပြော ကောင်းဟု မထင်မှတ်။ အဓိပ္ပာယ်ကောင်းလျှင် လူဟန်ပန်ကို သတိမရ တော့။ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေ နိုင်ငံရေး သမားတစ်ဦး လွှတ်တော် ထဲတွင် စကားပြော နာမည် ကြီး။ လေယူလေသိမ်း၊ ဟန်ပန်ကောင်း၊ သို့ သော် စကားတန်းကရှည်၊ အသိုင်းအဝိုင်းအဖွဲ့က များ လွန်း။ ကျွန်တော် တို့ စာအုပ် ထဲ ဖတ်ထားသည့် အချက်တွေ သာ အန်ချနေပြီး ကိုယ်ပိုင် စကားလုံးမရှိ။ ကိုယ်ပိုင်အတွေ့ :အခေါ် မရှိ။ ကျွန်တော် စိတ်ထဲတွင် စကားပြောကောင်းဟု မထင်မြင်မိပေ။

အချိန်ကာလ၊ နေရာ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆက်စပ်နေသော အခြေအနေ ကလည်း ဆိုင်သည်။ ကိုအောင်ဆန်း သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ ကုလားထိုင်က ပြော လိုက်ခြင်းသည် သူ၏ ရုပ်ပုံဥပမိကို ထင်ရှားပေါ်လွင်စေသည်။ စကားရပ် ကလည်း လူသားဝါဒ၊ မေတ္တာဝါဒ။ ကိုးကားပုံမှာ ဂန္ထဝင်ဆန်သည်။ နည်းနည်း စကားလုံးကြီးများ ပါသည်။ ကိစ္စမရှိ။ (တချို့က စကားလုံး ကြီးကြီးများ ဖြင့် ဟန်ရေး ပြတတ်သည်။ ကျွန်တော် ကတော့ သည်နည်းကို သိပ်မကြိုက်။) ပရိသတ်ကလည်း ၁၉၃၆ သပိတ်မှောက်အပြီး နိုးကြားနေ သော ကျောင်းသားပရိသတ်။ ထိုည သူ့ကို စွဲသွားကြပြီ။ ဝါရင့်နိုင်ငံရေး သမားကြီး ဒေါက်တာဘမော်က သူ့ကို အထင်ကြီးသွားသည်။ လေးစား သွားသည်ဟု ကျွန်တော်

ထင်သည်။ မကြာခင်ပင် နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်း များ စုပေါင်းပါဝင်သော မြန်မာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းကြီး (အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီ ဆန့်ကျင်ရေး အတွက်) ဖွဲ့စည်း သခင်အောင်ဆန်းမှာ အထွေထွေ အတွင်း : ရေး မှု ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုနှစ် က သူသည် သမဂ္ဂ၊ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှ နှုတ် ထွက်ကာ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်လိုက်သည်။ သည်ကစ၍ နိုင်ငံရေး သမား တင်းပြည့် ဖြစ်လာသည်ဟု ထင်သည်။

နောက်ပိုင်းတော့ ကျွန်တော် သူမိန့်ခွန်းများ ကို ကြိုက်သွားသည်။ သူ့စကားလုံးနှင့် သူပြောသည်။ ကိုယ်ပိုင်အတွေ့အခေါ်ဖြင့် ပြောသည်။ ခံစားမှု ဖြင့် ပြောသည်။ ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ဘွင်းဘွင်း။ လူထုကလည်း ဒါကြောင့် ကြိုက်သည်ထင်သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် (ကျွန်တော် အမြင်အားဖြင့် အကဲဖြတ်ရလျှင်) စကား အပြောကောင်း ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ခံစားမှု ဖြင့် ပြောသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်အခြေအနေကို သူခံစားသည့်အတိုင်း ဟန်မဆောင်ဘဲ ရှင်းရှင်းပြောသည်။

၁၉၄၃ ခု၊ သြဂုတ်လ ဂျပန်က ပေးသော လွတ်လပ်ရေး ကြေညာ သည့်အခါတွင် ပြောသော မိန့်ခွန်းမှာ ခပ်ဘွင်းဘွင်း။ ခရမ်းနုရောင် လွန်း ချိပ်ပုဆိုးဝတ်ထားသော အမိပတိကြီးနှင့် ဂျပန်ဘုရင့်တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရှေ့တွင် ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြားရသူပင် အသည်း ယားယား။ ခံစားမှု ဖြင့် ရိုးရိုးပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စစ်ပြီးစ လွတ်လပ် ရေး ရခါနီး သူပြောသော စကားများ ကိုကား ကျွန်တော် ကိုးကားပြစရာ လိုမည် မထင်ပါ။ တိုင်းပြည်က သိပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် က သူ့ကို "အရိုင်း"ဟု ဝိသေသပြခြင်းမှာ ဟန်ဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ သူ ခံစားသည့် အတိုင်း ရိုးရိုးဘွင်းဘွင်း ပြောတတ်သော သူ၏ စရိုက်သဘာဝ ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေလို၍ သာ ဖြစ်သည်။ ဖဆပလကို ဆန့်ကျင်၍ မဟုတ်။ တပ်မတော် ကို ဆန့်ကျင်၍ မဟုတ်။

(ဃ)

သူ၏ ဟန်မဆောင်တတ်သော စရိုက်သဘာဝ ကို ပြသော မြင်ကွင်း တစ်ခုကို ကျွန်တော် ရွေးချယ်ပြသည်။

ဂျပန်ဝင်စကာလက ဝန်ကြီးသခင်ဗစိန်၏ ထမင်းစားပွဲတွင် ဖြစ်သည်။ လူက သိပ်မများ ၊ လူရင်းလောက်နှင့် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်များ သာ ပါသည်။ ဧည့်ခန်းမှ ထမင်းစားခန်းသို့ အဝင် မည် သူမျှ မဝင်သေးဘဲ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း အဝင်ကို စောင့်နေကြသည်။ သူ့ကို နေရာထားသည့်သဘော၊ သူ့ကို ဝင်ပါဟု ပြောမှ အားလုံး၏ ရှေ့က သူ ဝင်သည်။ အားလုံး သူဝင်ပြီးမှ လိုက်ဝင်ကြသည်။ သူက ဘာလုပ်သည်ထင်သနည်း။ စားပွဲထိပ်ပန်းကန် ထဲမှ ဗယာကြော်တစ်တုံးကို ကောက်ယူကာ စားလိုက်သည်။ စားပြီး ပြုံးစိစိ လုပ်နေသည်။ ကျွန်တော် က ရယ်ချင်နေသည်။ သူက မထိုင်သဖြင့် ဘယ်သူမှ မထိုင်ကြဘဲ မတ်တပ်ရပ်နေကြသည်။ ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း ပြုံးစိစိ၊ နောက် သူထိုင်၍ အားလုံး ထိုင်ကြသည်။ ရယ်မောသံများ ကြားရသည်။ မြင်ကွင်းကို ကျွန်တော် ခြယ်ရေး ပြခဲ့သည်။

သူ၏ စိတ်လက်မာန်ပါစိတ်၊ စိတ်လှုပ်ရှားမှု စိတ် (Emotionalism) ကို ဖော်ပြသော ပြကွက်နှစ် ကွက်ဖြင့် ခြယ်ရေး သည်။ သပိတ်မှောက် နှစ် ပတ်လည်နေ့ အစည်းအဝေးတွင် အိန္ဒိယကျောင်းသား မစ္စတာသော မတ်စ် က ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း မစ္စတာ ရာရှစ်ကို တိုက်ခိုက်ရာ သူက ဥက္ကဋ္ဌ ကုလား ထိုင်မှ နေ၍ တားသော်လည်း မရ၍ "ရဲရင်ထွက်" ဟု စိတ်လိုက်မာန် ပါ ပြောသော ပြကွက်တစ်ခု၊ တက္ကသိုလ်အက်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေး မူကြမ်း ကို သမဂ္ဂက ပယ်ချသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကိုညိုမြက စည်းမျဉ်းကို ညွှန်ပြကာ သမဂ္ဂအမှု ဆောင် အဖွဲ့ကို အယုံအကြည် မရှိ အဆိုတင်သွင်း ရာ သူက ဒေါပွပြီး ဥက္ကဋ္ဌကုလားထိုင်မှ နေ၍ ညိုမြကို အတော် ပြော လိုက်သည်။ နောက် နှစ် ရက်ခန့်ကြာသော အခါ ထိုနေ့က သူ ပြောခဲ့သော စကားများ ရတ်သိမ်းကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်သည်။

အများ ကတော့ "ကြောင်"သည်ဟု ခေါ်ကြသော သူ၏ စိတ် လှုပ်ရှားမှု ပြကွက်များ ခြယ်ရေး ထားသေးသည်။ ဂျပန်ခေတ် ရန်ကုန်သိမ်းစ သခင်မြအိမ်တွင် ကျွန်တော် က ...

"ချစ်မှာ လား၊ ကြင်မှာ လား" အစချီသော သီချင်းကို စန္ဒရားတီးနေ စဉ် သူသည် တစ်ဘက်ခန်းမှ စစ်ဝတ်စစ်စားဖြင့် ပေါက်လာကာ

"ဟေ့... ရပ်ကြ။ ခုနေအခါမှာ ရဲစိတ် ရဲမာန် တက်စေမယ့် ရဲတင်း သံကိုသာ

တီးရမှာ။ ချစ်မယ်၊ ကြင်မယ်ဆိုတာမျိုးက မဟန်ဘူး။"

ဟု ပြောပြီး ထွက်သွားသည့်မြင်ကွင်း။ နောက် တစ်ပတ်ခန့်အကြာ
ရွှေတောင်ကြားတွင် ကိုလှမောင် (သံအမတ်ဟောင်း)၏ လက်ထပ်ပွဲသို့ ရောက်သွားရာ သူက
လူကြားထဲမှ ကျွန်တော် ကို အတင်းလက်ဆွဲခေါ်ကာ စန္ဒရားတီးခိုင်းသည်။ တီးနေသော
စန္ဒရား ဆရာစိန်ဝေလုံကို ရပ်စေကာ ကျွန်တော် ကို ဇွတ်တီးခိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်။
ပျော်ပျော်ပါးပါး ကခုန်နေကြ သော သူများ ပင် ခဏရပ်သွားသည်။ လူရင်းများ ချည်း ဖြစ်၍
တော် တော့ သည်။ နောက် သူက ကျွန်တော် တီးနေသော ကဉ္စန သီချင်းကို မရတရ ဖြင့်
လိုက်ဆိုနေလိုက်သေးသည်။ နာမည် ကြီး စန္ဒရားဆရာ ဘယ်လိုနေ မည် နည်း။

အမှန် ကတော့ သူသည် ထိုအခါ အသက် ၂၀ ကျော်အရွယ်မျှသာ
ရှိပါသေးသည်။ အစိတ်ပင် မပြည့်။ ကျွန်တော် က တာဝန်ရှိသော နေရာမှာ နေပြီး
မထိန်းချုပ်နိုင်သော သူ၏ စိတ်လှုပ်ရှားမှု အပြုအမူကို မကြိုက်ပါ။ သာမန်လူ တစ်ယောက်
အနေဖြင့် ခွင့်လွှတ်နိုင်ပါသည်။ သူယူထားသော တာဝန်နေရာကြောင့်သာ ကျွန်တော်
မကြိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် သူ့ရပ်ပုံလွှာကို ခြယ်ရေး နေသော အခါ ကျွန်တော် သူ့အနား ကပ်၍
မရှိပါ။ ဂျပန်ဝင်စက ကျွန်တော် သူနှင့်တစ်အိမ်တည်း တစ်လ လောက် အတူနေခဲ့ဖူးသည်။
ရွှေတောင်ကြားရှိ အမြောက်နှင့် အိမ်ကြီးတွင် ဖြစ်သည်။ နေ့ခင်းတော့မဆုံ ညကျမှ
ဆုံတတ်သည်။ သူ့ကို လူအ ဖြစ် ပိုသိလာရသည်။ နားလည်လာရသည်။ သို့သော်
သူ့ရပ်လွှာကို ခြယ်စဉ် မှာ တော့ သူ့ပုံကို ခွာကြည့်၍ ရေး သည်။ သူက
တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်နေပြီ။ ကျွန်တော် က အညကြ။ ပန်းချီရေး သည့်အခါ ကားချပ်မှ
နောက် ဆုတ်၍ ခွာကြည့်ကာ အကဲဖြတ်ရသည့်သဘော။

ကျွန်တော် က အောက်ပါအတိုင်း အကဲဖြတ်ထားသည်။

"သူ့တွင် သိမ်မွေ့ခြင်းမရှိ။ အလှအပကို မမက်မော၊ သူသည် ကြမ်းတမ်းသည်။
ရိုင်းသည်၊ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းရေး တွင် ရှိသော ဧည့်ဝတ်ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးခြင်း စသည်တို့ကို

သူသည် လုံးဝဂရုမစိုက်။ ဂီတ၊ ပန်းချီ သဘင် စသော အနုပညာများ ကို မလိုက်စား။ သူ့ကိုယ် သူ အတင်းယဉ်ကျေးအောင် မလုပ်။ သူ၏ နဂိုအတိုင်း ခပ်ရိုင်းရိုင်း ခပ်ကြမ်းကြမ်းပင် မပြုမပြင်ဘဲ နေ၏ ။

သူ့တွင် နိုင်ငံရေး ဝိညာဉ်ကား ပြင်းထန်လှချေ၏ ။ သူသည် နိုင်ငံရေး တစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်သော သူ ဖြစ်၏ ။ သူသည် ရိုင်း၏ ။ ကြမ်း၏ ။ ကြောင်၏ ။ ကိစ္စမရှိ။ သူသည် ဧည့်ခန်းဆောင်မှ ဂုဏ် သရေရှိလူကြီးလူကောင်းမဟုတ်၊ တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် တစ်ခုတည်းကိုသာ မဲ၍ လုပ်သော နိုင်ငံရေး သတ္တဝါ ဖြစ်၏ ။ ကိစ္စ မရှိ။ ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မကွယ်လွန်မီ ခုနစ်လခန့်က ရေး ခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့ သော အနှစ် ၄၀ နီးပါးက ဖြစ်သည်။ ယခု သည်စာကို ပြန်ဖတ်ကြည့် သည်။ ကျွန်တော် ၏ အမြင် မပြောင်းလဲပါ။

သူ ကျဆုံးသည့်နေ့က ကျွန်တော် သူနှင့် တွေ့ ရန် သူ့ရုံးခန်းတွင် ချိန်းထားသော နေ့ ဖြစ်သည်။ သူ့အပါးတော် မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှမှတဆင့် ချိန်းထား ခြင်းသည် သူ့ထံ တာရာအတွက် ဆောင်းပါးတောင်းရန်နှင့် စကားစမြည်း ပြောရန် ဖြစ်သည်။ ချိန်းသည့်အချိန်ကလည်း ရုံးတက်စ နံနက်ပိုင်း။ မိုးက တစ်မိုစိမ့် အိမ်မှ ထွက်မည် ပြုသော အခါ အိမ်က...

"မိုးအေးတယ် ကော်ဖီသောက်သွားဦး"

ဟု ဆိုသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် မှာ ကျန်းမာရေး သိပ်မကောင်း၊ နည်းနည်း ကြာသွားသည်။ ကော်ဖီက အဆင်သင့်ရှိသည်မဟုတ်။ ကျွန်တော် ကို ပြောပြီးမှ ရေနွေးအိုးတည်ရသည်။ ကျွန်တော် အတွင်း ဝန်ရုံးထဲ ရောက် သွားတော့ လုပ်ကြံခံရပြီးပြီ။ ကျွန်တော် လုံးဝမသိ။ သူ့ရုံးခန်းလှေကားသို့ တက်သွားမိသည်။ ဘယ်သူကမှ မတားကြ။ ဆေးရုံသို့ သယ်သွားစ ဖြစ်မည် ။ လူသူရှင်းပြီး တိတ်ဆိတ်နေ၍ ကျွန်တော် က ရုံးများ ဆင်းသွား ကြပြီးလားဟု အတွေ့ ခေါင်ကာ လှေကားထက်ဝက် တစ်ဆစ်ချိန်မှ ပြန် ဆင်းခဲ့သည်။ အောက်ထပ်ရောက်ပြီး အလယ်က ရုံးခန်းတစ်ခန်းရောက်မှ ရင်နင့်ဖွယ်

အကြောင်းကို သိရသည်။ ကံသီပေလို အကယ်၍ သာ ထိုနေ့က ကျွန်တော်
ကော်ဖီမသောက်ဘဲ တန်းလာမိလျှင် အကယ်၍ ဤရုံးလှေကား အတက် သို့မဟုတ်
ရုံးခန်းနားအရောက် လုပ်ကြံသူများ နှင့် ဆုံလျှင် မတွေ့ ၊ ဝံ့စရာပင်။ လူသတ်သမားထဲတွင်
ကျွန်တော် တို့ မြို့သား၊ ကျောင်းနေဘက် (ကျွန်တော် ထက် ၇-၈ နှစ် ခန့် ကြီးမည် ။)
ပါနေသော ကြောင့် ဖြစ်ပါ သည်။ သူက မှတ်မိလျှင်။

ကျွန်တော် အင်မတန် လိုချင်သော သူထံမှ ဆောင်းပါး မရတော့ပါ။
ဗိုလ်ထွန်းလှထံမှ တာရာအတွက် ရေး ပေးမည် ။ အလုပ်များ နေလိုဟု ပြောကြောင်း
ကြားခဲ့ရသည်။ သူ စာရေး မည့်၊ စာရေး ဆရာလည်း ဖြစ်ချင် သည်။ ကွယ်လွန်မည့် နှစ် က
ထင်သည်။ သူ သတင်းစာဆရာများ နှင့် တွေ့ ဆုံပွဲတစ်ခုတွင် ...

"လွတ်လပ်ရေး ရပြီးရင် နိုင်ငံရေး က ထွက်ပြီး စာရေး မယ်။ သည် တော့မှ
(အာဏာနိုင်ငံရေး) Power Politics လုပ်ကြတာကြည့်ပြီး ဘေးက

ထိုင်ကြည့်ပြီး ရယ်မောနေမည် " ဟု ပြောကြောင်း ဖတ်လိုက်ရသည်။

ကျောင်းသားဘဝက ကျွန်တော် သူ့ကို အထင်မကြီးခဲ့ပါ။ ဗမာ့တပ်မ တော်
စစ်သေနာပတိ ဖြစ်လာသော အခါ စိတ်ဝင်စားလာမိသည်။ ယခု ပြန်ကြည့်သော အခါ သူ့ကို
လေးစားလာသည်။ "အရိုင်း" ဟု ဖော်ပြ သော တင်စားသည့် ဝိသေသမှာ ရှင်းလောက်ပါပြီ။

ဒဂုံတာရာ

(၇)

အဲဒါ အောင်ဆန်း

နတ်မောက်ဘုန်းကျော်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မမှီလိုက်၊ မသိလိုက်ကြရသော လူငယ်ကလေးများ က..."ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်လိုလူလဲ..."ဟု မေးလာခဲ့သည် ဖြစ်အံ့။
"ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုတာ အဲဒါပဲ" ဟု ဖြေရန်မှတစ်ပါး အခြားစကားမရှိ။ တိုင်းပြည်၏ အညွန့်အဖူး လူငယ်ကလေးများ သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမွေကို ဆက်ခံနိုင်ကြပါစေ။
။

(၁)

ဪ... ဘာလိုလိုနှင့် သူကွယ်လွန်သည်မှာ အနှစ် ၆၁ ပင် ပြည့်လေပြီ။ နှစ်တွေ ကြာသော်လည်း သူ့ကို အစဉ်သတိရမိသည်။ မေ့လို့ ဖျောက်လို့မရ။ သူကွယ်လွန်သွားသော်လည်း သူသည် ကျွန်တော် တို့ ကြားထဲဝယ် ရှိနေသေးသလို ထင်ယောင် မြင်ယောင် ဖြစ်ရသည်မှာ လည်း မကြာခဏပင်။

"သေသူကို ရှင်သူက တရပါလိမ့်" ဟူသော မောင်းထောင်ဦးကျော် လှ၏ သံချိုသည် အခြားကိစ္စများ တွင် မည် သို့ အကျိုးပတ်သက် ဟပ်စပ် လေမည် ကိုမသိ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပတ်သက်လျှင်မူကား များစွာ မှန်ကန်နေပါသည်။ နိုင်ငံရေး ကိစ္စကို ဆွေးနွေးကြသူတိုင်းသည် "ဒီအချက် မျိုးမှာ ငမိုး(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း) သာရှိရင် ဘယ်လို ပြောမှာ ပဲ"ဟု တမ်းတ ကြရသည်ချည်း ဖြစ်ပါသည်။

သူ့ကို တမ်းတချင်၍ သာ တမ်းတကြသည်။ တမ်းတယူကြရလောက် အောင် သူသည် ရုပ်လည်း မချော၊ အပြောလည်း မချို လောကွတ်လည်း မပို၊ အဝတ်အစား ကပိုကယိုနှင့် အလွန် ဂွကျသူတည်း။ လူယဉ်ကျေး ဆိုသူတို့ သတ်မှတ်ထားအပ်ကုန်သော လောကတံထွာ ပကာသန ထုံးတမ်း စဉ်လာမှု များ ကိုလည်း အသိအမှတ် ပြုချင်မှ ပြုသူတည်း။

သို့သော် မြန်မာပြည်သား ပြည်သူလူထုကြီးသည် သူ့ကို အလွန် ချစ်ခင်ကြ၏။ သူက ဘာခိုင်းခိုင်း လိုက်နာလုပ်ကိုင်ရန် အသင့်ရှိနေကြ၏။ လူထုကြီးသည် ဘာကြောင့် သူ့ကို တမ်းတမ်းစွဲ ချစ်ခင်ကြရသနည်း။ အပြောမချို့ လောကွတ် မပိုသည့် ဝုကျကျသူ ဖြစ်သော လည်း လူထုက ချစ်ခင်စရာ အကွက် ကလေးတော့ ရှိပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့် တမ်းတမ်းစွဲ ချစ်ခင်ကြရ သည်ကို သူ့အကြောင်း အသင့်အတင့် ဖော်ပြမှသာ တစ်စွန်းတစ်စ ရိပ်မိ နိုင်တန်၏။ သူသည် မည် သို့သော သူနည်း။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အသက် ၁၇ နှစ် တွင် ဆယ်တန်း အောင်ပြီး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာ၏။ အသက် ၂၀ တွင် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ၏ ကြွေးကြော်သံ ဖြစ်သော "အိုးဝေ" မဂ္ဂဇင်း၏ တာဝန်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသပိတ်ကြီး၌ သပိတ်မှောက်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဗြိတိသျှ အစိုးရကို ဥပဒေအတွင်းမှ စတင် ပုန်ကန်စဉ် သူ့အသက်မှာ ၂၁ နှစ် သာ ရှိသေး၏။ အသက် ၂၂ နှစ် တွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂအသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရ၏။ အသက် ၂၃ နှစ် တွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တို့ဗမာ(သခင်)အစည်းအရုံး၌ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်၏။ သာယာဝတီညီလာခံ၌ ဗြိတိသျှ အစိုးရကို လက်နက်ဖြင့် တော်လှန်ပုန်ကန်ရန် အစီအစဉ် ရေးဆွဲ ချမှတ်စဉ် က သူ၏ အသက်မှာ ၂၅ နှစ် မျှသာ ရှိသေး၏။ အသက် ၂၅ နှစ် နောက်ပိုင်း တွင် နိုင်ငံခြား အဆက်အသွယ် ရရှိရန် နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်သွားသည်။ ဗြိတိသျှတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ၏ ဗိုလ်ချုပ်အဖြစ်နှင့် မြန်မာပြည်သို့ ချီတက်လာစဉ်က သူ့အသက် ၂၆ နှစ် ရှိပြီ။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို သူ့တပ်မတော် နှင့် ပြန်၍ တော်လှန်တိုက်ခိုက်စဉ်က သူ့ အသက် ၃၀ ရှိပြီ။ "တစ်နှစ် အတွင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ရရမယ်"ဟု ကြံ့ဝါးစဉ်က သူ့အသက် ၃၂ နှစ် ။ ပထမဆုံး တိုင်းပြည်ပြည့်ပြည့်တော် ခေါ်ယူကျင်းပပြီးလျှင် သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ခဲ့စဉ်က သူ့အသက် ၃၂ နှစ် သာ ရှိသေးသည်။ လွတ်လပ်ရေး ဗိမာန်ကြီးကို တည်ဆောက်ပေးပြီး၍ သူကျဆုံးသွားသော အခါ၌ သူ့အသက် ၃၃ နှစ် မျှသာ ရှိသေး၏။ ဤအသက်ပိုင်းမျှနှင့်

သူလုပ်သွားခဲ့သော လုပ်ငန်းများ ကို ကြည့်ပါ။ သူ ဘယ်လိုလူ ဖြစ်ကြောင်း ရိပ်မိကောင်းပါသည်။

ဤမျှသော အသက်အရွယ် ငယ်ငယ်ဖြင့် ဤမျှကြီးလေးသော တာဝန် များ ကို ထမ်းဆောင်သွားနိုင်သည့် သူ၏ စွမ်းရည်များ ကား အဘယ်နည်း။

(၂)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတွင် ထူးခြားသော ဗီဇစွမ်းရည်များ ရှိပါသည်။ ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင် မြင်နိုင်ပါသည်။ သူ့စွမ်းရည်များ ဆိုသည်မှာ အဘယ် နည်း။ သူ့အပြော၊ သူ့စရိုက်၊ သူ့ဓလေ့၊ သူ့စိတ်ထား၊ သူ့လုပ်ဟန်များ သည် သူ၏ စွမ်းရည်များ တည်း။

အချိန်မှာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အတွင်း ဝယ်။

အောင်ဆန်းသည် ထိုအချိန်အခါ၌ တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦး ဖြစ်၏ ။ တစ်နေ့ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းအဝေး အပြီးတွင် ဗြိတိ သူ့စစ်တပ်မှ အရံဗိုလ်မှူးကလေးလည်း ဖြစ်၊ ထက်မြက်သော ပညာမင်းကြီး လည်း ဖြစ်သူ မေဂျာကင်းဘဲလ်သည် အောင်ဆန်းကို သူ၏ ကားပေါ်တွင် တင်ဆောင်ခဲ့ပြီး မြို့ထဲသို့ ပြန်လာကြ၏ ။ ဗြိတိသျှကိုလိုနီ ယန္တရားအတွင်း ၌ ထက်မြတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည့် ကင်းဘဲလ်နှင့် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီစနစ် ကြီး တစ်ခုလုံးကို အမြစ်မှ တူးဖြိုနုသော အောင်ဆန်းတို့ ကားတစ်စီး တည်းအတူ စီးလာကြခြင်းမှာ ဆန်းပေစွ။ မေဂျာ ကင်းဘဲလ်က ယခု ဖြစ်ပွားနေသော ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် ဗြိတိသျှတို့အား အကူအညီပေးပါမည့် အကြောင်း သနားစဖွယ် တုန်ရီသော အသံဖြင့် အောင်ဆန်းထံ အကူအညီ တောင်း၏ ။ တခြားသူတစ်ဦးသာ ဖြစ်ပါမူ သူ့မော်တော် ကားတွင် စီးလာ မိသဖြင့် ကတိမပေးသည့်တိုင် ဝိနည်းရှောင်ပြီး အဖြေပေးပေးလိမ့်မည် ။ သို့ ရာတွင် စကားကို လိမ်လည်မပြော၊ ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း ပြောတတ်သော အောင်ဆန်းသည် မိမိမှာ ဗြိတိသျှကိုလိုနီစနစ်ကို ဖြိုဖျက်ရန် တာဝန်ရှိသူ ဖြစ်သော ကြောင့် မေဂျာ ကင်းဘဲလ် တောင်းပန်သကဲ့သို့ မကူညီနိုင်ခြင်း ကို ဝမ်းနည်းကြောင်း မြှောင်ဖွင့်ပြောလိုက်လေသည်။ ပြောင်ပါပေ့ ရှင်းပါ

ပေ။

တော် လှန်ရေး ကာလအတွင်း :ဝယ် အချို့အရာရှိများ အတွေ့အခေါ် လွဲပြီး အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေး ကို မျှော်နေကြသည်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့် အခြားတော် လှန်ရေး အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းထားလိုသူ အရာရှိများ အချင်းချင်း ကြည့်၍ မရ ဖြစ်စပြုလာသည်။ အခြေအနေကို သိထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ သရက်ချောင်းရွာ စခန်း၌ အရာရှိများ ကို တန်းစီစေပြီးလျှင် အောက်ပါအတိုင်း စကားပြောလေတော့ ၏ ။

"xxx စောင့်ကြည့်ကြသေးတာပေါ့။ ရဲဘော်တို့ ထင်သလို အင်္ဂလိပ် ပြန်လာရင် ရာထူးပဲ တိုးကြမလား၊ သေနတ်မောင်းပဲ ထပ်ချို့ကြရမှာ လား ဆိုတာ ဟိုတစ်ခါကျတော့ သိရပါလိမ့်မယ်။ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေး ကို မျှော် ပြီး အတွေ့ လွန် မနေကြနဲ့။ နားအလည် လွယ်ဆုံး ပြောလိုက်မယ်။ အခု ဂျပန်က ကျုပ်တို့တတွေ နဲ့ တိုင်းရင်းသားအားလုံးကို "ချ"သွားပေမယ့် ဆီဆွတ်လို့ တော် သေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်ပြန်လာရင် ဆီမဆွတ်ဘဲ "ချ" လိမ့်မယ်။ ဒါပဲ ကျုပ်ပြောခဲ့မယ်"

ဂျပန်ခေတ်အတွင်း : မည် သူမျှမလုပ်ရဲသော အချိန်တွင်

"လွတ်လပ်ရေး ရပေမယ့် စာပေါ်က လွတ်လပ်ရေး ပဲ။ ခင်ဗျားတို့က ဒုက္ခရောက် လှတယ်ဆိုပြီး ညည်းတွားနေကြတယ်။ ဒါ အစရှိသေးတာပဲ။ နောက် လာစရာ ဒုက္ခတွေ ရှိပါသေးတယ်"

ဟု ဖွင့်ပြောရသူမှာ အောင်ဆန်း ဖြစ်၏ ။ အောင်ဆန်းသည် လောကွတ် မနော၊ ပြောစရာရှိလျှင် ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း ပြောတတ်၏ ။ လိမ်လည်ညှာ ဝါး၍ မပြောတတ်။ ကွေ့လည်ချောင်းပတ် ပြောနေလေ့ မရှိ။ မှန်သည် ထင်လျှင် မည် သူမျက်နှာကိုမျှ မထောက် မြှောင်ပြောတတ်၏ ။ ဤသည် တို့ကား အောင်ဆန်း၏ အပြော။

ဂျပန်ခေတ် (၁၉၄၂-၄၅) အတွင်း က ဗမာ့တပ်မတော် ၏ စစ်ဝန်ကြီး နှင့် စစ်သေနာပတိ ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စစ်အင်္ကျီ နှစ် ထည်၊ ဘောင်းဘီနှစ် ထည်သာ ရှိ၏ ။ သူ ဂျပန်က ယူလာသော ခပ်လတ်လတ် သက္ကလပ် အစိမ်းယူနီဖောင်းတစ်စုံကို ဤစာရေး သူ အားပေးပြီး၊ သူကမူ အပေါက်အမြဲများ ဖာထားသည့် စစ်ဝတ်စုံတစ်စုံကို ဖက်ဆစ်တော် လှန် ရေး ပြီးသည်အထိ ဝတ်ဆင်သွားခဲ့သည်။ သူ့တွင် အောက်ခံစွပ်ကျယ်အင်္ကျီတစ်ထည်မျှပင် ကောင်းကောင်းမရှိ။ ရှိသည့်စွပ်ကျယ်မှာ လည်း ဇာပေါက် ဖောက်ထားသလို အပေါက်တွေ ဗလပွနှင့်။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်နေသော ၁၉၄၇ ခုနှစ် ၌ သူ့တွင် လုံချည်နှစ် ထည်၊ ရုပ်သုံးထည်၊ အပေါ်အင်္ကျီတစ်ထည်သာ ရှိလေသည်။

"ကျုပ် ဘီလပ်က ပြန်လာတာ ဘာပါသလဲမေးရင် ယူနီဖောင်းတစ်စုံ ပဲ ပါလာတယ်"

ဟု ပြောပြသေးသည်။ သူနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် နေခဲ့ဖူးသူတိုင်း ဤ ကိစ္စများ ကို သိကြမည် ထင်သည်။ အောင်ဆန်းသည် ပလွှားကြွားဝါမှု မရှိ။ ဖြစ်သလိုဝတ်၊ ဖြစ်သလိုနေ၊ ကြံ့ညာလို စား၏ ။ ဤကား အောင်ဆန်း ၏ စရိုက်။

(၄)

အောင်ဆန်းသည် လိုလျှင်လိုသလို၊ မလိုလျှင် မလိုသလို ပြောလေ့ လုပ်လေ့မရှိ။ ရှုသိုးသိုး ပုံသဏ္ဌာန်တွင် စကားနည်းသည်။ စကားမပြော သော် လည်း လူသဘောကို သိတတ်၏ ။ သူ့ကို ကပ်၍ သာပေါင်း ညှာစား လုပ်မည့် သူများ ကို သူ လက်မခံ။ သတ္တိကြောင်သူ စိတ်သဘောထား သေးသိမ်သူများ သည် ဓမ္မတာအားဖြင့် ကိုယ်က အပေါ်စီးရသည့်အခါ ဆောင့်ကြွားကြွားနိုင်တတ်၏ ။

ဆောင့်ကြွားကြွား နိုင်တတ်သူတို့သည် မိမိတို့အရေး မလှသည့်အခါ အပြီးကုပ်သွားလေ့ ရှိတတ်၏ ။ အာဃာတ တစ်ခွဲသားထားတတ်၏ ။ အောင်ဆန်းသည် အာဏာမရှိသဖြင့် မည် သူ့ကိုမျှ မကြောက်၊ အာဏာ ရှိလာသော အခါတွင် လည်း မည်

သူ့ကိုမျှ မတရားမလုပ်၊ အာဇာတလည်း မထားတတ်၊ အောင်ဆန်းက လက်စားချေသော
ကြောင့် ထောင်ကျသူ၊ ဒုက္ခရောက်ရသူတစ်ဦးမျှ မရှိ၊ ဤကား အောင်ဆန်း၏ စိတ်ထား။

(၅)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်အတွင်း က သူလိုဏ်ဦးကို သေဒဏ်
ကိုယ်တိုင်ပေးဖူး၏ ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ရဲဘော်တစ်ဦးက အင်္ဂလိပ်ပြန်လာ သော အခါ
သတင်းပေး စွဲချက်တင်၏ ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ဖမ်းရန် အင်္ဂလိပ် တို့က စီစဉ်နေသည်။
ဘုရင်ခံ့ဆာဒေါ်မန်စမစ်က သူ့ကို ထိုအကြောင်း ဟုတ်မဟုတ် နှစ် ကိုယ်ကြား မေးပါသည်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အေးဆေး တည်ငြိမ်စွာ ဖြင့် ထိုကိစ္စမှန်ကြောင်း၊ အားလုံးအတွက် သူ
တာဝန်ခံယူ ကြောင်း ပြောပြရာ ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် သူ၏ နှလုံးရည် ကို
ချီးကျူးလေးစားကြောင်း ဖွင့်ပြောခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့နှင့် ပူးပေါင်းမိခြင်း အတွက် အမှားကို
နောက်လိုက်များ အပေါ် လွှဲမချ၊ ကိုယ်တိုင်မှားကြောင်း ဝန်ခံ၏ ။ တာဝန်ယူ၏ ။
အနစ်နာခံစရာရှိလျှင် ခေါင်းဆောင်ပီပီ သူသာ လျှင် တာဝန်ယူ၍ အနာခံသည်။ မှားလျှင် မှား
ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ အမှားကို ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြီး နောက်လိုက်များ အပေါ် လွှဲမချ လုပ်ဖော်
ကိုင်ဖက်အချင်းချင်းအပေါ် မည် သည့်အခါမျှ အကောက်မကြံ၊ ချောက် မတွန်း၊
ဤသည်တို့ကား အောင်ဆန်း၏ ဓလေ့နှင့် အောင်ဆန်း၏ ခေါင်း ဆောင်မှု ။

၁၉၄၆ ခု၊ အောက်တိုဘာလအတွင်း က ပြုလုပ်သော လူထုရှင်းလင်း ပွဲတစ်ခုကို
အမှတ်ရမိပါသေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင် သော (ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး)ကို
ကွန်မြူနစ်များ က သွားပုပ်လေလွင့် ပြောနေလေသည်။ ကွန်မြူနစ်များ လွန်လာသော အခါ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ထပြီး ညောင်မြစ်တူးရှာရလေသည်။ သူ့ခမျာ မပြောချင်ပါဘဲလျက်
ပြော ခဲ့ရသည်။

"ကျုပ် ကတော့ ခင်ဗျားတို့ (လူထု)ကို မလိမ်ဘူး။ ရှေးကလည်း မလိမ်ခဲ့ဘူး။
ယခုလည်း မလိမ်ဘူး။ နောက်လည်း မလိမ်ဘူး။ သခင်စိုး တို့လို ဘုရားငဆောင်းကျင့်နည်း၊
သူများ သားပျိုသမီးပျိုတွ လည်း မဖျက် ဆီးဘူး။ ရွှေငွေစိန်ကျောက်တွေ လည်း ရအောင်

ကျုပ်တို့ မလုပ်ဘူး။ နိုင်ငံရေး နဲ့ စီးပွား မရှာဘူး။ လုပ်ဖော်လုပ်ဖက်အချင်းချင်းကိုလည်း ရန်သူလက် ဘယ်တော့မှ မအပ်ဘူး။"

"ဂျပန်ခေတ် တစ်ခေတ်လုံးမှာ လည်း စစ်ဝန်ကြီးဆိုပေမယ့် ကျွန်တော် မှာ အဝတ်နှစ် ထည် သုံးထည်က လွဲပြီး အပိုမရှိခဲ့ပါဘူး။ ယခုခေတ် ရောက်ပြန်တော့ ဒါတွေ ကို ဝတ်နေရတာ ပဲ။ အခု ဝတ်နေတဲ့ဘောင်းဘီနဲ့ အင်္ကျီတောင် ယခု ဝန်ကြီးရာထူး ဝင်ယူပြီးမှ မိတ်ဆွေက ကြည့်မကောင်းလို့ အတင်းအချပ်ခိုင်း ဝတ်ပေးလို့ ဝတ်နေရတာ ပဲ"

(မှတ်ချက်။ ။ "ဘုရားငဆောင်း" ဆိုသူမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မ ဖြစ် မီက မြေလတ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ ရင်ငွေ့လှုံ ဂိုဏ်းခေါင်း ဆောင် ဖြစ်သည်။)

ဤစကားများ ကို ထောက်၍ အောင်ဆန်းအကြောင်း ပို၍ သိနိုင်ပါ သည်။ အောင်ဆန်းသည် သူများ သားပျိုသမီးပျိုကို မဖျက်ဆီး၊ ဘုရား ငဆောင်းအကျင့်မျိုးမကျင့်၊ မိန်းမမှု မပွေ၊ နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းတွင် သန့်ရှင်း၏ ။ ဆင်းရဲသား ပြည်သူလူထုကို သနားလှချည်ရဲ့ ဟု စင်မြင့်ပေါ်မှ လူသိ နတ်ကြား အော်ဟစ်ပြီးနောက် နိုင်ငံခြားသို့ ဖွဲ့နုခိုးရောင် စားသော နိုင်ငံရေး သမားမျိုး မဟုတ်ပါ။ အောင်ဆန်းသည် စိန်ရွှေမဇာ၊ အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေး ဖြင့် အမြတ်မထုတ်၊ သူသေသွားသော အခါ သူပိုင်ပစ္စည်းဆို၍ ပုဆိုးသုံးထည်၊ ရှပ်နှစ် ထည်၊ အပေါ်အင်္ကျီနှစ် ထည်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့၏ ။ သူပိုင် မော်တော် ကား၊ တိုက်အိမ်၊ မြေယာ၊ ရွှေငွေပစ္စည်း ဘာမျှမကျန်ရှိ။ နတ္ထိ။ ဤကား အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အောင်ဆန်း၏ ရိုးဖြောင့်မှု ။

(၇)

ဂျပန်များ ကို တော် လှန်နေစဉ် အချိန်အတွင်း : ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗြိတိသျှ အမှတ် ၁၄ တပ်မတော် ၏ စစ်သေနာပတိ စစ်သူကြီးဆလင်းတို့ တွေ့ ဆုံ၍ စကားပြောဆိုကြပါသည်။ တွေ့ ဆုံပုံနှင့် ဆွေးနွေးပုံများ ကို စစ်သူကြီးဆလင်းက သူ၏ "အရှုံးမှ အနိုင်သို့" စာအုပ်တွင် ပြည့်စုံစွာ ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်းနှင့် ပတ် သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းက

"ကျွန်ုပ် အောင်ဆန်းကို စွဲမှတ်မိသည်။ သူသည် ကိုယ်ကျိုးရှာသမား မဟုတ် ကျွန်ုပ်ယူဆထားမိသကဲ့သို့ မယုံကြည် မလေးစားအပ်သည့် ပြောက် ကျားခေါင်းဆောင်မျိုးလည်း မဟုတ်။ သူတွင် မျှော်မှန်းချက်တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ ယင်းမျှော်မှန်းချက်မှာ စစ်ပြီးမြန်မာပြည်ကို ကယ်တင်သူတစ်ဦး ဖြစ်လိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် အယူအားဖြင့် အောင်ဆန်းသည် တကယ့် မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်သည့်ပြင် စိတ်ကူးယဉ်သမားမဟုတ်။ အမှာ : အမှန် ကို ချင့်ချိန်နိုင်စွမ်းရှိသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် အလွန်ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည်။ ကတိတစ်လုံးပေးမိလျှင် ယင်းကတိကို တည်ကြည်စွာ စောင့်ထိန်းသူ ဖြစ် သည်။ အောင်ဆန်းသည် ကတိတည်သည်။ ကျွန်ုပ် အောင်ဆန်းနှင့် အလုပ် လုပ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သူ့ကို မြန်မာပြည်၏ ဗိုလ်ချုပ်စမတ် အ ဖြစ် သဘောထားကာ လေးလေးစားစား ဆက်ဆံပါသည်"ဟု ထုတ် ဖော်ရေး သားသွားလေသည်။

အောင်ဆန်းသည် အပြောနှင့်အလုပ်တွင် ပြတ်သား၏ ။ ရှင်း၏ ။ သူသည် ပြောသလိုလုပ်၍ လုပ်သလို ပြော၏ ။ သူ တာဝန်မယူနိုင်သည်ကို ဝါကြွား၍ လုပ်နိုင်သည်၊ လုပ်ပေးမည် ဟု မပြော။ စကားကို လိမ်၍ ညာ၍ မပြောသလို အလုပ်ကိုလည်း လိမ်၍ ညာ၍ မပြတ်မသား ဘယ် တော့မှ မလုပ်။ "တစ်နှစ် အတွင်း : လွတ်လပ်ရေး ရစေ့မယ်"ပြော၏ ။ ပြောသလို တစ်နှစ် အတွင်း : လွတ်လပ်ရေး ရအောင် လုပ်ပြသွား၏ ။ တိုင်းပြည် နှင့် လူမျိုးအတွက် အဆင်းရဲခံနိုင်လွန်း၏ ။ အငတ်ခံနိုင်၏ ။ မည် သည့်ဒုက္ခ အခက်အခဲတွေ .တွေ . မညည်းညူ။ အောင်ဆန်းသည် အလုပ်ရှိလျှင် အိပ်ရမှန်းမသိ၊ စားရမှန်းမသိ လုပ်လေ့ရှိ၏ ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်း ပြောသကဲ့ သို့ အောင်ဆန်းသည် ကတိတစ်လုံးပေးပြီးလျှင် ထိုကတိကို ပြောသည့် အတိုင်း တည်အောင် စောင့်ထိန်း၏ ။ ဤကား အောင်ဆန်း၏ လုပ်ဟန်။

(၈)

အောင်ဆန်းသည် သဘောထားကြီးမား၏ ။ လူကြီးစိတ်ထား ရှိ၏ ။ ဆရာမင်းသုဝဏ်က စာရေး သူအား ပြောပြဖူးသည်မှာ အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ် ကောင်စီအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်နေချိန်၌ ဦးတင်ထွဋ်က ဒုတိယ အဓိပတိ ဖြစ်နေသည်။ အောင်ဆန်း

လုပ်သမျှဦးတင်ထွင်က အမြဲနှိမ်လေ့ရှိ၏။ ဦးတင်ထွင် လုပ်သမျှအောင်ဆန်းက အမြဲကန့်ကွက်လေ့ ရှိ၏။ တစ် ယောက် နှင့် တစ်ယောက် ဘယ်တော့မျှ တည့်ရှုသင့်မြတ်သည်မရှိ ဆေးချေး နှင့် တောက်တဲ့လို သူတို့နှစ် ဦးမှာ ပဏ္ဏာမစားကြ။ အောင်ဆန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်နေချိန်၌ ဦးတင်ထွင်ကို ကလဲ့စားချေ မည် ဆိုပါက ဦးတင်ထွင်ခမျာ ဒုက္ခရောက်ဖို့သာ ရှိ၏။ အောင်ဆန်းက လက်စားချေသလား။ ဝေးလေစွ။

"ဦးတင်ထွင်ဟာ လူတော် တစ်ယောက် ဗျ။ သူ့ကို ကျုပ်တို့အထဲ ရောက်အောင် ဆွဲယူပြီး သုံးရမယ်"

ဟု ပြော၏။ ပြောသည့်အတိုင်း သူ့ကို နှိမ်လေ့ရှိသော ဦးတင်ထွင်ကို သူ့လူ ဖြစ်အောင် လုပ်သွား၏။ သင့်မြတ်လိုက်ကြတဲ့ ဖြစ်ခြင်း၊ သိကြသည့် အတိုင်းပင်။

နောက်တစ်ခု သူ့ကို လူသတ်မှု ဖြင့် အင်္ဂလိပ်တို့ထံ စွဲချက်တင်ခဲ့သော သူ၏ ရဲဘော်ရဲဘက်တစ်ဦးကို ဂလဲ့စားချေခဲ့သလော။ ဝေးစွ။ "သူလည်း သူ့အကြောင်းနဲ့ သူမို့ ပြောရတာ ဖြစ်မှာ ပါကွာ" ဟု ခွင့်လွှတ်သွား၏။ သာမန်လူတစ်ဦးအဖို့ သည်းခံနိုင်စွမ်းမရှိနိုင်သည်ကို သည်းခံပြီးလျှင် ခွင့်လွှတ်လေ့ရှိ၏။ ဤကား လူပင်ငယ်သော လည်း ရင့်ကျက်သော အောင်ဆန်း၏ သဘောထား။

(၉)

ဂျပန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့သည် မိမိရန်သူ ဖြစ်ခဲ့သော အောင်ဆန်းကို အစိမ်းလိုက် ဝါးစားချင်မည် မှာ ဗေဒင်မေးဖို့ မလို။ သို့ ရာတွင် သူတို့သည် အောင်ဆန်းကို တကယ်မှန်းခဲ့ကြသလား။ ပွင့်လင်းဖြောင့်မတ်၍ နိုင်ငံရေး ကို ယုံကြည်ချက် သန့်ရှင်းစွာ ဖြင့် လုပ်နေသော အောင်ဆန်း၏ ဖြောင့်မတ် မှု ကို သူတို့ အလွန်တန်ဖိုးထားကြ၏။ လေးစားကြ၏။ လန်ဒန်မြို့၊ အိန္ဒိယ မဟာမင်းကြီးရုံးတွင် ကျင်းပသော အိန္ဒိယပြည် လွတ်လပ်ရေး နေ့ အခမ်း အနား၌ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဆာဟူးသတ်ရန်စ်က-

"ဒီလိုနေမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မရှိတာ ဝမ်းနည်းမိတယ်။ သူသာ ရှိရင် ဘယ့်လောက် ဝမ်းသာမည် လဲ"

ဟု တမ်းတရာ၏ ။ သူနှင့် နိုင်ငံရေး ကျားကစားဘက်တစ်ဦး ဖြစ်သူ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ(ဟောင်း) ဆာဒေါ်မန်စမစ်မှာ မကျန်းမာ၍ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သွားရလေသည်။ သူ မပြန်မီကလေးတွင် နောက်ဆက်ခံမည့် ဘုရင်ခံ အတွက် အခြေအနေမှတ်တမ်းကို ရေး ခဲ့၏ ။ ယင်းမှတ်တမ်း၌ "အောင်ဆန်း သည် မြန်မာပြည်၏ ပေါ်လွင်သော အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤတိုင်းပြည်ရှိ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တို့တွင် နောက်လိုက်အများ ဆုံး ရှိသူ ဖြစ်သည်ကို ယုံမှား သံသယ ရှိဖို့မလို။ ကျွန်ုပ်အမြင်ဖြင့် ပြောရ လျှင် သူသည် အလွန်ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ အမျိုးသား တပ်ပေါင်းစုအဖွဲ့ကြီးသည် တစ်မျိုးသားလုံးကို ကျယ်ပြန့်စွာ စုစည်းထား သော အဖွဲ့ ဖြစ်သည်"

ဟု ရေး သားခဲ့ရှာသည်။ အသစ်ရောက်ရှိလာသော ဘုရင်ခံဆာဟူး ဘတ်ရန်စ်ကလည်း-

"အောင်ဆန်းသည် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည် ကို အခြေတကျဖြစ်အောင် လုပ်ရန် သူ၏ ပူးပေါင်းကူညီမှု မပါဘဲနှင့် လုပ်၍ မ ဖြစ်နိုင်"

ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ဖွင့်ဟပြောဖူးသည်။ မြန်မာပြည် စစ်ကြောင်း၏ ပြည်သိမ်းတပ်မတော် ဂျန်စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အီးဒါးကလည်း "အောင်ဆန်းသည် ငွေကိုလည်းမမက်၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းလည်း မဆန်၊ ဒါ့ကြောင့် ဂျန်တွေ က သူ့ကို လေးစားသည်"

ဟု ပြော၏ ။ ဤသည်ကို ကြည့်ပါ။ အောင်ဆန်းကို သူ၏ စစ်ပြိုင် ဘက်ရန်သူများ ကပင် တန်ဖိုးထားကြသည်။ လေးစားကြလေသည်။ ဤကား အောင်ဆန်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာ။

အောင်ဆန်းသည် မိုးပေါ်က ကျလာသူမဟုတ်။ လူထုထဲက လူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

သူ့ကို ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ကိုးကွယ်မှု ပြုလို၍ ဤစာကို မရေး ။ လူထု ထဲမှ လူတစ်ဦး ဖြစ်သည့် သူ၏ ကောင်းမွန်သော အမှုအကျင့်၊ စရိုက်ဓလေ့၊ စိတ်ထား စသည်တို့ကို အတုယူလိုသူတို့ အတုယူနိုင်စေခြင်းငှာသာ ရေး သား ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သူ့ခေတ်က သူ မည် သို့တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်လုပ်သည်၊ မည် သို့ စည်းရုံးသည်၊ မည် သို့ ခေါင်းဆောင်မှု ပေးသွားသည်တို့ကို သင်ခန်းစာ ယူ၍ ယခုခေတ်လူငယ်တွေ က အလုပ်လုပ်လျှင် တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုး ကျေးဇူးရှိမည် ဟုလည်း ယူမှတ်ပါသည်။

လူထုကြီးသည် သူ့အပြော၊ သူ့စရိုက်၊ သူ့စိတ်ထား၊ သူ့ဓလေ့၊ သူ့ စာရိတ္တ၊ သူ့လုပ်ဟန်၊ သူ့သဘောထားများ ကြောင့် သူ့ကို ချစ်ကြ၊ မြတ်နိုး ကြ၊ ခင်တွယ်ကြသည်။ လူထုကြီးနှင့် အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်းနှင့် လူထု တစ်သားတည်း ကျနေလေသည်။ ခွဲ၍ မရ။

အောင်ဆန်းကို မသိလိုက်၊ မမီလိုက်ကြသူ လူငယ်များ က "ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်လိုလူလဲ"ဟု မေးခဲ့သည် ဖြစ်အံ့။ "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုတာ အဲဒါပဲ" ဟု ဖြေလိုက်ပါရစေ။ တိုင်းပြည် ၏ အညွန့်အဖူး လူငယ်လူရွယ်ကလေးများ သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမွေကို ဆက်ခံနိုင်ကြပါစေ။

နတ်မောက်ဘုန်းကျော်